

Cc: [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC [5.1.2e]@minjenv.nl
From: Directiesecretariaat - DARC
Sent: Fri 11/26/2021 3:59:36 PM
Subject: 16.30 uur Interactieve briefing Interlandelijke adoptie
Received: Fri 11/26/2021 3:59:37 PM
[Inbreng verkenning toekomstscenario IA.pdf](#)

Geachte mevrouw/heer,

Op 12 oktober jl. heeft u bijgedragen aan de verkenning van het toekomstscenario interlandelijke adoptie door uw deelname aan een diner pensant. Uw bijdrage is voor het ministerie van Justitie en Veiligheid zeer waardevol voor het vormgeven en invullen van het vervoltraject. Ik wil u daar nogmaals voor bedanken.

In de bijlage bij deze mail treft u de opbrengst aan van het diner pensant. Dit betreft een weergave van de inbreng van alle gesprekspartners. Dit verslag is niet door het ministerie geredigeerd. Graag bied ik u gelegenheid om te reflecteren op deze bijdrage. Vanuit het ministerie zullen we een toelichting geven op de opbrengst. Daarnaast informeren we u over het proces ten aanzien van de berichtgeving aan de Tweede Kamer later dit jaar.

Hiertoe nodig ik u uit op 2 december van 16.30 tot 17.30 voor een interactieve briefing.

Gezien de corona maatregelen kiezen we voor een digitale bijeenkomst. Om die zo goed mogelijk te laten verlopen kunt u vooraf schriftelijk reageren en eventuele vragen stellen. We beantwoorden die dan zo veel mogelijk tijdens de bijeenkomst. Uiteraard wordt u ook in de gelegenheid gesteld om tijdens de bijeenkomst te reageren en vragen te stellen.

De bijeenkomst zal worden geleid door [5.1.2e] die ook het diner pensant heeft begeleid. Indien u vooraf schriftelijk wilt reageren zou ik u willen vragen dit doen uiterlijk 1 december 2021, door te mailen naar [5.1.2e] via het e mailadres [5.1.2e]@minjenv.nl. Als u (ook) wilt deelnemen aan de interactieve sessie kunt u zichzelf aanmelden door dit door geven via het e mailadres [5.1.2e]@minjenv.nl

Uw bijdrage wordt zeer op prijs gesteld als inbreng ten behoeve van de verdere besluitvorming rondom interlandelijke adoptie. Kortom, ik zie uit naar uw reactie.

Met vriendelijke groet,

[5.1.2e]

[5.1.2e]

Ministerie van Justitie en Veiligheid

Weergave inbreng verkenning toekomst interlandelijke adoptie

Toelichting

Op 12 oktober 2021 is op initiatief van het Ministerie van Justitie en Veiligheid (JenV) een diner pensant georganiseerd over de toekomst van interlandelijke adoptie. Bijgaand treft u een ongediende verslag aan van de bijdragen van de betrokken stakeholders. Deze bijdragen dienen als inbreng voor de verkenning van de toekomstscenario's interlandelijke adoptie.

Welke aspecten moeten worden meegewogen?

- De (rol van) wetenschappelijke onderbouwing wordt gemist in het – fundamentele – gesprek over interlandelijke adoptie. Er zijn weinig wetenschappelijk studies die positief zijn over adoptie. Dit betreft vooral sociologische studies. Andere studies, antropologische en criminologische studies wijzen op negatieve kant.
- Adoptie niet als doel, maar als middel. Hoe kunnen we als Nederland kinderen in landen van herkomst blijven helpen?
- Regel eerst de opvang van eigen kinderen in NL.
- Uitgangspunt van het VN-kinderrechtenverdrag dient leidend te zijn. Gewezen wordt op het subsidiariteitsbeginsel uit IVRK -> alleen interlandelijke adoptie als er geen alternatieven zijn in land van herkomst. Naast IVRK moeten de guidelines voor alternative care worden meegenomen. Welke beslissingen op basis hiervan worden genomen over (de doorgang van) adoptie is een beleidsvraag
- Stel belang van het kind centraal (dit belang wijzigt met ouder worden).
- Er moet in het proces aandacht zijn voor alle betrokkenen: het kind, eerste ouders en adoptiefouders.
- Voldoende aandacht voor de vragen: wat is nu eigenlijk het probleem en hoe hier in de toekomst mee om te gaan, in de wetenschap dat 100% maakbaarheid niet bestaat?
- Verleden wordt te veel geprojecteerd op het heden. Er zou meer duidelijkheid moeten komen over de inherente kwetsbaarheden van het systeem en hoe we daarmee omgaan.
- Hoe te bepalen welk kind voor adoptie in aanmerking komt? Hoe verhoudt dit zich tot andere kinderen die hulp nodig hebben? Wat gebeurt er als wordt gestopt met interlandelijke adoptie?
- Mate van toezicht en handhaving, kan worden verbeterd. Genoemd wordt dat 100% garantie nooit kan worden gegeven en dat het vooral van belang is dat procedures transparant zijn. Het percentage dat aanvaardbaar is wordt bepaald door de maatschappelijke norm.
- Nazorg is belangrijk en aspirant-adoptiefouders moeten nog beter gescreend worden.
- Zicht op (verloop) procedures in landen van herkomst is essentieel. Wat gebeurt er aan de andere kant (rekenschap gevend van onderzoek zoals het rapport van de commissie Joustra).
- Heb aandacht voor wat adoptie doet met een mens. Kinderen weghalen uit hun land en cultuur heeft grote impact. Te veel geadopteerden hebben er last van dat zij de band met hun eigen cultuur kwijt zijn.

Welke argumenten (voor en tegen) zijn van belang bij een keuze?

Voor

- Stoppen met interlandelijke adoptie zal misstanden niet tegengaan. Zeker niet als andere landen wel doorgaan met adoptie. Als wordt gekozen voor stoppen, dan moet dat samen met andere landen.
- Stoppen met interlandelijke adoptie levert geen verbetering van de situatie in de landen van herkomst. In de landen van herkomst zitten heel veel kinderen in kindertehuizen en wordt een heel klein aantal geadopteerd. Dat staat niet in verhouding tot elkaar. Er kan daarom niet gesteld worden dat adoptie verbetering van het jeugdbeschermingsstelsel ondermijnt. Ook kan daarom niet gesproken worden over 'de aanzuigende werking' van adoptie.
- De overheid heeft een inspanningsverplichting bij toetsen van de zorgvuldigheid van procedures, geen resultaatverplichting.
- Niet adoptie is het laatste redmiddel maar institutionalisering is het laatste redmiddel. Een kind is slechter af als het kind meerdere plaatsingen doormaakt of in een kindertehuis opgroeit.
- Het vertrouwensbeginsel is geen belemmering voor controle. In HAV heeft het ontvangende land de plicht om adoptie te stoppen als er signalen zijn dat procedures niet in orde zouden zijn.
- In het heden is het al zo dat wanneer een land zijn jeugdbeschermingsstel op orde krijgt, adopties uit dat land stoppen.
- Bij de vergunninghouders staat het uitgangspunt al centraal dat er ouders voor een kind moeten worden gezocht en niet andersom. Adoptiefouders zijn altijd laatste in de rij bij de afweging tot adoptie en als het gaat om belangen. Als een kind niet bij zijn eigen familie kan opgroeien, willen zij het kind een familie bieden.
- De risico's voor kinderen die niet geadopteerd worden, moeten ook worden meegewogen bij of er geadopteerd kan worden.
- Adoptie uit Europa betreft kinderen die het eigen land niet wil. Nederlandse adoptiefouders kunnen ervoor zorgen dat zo'n kind zich wel gewenst voelt.

- Wat is/zou het alternatief zijn geweest in het land van herkomst? Nog niet alle landen van herkomst kunnen zelf een oplossing bieden voor hun kinderen. Van een pleeggezin naar pleeggezin is niet (per se) beter. Voor die kinderen in nood moet adoptie behouden blijven.
- Pleegzorg wordt tijdelijk ingezet. Terwijl kinderen behoefte hebben aan permanentie en structuur. Dit biedt interlandelijke adoptie, hetgeen niet betekent dat het een volle adoptie moet zijn.
- Wanneer is het acceptabel om door te gaan (vanuit het voorkomen van misstanden)? Onder bepaalde voorwaarden/eisen, per land, hoeft niet in het geheel gestopt te worden met adoptie.
- Er bestaat geen 100% zekerheid. Oproep om aantal interlandelijke adopties niet leidend te laten zijn bij het maken van een keuze.
- Adoptie op persoonlijk niveau is te prefereren boven een kindertehuis.
- Stoppen lost op macroniveau niets op, maar laat wel die paar kinderen in de kou zitten
- Pleegzorg is tijdelijk van aard, terwijl permanentie in het belang van het kind is.
- Als interlandelijke adoptie stopt, krijgen ca. 150 kinderen per jaar geen goede opvang, in de vorm van een thuis. Ook kan er minder goed naar ouders worden gezocht bij een kind, omdat het aantal potentiële ouders die kunnen worden gematcht kleiner wordt.
- Er zullen risicovolle alternatieven manieren worden gezocht om een kind op te kunnen voeden. Dit is gevaarlijk.

Tegen

- Doorgaan met interlandelijke adopties omdat andere landen dat doen is geen valide argument.
- Het is niet in zijn algemeenheid zo dat het in Nederland beter is voor het kind.
- Europese landen zouden voor hun eigen kinderen moeten zorgen. Wanneer een land zowel zendend als ontvangend land is, wordt er niet voldaan aan subsidiariteitsbeginsel.
- Nederland moet investeren in het jeugdbeschermingsstelsel van landen van herkomst zodat adoptie niet nodig is. Daarmee worden kinderen beter geholpen.
- Hoe ver kan Nederland gaan om in andere landen te toetsen hoe zorgvuldig er wordt omgegaan met procedures en subsidiariteitsbeginsel? Er kan discrepantie zitten tussen de papieren procedure en de feitelijke gang van zaken. Dat blijft een zwakte.
- Elk risico op misstanden moet worden uitgesloten. Het gaat immers om onomkeerbare beslissingen over mensenlevens.
- Interlandelijke adoptie creëert een vraag naar adoptiekinderen. Gezinsvorming als motief voor adoptie krijgt de overhand boven adoptie als kindbeschermingsmaatregel. Adoptie is eigenlijk het outsourcen van kindbescherming.
- De kosten van het stelsel moeten in verhouding staan tot het aantal adopties per jaar.
- Is het de moeite waard om voor ca. 10 kinderen een systeem van interlandelijke adoptie in de lucht te (moeten) houden, waarbij niet voorbij mag worden gegaan aan de misstanden in het verleden?
- Kinderen komen in tehuizen terecht vanwege interlandelijke adoptie. Heeft te maken met de financiële prikkel.
- Interlandelijke adoptie zou gezinsvorming zijn waarbij een kind van arm naar rijk wordt verplaatst en geldstromen van rijk naar arm vloeien. Dit werkt misstanden, bijvoorbeeld corruptie, in de hand.
- Is het aan eerste ouders om voor hun kind te beslissen of elders opgroeien dan in het land van herkomst beter is? Kunnen deze ouders vrij kiezen/beslissen? Er wordt gesteld van soms niet.
- Volle adoptie is een onomkeerbare beslissing. Eerste ouders zijn hun kind in principe voor altijd kwijt. Dat besef is er niet altijd ten tijde van de adoptie. Treft ouders die afstand doen.
- Landen van herkomst zouden alternatieven kunnen of moeten kunnen bieden/regelen. Bij de schrijnende gevallen ligt een humanitair verzoek meer in de rede dan interlandelijke adoptie.
- Subsidiariteitsbeginsel wordt in de praktijk niet goed nageleefd. Niet overal wordt in een land van herkomst gekeken naar alternatieven.
- Het weghalen van kinderen uit hun land en cultuur valt niet zomaar te repareren, het maakt dat een identiteit kwijtraakt.
- Special needs kinderen vragen veel van de ouders, gedrags- en hechtingsproblemen. Neem de maatschappelijke kosten voor het begeleiden van deze gezinnen in ogenschouw.
- Wel veel geld voor weinig kinderen. Kan dit niet beter worden besteed? Investeer meer in kindbescherming in andere landen.
- Heb aandacht voor pleeggezinnen en tehuizen in NL. NL heeft onvoldoende oplossing voor dit probleem.
- Kijk ook naar andere ontwikkelingen, bijvoorbeeld draagmoederschap. Wensouders gaan op zoek.
- Adoptie betreft een vergaande, onomkeerbare ingreep voor een tijdelijk probleem bij de eerste ouders.
- Bij interlandelijke adoptie bestaat een risico op misstanden die te allen tijde moeten worden voorkomen.
- Er kan geen volledige zekerheid worden verkregen of alternatieven in het land van herkomst voldoende zijn bekeken/overwogen.
- Met adoptie gaan forse geldbedragen gemoeid. Adoptiefouders betalen kosten. Dit brengt (financiële) prikkels met zich mee. Er ontstaat een drive om kinderen voor deze ouders te zoeken.
- Stoppen is niet drastisch gezien het teruglopende aantal adopties. Uiteindelijk zal interlandelijke adoptie niet meer aan de orde zijn.

Onder welke voorwaarden (wel) doorgaan?

- Geld moet geen belemmering zijn om een publiekrechtelijk stelsel te creëren. Als het ingewikkeld is als adoptiefouders leges betalen aan de overheid, moet daar een oplossing voor komen. Adoptiefouders zijn bereid om bij te dragen zoals zij altijd hebben gedaan.
- Er moet één professionele (publiekrechtelijke) vergunninghouder komen die niet persoonlijk betrokken is.
- Wanneer er één vergunninghouder is, kan meer recht worden gedaan aan het principe dat er ouders moeten worden gekozen bij het kind omdat alle ouders centraal bekend zijn.
- Kennis en kunde van de huidige vergunninghouders moeten een plek krijgen in de nieuwe organisatie.
- Het moet een professionele organisatie voor bemiddeling worden, geen vrijwilligers. Er moet een moreel kader komen voor de werknemers.
- Medewerkers moeten veel pedagogische kennis hebben, veel weten van wat ouders voor een kind willen doen en deskundig zijn.
- Als er één centraal stelsel is, is het proces makkelijker toetsbaar. Er is één toezichthouder nodig zodat versnippering wordt tegengegaan. De toezichthouder moet goede handhavingsmogelijkheden hebben.
- Er moet goed getoetst worden of een land niet voor het eigen kind kan zorgen. Ontvangende landen kunnen daarbij beter samenwerken.
- De mate van transparantie over de procedure is bepalend om de adoptierelatie te behouden met een land. Er moet meer zicht komen op de adoptiekanalen binnen een land. Dus selecteren op kanalen ipv landen. Daarbij kijken naar dwang, drang en geldelijk gewin. Voor langere tijd moeten kunnen meekijken op hoe processen verlopen binnen die kanalen. Vooral het moment van afstand is een belangrijk moment waar zorgvuldigheid en transparantie vereist is.
- Het verdient aanbeveling om de Ca onder een ambassadeur te plaatsen. Die kan in de landen van herkomst veel meer een vuist maken als zaken niet goed (genoeg) gaan. De Ca kan vaker gebruik maken van de kanalen van Buitenlandse Zaken.
- De nazorg moet goed geregeld zijn.
- Ook kijken naar buitenland: Denemarken (één centrale stichting), Zweden (privaatrechtelijke vorm waarbij adoptie gedecentraliseerd op gemeentelijk niveau is georganiseerd) België (maken pool adoptiefouders zoals voor de pleegzorg) en Australië (één bemiddelende organisatie verantwoordelijk voor pleegzorg, binnenlandse adoptie en buitenlandse adoptie).
- Bij doorgaan is controle belangrijk. Het duidelijk beleggen van de eindverantwoordelijkheid (wie is voor en binnen het systeem verantwoordelijk/wie is aanspreekbaar?). Verantwoordelijkheid is op dit moment versnipperd dan wel onduidelijk.
- Er moet toezicht op het geheel komen, door een centraal orgaan. Momenteel is toezicht gefragmenteerd. Financiële prikkel moet eruit.
- Indien adoptie wordt beschouwd als morele, ethische taak, dan publiekelijk laten zijn/maken. Zitten ook risico's aan. Onder andere sterke politieke invloed. Dit zou er daarentegen voor kunnen zorgen dat alleen wordt overgaan tot adoptie als een politicus zijn handen ervoor in het vuur durft te steken dat alles ordentelijk is verlopen.
- Een mogelijkheid voor een centraal orgaan zou kunnen zijn de RvdK, maar alleen als RvdK niet zou samengaan met GI's (ivm onafhankelijkheid). Andere suggestie is Ca ombouwen naar vorm van Autoriteit persoonsgegevens (algemeen boven particulier belang).
- Belangrijk is een helder besluitvormingsmodel op basis waarvan dossiers worden bekeken. Een toetsingskader met criteria voor kinderen, ouders en voor landen van herkomst. Wat heeft het kind nodig? Die behoefte matchen met ouders. Voorwaarden in detail uitwerken en goed omschrijven.
- De opdracht voor de uitwerking van zo'n kader zou belegd kunnen worden bij het nieuwe, publiekrechtelijke, centrale orgaan. Daarbij aandacht voor subsidiariteit. Zendende en ontvangende landen hebben de (inspannings-)plicht om te controleren op naleving.
- Bij doorgaan zou NL moeten erkennen dat interlandelijke adoptie een kindbeschermingsmaatregel is. Dat NL een morele plicht voor zichzelf ziet/voelt om voor kinderen uit andere landen te zorgen.
- Adoptie is momenteel voldoende geregeld, maar huidige stelsel heeft geen draagvlak meer. Verandering is nodig, maar dan wel een levensvatbaar stelsel met mogelijkheid tot aanboren nieuwe zendende landen (geen uitsterfconstructie).
- Goede procedures in de landen en eisen die de Ca stelt, betekenen ook dat het kind lang in het buitenland zit eer het wordt geadopteerd.
- Geadopteerden kunnen zich ontheemd voelen en worden gediscrimineerd. Er kan uitsluitend worden doorgegaan met adoptie als hier meer aandacht voor komt. Begeleiding van ouders en kind moet verplicht worden, vanwege de hechtingsproblematiek.
- Welke toegevoegde waarde heeft publiekrechtelijk maken van het systeem: wat kan dan wél?
- Overheid moet meer gewicht in de schaal leggen bij controle op/in landen van herkomst. Deze landen worden te veel vertrouwd.
- Economische en politieke betrekkingen zouden bij interlandelijke adoptie een rol spelen. Dit zou (meer) moeten worden losgekoppeld.
- Er kan beter worden gematched met één bemiddelaar en één pool aspirant-adoptiefouders.
- Immigratie is in de landen van herkomst belangrijk om illegale adopties te voorkomen.

To: [5.1.2e] - BD/CBJ[5.1.2e@minjenv.nl]; [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ[5.1.2e@minjenv.nl]; [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ[5.1.2e@minjenv.nl]; [5.1.2e] - BD/DSenJ/J[5.1.2e@minjenv.nl]
From: [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ
Sent: Mon 6/7/2021 8:28:26 AM
Subject: 2021 02 02 Informatiedossier Interlandelijke Adoptie Samenwerkende Vergunninghouders (002).pdf
Received: Mon 6/7/2021 8:28:28 AM
[2021 02 02 Informatiedossier Interlandelijke Adoptie Samenwerkende Vergunninghouders \(002\).pdf](#)

Dit is wel interessant document. Dit hebben de vgh's opgestuurd naar de TK leden

To: [redacted] - BD/DGSB/DJFC/F [redacted] [redacted]@minjenv.nl]
Cc: [redacted] 5.1.2e - BD/DGSB/DJFC/F [redacted] 5.1.2e [redacted]@minjenv.nl];
[redacted] 5.1.2e [redacted]@gmail.com [redacted] 5.1.2e [redacted]@gmail.com]; [redacted] 5.1.2e [redacted]@gmail.com [redacted] 5.1.2e [redacted]@gmail.com]
From: [redacted] 5.1.2e (via Google Documenten)
Sent: Wed 10/6/2021 7:40:31 PM
Subject: 2021 10 05 Raamwerk tbv voorbereiding Diner Pensant toekomst interlandelijke adoptie.docx
Received: Wed 10/6/2021 7:41:31 PM
[2021 10 05 Raamwerk tbv voorbereiding Diner Pensant toekomst interlandelijke adoptie.docx.pdf](#)

[redacted] 5.1.2e @gmail.com heeft een document
bijgevoegd

 [redacted] 5.1.2e @gmail.com heeft het volgende document bijgevoegd:
Geachte [redacted] 5.1.2e

In navolging van ons prettige gesprek van afgelopen vrijdag, stuur ik u hierbij het ingevulde document toe.

Hierna volgt nog onze positionpaper, met daarin alle dilemma's die de RSJ in kaart heeft gebracht, met daarbij de weging als geadopteerden t.o.v. de weging door de RSJ.

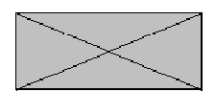
Mochten jullie nog vragen hebben, dan horen wij dat graag.

Met vriendelijke groet,

[redacted] 5.1.2e

 2021 10 05 Raamwerk tbv voorbereiding Diner Pensant toekomst interlandelijke adoptie.docx

Google LLC, 1600 Amphitheatre Parkway, Mountain View, CA 94043, USA
Je ontvangt deze e-mail omdat [redacted] 5.1.2e @gmail.com een document met je heeft gedeeld vanuit Google Documenten.

Raamwerk t.b.v. voorbereiding Diner Pensant

Toekomst interlandelijke adoptie d.d. 12 oktober 2021

Wat is je bij eerdere gesprekken over (de toekomst van) interlandelijke adoptie vooral opgevallen? Welke zaken zijn het meest bijgebleven?

Er wordt te weinig onderscheid gemaakt tussen de verschillende groepen geadopteerden

- Slachtoffers kinderhandel -> Focus op erkenning en herkenning-> herkenbaar door de "fight the system" opstelling
- Mensen die hun adoptie als trauma ervaren -> Focus op kwalitatief goede nazorg
- Geadopteerden waarbij adoptie een gegeven in het leven is -> Focus op voorkomen van stigmatisering.

Het gesprek is weinig respectvol en vooral vanuit de slachtoffers van kinderhandel geïnitieerd.

Het feit dat 70% van de geadopteerden adoptie wil behouden wordt te weinig centraal gezet.

De kwaliteit van de maatregelen in het land van herkomst lijkt geen onderwerp van gesprek te zijn.

Wat zijn, jouws inziens, de primaire dilemma's bij interlandelijke adoptie? Welk (eerste) beeld heb je daarbij?

Voorbeelden van dilemma's – kunnen – zijn:

- Het belang van het kind op micro- versus macroniveau;
  - Selectie landen: subsidiariteit versus extra waarborgen;
  - Vraaggericht versus aanbod gestuurd werken;
  - Vertrouwen versus extra toezicht en controle;
  - Teruglopend aantal adopties versus hervorming stelsel.
- Liever 100% sluitend dossier dan 1 weeskind perspectief bieden;
- Honoreren we de wens van 70% van de geadopteerden of luisteren we naar de 30%;
- Wat weegt zwaarder? Een kind snel uit een beschadigende situatie halen of voorkomen dat het uit de cultuur gehaald wordt?;
- Is adoptie zoveel slechter, dan het slechtste jeugdzorg systeem in land van herkomst?;
- Welk trauma is erger? Een trauma als gevolg van beschadigende omstandigheid of een trauma als gevolg van afgestaan zijn?
- Overige dilemma's zijn door de RSJ goed in kaart gebracht. Helaas sluit de weging van de dilemma's door RSJ niet aan bij de beleving van geadopteerden. Volledigheidshalve is de positionpaper hierover van SiG toegevoegd en ook na te lezen op de website van SiG.

Welke gevoeligheden spelen er (en eventueel bij wie) waarmee we goed rekening moeten houden?

Er is uniformiteit over het feit dat kindertehuizen schadelijk zijn en afgeschaft moeten worden. De UN regels geven aan dat dit voor alle institutionele zorg geldt. Nederland loopt voorop qua institutionele zorg. Tijdens het diner zijn partijen aanwezig die zelf financieel afhankelijk zijn van die vorm van dienstverlening. Die een belang hebben bij het afschaffen van adoptie. Zij zitten onder de vlag van alternative care. Dit is zeer zeker ook een financiële prikkel. Is hier oog voor?

In hoeverre is het feit dat er geen adequate hulpverlening voor geadopteerden met een trauma beschikbaar is, het gevolg van de privatisering van de GGZ? Bekend is dat meer geïnvesteerd wordt in kortlopende lichte psychiatrische begeleiding, dan zwaardere dossiers, waaronder adoptie.

Zijn er (concrete) beelden bij hoe we de dilemma's het beste met elkaar zouden kunnen bespreken en verdiepen? Wat is hiervoor nodig?

- Eenduidige definities en getalsmatige/wetenschappelijke onderbouwing van argumenten
- Wat verstaat een ieder onder identiteit?
- Wat wordt verstaan onder cultuur?
- Wat wordt verstaan onder trauma?
- Wat is de definitie van het subsidiariteitsbeginsel volgens de guide of good practices? Hoe kan het dat het subsidiariteitsbeginsel uitgelegd wordt als last resort? Terwijl dat zo niet in de Guide to good practice van de HAV staat. Hier moet duidelijkheid over komen.

Bovenstaande termen worden veelvuldig gebruikt, maar heeft bij iedereen een andere lading (gevoed door hun eigen ervaringen) en of uitleg en dus is het appels met peren vergelijken.

Als adoptie misstanden in de hand werkt vandaag de dag, over hoeveel van de 124 hebben we het dan? 1 of 50? Als mensen problemen hebben met hun identiteit (wat dat dan ook mag zijn) zijn dat er 50 of 30? Uitspraken moeten getalsmatig en wetenschappelijk onderbouwd worden. Nu vindt iedereen maar wat. Zorg ook dat het Nederlandse onderzoeken zijn, waar mogelijk, zodat de culturele bias eruit is.

Zijn er (op basis van bijv. ervaringen) nog te delen tips en tricks waar we ons voordeel mee zouden kunnen doen bij dit diner. Zo ja, welke?

- Is er een actief werkende kinderpsychiater bij dit gesprek? Zoals ? Nu zijn het vooral gepensioneerden. Kennis over de psychologische ontwikkeling en het vakgebied is niet actueel tijdens het diner.

Leg vooraf vast wat de context van de vraagstelling is wetende dat men vanuit verschillende invalshoeken de vraagstukken belicht:

1. Vragen binnen de context van het voorkomen van kinderhandel
2. Vragen binnen de context om interlandelijke adoptie te hervatten
3. Vragen binnen de context van de psychologische ontwikkeling van het kind
4. Procesvragen

- Wij zijn altijd voorstander geweest van een moreel dilemma beslisdocument. Wat ons betreft is dat een soort stroomdiagram, waarin verschillende dilemma's en wegen geslecht worden. Een combinatie van een klantreis en een dilemmakaart.

Stel een kader vast: bijvoorbeeld. Met het verbieden van 124 adopties per jaar gaan wij armoede niet uit de wereld helpen. We gaan het vandaag dan ook niet hebben over het oplossen van wereldproblemen.

NB. De inbreng tijdens de voorbereidende gesprekken met genodigden zal worden benut bij het organiseren en nader vormgeven van het Diner Pensant toekomst interlandelijke adoptie. Onder andere in de vorm van een dilemmakaart die voorafgaand aan het diner zal worden gedeeld.

To: [5.1.2e] [5.1.2e@minjenv.nl]; [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ [5.1.2e @minjenv.nl]; [5.1.2e]
[5.1.2e] - BD/DSenJ/J [5.1.2e @minjenv.nl]; [5.1.2e] - BD/DSenJ/J [5.1.2e @minjenv.nl]; [5.1.2e]
BD/CBJ/JIZ [5.1.2e @minjenv.nl]; [5.1.2e] - BD/DSenJ [5.1.2e @minjenv.nl]
From: [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ
Sent: Tue 6/1/2021 2:03:21 PM
Subject: 20210528 Adoptiecijfers.pdf
Received: Tue 6/1/2021 2:03:21 PM
[20210528 Adoptiecijfers.pdf](#)

Goedemiddag,

Ik deel zeker niet alle post die ontvangen wordt over de wijze waarop het rapport tot stand is gekomen. Echter, deze wil ik wel met jullie delen. Deze meneer probeert met cijfers een ander te onderbouwen. En komt zelf tot de conclusie dat het onderzoek naar het heden niet correct is uitgevoerd en dat een opschorting niet de juiste conclusie is op basis van het rapport. Onze insteek is een andere (namelijk het systeem is vatbaar voor misstanden) maar vind het wel belangrijk dit met jullie te delen.

Kan zomaar eens ergens terugkomen.

[5.1.2e]

Inleiding

Op 8 februari 2021 heeft de COIA (Commissie Onderzoek Interlandelijke Adoptie) haar rapport gepresenteerd over de rol en verantwoordelijkheid van de Nederlandse overheid bij interlandelijke adoptie van kinderen in tenminste de periode 1967 - 1998.

Buiten het onderzoek naar die periode, heeft de commissie ook uitspraken gedaan over de periode 1998 – heden. De conclusies over deze laatste periode zijn voor de Minister aanleiding geweest om per direct te stoppen met interlandelijke adoptie.

Als adoptieouder van 2 kinderen (nu 5.1.2e oud) ben ik erg geschrokken van deze reactie.

De uitspraken over de periode na 1998 en het onderzoek hiernaar, heeft veel vragen opgeroepen. Op 12 mei heeft Minister Dekker de vragen beantwoord van de Vaste Kamercommissie voor Justitie en Veiligheid (JenV) over de nadere uitleg op het rapport van de Commissie.

De antwoorden die de Minister heeft gegeven en de aanvullende informatie die door de Commissie is gedeeld, vormen de basis voor het persbericht dat door de vergunninghouders is opgesteld en stelt dat de 'stop op buitenlandse adopties ongefundeerd is'.

Wat mij erg opvalt is dat de reacties erg zwart/wit zijn en er twee kampen lijken te zijn. Mensen die voor handhaving van de adoptiestop zijn en mensen die willen dat de stop per direct wordt opgeheven. De reacties zijn bijna allemaal gekleurd door eigen ervaringen en emoties. De volwassen geadopteerde die erachter komt dat zijn papieren totaal niet kloppen, er niet vrijwillig afstand is gedaan door de biologische ouders. Echt verschrikkelijk en hoe dat heeft kunnen gebeuren moet tot op de bodem worden uitgezocht! Of de (aspirant) adoptieouders bij wie de koffers spreekwoordelijk al in de gang staan en die wachten op een verlossend telefoontje. Gaat dat telefoontje nu nog wel komen?

Ook mijn ervaringen en emoties spelen erg mee in de eerste reacties op dit nieuws. Iedereen zet zijn eigen referentiekader en het gevaar is om dat als waarheid te gaan zien. Na een aantal weken ben ik me meer en meer gaan afvragen hoe de Commissie zijn onderzoek heeft gedaan en ben ik zelf op zoek gegaan naar cijfers over interlandelijke adoptie, om zo een goed totaalbeeld te krijgen over interlandelijke adoptie in Nederland. Los gemaakt van emotie, maar puur op basis van data.

Bronnen

Cijfers over adoptie zijn in Nederland te vinden bij het FIOM¹, CBS² en de Stichting Adoptievoorzieningen (SAV)³. Daarnaast publiceren de Vergunninghouders statistieken over hun eigen bemiddelingen. Het FIOM heeft totaalcijfers van het aantal geadopteerden per land van herkomst van de periode 1971-2019. Bij het CBS zijn cijfers te vinden die nog wat verder terug gaan in de tijd, tot 1957. Echter wordt daarin enkel onderscheid gemaakt tussen adoptie van in Nederland of in het buitenland geboren kinderen. Vanaf 1995 is er ook informatie per land beschikbaar. De cijfers van SAV starten in 2002 en zijn het meest gedetailleerd met totalen per land en per vergunninghouder.

---

¹ <https://fiom.nl/kenniscollectie/zoeken-familie/cijfers/cijfers-adoptiekinderen-land-herkomst>

² <https://opendata.cbs.nl/statline/#/CBS/nl/dataset/37722/table?ts=1622064088158>
<https://opendata.cbs.nl/statline/#/CBS/nl/dataset/80496ned/table?ts=1622064113722>

³ <https://adoptie.nl/adoptie/cijfers/>

Brief Commissie Joustra 18 maart 2021

In de brief⁴ van de Commissie Onderzoek Interlandelijke Adoptie in het verleden aan de Minister wordt aangegeven welke landen intensief onderzocht zijn:

“De commissie heeft intensief onderzoek gedaan naar de vijf in het Instellingsbesluit genoemde landen Bangladesh, Brazilië, Colombia, Indonesië en Sri Lanka. Ze is niet actief op zoek gegaan naar onderzoeksmateriaal uit andere landen, zoals dat voor de vijf genoemde landen wel is gebeurd. De commissie heeft wel al het materiaal dat naar boven is gekomen tijdens het dossieronderzoek naar de vijf landen alsmede het materiaal dat is aangereikt door belanghebbenden bestudeerd, ongeacht de vraag op welk land dit materiaal betrekking had.”

Het gaat dus om vijf landen die intensief onderzocht zijn. Maar hoe zit het met het aantal adopties uit deze landen? Wat is hierover terug te vinden in de cijfers? De volgende pagina's geven een duidelijk antwoord op deze vragen.

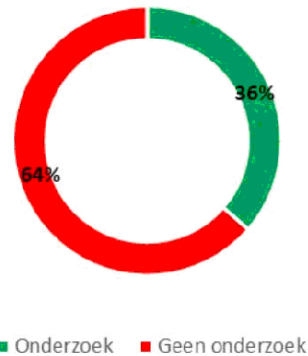
---

⁴ <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/adoptie/documenten/rapporten/2021/05/12/tk-bijlage-reactie-joustra-op-brief-minister-voor-rechtsbescherming>

Totaal aantal adopties per land 1971-2019 (FIOM)

	Land	Aantal	%
1	China	6925	18%
2	Colombia	5484	14%
3	Zuid Korea	4168	11%
4	Sri Lanka	3407	9%
5	Indonesië	3072	8%
6	India	3044	8%
7	Ethiopië	2110	6%
8	Brazilië	1396	4%
9	Haiti	1143	3%
10	Taiwan	1062	3%
11	Thailand	646	2%
12	Verenigde Staten	641	2%
13	Polen	616	2%
14	Zuid Afrika	574	2%
15	Bangladesh	496	1%
16	Filippijnen	414	1%
17	Libanon	353	1%
18	Hongarije	236	1%
19	Guatemala	227	1%
20	Chili	211	1%

Aandeel 5 intensief onderzochte landen aantal interlandelijke adopties 1971-2019

De vijf intensief onderzochte landen zijn geel gemarkeerd. Ze vormen 36% van alle adopties in de periode 1971-2019.

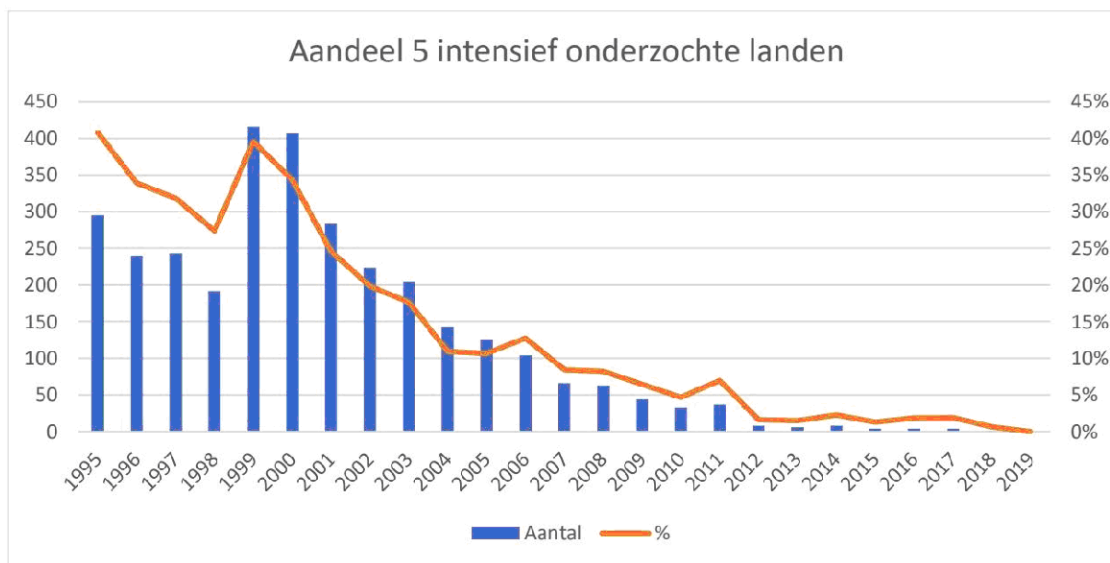
De 5 intensief onderzochte landen staan allemaal in de top 15. Toch is het vreemd te noemen dat een land als China dat zorgt voor bijna 1 op de 5 interlandelijke adopties in deze periode niet is meegenomen.

Hiervoor is een goede verklaring en dat is het hoge aantal adopties vanuit China vanaf 2002 (5057). Als de cijfers worden verdeeld in twee perioden, voor en na 2002 dan levert dat een ander beeld op:

Land	Aantal voor 2002	Land	Aantal 2002-2019
1 Colombia	4650	1 China	5057
2 Zuid Korea	4168	2 Colombia	834
3 Sri Lanka	3295	3 Haïti	628
4 Indonesië	3072	4 Taiwan	567
5 India	2888	5 Verenigde Staten	561
6 Ethiopië	2110	6 Nigeria	278
7 China	1868	7 Polen	277
8 Brazilië	1266	8 Thailand	196
9 Zuid Afrika	574	9 Filippijnen	186
10 Haïti	515	10 Hongarije	179
11 Taiwan	495	11 Kenia	163
12 Bangladesh	493	12 India	156
13 Thailand	450	13 Bulgarije	140
14 Libanon	353	14 Congo	139
15 Polen	339	15 Brazilië	130
16 Filippijnen	228	16 Sri Lanka	112
17 Guatemala	211	17 Slowakije	89
18 Chili	211	18 Bolivia	84
19 Roemenië	190	19 Lesotho	68
20 Duitsland	170	20 Suriname	57

In de periode voor 2002 komen de 5 intensief onderzochte landen allemaal bovenin de lijst terug en staan er zelfs drie van in de top 4. In de periode na 2002 zien we alleen Colombia terugkomen in de top 10 en zijn twee landen verdwenen uit de top 20. Indonesië komt helemaal niet meer voor. De laatste adoptie vanuit dit land heeft al in 1983⁵ plaatsgevonden.

Vanaf 1995 zijn er jaarcijfers per land bekend en kan worden vastgesteld wat het aandeel van de 5 intensief onderzochte landen is. In onderstaande grafiek is het verloop van de laatste 25 jaar te zien:

⁵ <https://kindentoeekomst.nl/wp-content/uploads/2019/07/Adopties-uit-indonesie-herziene-versie-juli-2019.pdf>

Vanaf begin 21^e eeuw is een sterk dalende trend te zien, tot zelfs een niveau van 0 in 2019. Omdat in dezelfde periode het aantal adopties per jaar sterk is afgenomen zijn naast percentages (de oranje lijn) ook de aantallen (blauwe balkjes) opgenomen.

Op deze pagina staan de onderliggende waarde die voor deze grafische weergave hebben gezorgd (linkertabel).

Door de gegevens van CBS/SAV en het totale overzicht van FIOM vanaf 1971 samen te brengen, kan een zeer nauwkeurige berekening worden gemaakt van het aandeel van de 5 intensief onderzochte landen in de periode 1971-1994. Hierbij helpen ook de CBS cijfers op totaalniveau die vanaf 1957 beschikbaar zijn. (rechtertabel).

Jaar	Aantal 5-landen	Aantal interlandelijk	Aandeel	Overall 1995-2019	17,9%	Herkomst	Perioden Totaal geadopteerde kinderen (aantal)
1995	295	723	41%			In het buitenland geboren kinderen	1957 0
1996	240	708	34%	Overall 1971-2019	36,4%	In het buitenland geboren kinderen	1958 0
1997	243	763	32%			In het buitenland geboren kinderen	1959 0
1998	192	701	27%	Overall 1971-1994	49,6%	In het buitenland geboren kinderen	1960 0
1999	416	1052	40%			In het buitenland geboren kinderen	1961 0
2000	407	1185	34%	Gemiddelde # 1995-2019	704,52	In het buitenland geboren kinderen	1962 0
2001	784	1154	75%	Gemiddelde # 1971-1994	991,67	In het buitenland geboren kinderen	1963 0
2002	224	1130	20%			In het buitenland geboren kinderen	1964 0
2003	204	1154	18%			In het buitenland geboren kinderen	1965 45
2004	143	1307	11%	Laatste 20 jaar		In het buitenland geboren kinderen	1966 86
2005	126	1185	11%	1999-2004	24,0%	In het buitenland geboren kinderen	1967 169
2006	104	816	13%	2005-2009	9,5%	In het buitenland geboren kinderen	1968 161
2007	66	782	8%	2010-2014	3,7%	In het buitenland geboren kinderen	1969 176
2008	63	767	8%	2015-2019	1,3%	In het buitenland geboren kinderen	1970 166
2009	44	681	0%			In het buitenland geboren kinderen	1971 166
2010	33	704	5%			In het buitenland geboren kinderen	1972 173
2011	37	529	7%			In het buitenland geboren kinderen	1973 195
2012	8	488	2%			In het buitenland geboren kinderen	1974 567
2013	6	401	1%			In het buitenland geboren kinderen	1975 789
2014	8	354	2%			In het buitenland geboren kinderen	1976 968
2015	4	304	1%			In het buitenland geboren kinderen	1977 1161
2016	4	214	2%			In het buitenland geboren kinderen	1978 1163
2017	4	210	2%			In het buitenland geboren kinderen	1979 1384
2018	1	156	1%			In het buitenland geboren kinderen	1980 1439
2019	0	145	0%			In het buitenland geboren kinderen	1981 1682
						In het buitenland geboren kinderen	1982 1556
						In het buitenland geboren kinderen	1983 1229
						In het buitenland geboren kinderen	1984 1211
						In het buitenland geboren kinderen	1985 1078
						In het buitenland geboren kinderen	1986 1282
						In het buitenland geboren kinderen	1987 1476
						In het buitenland geboren kinderen	1988 1255
						In het buitenland geboren kinderen	1989 907
						In het buitenland geboren kinderen	1990 682
						In het buitenland geboren kinderen	1991 930
						In het buitenland geboren kinderen	1992 1002
						In het buitenland geboren kinderen	1993 814
						In het buitenland geboren kinderen	1994 691

Tot en met 1994 heeft bijna 1 op de 2 (49,6%) interlandelijke adopties plaatsgevonden vanuit de 5 intensief onderzochte landen. Daarmee is het onderzoek voor deze periode erg representatief. Ook voor de periode tot 2002 komt adoptie vanuit deze landen nog heel veel voor; 3 van de 5 landen staan in de top 4 van meeste adopties tot 2002.

Waar het aandeel tot 1995 bijna 50% was is dat vanaf 1995 gedaald naar 17,9% of grofweg gezegd 2 op de 11 adopties.

Wordt er nog verder ingezoomd en gekeken naar de afgelopen 20 jaar, dan daalt het aantal erg snel en ligt het aandeel van de 5 intensief onderzochte landen vanaf 2012 op maximaal 2% (1 op de 50 adopties). Van de laatst beschikbare gegevens over de periode 2015-2019 is dit percentage 1,3% (13 op de 1000 adopties), waarbij er in 2019 zelfs geen enkel kind werd geadopteerd uit de 5 intensief onderzochte landen. Daarmee zijn de vijf intensief onderzochte landen voor adopties die recent hebben plaatsgevonden veel minder, dus helemaal niet representatief.

Conclusie

De Commissie heeft voor de periode 1967 - 1998 een zeer gedegen onderzoek gedaan en zich gebaseerd op een populatie die zeker representatief is voor adoptie in die periode. Daarna neemt het aandeel van de vijf intensief onderzochte landen sterk af. Het lijkt er haast op dat de bevindingen van de Commissie Joustra met terugwerkende kracht van invloed zijn geweest op het aantal adopties uit de vijf intensief onderzochte landen. Overigens is dit niet geheel vreemd gezien vanuit het feit dat in 2008 het Kwaliteitskader Vergunninghouders Interlandelijke Adoptie⁶ werd opgesteld. Vanaf 1 januari 2010 was dit kader daadwerkelijk actief en prompt zien we in onderstaand overzicht twee vergunninghouders stoppen met hun activiteiten:

Vergunninghouder	Land van herkomst	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	TOTAAL	%
Vereniging Wereldkinderen	Colombia	15	16	17	19	18	8	5	6	2	4	3	1		115	6%
	Sri Lanka														0	0%
	Indonesië														0	0%
	Brazilië	9	4												13	1%
	Bangladesh														0	0%
	Overige landen	301	270	237	207	115	115	116	99	108	60	49	36	38	1751	93%
Stichting Meiling	Colombia														0	0%
	Sri Lanka														0	0%
	Indonesië														0	0%
	Brazilië														0	0%
	Bangladesh														0	0%
	Overige landen	92	77	73	78	65	59	55	44	44	47	34	34	33	735	100%
Nederlandse Adoptie Stichting	Colombia														0	0%
	Sri Lanka				3	4		1							8	2%
	Indonesië														0	0%
	Brazilië														0	0%
	Bangladesh														0	0%
	Overige landen	10	23	28	91	30	35	44	46	37	33	60	37	39	513	98%
Stichting A New Way	Colombia														0	0%
	Sri Lanka														0	0%
	Indonesië														0	0%
	Brazilië														0	0%
	Bangladesh														0	0%
	Overige landen						17	20	25	34	20	21	23	16	176	100%
Stichting FLASH	Colombia														0	0%
	Sri Lanka	5	4	3											12	15%
	Indonesië														0	0%
	Brazilië														0	0%
	Bangladesh														0	0%
	Overige landen	19	33	16											68	85%
Stichting Hogar	Colombia	33	35	11											79	100%
	Sri Lanka														0	0%
	Indonesië														0	0%
	Brazilië														0	0%
	Bangladesh														0	0%
	Overige landen														0	0%
Stichting Kind en Toekomst	Colombia														0	0%
	Sri Lanka	2	3	13	11	15			2	17	1				64	5%
	Indonesië														0	0%
	Brazilië														0	0%
	Bangladesh														0	0%
	Overige landen	75	65	206	236	189	190	122	108	53	49				1293	95%
Stichting Afrika	Colombia														0	0%
	Sri Lanka														0	0%
	Indonesië														0	0%
	Brazilië														0	0%
	Bangladesh														0	0%
	Overige landen	26	29	36	28	47	38	33	23	8					268	100%

De cijfers zijn afkomstig uit de statistische overzicht interlandelijke adoptie van het Ministerie die te vinden zijn op de site van SAV. Vanaf 2007 worden daarin per Vergunninghouder de totalen per land gerapporteerd. In bovenstaande tabel zijn de vijf intensief onderzochte landen per

⁶ https://adoptie.nl/wp-content/uploads/2017/03/2008_Kwaliteitskader_interlandelijke_adoptie1.pdf

vergunninghouder opgenomen. Om het geheel in perspectief te plaatsen is, onder de noemer 'Overige landen', het totaal aantal adopties uit andere landen opgenomen.

Middels de kleuren is onderscheid gemaakt tussen vergunninghouders die nog actief zijn en vergunninghouders die gestopt zijn met hun activiteiten. Op basis van deze onderverdeling komen dan de volgende totalen en verdelingen tot stand:

Aantal adopties naar land van herkomst in aantallen en percentages; periode 2007-2019

Land van herkomst	Actieve VH	Gestopte VH	TOTAAL	Land van herkomst	Actieve VH	Gestopte VH	TOTAAL
Colombia	115	79	194	Colombia	3,5%	4,4%	3,8%
Sri Lanka	8	76	84	Sri Lanka	0,2%	4,3%	1,6%
Indonesië	0	0	0	Indonesië	0,0%	0,0%	0,0%
Brazilië	13	0	13	Brazilië	0,4%	0,0%	0,3%
Bangladesh	0	0	0	Bangladesh	0,0%	0,0%	0,0%
Overige landen	3175	1629	4804	Overige landen	95,9%	91,3%	94,3%

Op basis van de eerdere jaarcijfers mag het geen verrassing zijn dat de percentages bij de 5 intensief onderzochte landen erg laag zijn. Van de huidige 4 vergunninghouders⁷ zijn er zelfs 2 die bij geen enkele adoptie uit de 5 intensief onderzochte landen betrokken zijn. Dat roept toch op z'n minst vragen op.

Eindconclusie

Adoptie is een zeer gevoelig onderwerp en in het verleden zijn te veel adopties niet goed verlopen, onder toezicht van en in voorkomende gevallen zelfs gefaciliteerd door de overheid. Er zijn te veel individuele gevallen waarin misstanden hebben plaatsgevonden. De COIA heeft daar zeer gedegen onderzoek naar gedaan door een vijftal landen intensief te onderzoeken. Een vijftal landen dat zeker in de periode tot 1994 zeer representatief was, maar vooral in de periode na invoering van het Kwaliteitskader een minimaal onderdeel is van het totaal aantal interlandelijke adopties. Dat lijkt geen toeval maar hoogstwaarschijnlijk het bewijs van een verbetering in procedures die ondertussen al meer dan 10 jaar is doorgevoerd in adoptieland. Het stoppen met interlandelijke adoptie doet afbreuk aan de stappen die zijn gezet. Daarnaast ondersteunen de cijfers, ontdaan van alle emotie, deze zware beslissing niet.

⁷ <https://adoptie.nl/adoptie/organisaties-en-links/vergunninghouders/>

To: [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC/JIZ [5.1.2e]@minjenv.nl]
From: [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC/JIZ
Sent: Thur 1/27/2022 11:38:03 AM
Subject: 20220125 presentatie Mrb interlandelijke adoptie (008).pptx
Received: Thur 1/27/2022 11:38:05 AM
[20220125 presentatie Mrb interlandelijke adoptie \(008\).pptx](#)

Hier de presentatie. Die moet je dus op IPAD openen

Pagina's zijn geweigerd

1 - 27

5.1.2i

To: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F([5.1.2e]@minjenv.nl]
From: [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC/JIZ
Sent: Mon 3/14/2022 8:47:01 AM
Subject: 2022_02_07_introductie_SiG_Franc_Weerwind.pdf
Received: Mon 3/14/2022 8:47:02 AM
[2022_02_07_introductie_SiG_Franc_Weerwind.pdf](#)

Brief sig

Ministerie van Justitie en Veiligheid
t.a.v. de heer F. Weerwind
Postbus 20301
2500 EH Den Haag

Amersfoort, 7 februari 2022

Geachte minister Weerwind,

Stichting Interlandelijk Geadopteerden (hierna SIG) feliciteert u van harte met uw benoeming tot minister. Wij zouden graag nader kennis met u willen maken.

SIG is een stichting die al sinds 2007 de grote groep geadopteerden vertegenwoordigt voor wie adoptie een gegeven in hun leven is. Wij zijn sinds jaar en dag constructief gesprekspartner inzake interlandelijke adoptie vanuit het perspectief van geadopteerde volwassenen.

Wij staan voor de 70% van de geadopteerden die in het CBS onderzoek - dat de Commissie Joustra heeft laten uitvoeren - aangeven dat zij graag zien dat interlandelijke adoptie mogelijk blijft. Wij staan voor de groep die wil dat dit zorgvuldig gebeurt maar wij staan vooral voor alle kinderen ter wereld die de pech hebben gehad niet bij hun biologische familie op te kunnen groeien. Kinderen die, net als wij, een nieuwe kans verdienen om onderdeel te worden van een gezin in plaats van op te moeten groeien in een tehuis, instelling of in pleegzorg. Niet alleen voor ons als volwassen geadopteerden maar ook voor de generaties die wij voortbrengen is adoptie van grote invloed op ontwikkelkansen, op welbevinden en geluk.

Wij gunnen dat de kinderen van vandaag ook. De opschorting van interlandelijke adoptie duurt nu al bijna 1 jaar. Dat zijn 365 dagen waarin Nederland haar taak in de kinderbescherming heeft opgeschort. De reden hiervoor was dat er sprake zou zijn van structurele misstanden die tot op de dag van vandaag voortduren. Deze misstanden zijn echter niet aangetoond.

Uit de diverse debatten is naar voren gekomen dat uw voorganger bang was voor de kans op een continuering van mogelijke (risico's op) misstanden. De kans op misstanden is de ware reden tot opschorting en zijn drijfveer tot afschaffen van adoptie. Laten we helder zijn. Wij zijn vanzelfsprekend tegen kinderhandel en vinden dat de kans hierop geminimaliseerd moet worden. Er zit ook een keerzijde aan de insteek van uw voorganger. De handhaving van de stop gaat nu ten koste van deze kinderen. Kinderen die net als wij ook beter af zijn wanneer ze kunnen opgroeien in een gezin en ergens bij mogen horen.

In de bijlage treft u de brief die wij aan uw directeur-generaal hebben gezonden n.a.v. het diner pensant dat uw voorganger in oktober 2021 had georganiseerd en waarin het veld met elkaar van gedachte heeft gewisseld.

Wij geven u graag het volgende mee:

1. De focus heeft in de voorgaande periode gelegen bij het luisteren naar slachtoffers van kinderhandel en terecht. Als gevolg hiervan wordt er voor de nieuwe beleidsontwikkeling veel te weinig geluisterd naar de zwijgende meerderheid, waar wij ook toe behoren. Hedendaagse adopties verlopen fundamenteel anders dan de adopties uit de vorige eeuw, het tijdsgewricht waar het Rapport Joustra betrekking op had. Het CBS onderzoek dat Joustra liet uitvoeren spreekt boekdelen. 70% van de geadopteerden wil geen misstanden, maar adoptie zeker behouden. Wetenschappelijk gezien mist iedere grondslag om te stoppen met adoptie, maar er wordt te weinig gebruik gemaakt van de wetenschappelijke kennis om breder te kijken dan de angst voor misstanden. Er is internationaal en nationaal enorm veel kennis en kunde ontwikkeld.
2. Wetenschappelijk gezien is adoptie is een kinderbeschermingsmaatregel. Deze familierechtelijke interventie zorgt ervoor dat kinderen kunnen opgroeien in gezinnen. Het is in het belang van het kind om op te groeien in een "forever" family. Pleegzorg en institutionele zorg (zoals tehuiszorg) leveren niet de blijvende fundamentele relaties die juist zorgen dat geadopteerden ondanks hun moeilijke verleden goede toekomstperspectieven hebben (steeds meer onderzoek toont dit aan). Daarbij zijn de lange termijn effecten van "alternative care" voor de kinderen schadelijker dan adoptie. Bij adoptie is gezinsvorming steeds minder de drijfveer. Het is een secundair gevolg, maar ook een randvoorwaarde voor een succesvolle adoptie. De wens van ouders kan en mag echter niet centraal staan. Vandaag de dag zijn ouders hiervan ook doordrongen. Ouders voor wie gezinsvorming nog wel op 1 staat kiezen eerder voor draagmoederschap of donoren. Dat verklaart ook voor een deel de terugloop van het aantal adopties.
3. Naast kinderhandel heeft adoptie een ander imago probleem. Adoptie is aan de orde in die situaties dat ouders niet voor hun kind kunnen, willen of mogen zorgen. Dat geeft een verhoogd risico op vroegkinderlijk trauma als gevolg van stress, genetische belasting, ondervoeding, drank of druggebruik tijdens de zwangerschap. Na de zwangerschap kan er sprake zijn van verwaarlozing of mishandeling. Juist adoptie biedt in een gemotiveerd en voorbereid gezin kansen op herstel van hetgeen ze is overkomen is. In verreweg de meeste gevallen gaat dat bijzonder goed. Uit onze breed gedragen persoonlijke ervaringen maar vooral uit wetenschappelijk onderzoek blijkt al decennialang dat adoptie de meest succesvolle kinderbeschermingsmaatregel is die er bestaat voor kinderen waarvoor de biologische ouders niet kunnen, willen of mogen zorgen. De permanentie van adoptie biedt veel meer herstelkansen dan pleegzorg en biedt veel meer kansen dan tehuiszorg. Internationaal hebben we ons in VN verband dan ook gecommit aan het uitbannen van tehuiszorg. Maar het lukt niet altijd. Bij een kleine groep kinderen zijn er te veel psychisch belastende factoren samengekomen, wat herstel bemoeilijkt of niet meer mogelijk maakt. Adoptie is dan niet de oorzaak, maar is minder helend, dan wij graag zouden zien. Zij ervaren dusdanig veel verdriet en pijn dat dit hun dagelijks leven ontwricht. De kanttekening dat het dan maar de vraag was geweest in welke mate er hulp en bescherming zou zijn geweest in hun land van herkomst.
4. In het streven om kinderhandel en andere misstanden zoveel mogelijk te voorkomen is gekeken naar diverse mogelijkheden om meer garanties te krijgen op het hiervan voorkomen. De optie die de ambtenaren hebben onderzocht is een landselectie.

Wat ons betreft is dit geen effectieve methodiek. Moreel gezien omdat het niet zou moeten uitmaken waar je wieg staat. Anderzijds omdat geen enkel land alles onder controle kan houden, ook Nederland niet. Wat wel belangrijk is is dat de adoptieprocedures en de verantwoordelijke kanalen zorgvuldig en transparant gecontroleerd worden door zowel zendende als ontvangende landen. Het IVRK is op het gebied van adoptie nader uitgewerkt in het HAV en de Guides To Good Practice. Deze geven handvatten om adopties zorgvuldig uit te voeren. Sinds de ratificatie van het HAV zien we dan ook dat de kwetsbaarheden in het systeem ruim voldoende worden onderkend en dat er goed op wordt gehandeld. De internationale samenwerkingen bieden, indien daar aanleiding voor is, genoeg mogelijkheden om hier verbeteringen in aan te brengen. Ultieme maatregel is het stopzetten van een samenwerking. Maar alleen als er sprake is van een weigering van andere landen om niet te voldoen aan het gezamenlijke normenkader. Landenselecties raden wij dus af. Daarmee wordt op voorhand een kind hulp geweigerd.

5. Voor nieuwkomers binnen het werkveld adoptie mag het veld gepolariseerd lijken. In de kern is het dat niet. Alle betrokkenen onderschrijven het IVRK en het HAV en de Guides. Dit polarisatiebeeld is het gevolg van het feit dat het verschil tussen "adoptie" en "illegale kind opnemings onder de noemer van adoptie" in Nederland onvoldoende wordt onderkend. Dat Commissie Joustra dat niet heeft gedaan en ook uw voorganger niet, rekenen we hen zwaar aan. In plaats van mensen te verbinden hebben zij door hun optreden mensen (onbedoeld) verdeeld. Door de slachtoffers van kinderhandel niet de erkenning te geven die zij verdienen en nodig hebben, maar hen aan tafel te zetten met de kleine groep die de adoptie ervaart als de oorzaak van problemen in het dagelijks leven (zie punt 2) en een onevenredige kleine afvaardiging die de grote groep geadopteerden voor wie adoptie een gegeven is in het dagelijks leven, ontstaat er een polarisatie beeld. Zie in dit kader ook onze brief aan uw directeur-generaal.

Wij hopen dat u:

- ***Zo snel mogelijk helderheid kunt geven over interlandelijke adoptie en dat er gekozen gaat worden voor een nieuw stelsel waarin er 1 vergunninghouder is met 1 normenkader. Momenteel zijn er 4 vergunninghouders waarvan er 2 ruim na de invoering van het HAV actief zijn geworden.***
- ***Nog eens zeer kritisch wil kijken naar de wijze waarop het Expertise Centrum nu dreigt te worden ingericht. De samenstelling van de gekozen groep is niet representatief. Hoewel we de behoefte snappen om slachtoffers van kinderhandel tegemoet te komen, worden nu de geadopteerden omver gelopen. Er is te weinig oog voor de wetenschap, te weinig oog voor kwaliteitsborging. Wat is nu de exacte doelstelling? Een visie ontbreekt.***
- ***De rol van Fiom wilt heroverwegen. Er is minimaal draagvlak voor het FIOM onder de stakeholders. FIOM is betrokken geweest bij vele binnenlandse adopties. Ook en vooral in de vorige eeuw. En- hoewel er bij heden ten dage actieve individuele medewerkers ongetwijfeld en zeker goede kennis aanwezig is - het DNA van deze organisatie is belast met een zwaar verleden waarvan we pas net begonnen zijn de onderste stenen boven te***

krijgen. Ook hierin adviseren we om toe te werken naar een nieuwe organisatie.

Maar als allerbelangrijkste; wij hopen dat u de moed hebt snel een besluit te nemen en de opschorting van interlandelijke adoptie op zult heffen zodat Nederland haar deuren weer open kan zetten voor kinderen in nood.

Met vriendelijke groet,

Namens Stichting Interlandelijk Geadopteerden

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

To: [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC/JIZ([5.1.2e]@minjenv.nl); [5.1.2e] -
BD/DGSB/DARC/JIZ([5.1.2e]@minjenv.nl); [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F([5.1.2e]@minjenv.nl); [5.1.2e]
[5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F([5.1.2e]@minjenv.nl)

From: [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC/JIZ

Sent: Mon 4/11/2022 8:59:27 AM

Subject: 20220411 Q&A' s nav besluit Minister.docx.pdf

Received: Mon 4/11/2022 8:59:28 AM

[20220411 Q&A' s nav besluit Minister.docx.pdf](#)

Morning,

Hier de definitieve Q&A's zoals die op website zullen worden geplaatst.

Ik ga ervan uit dat dit voldoende houvast geeft voor de komende gesprekken hierover.

Groeten,

[5.1.2e]

To: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F[5.1.2e@minjenv.nl]; [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F[5.1.2e@minjenv.nl];
[5.1.2e] - BD/DGSB/DARC/JIZ[5.1.2e@minjenv.nl]; [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC/JIZ[5.1.2e@minjenv.nl]
From: [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC
Sent: Thur 2/24/2022 7:36:46 AM
Subject: A4 nieuwe kernboodschap
Received: Thur 2/24/2022 7:36:47 AM
[A4 nieuwe kernboodschap.docx](#)

Pagina's zijn geweigerd

1 - 2

5.1.2i

To: [5.1.2e] - BD/DWJZ/JZW [5.1.2e]@minjenv.nl
Cc: [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC [5.1.2e]@minjenv.nl; [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F [5.1.2e]@minjenv.nl; [5.1.2e]
[5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F [5.1.2e]@minjenv.nl; [5.1.2e]
BD/DGSB/DARC/JIZ [5.1.2e]@minjenv.nl
From: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F
Sent: Mon 3/7/2022 9:49:29 AM
Subject: Aanlevering CBJ - Kamerbrief standpunt toekomst interlandelijke adoptie- helder perspectief, zorgvuldig stoppen
Received: Mon 3/7/2022 9:49:00 AM
[Aanbiedingsformulier - CBJ 1.0.pdf](#)
[Kamerbrief standpunt toekomst interlandelijke adoptie- helder perspectief zorgvuldig stoppen - CBJ.docx](#)

Dag [5.1.2e]

Bijgaand, conform afspraak, een definitief CBJ-aanbiedingsformulier en de daarbij behorende brief ten behoeve van de CBJ op 15 maart aanstaande. Zie jij nog kans om te reageren op de twee onderstaande vragen die ik vanochtend stelde? Zou top zijn!

Dank alvast. Groeten, [5.1.2e]

Van: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F

Verzonden: maandag 7 maart 2022 09:57

Aan: [5.1.2e] - BD/DWJZ/JZW

Onderwerp: RE: Interdepartementale afstemming - Kamerbrief standpunt toekomst interlandelijke adoptie- helder perspectief, zorgvuldig stoppen

Hi [5.1.2e]

Helder. Heb inmiddels de IAK vragen ingevuld. We zetten op dit moment het laatste puntje op de i voor wat betreft het CBJ-formulier, waarna het jouw kant op komt. Heb nog wel twee vragen:

- Zenden we de bijlagen die bij de Kamerbrief horen (AEF-rapport/landenanalyse) ook mee?
- Welke afgevaardigden – van de andere departementen – zitten er in de CBJ-vergadering?

Ik hoor graag. Dank weer!

Groeten, [5.1.2e]

Van: [5.1.2e] - BD/DWJZ/JZW <[5.1.2e]@minjenv.nl>

Verzonden: woensdag 2 maart 2022 13:38

Aan: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F <[5.1.2e]@minjenv.nl>; [5.1.2e] - BD/DBO/ADVIES <[5.1.2e]@minjenv.nl>

Cc: [5.1.2e] - BD/DBO/ADVIES <[5.1.2e]@minjenv.nl>; [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F

<[5.1.2e]@minjenv.nl>

Onderwerp: RE: Interdepartementale afstemming - Kamerbrief standpunt toekomst interlandelijke adoptie- helder perspectief, zorgvuldig stoppen

Ha [5.1.2e]

Het kabinet heeft besloten dat elk voorstel voor beleid of regelgeving een adequaat antwoord moet bevatten op de 7 IAK-vragen ([Informatie over het Integraal afwegingskader voor beleid en regelgeving \(IAK\) bij ambtelijke voorportalen | Kenniscentrum voor beleid en regelgeving \(kcbr.nl\)](#)), dus deze vragen op het formulier idd graag beantwoorden.

Hartelijke groet,

[5.1.2e]

Van: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F <[5.1.2e]@minjenv.nl>

Verzonden: woensdag 2 maart 2022 11:07

Aan: [5.1.2e] - BD/DWJZ/JZW <[5.1.2e]@minjenv.nl>; [5.1.2e] - BD/DBO/ADVIES

<[5.1.2e]@minjenv.nl>

Cc: [5.1.2e] - BD/DBO/ADVIES <[5.1.2e]@minjenv.nl>; [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F

<[5.1.2e]@minjenv.nl>

Onderwerp: RE: Interdepartementale afstemming - Kamerbrief standpunt toekomst interlandelijke adoptie- helder perspectief, zorgvuldig stoppen

Thanks voor deze info. Ten aanzien van het CBJ-formulier nog ff een vraag: is het gebruikelijk om (al) de IKA-vragen in te vullen? Of is dit alleen in bepaalde situaties benodigd?

Groeten, [5.1.2e]

Van: [5.1.2e] - BD/DWJZ/JZW <[5.1.2e]@minjenv.nl>

Verzonden: dinsdag 1 maart 2022 19:51

Aan: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F <[5.1.2e]@minjenv.nl>; [5.1.2e] - BD/DBO/ADVIES <[5.1.2e]@minjenv.nl>

Cc: [5.1.2e] - BD/DBO/ADVIES <[5.1.2e]@minjenv.nl>

Onderwerp: RE: Interdepartementale afstemming - Kamerbrief standpunt toekomst interlandelijke adoptie- helder perspectief, zorgvuldig stoppen

Hallo [5.1.2e]

Dank voor deze update.

Wat ik voor agendering nodig heb is het CBJ-formulier (“definitief” i.p.v. “concept”), en het te agenderen stuk. Bij voorkeur samengevoegd in 1 pdf-bestand, maar als dat niet lukt doe ik dat later.

Als je mij die stukken uiterlijk as maandag voor 12.00 uur kan mailen, zorg ik dat het op de agenda komt.

Graag alvast dinsdag 15 maart, van 14.00 tot 15.00 uur in de agenda blokkeren voor de CBJ. Veelal is aanwezigheid van de dossierhouder gewenst.

Hartelijke groet,

5.1.2e

Verzonden met BlackBerry Work

(www.blackberry.com)

Van: 5.1.2e - BD/DGSB/DJFC/F <5.1.2e@minjenv.nl>

Datum: dinsdag 01 mrt. 2022 7:21 PM

Aan: 5.1.2e - BD/DWJZ/JZW <5.1.2e@minjenv.nl>, 5.1.2e - BD/DBO/ADVIES

<5.1.2e@minjenv.nl>

Kopie: 5.1.2e - BD/DBO/ADVIES <5.1.2e@minjenv.nl>

Onderwerp: Interdepartementale afstemming - Kamerbrief standpunt toekomst interlandelijke adoptie- helder perspectief, zorgvuldig stoppen

Hi 5.1.2e en 5.1.2e,

MRb is akkoord gegaan met bijgaande versie van de Kamerbrief over interlandelijke adoptie. Dit betekent dat we richting het ambtelijk voorportaal kunnen. Graag bespreek ik morgen ff met jullie wat hiervoor nog concreet moet gebeuren.

Voor nu een fijne avond gewenst. Groeten, 5.1.2e

Pagina's zijn geweigerd

1 - 4

5.1.2i

To: [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC [5.1.2e]@minjenv.nl]
From: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F
Sent: Tue 4/5/2022 3:58:22 PM
Subject: Advies MR-OR
Received: Tue 4/5/2022 3:58:00 PM
[Advies MR-OR.docx](#)

Ga deze versie in DJ zetten

Aan de Minister van Justitie en Veiligheid
Aan de Minister voor Rechtsbescherming
Aan de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Jeugd, Familie en
Aanpak
Criminaliteitsfenomenen
Team Familie

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Contactpersoon
5.1.2e
Beleidsmedewerker
06- 5.1.2e

advies (rijks)ministerraad/onderraad

Datum 5 april 2022
Onderwerp Kamerbrief – Standpunt toekomst interlandelijke adoptie

Datum behandeling
5 april 2022

MR/OR-nummer

1 Indiener

Minister voor Rechtsbescherming.

2 Advies

Instemmen.

3 Kern van het voorstel

- Voorgesteld wordt te besluiten dat interlandelijke adoptie uitsluitend nog een mogelijkheid blijft voor kinderen voor wie nog geen passende opvang is in landen van herkomst.
- Reden hiervoor is dat interlandelijke adoptie hen een kans biedt die ze anders niet zouden hebben gehad om op te groeien in een gezin.
- Om het risico op misstanden te verkleinen, zal het systeem beter worden gereguleerd. Aan adopties zullen striktere voorwaarden worden verbonden.
- Het uiteindelijke doel is dat landen van herkomst zelf in voldoende mate kunnen voorzien in passende opvang. Reden hiervoor is dat het in het belang van het kind is om veilig op te kunnen groeien in de eigen cultuur en het eigen land, dichtbij de biologische familie. Voor een aantal landen is hier nog een lange weg te gaan.
- Concreet zullen de volgende stappen worden gezet: Nederland heroverweegt de samenwerkingsrelatie met enkele herkomstlanden (in verband met betrouwbaarheid, transparantie dan wel subsidiariteit), er wordt één stringent ingebede bemiddelingsorganisatie ingericht, de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd wordt aangewezen als de toezichthouder en haar toezicht wordt versterkt, de internationale samenwerking wordt geïntensiveerd voor meer zicht op procedures in herkomstlanden en de voorlichting en screening worden hervat.
- Om bij te dragen aan het versterken van de jeugdbescherming in de landen van herkomst, zodat zij in de toekomst zelf hun kinderen passend kunnen opvangen, wordt een memorandum of understanding afgesloten met het Permanent Bureau van de Haagse Conferentie. Dit bureau kan training en ondersteuning bieden op

het handelen naar het Haags Adoptieverdrag (HAV), meer in het bijzonder het subsidiariteitsbeginsel. Periodiek wordt beoordeeld of landen in staat zijn opvang te verzorgen in eigen land en welke inspanningen hiervoor worden geleverd.

- Met dit besluit wordt een onzekere periode van opschorting vanaf 8 februari 2022 beëindigd.
- Het besluit om interlandelijke adopties onder extra waarborgen nog toe te staan en het uiteindelijke doel om te willen stoppen, heeft impact. Over de inrichting van het aangepaste systeem wordt gesproken met de organisaties. Samen wordt gekeken naar de impact op hun werk, die in een aantal gevallen fors is. De aan dit besluit verbonden kosten worden opgevangen binnen de begroting van JenV.

4 Interventie / spreektekst

MRb kan toelichten dat:

- We bij het besluit over de toekomst van interlandelijke adoptie recht moeten doen aan de wensen en behoeften van de kinderen, wiens belang vooropstaat.
- Met het rapport van de commissie Joustra in de hand zijn twee scenario's uitgewerkt: stoppen of doorgaan met een nieuw systeem.
- Een keuze tussen één van de twee scenario's is complex.
- Interlandelijke adoptie is een beladen onderwerp, en het belang van het kind wordt vanuit verschillende perspectieven benaderd en gewogen. Het is onmogelijk om op basis van al die diverse perspectieven tot algehele consensus te komen.
- Na weging van de belangen en perspectieven wordt voorgesteld ervoor te kiezen om interlandelijke adoptie onder extra waarborgen te behouden voor kinderen die nog niet passend in de eigen cultuur en het eigen land worden opgevangen.
- Een zwaarwegend argument hiervoor is dat hen zo een thuis wordt geboden en zij de mogelijkheid hebben om in een gezin te kunnen opgroeien.
- Het uiteindelijke doel zal zijn dat kinderen in de toekomst passend kunnen worden opgevangen in het land van herkomst. Kinderen zijn er bij gebaat dat zij in hun eigen cultuur kunnen opgroeien vlakbij hun biologische familie.
- Hiervoor wordt een memorandum of understanding gesloten met het Permanent Bureau van de Haagse Conferentie. Dit Permanent Bureau kan herkomstlanden adviseren en ondersteunen op het handelen naar het Haags Adoptieverdrag, in het bijzonder het subsidiariteitsbeginsel.
- Periodiek zal worden beoordeeld in hoeverre landen in staat zijn om passende opvang te verzorgen in eigen land. Als daaraan voldoende invulling wordt gegeven, wordt de samenwerkingsrelatie op een zorgvuldige wijze beëindigd. Beëindiging ligt ook in de rede indien vanuit het land van herkomst te weinig inspanningen worden geleverd om aan het Haags Adoptieverdrag te voldoen.

QA aspirant-adoptiefouders:

- De van kracht zijnde opschorting die sinds 8 februari 2021 geldt (lees: er worden geen nieuwe adoptieprocedures in behandeling genomen) komt te vervallen.
- Dit betekent dat het voor aspirant-adoptiefouders zonder beginsteltoestemming ook mogelijk wordt hun adoptieprocedure voort te zetten en er nieuwe procedures in behandeling kunnen worden genomen.
- Het opstarten van de voorlichting en de screening van nieuwe aspirant-adoptiefouders zal een paar maanden in beslag nemen. Parallel zal worden gewerkt aan één strikt ingebodde bemiddelingsorganisatie.
- Voor het geval OCW verzoekt om in de brief op te nemen dat het voor paren van gelijk geslacht mogelijk blijft om interlandelijk te adopteren: kijkende naar de landenanalyse zal de samenwerkingsrelatie met een of meerdere landen die hiervoor openstaan, worden voortgezet. Het ligt evenwel niet in de rede om dit expliciet te benoemen in de brief. Bij het in deze brief opgenomen besluit staat het belang van het kind centraal (en niet het belang van de aspirant-adoptiefouders). Daar komt bij dat het maken van een definitieve keuze om de samenwerking met landen al dan

niet voort te zetten, zal volgen na een gesprek met de TK over het besluit om op termijn te stoppen en de komende periode - anders - door te gaan.

-

- **5 Politiek-bestuurlijke context**

- De toekomst van interlandelijke adoptie heeft de aandacht van de politiek. Naar aanleiding van het rapport van de commissie Joustra zijn maatregelen getroffen en toezeggingen gedaan. Zo heeft het vorige kabinet interlandelijke adoptie opgeschort en een herbezinning op de toekomst afgekondigd. Het is aan het nieuwe kabinet om duidelijkheid over die toekomst te scheppen, door hierover een standpunt in te nemen. Tijdens het afgelopen commissiedebat personen- en familierecht is toegezegd om hierover halverwege april een brief aan de TK te sturen. Tegen het hierin opgenomen voorgestelde besluit om voorlopig met interlandelijke adoptie door te gaan zal verschillend worden aangekeken, door zowel betrokkenen als de TK-fracties. In een commissiedebat dat medio 2021 plaatsvond gaf BIJ1 bijvoorbeeld mee dat met interlandelijke adoptie zou moeten worden gestopt. Daartegenover staat dat bijvoorbeeld de VVD en D66 zoekende leken naar de voorwaarden waaronder interlandelijke adoptie zou kunnen doorgaan. Gelet op het verloop van de, interdepartementale, afstemming over het besluit is de verwachting dat in ieder geval de fracties die deel uitmaken van de coalitie zich kunnen vinden in het besluit. Voor de volledigheid wordt nog opgemerkt dat hierover geen passage is opgenomen in het coalitieakkoord, maar wel in het verkiezingsprogramma van D66. Hierin staat: "Interlandelijke adoptie is toegestaan, mits onder goede én strikte voorwaarden. Adoptie moet een veilige mogelijkheid zijn en dient op zeer zorgvuldige en integere wijze plaats te vinden. De veiligheid en bescherming van het kind staat voorop."

-

- **6 Toelichting**

- In februari 2022 heeft de TK gevraagd om een brief met een standpunt over interlandelijke adoptie. Hieraan wordt gevolg gegeven met de voorliggende brief.
- Aanleiding hiervoor is het rapport over interlandelijke adoptie van de commissie Joustra. De commissie Joustra onderzocht misstanden uit het verleden.
- In reactie op het rapport van de commissie Joustra heeft de overheid excuses gemaakt en zijn maatregelen getroffen zoals de opschorting van adopties per 8 februari 2021 en een herbezinning op de toekomst van interlandelijke adoptie.
- Om tot een standpunt over de toekomst te komen, zijn in het kader van de herbezinning drie sporen gevolgd: a) er is een landenanalyse uitgevoerd door de Centrale autoriteit, b) er heeft een verkenning naar een publiekrechtelijk systeem plaatsgevonden door AEF en c) er is gesproken met een brede vertegenwoordiging van, deskundigen en betrokkenen, uit het adoptieveld.
- Alles afwegend, is ervoor gekozen dat interlandelijke adoptie mogelijk moet zijn zolang minder ingrijpende alternatieven in landen van herkomst daadwerkelijk zijn uitgesloten en het ontwikkelperspectief van een daarmee is gediend. Het gaat dan om kinderen voor wie op dit moment in het land van herkomst écht niet in toereikende opvang wordt voorzien. Een belangrijk argument hiervoor is dat deze kinderen een thuis kan worden geboden en dat zij in een gezin kunnen opgroeien.
- Daarbij wordt als uiteindelijk doel gesteld dat landen van herkomst zelf (passende) opvang kunnen gaan bieden, aangezien interlandelijke adoptie niet (meer) wordt gezien als het meest duurzame instrument om het belang van de kinderen te beschermen. Een zwaarwegend argument hiervoor is dat kinderen bij voorkeur veilig kunnen opgroeien in de eigen

cultuur en het eigen land, vlakbij de biologische familie. Dit doel sluit aan bij het advies van de RSJ over interlandelijke adoptie en het oordeel van de Kinderombudsman hierover.¹ Alvorens dit ook werkelijkheid is, is voor een aantal herkomstlanden nog een lange weg te gaan.

-
- Een nieuw adoptiesysteem en scherpere eisen aan controleerbare procedures kunnen inherente kwetsbaarheden niet volledig wegnemen maar wel reduceren.
- Over de precieze inrichting van het nieuwe systeem wordt gesproken met de instanties. De komende periode worden de volgende concrete stappen gezet.
- Nederland heroverweegt de samenwerkingsrelatie met een aantal herkomstlanden. De samenwerkingsrelatie met landen die niet voldoen aan de hogere vereisten wordt op een zorgvuldige wijze beëindigd.
- Er wordt één strikt ingebedde bemiddelingsorganisatie ingericht, waarbij het overheidsgezag bij de minister blijft en wordt versterkt. Hierbij wordt nadrukkelijk gekeken naar het onderzoek van AEF.
- De Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd wordt aangewezen als de toezichthouder op de naleving van zorgvuldige adoptieprocedures in Nederland. Op deze manier wordt het toezicht eenvoudiger georganiseerd en kan dit ook worden versterkt.
- De internationale samenwerking wordt geïntensiveerd, opdat meer inzicht kan worden verkregen in de procedures van de landen van herkomst.
- De voorlichting en screening worden hervat. Aan betrokken organisaties zal worden gevraagd om deze voorlichting en screening specifiekere toe te snijden op bijzondere ontwikkelbehoeften en complexe identiteitsvormen.
- Om bij te dragen aan het versterken van de jeugdbescherming in de landen van herkomst wordt een memorandum of understanding met het Permanent Bureau van de Haagse conferentie afgesloten. Dit Bureau kan training en ondersteuning bieden aan landen van herkomst op het handelen naar het HAV, meer in het bijzonder het subsidiariteitsbeginsel.
- Gezamenlijk wordt gekeken naar de impact op de werkzaamheden van betrokken instanties, die in een aantal gevallen fors is. Samen wordt een draaiboek gemaakt.
- In elk geval wordt erop ingezet dat aspirant-adoptiefouders zich na het volgen van de voorlichting en screening niet meer inschrijven bij één van de vier private vergunninghouders, maar dat zij terecht kunnen bij één bemiddelingsorganisatie die zal worden ingericht. Mogelijk gaat deze organisatie in de toekomst (ook) aspirant-adoptiefouders voorlichten.
- Met deze koers is een balans gevonden tussen de verschillende dilemma's en perspectieven en wordt recht gedaan aan het belang van het kind.

7 Voorportalen en onderraden

- De beleidsreactie op het rapport van de commissie Joustra van 8 februari 2021 is in de MR behandeld. In de CBJ op 15 maart 2022 is een versie van bijgaande brief besproken. De CBJ is geïnformeerd over de sindsdien aangebrachte wijzigingen, ingegeven door politieke sondering, een extra BPO op 28 maart 2022 en een RBJ op 29 maart 2022. De uitkomst van de CBJ, RBJ en het BPO zijn betrokken bij de versie die aan de MR is aangeboden ter bespreking op 8 april 2022. Na de MR zal de brief – met goedkeuring – worden gezonden aan de TK (op 11 april).
-

¹ De RSJ concludeert in zijn advies dat interlandelijke adoptie niet het beste middel is om kinderen te beschermen. De RSJ adviseert de focus te verleggen door het bieden van steun bij de jeugdbescherming in de herkomstlanden. De Kinderombudsman komt tot een vergelijkbaar oordeel. In haar ogen is interlandelijke adoptie in principe onwenselijk. Alleen in individuele, uitzonderlijke gevallen, zou adoptie een noodzakelijke maatregel kunnen zijn.

- **8 Afstemming**

- De interdepartementale afstemming heeft plaatsgevonden via de CBJ, RBJ en voornoemd BPO. Gedurende die periode is er ook gesondeerd. In de CBJ lag een versie van de brief voor waarin de focus lag op het uiteindelijke doel, dat was geformuleerd langs de volgende lijn: het kind is het meest gebaat bij opgroeien in de eigen cultuur en het eigen land en om die reden willen we op termijn stoppen met interlandelijke adoptie. Hieraan was een afbouwperiode gekoppeld van maximaal vijf jaar. De sondering in combinatie met bespreking in de RBJ heeft geleid tot wijzigingen. Er is meer aandacht gekomen voor het nog toestaan van interlandelijke adoptie voor kinderen voor wie nog geen passende opvang in het land van herkomst beschikbaar is en maximale termijn is losgelaten. Deze is vervangen door het periodiek monitoren of landen van herkomst al zelf kunnen voorzien in de passende opvang. Daarbij zullen zij via het Permanent Bureau worden ondersteund en zal de adoptie uit het land worden beëindigd als hieraan wordt voldaan of te weinig inspanningen worden verricht. Vervolgens hebben het BPO en de RBJ (in het bijzonder een opmerking door Fin) ertoe geleid dat de kernboodschap is aangescherpt: we gaan onder extra waarborgen door, met daarbij als uiteindelijk doel dat landen van herkomst zelf voorzien in passende opvang voor hun kinderen. Ten aanzien van de extra waarborgen is op nadrukkelijke verzoek van BZK de passage over het inrichten van één bemiddelingsorganisatie aangepast. Voor BZK (en Fin) is het van belang dat we samen goed kijken naar de concrete invulling hiervan. Zij zijn geen voorstander van het inrichten van een – nieuwe – 'ZBO'. Dit maakt dat is gekozen voor een ruimhartigere formulering: er wordt gesproken over het laten samenbrengen van werkzaamheden van de verschillende vergunninghouders in één organisatie, waarbij het overheidsgezag bij de minister blijft en wordt versterkt, en dat hierbij gebruik wordt gemaakt van het onderzoek van AEF. In plaats van dat uit het AEF-onderzoek blijkt dat het beste kan worden gekozen voor een publiekrechtelijk ingebede stichting. In aanloop naar de MR heeft IenW nog gevraagd naar de impact op de vergunninghouders. In de CBJ-versie van de brief zou hieraan meer aandacht zijn besteed, in die zin dat werd genoemd dat we met de vergunninghouders in gesprek gaan over zorgvuldige afbouw van hun werk, inclusief de financiële aspecten daarbij. Uiteraard zal dit gesprek nog steeds worden aangegaan, gelet op het inrichten van één bemiddelingsorganisatie. Maar een dergelijke expliciete zinsnede ligt minder voor de hand in deze brief, waarbij de focus ligt op doorgaan onder extra waarborgen voor kinderen voor wie nog geen opvang in eigen land is.

To: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F [5.1.2e @minjenv.nl]; [5.1.2e]
BD/DGSB/DJFC/F [5.1.2e] @minjenv.nl
From: [5.1.2e]
Sent: Thur 9/30/2021 3:27:05 PM
Subject: Aanvulling Voorbereiding diner Pensant interlandelijke adoptie
Received: Thur 9/30/2021 3:28:11 PM
[5.1.2e] [t.b.v. hoorzitting rondetafelgesprek Interlandelijke adoptie d.d. 24 mei 2017.pdf](#)

[ATT00001.htm](#)
[240517AOElevator Pitchdef.pdf](#)
[ATT00002.htm](#)
[geboortelanden 1956-2020.gif](#)
[ATT00003.htm](#)
[geboortelanden 1989.gif](#)
[ATT00004.htm](#)
[geboortelanden 1998.gif](#)
[ATT00005.htm](#)
[geboortelanden 2020.gif](#)
[ATT00006.htm](#)
[5.1.2e]
[ATT00007.htm](#)

Dag [5.1.2e] en [5.1.2e]

Dit stuk voor de kamer uit 2017 is eigenlijk onverkort van kracht met dien verstande, dat er nu 95% special needs adopties zijn en destijds nog 80% -bij de positie paper hoorde een korte Elevator Pitch. Wellicht is dat ook een idee voor de discussie. Dat iedereen een elevator pitch mag inbrengen?

Laten we ervoor waken om adoptie gelijk te schakelen met kinderhandel of afstand met dwang - contaminatie maakt de discussie nog lastiger.

Verder ook aardig denk ik een aantal gif- files met de cijfers. Bronnen: CBS, MvJ jaarcijfers.

Opvallend: de afstandsmoeder spreken telkens over 25.000 binnenlandse adopties i.c. afstandskinderen, ik kom in mijn tellingen maar ca. 17.000 ? Wellicht omdat ik de stiefouderadopties niet meetel of niet de juiste cijfers heb?

tot zover even, er komt vast nog meer maar nu niet, ik moet nu onderwijs voorbereiden.

Ik neem aan dat jullie de artikelen van Palacios et al en de Lancet studies hebben? Zo niet, laat even weten dan stuur ik ze nog.

vriendelijke groet

[5.1.2e]

Elevator Pitch

In de bijlage van mijn paper, vindt u een foto.
Ik ben veilig. Elk kind moet veilig zijn, toch?

Waarom schrijft ze dit - NU - waar ze vandaan komt was ze NIET veilig: haar moeder was dood, haar vader verstootte haar en het dorp verklaarde haar behekst. Voor een kind als dit meisje is er adoptie. Had ze het overleefd in haar eigen land? Nee. Had ze een toekomst daar? Nee. Heksenkinderen verdienen het leven niet.

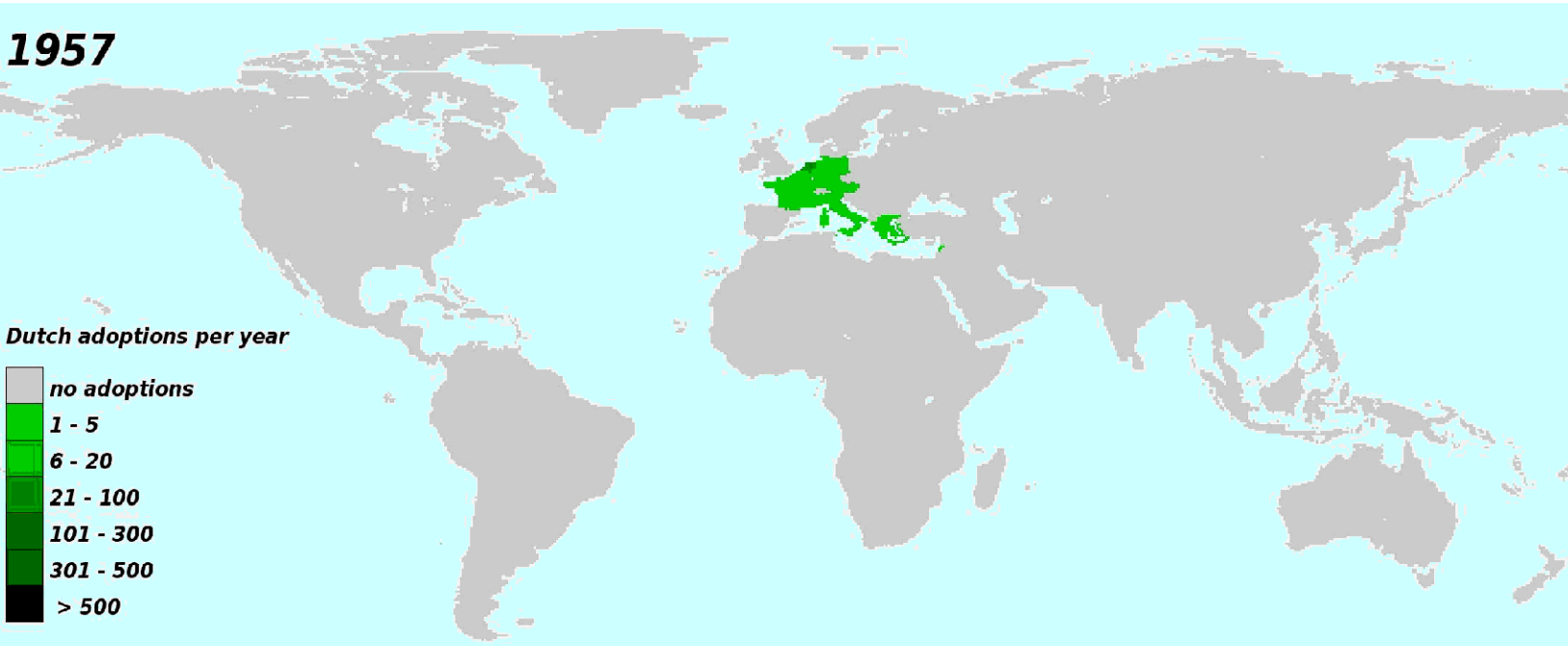
Kan lokale kindbescherming dit soort dilemma's oplossen? Nee. Dit gebeurt. Overal ter wereld. Daarom is adoptie onvermijdelijk. Ze schrijft: ik ben veilig. Ze is niet de enige: onderzoek en praktijk zijn eensgezind: adoptie werkt, maar.. het is niet makkelijk. Niet op micro-niveau, niet op macro-niveau. Door adoptie als maatregel van kindbescherming neer te zetten, komt er meer greep op het proces dat tot adoptie leidt. Misstanden kunnen alleen worden voorkomen als de overheid haar verantwoordelijkheid neemt en adoptie volledig onder haar hoede neemt: in uitvoering en controle in binnen en buitenland.

Ik vraag u derhalve om serieus te overwegen het stelsel te herzien. Hiervoor is een eenduidig kader nodig. Ik vertrouw erop dat de discussie nu en de adviezen van alle partijen leiden tot een transparant systeem waarin zoveel mogelijk kinderen kunnen zeggen: ik ben veilig.

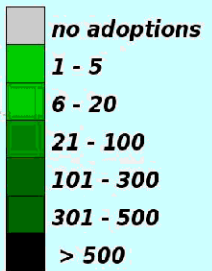
Dat is niet het geval wanneer wij nu ons afwenden en adoptie stopzetten.

1957

Dutch adoptions per year

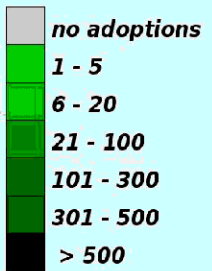
Country of origin

1957

1957

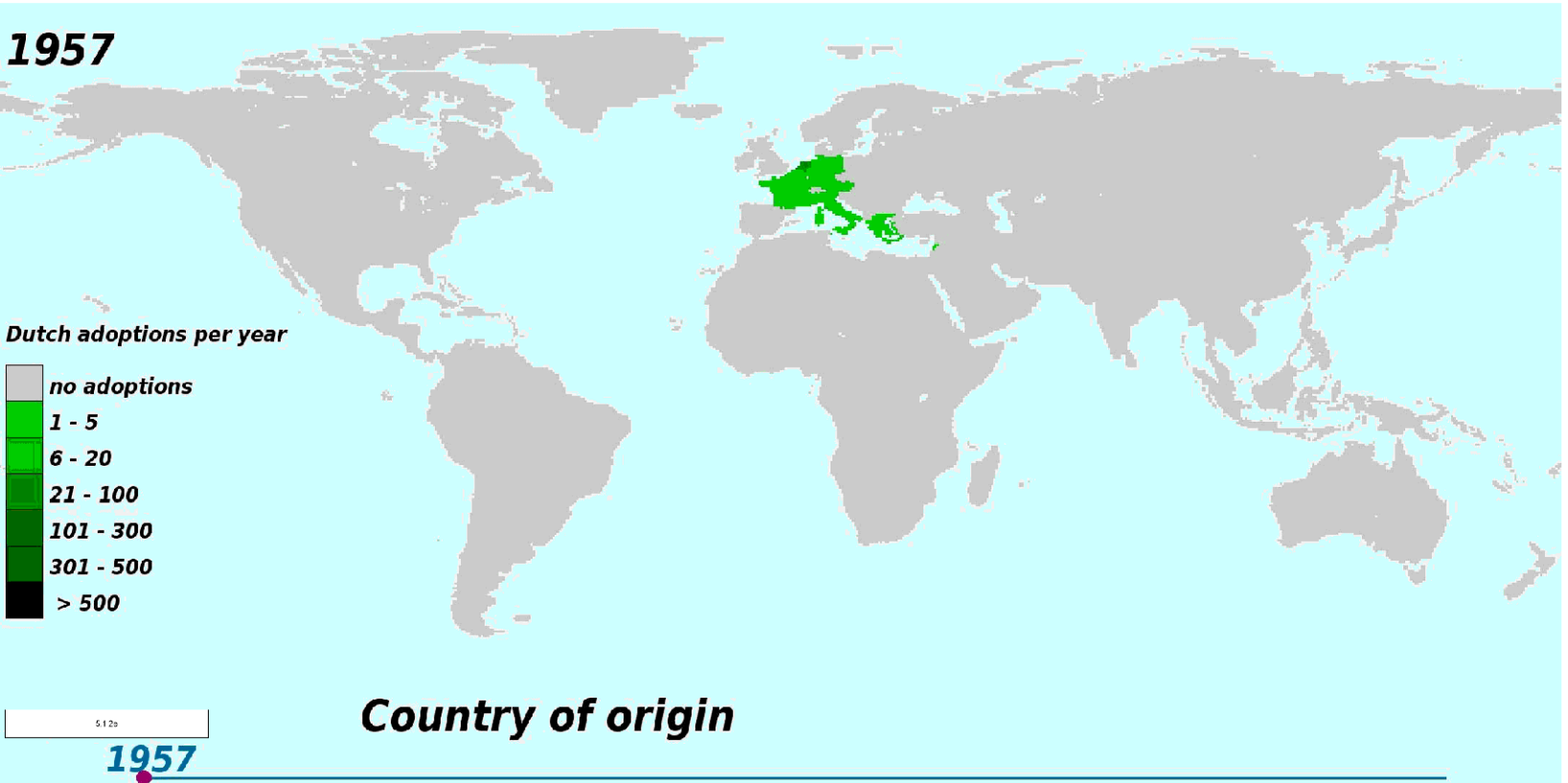
Dutch adoptions per year

5125

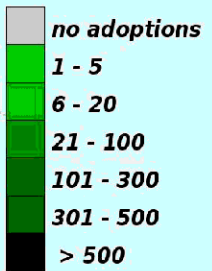
Country of origin

1957

1990

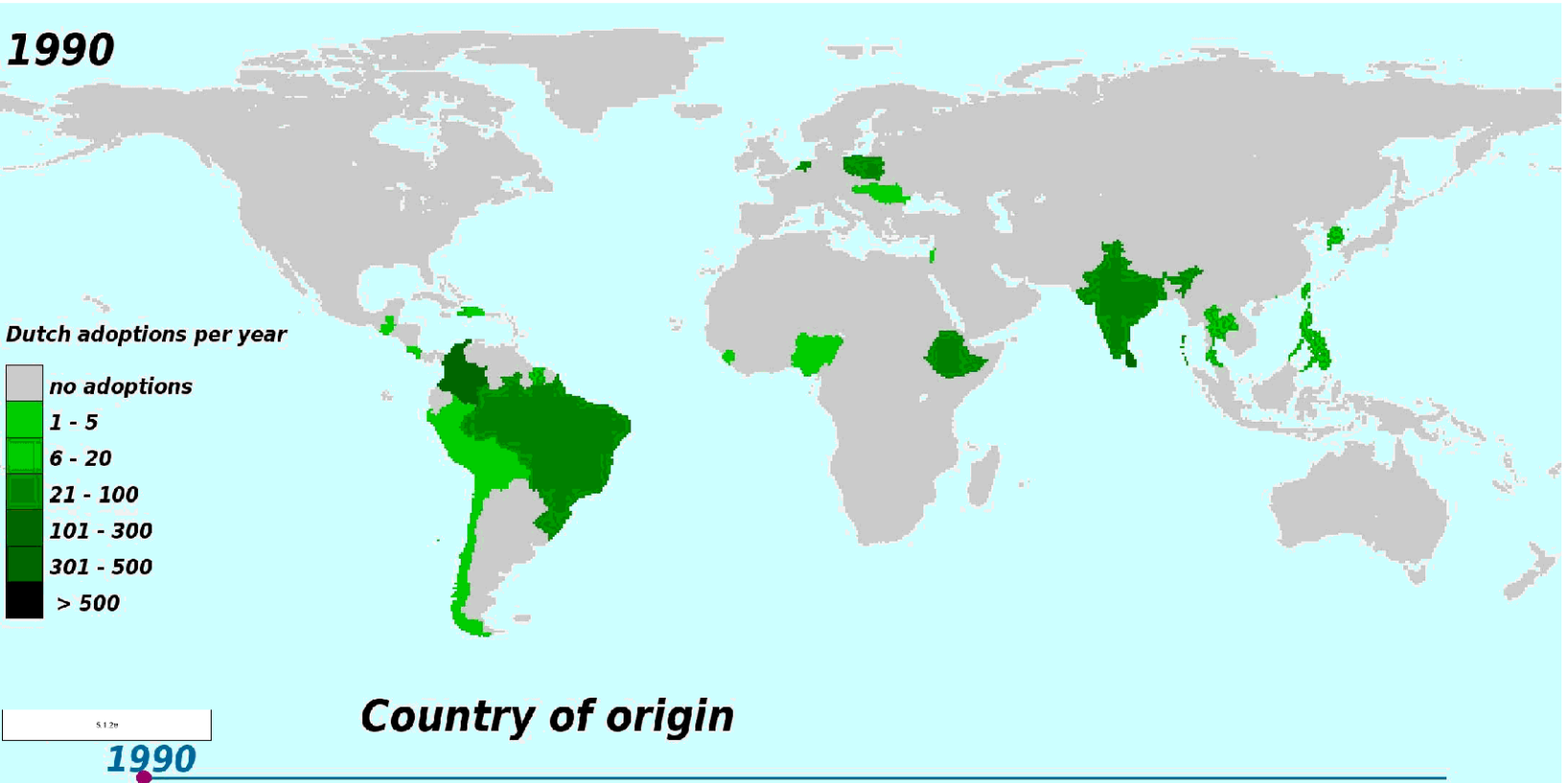
Dutch adoptions per year

512m

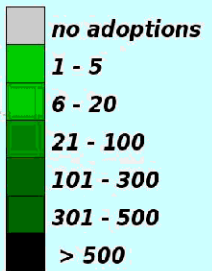
Country of origin

1990

1999

Dutch adoptions per year

Country of origin

buiten verzoek

Op 30 sep. 2021, om 10:56 heeft [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F <[5.1.2e]@minjenv.nl> het volgende geschreven:

Dag [5.1.2e]

Tot vanmiddag, half 4.

Groeten, [5.1.2e]

Van: [5.1.2e] <[5.1.2e]>

Verzonden: donderdag 30 september 2021 08:33

Aan: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F <[5.1.2e]@minjenv.nl>

Onderwerp: Re: Voorbereiding diner Pensant interlandelijke adoptie

Ja hoor is prima vanmiddag half 4 ik had dacht ik al bevestigd?

[5.1.2e]

By iPhone

Op 30 sep. 2021 om 08:30 heeft [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F <[5.1.2e]@minjenv.nl> het volgende geschreven:

Beste [5.1.2e]

Ik hoop dat dit moment u schikt.
Zo niet, plan ik graag een nieuw moment in.

Met vriendelijke groet,

[5.1.2e]

[5.1.2e]

.....
Ministerie van Justitie en Veiligheid

Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag

Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag
.....

T 06 [5.1.2e]

[5.1.2e]@minjenv.nl

www.rijksoverheid.nl/jenv

83175477

0045

Beste 5.1.2e

Onlangs bent u uitgenodigd voor het Diner Pensant over de toekomst van interlandelijke adoptie. Tijdens dit diner wordt samen nagedacht over de verschillende dilemma's bij interlandelijke adoptie. Ter voorbereiding spreken we graag voorafgaand aan het diner even met de genodigden, waaronder u. Ten behoeve van deze afspraak ontvangt u nog een raamwerk voor een dilemmakaart. Dit raamwerk zullen we aan de hand van alle gesprekken met genodigden verder aanscherpen.

Met hartelijke groet, 5.1.2e"

Heel veel dank alvast. Mocht bovenstaande nog vragen oproepen, voel je vrij om ze te stellen. Groeten, 5.1.2e

---

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

Ministerie van Justitie en Veiligheid

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Ministry of Justice and Security

<mime-attachment.ics>

<Raamwerk tbv voorbereiding Diner Pensant toekomst interlandelijke adoptie.docx>

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

Ministerie van Justitie en Veiligheid

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Ministry of Justice and Security

To: [5.1.2e] - BD/CBJ/[5.1.2e]@minjenv.nl]; [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ [5.1.2e]@minjenv.nl]; [5.1.2e]
BD/DSenJ/J/[5.1.2e]@minjenv.nl]
Cc: [5.1.2e] - BD/CBJ/C [5.1.2e]@minjenv.nl]; [5.1.2e] - BD/DSenJ/J/[5.1.2e]@minjenv.nl];
[5.1.2e] - BD/DWJZ/PR/[5.1.2e]@minjenv.nl]; [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ [5.1.2e]@minjenv.nl]; [5.1.2e]
[5.1.2e] - BD/DWJZ/PR/[5.1.2e]@minjenv.nl]; [5.1.2e] -
BD/DSenJ/J/[5.1.2e]@minjenv.nl]
From: [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ
Sent: Mon 4/19/2021 2:36:39 PM
Subject: agenda en stukken opdrachtgeversoverleg verkenning
Received: Mon 4/19/2021 2:36:40 PM
[Gesprekspartners.docx](#)
[Overzicht toezicht interlandelijke adoptie.docx](#)
[2021 Artikel van Loon Nederlands juristenblad.pdf](#)
[2104 eerste beelden.docx](#)

Dag [5.1.2e]

Morgen zitten we weer bijeen voor het opdrachtgeversoverleg over de verkenning naar een publiekrechtelijk alternatief voor het huidige systeem voor interlandelijke adoptie. Graag stellen we de volgende agenda voor:

1. Opening
2. Voortgang – ter informatie, bijgevoegd: gesprekslijst.
3. Internationaal toezicht – ter bespreking
  - a. Toelichting op huidige toezicht (bijlage: overzichtsnotitie toezicht interlandelijke adoptie);
  - b. Terugkoppeling gesprek met [5.1.2e] (bijlage: artikel van dhr. Van Loon in het NJB)
  - c. Graag sparren we over onze inzet tijdens de ICAN bijeenkomst op 20/5, cq de inhoud van de discussiepaper die we daarvoor inbrengen: welke vragen leggen we voor?
4. Publiekrechtelijk stelsel
  - a. Eerste beelden uit de gesprekken (ter informatie, bijgevoegd: notitie eerste beelden)
  - b. Staf mrb voorbespreken (ter bespreking)
  - c. Vooruitblik richting mei
5. WvttK

Tot morgen.
Met vriendelijke groet,

[5.1.2e]

.....
Ministerie van Justitie en Veiligheid
Directoraat-Generaal Straffen en Beschermen
Directie Coördinatie Financien, Bedrijfsvoering en Juridische Zaken
Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag
Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag

.....
T 06 [5.1.2e]
[5.1.2e]@minjenv.nl
www.rijksoverheid.nl/jenv

.....
Voor een rechtvaardige en veilige samenleving
.....

Externe gesprekspartners

Onderzoek en advies	organisatie	Expertise	Voor/tegen adoptie	contactgegevens	Wanneer?	Wie erbij?	Ingepland?
1. 5.1.2e	AEF	5.1.2e	neutraal	5.1.2e @aef.nl, tel. 06-5.1.2e	Wk. 13,14,15	5.1.2e	Svz: ingepland op 6/4
2. 5.1.2e	RSJ 5.1.2e & 5.1.2e RSJ 5.1.2e	5.1.2e	onbekend	5.1.2e @rsj.nl	Wk. 13,14,15	5.1.2e	Svz: ingepland op 8 / 4
3. 5.1.2e	oudUU/pensioen	5.1.2e	tegen	5.1.2e @outlook.com	Wk. 13,14,15	5.1.2e	Svz: gepland op 13/4
4. 5.1.2e	5.1.2e	5.1.2e	Voor en kritisch over rapport, deel heden.	5.1.2e, tel. 06-5.1.2e	Wk. 13,14,15	5.1.2e	Svz: ingepland op 30/3
5. 5.1.2e	5.1.2e	Universitair docent 5.1.2e artikelen over adoptiesysteem	Kritisch op systeem	5.1.2e	Wk. 13,14,15	5.1.2e	Svz: ingepland op 20/4
6. 5.1.2e	5.1.2e	Hoogleraar familierecht 5.1.2e 5.1.2e	voor	5.1.2e tel. +31 71 5.1.2e	Wk. 13,14,15	5.1.2e	Svz: ingepland op 11/5
7. 5.1.2e	5.1.2e	Personen- en familierecht, focus modern ouderschap, ook internationaal perspectief	?	5.1.2e	Wk. 13,14,15	5.1.2e	Mail verzonden met verzoek gesprek.
8.							

Internationaal							
9.	5.1.2e	5.1.2e / consultant	Haags adoptieverdrag, juridische inslag (NB brief aan Mrb verzonden nav rapport)	voor	5.1.2e 5.1.2e @ppl.nl	Wk. 16,17	5.1.2e Ingepland op 19/4
10.	5.1.2e	Permanent Bureau	Haags adoptieverdrag, monitoring internationaal	neutraal	5.1.2e@hcch.net	16/17	5.1.2e 18/3 intro gesprek gehad. Vervolg nog inplannen.
11.	5.1.2e	Oud ISS medewerker	Internationale samenwerking en verdragen	?	5.1.2e @child-identity.org	Na 20/5	5.1.2e 16/3 intro gesprek gehad. Vervolg nog inplannen.
12. Australie, 13.	5.1.2e	5.1.2e department social services. Ca Australie?	Systeem volledig publiek	nvt	P: 5.1.2e E: 5.1.2e@dss.gov.au M: 5.1.2e 5.1.2e	16/17	5.1.2e Gemaïld/nog inplannen
14.	Zweden	Ca Zweden	Hebben vergelijkbaar onderzoek uitgevoerd naar het verleden.		5.1.2e@mfof.se 5.1.2e@mfof.se 5.1.2e@mfof.se	16/17	5.1.2e Gemaïld /nog inplannen
15. Denemarken / 16.	5.1.2e		Privaatrechtelijk, maar gesubsidieerde vgh.		5.1.2e@ast.dk	16/17	5.1.2e Ingepland 16/4
17.	België/ 5.1.2e	Vlaams centrum voor adoptie	Lopend expertenpanel naar misstanden bij interlandelijk adoptie in het verleden		5.1.2e @opgroeien.be	Evt. 16/17	5.1.2e Contact gelegd. Nog inplannen. 5.1.2e

Adoptiepraktijk							
18.	5.1.2e	A new way (ANW)	Vergunninghouder		5.1.2e @anewway.nl 06 5.1.2e	Wk. 13,14,15	5.1.2e Ingepland op 8/4
19.	5.1.2e	Nederlandse adoptiestichting (NAS)	Vergunninghouder		5.1.2e @nederlandseadoptiestichting.nl 06 5.1.2e	Wk. 13,14,15	5.1.2e Ingepland op 15/4
20.	5.1.2e	Meiling	Vergunninghouder		5.1.2e @meiling.nl 06 5.1.2e	Wk. 13,14,15	5.1.2e Dataopties gemaid.
21.	5.1.2e	Wereldkinderen	Vergunninghouder		5.1.2e @wereldkinderen.nl 06 5.1.2e	Wk. 13,14,15	5.1.2e Ingepland op 15/4
22.	5.1.2e 5.1.2e	RvdK	5.1.2e		5.1.2e @rvdk.nl 06 5.1.2e 5.1.2e @rvdk.nl 088 5.1.2e	Wk. 13,14,15	5.1.2e Ingepland op 9/4
23.	5.1.2e	FIOM			5.1.2e tel. 06 5.1.2e 5.1.2e @fiom.nl	Wk. 13,14,15	5.1.2e Gepland op 22/4
24.	5.1.2e	Zelfstandige, eigen praktijk: 5.1.2e	Therapeut, focus op adoptie als kinderbescherming, gepromoveerd	voor	5.1.2e ; 06 - 5.1.2e 5.1.2e	Wk. 13,14,15	5.1.2e Svz: gepland op 8/4
25.	5.1.2e	SIG: stichting interlandelijk geadopteerden	Stem geadopteerden. Samen met LAVA uitnodigen.	voor	info@ceadopteerd.info. 5.1.2e @gmail.com	Wk. 16/17	5.1.2e Ingepland op 26/4
26.	5.1.2e	UAI: united adoptees international	Stem geadopteerden		5.1.2e @unitedadoptees.org	Wk. 16/17	5.1.2e Nog contact leggen
27.	5.1.2e	LAVA.	Stem geadopteerden en adoptieouders. Samen met SIG uitnodigen.		5.1.2e @hotmail.com	Wk. 16/17	5.1.2e Ingepland op 26/4

Toezicht							
28. 5.1.2e	IGJ	Toezichhouder adoptie	?	06 5.1.2e 5.1.2e @igj.nl	Wk. 13,14,15	5.1.2e	Ingepland op 22/4
Mensenrechtenorganisaties							
29. ..	Unicef			5.1.2e			
30. 5.1.2e	Defence for Children		Tegen	5.1.2e @defenceforchildren.nl		5.1.2e	5.1.2e plant in, 27,28 en 29 samen
31. 5.1.2e	Comensha		tegen	5.1.2e @comensha.nl		5.1.2e	5.1.2e plant in, 27,28 en 29 samen
32. 5.1.2e	International Child development Initiatives		tegen	5.1.2e @icdi.nl		5.1.2e	5.1.2e plant in, 27,28 en 29 samen

. Parkeerlijst							
Kinderombudsman							
TdH							
5.1.2e	5.1.2e	5.1.2e	?	Tel. 5.1.2e 5.1.2e @uantwerpen.be	Wk. 13,14,15	5.1.2e	
5.1.2e	5.1.2e	5.1.2e	?	+31 5.1.2e 5.1.2e @law.leidenuniv.nl	Wk. 13, 14, 15	5.1.2e	
5.1.2e	5.1.2e	5.1.2e	tegen	5.1.2e @rvdk.nl	Wk. 13,14,15	5.1.2e	
5.1.2e		Hebben deels publiek/ privaat systeem.		5.1.2e @diplomatie.gouv.fr	Per mail	5.1.2e	Nog mailen

Toezicht interlandelijke adoptie

Onderstaand overzicht dient ter verduidelijking van de mechanismen die internationaal en nationaal aanwezig zijn ter controle op de procedures van interlandelijke adoptie. De definitie van toezicht is in dit overzicht ruim benaderd. Sommige onderdelen houden geen toezicht op het systeem van interlandelijke adoptie, maar kunnen wel dienen ter verbetering van het toezicht. Daarom is ervoor gekozen om ook deze onderdelen in het overzicht op te nemen.

1. Hoe is het huidige toezicht op het stelsel interlandelijke adoptie internationaal georganiseerd?

- **Bijzondere Commissie HCCH**
  - Iedere vijf jaar komt er o.g.v. art. 42 Haags Adoptie Verdrag (HAV) in Den Haag een Bijzondere Commissie bijeen die de praktische werking van het HAV toetst. Alle lidstaten bij het Verdrag worden door de SG van de Haagse Conferentie uitgenodigd om hieraan deel te nemen. Staten die geen partij zijn bij het Verdrag en betrokken NGO's kunnen als toehoorder worden uitgenodigd. Aan het einde van de commissievergadering stemmen de afgevaardigden in met een aantal conclusies en aanbevelingen ter verbetering van de uitvoering van het HAV.
- **Intercountry Adoption Network**
  - Tweemaal per jaar vindt er een bijeenkomst plaats tussen diverse ontvangende Europese Centrale Autoriteiten (CA). Deze werkgroep is naar aanleiding van een toezegging aan de Tweede Kamer voor een intensievere internationale samenwerking, op initiatief van Nederland opgericht. Tijdens deze vergaderingen worden beleidsissues besproken en waar mogelijk wordt gezamenlijk richting landen van herkomst opgetrokken om bepaalde problematiek kenbaar te maken.
- **Technische bijstand Permanent Bureau HCCH**
  - Het Permanent Bureau van de HCCH kan technische bijstand verlenen aan lidstaten die uitdagingen ervaren bij de implementatie van het HAV of lidstaten die voornemens zijn toe te treden tot het Verdrag (z.g.n. Intercountry Adoption Technical Assistance Programme (ICATAP). Deze bijstand kan bestaan uit het doen van aanbevelingen ter verbetering van de praktijk, het verlenen van advies over bijv. de oprichting en functies van CA's en andere relevante actoren. Technische bijstand kan worden verleend door het Permanent Bureau zelf, door CA's van lidstaten waarin de uitvoering goed gaat en/of door externe adviseurs. In veel gevallen wordt technische bijstand verleend in samenwerking met UNICEF en ISS.
- **Werkgroepen HCCH**
  - Lidstaten kunnen werkgroepen oprichten waarin specifieke onderwerpen t.a.v. het HAV worden behandeld. In 2010 is een werkgroep voor het voorkomen en aanpakken van illegale praktijken opgericht. Deze werkgroep ontwikkelt momenteel een 'toolkit' waarin onder meer een lijst van praktische voorbeelden van illegale praktijken in zowel de landen van herkomst als opvang wordt opgenomen, evenals factsheets over illegale praktijken en inadequaar beleid en risicovolle activiteiten, een modelprocedure hoe om te gaan met specifieke gevallen van illegale praktijken en een overzicht van algemene werkwijzen om de illegale praktijken tegen te gaan, zoals ondersteuning om beleid, wetgeving en praktijk te verbeteren door middel van bijvoorbeeld technische bijstand en/of opleiding.¹
- **VN-Kinderrechtencomité**

- o Het HAV geeft uitvoering aan art. 21 van het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind (IVRK). In dit artikel is onder meer opgenomen dat lidstaten die voorzien in interlandelijke adoptie dienen te waarborgen dat het belang van het kind daarbij de voornaamste overweging is.
- o Het VN-Kinderrechtencomité kan lidstaten bij de vijfjaarlijkse rapportageverplichting 'controleren' op de implementatie van het HAV in de nationale wetgeving. In 2009 is Nederland aangesproken op vermoedens van illegale adopties die het directe gevolg zouden zijn van de zogenaamde zwakke adopties.² Het VN-Kinderrechtencomité verwees in haar aanbeveling hierbij naar de verdragsverplichtingen uit het HAV.
- o Daarnaast beveelt het VN-Kinderrechtencomité lidstaten systematisch aan om toe te treden tot het HAV en het HAV naar behoren toe te passen. Het VN-Kinderrechtencomité heeft in samenwerking met de UNHCR een aanbeveling opgesteld over de toepassing van het HAV op vluchtelingkinderen.³
- o

2. Welke vormen van controle op adopties biedt het Haags Adoptieverdrag?

Het HAV gaat uit van wederzijds vertrouwen tussen verdragslanden in elkaars handelen (vertrouwensbeginsel). In de toelichting (explanatory report) bij het Verdrag is nader toegelicht dat de samenwerking tussen de landen van herkomst en opvang gebaseerd moet zijn op wederzijds respect en op de naleving van hoge professionele en ethische normen.⁴ Het vertrouwensbeginsel betekent echter niet dat verdragslanden geen mogelijkheden hebben om controle uit te oefenen op de procedures van interlandelijke adoptie. In onderstaand overzicht is opgenomen welke mogelijkheden hiertoe zijn.

- **Centrale Autoriteit**
  - o Op grond van artikel 6 HAV dient iedere verdragsluitende staat een CA aan te wijzen. Deze is belast met de nakoming van de door het Verdrag aan haar opgelegde verplichtingen.
  - o Wanneer een bevoegde autoriteit vaststelt dat één van de bepalingen van het HAV niet is nageleefd of kennelijk dreigt niet te worden nageleefd, dan dient deze o.g.v. art. 33 HAV de CA van haar Staat hiervan onmiddellijk in kennis te stellen. De CA heeft de verantwoordelijkheid erop toe te zien dat passende maatregelen worden genomen.
- **Wettelijke toezichtvereisten interlandelijke adoptie**
  - o Art. 4 HAV → Bevoegde autoriteiten van Staat van herkomst gaan na of kind in aanmerking komt voor adoptie.
  - o Art. 5 HAV → Bevoegde autoriteiten van Staat van opvang gaan na of aspirant-adoptiefouders (aao's) aan vereisten voor adoptie voldoen en daartoe geschikt zijn.
  - o Art. 15 HAV → CA van Staat van opvang stelt een rapport samen over aao's. Rapport wordt gestuurd aan CA van Staat van herkomst.
  - o Art. 16 HAV → CA van Staat van herkomst stelt een rapport samen over het buitenlandse kind. Rapport wordt gestuurd aan CA van Staat van opvang.
  - o Art. 17 HAV → Adoptiebeslissing mag in Staat van herkomst alleen worden genomen indien de CA's van beide Staten (opvang en herkomst) ermede instemmen dat de adoptie voortgang vindt en dat is vastgesteld dat de aao's zich daarmee verenigen en aan de vereisten voor adoptie voldoen, daartoe

¹ [24f5a339-2ae1-44fd-bbbc-2ba84fb80cf0.pdf \(hcch.net\)](https://assets.hcch.net/docs/24f5a339-2ae1-44fd-bbbc-2ba84fb80cf0.pdf).

² CRC/C/NLD/CO/3, 27 maart 2009.

³ <https://assets.hcch.net/docs/eb1b47bb-9c5d-48ea-9ae1-249a7e5c2f80.pdf>.

⁴ Microsoft Word - EXPL33E.DOC (hcch.net).

- geschikt zijn en dat het buitenlandse kind een vergunning heeft of zal krijgen in de Staat van opvang aldaar permanent te verblijven.
- o Art. 20 HAV → CA's houden elkaar op de hoogte van de adoptieprocedure, alsmede het verloop van de plaatsing, indien een proeftijd vereist is.

3. Hoe is het huidige toezicht op het Nederlandse stelsel interlandelijke adopties georganiseerd?

In Nederland is de Minister voor Rechtbescherming verantwoordelijk voor de procedures van interlandelijke adoptie. O.g.v. artikel 2 Uitvoeringswet HAV voert de CA deze taak van de minister uit. De Tweede Kamer controleert de minister op de wettelijk omschreven taken interlandelijke adoptie. Een groot deel van de werkzaamheden wordt door de vergunninghouders uitgevoerd.

- **Werkbezoeken aan landen van herkomst**
  - o De CA is sinds 2014 actiever beleid gaan voeren op internationaal vlak. Onderdeel daarvan is dat de CA vaker op werkbezoek gaat om de procedures in landen van herkomst te monitoren. Dit doet de CA door alle betrokken partners/organisaties te bezoeken. Denk hierbij aan kindertehuizen, adoptiebureaus, bevoegde autoriteiten, rechtbanken etc. Na een dergelijk werkbezoek wordt een verslag opgesteld waarin uitdagingen, krachten en aanbevelingen worden beschreven.
- **Vergunningverlening**
  - o Art. 16 Wobka → CA verleent op verzoek vergunning om te bemiddelen inzake de opnemng van buitenlandse kinderen aan een rechtspersoon met volledige rechtsbevoegdheid wiens zetel zich in Nederland bevindt en die voldoet aan de wettelijke eisen.
  - o Art. 16a Wobka → Om de vijf jaar (eerste keer na drie jaar) toetst CA op verzoek of vergunning verlengd wordt.
  - o Art. 18 Wobka → CA kan vergunning intrekken indien de vergunninghouder niet meer aan de vereisten voldoet of indien de vergunninghouder gedurende ten minste twee jaren geen bemiddeling inzake de opnemng van een buitenlands kind heeft voltooid.
- **Inspectie gezondheidszorg en jeugd**
  - o Art. 25, eerste lid, Wobka → De Inspectie gezondheidszorg en jeugd (IGJ) is belast met het toezicht op de naleving door de vergunninghouders van de voor hen geldende voorschriften.
  - o Voor dit toezicht heeft de IGJ het 'kwaliteitskader vergunninghouders interlandelijke adoptie' ontwikkeld. Daarnaast is het kwaliteitskader een toetsingskader voor de vergunninghouders voor het bereiken van een eenduidige werkwijze en voor de bewaking van de eigen kwaliteit. De normen in het toetsingskader zijn gebaseerd op de Wobka, het HAV en de Bobka.
- **Vergunninghouders**
  - o Op grond van het 'Kwaliteitskader vergunninghouders interlandelijke adoptie' hebben vergunninghouders de taak de betrouwbaarheid van gegevens en partnerorganisaties te controleren. Vergunninghouders wordt in het Kwaliteitskader opgedragen signalen van mogelijke irregulariteiten te melden aan de CA die daarop actie kan ondernemen.

4. Hoe is het toezicht op adopties in NL georganiseerd?

- **Wettelijke toezichtvereisten interlandelijke adoptie**
  - Art. 2 Wobka → Aao's dienen over een beginseltoestemming te beschikken.
  - Art. 5 Wobka → CA beslist op verzoek van een beginseltoestemming nadat de raad voor de kindbescherming een onderzoek heeft ingediend naar geschiktheid van aao's voor opnemng van buitenlands kind.
  - Art. 8 Wobka → Buitenlands kind dient bij binnenkomst in Nederland aan een aantal vereisten te voldoen, waaronder het overleggen van een medische verklaring en de aao's moeten aangeven op welke wijze bij de opnemng gebruik is gemaakt van de bemiddeling van een vergunninghouder.
  - Art. 4 Uitvoeringswet HAV → CA verleent vergunninghouder machtiging om in Verdragsstaten te bemiddelen
  - Art. 6 Uitvoeringswet HAV → Vergunninghouder stuurt rapport over aao's naar CA in land van herkomst.
  - Art. 7 Uitvoeringswet HAV → Vergunninghouder neemt rapport in ontvangst over buitenlandse kind. Naar aanleiding van dit rapport adviseert vergunninghouder de CA over de opnemng van het buitenlandse kind door de aao's. Na ontvangst van dit advies besluit de CA of de adoptie voorgang mag vinden. De CA maakt dit besluit bekend aan de aao' en aan de vergunninghouder.
  - Art. 8 Uitvoeringswet HAV → De vergunninghouder deelt de CA van het land van herkomst schriftelijk mede dat adoptie voorgang mag vinden. Bij deze mededeling is ook de schriftelijke verklaring van de aao's opgenomen dat zij hiermee instemmen en de schriftelijke verklaring van de CA dat het kind voor een permanent verblijfsrecht in aanmerking komt.
  - Art. 9 Uitvoeringswet HAV → Als de vergunninghouder de mededeling heeft ontvangen dat de CA in het land van herkomst de in het art. 8 Uitvoeringswet bedoelde verklaringen heeft ontvangen, kan het kind worden overgebracht naar Nederland.
- **Raad voor strafrechtstoepassing en jeugdbescherming**
  - Art. 7 Wobka → CA wint schriftelijk advies in bij Rsj ten behoeve van de beslissing op bezwaar tegen een besluit inhoudende de afwijzing van een verzoek tot verlening van een beginseltoestemming of tot verlenging van de geldigheidsduur ervan alsmede de intrekking van een beginseltoestemming.
- **Toezicht op opnemng en binnenkomst buitenlands kind in Nederland**
  - Art. 25, tweede lid, Wobka → De directeur van de raad voor de kindbescherming, alsmede de door hem aangewezen ambtenaren en de ambtenaren die zijn belast met het toezicht op vreemdelingen en de grensbewaking, houden toezicht op de opnemng en binnenkomst van een buitenlands kind in Nederland.

Eerste beelden

Svz gesprekken:

- We hebben inmiddels 12 gesprekken gevoerd:
  - o Onderzoek/advies: [5.1.2e], Rsj, AEF, [5.1.2e]
  - o Adoptiepraktijk: 3 vergunninghouders, RvdK, [5.1.2e]
  - o Internationaal: Permanent Bureau, [5.1.2e], [5.1.2e]
- Nog 14 gesprekken te gaan (17 partijen).

Bevindingen:

- Iedereen is zeer te spreken over het rapport van de commissie Joustra wat betreft de bevindingen over het verleden. Ook de excuses van de Minister wordt zeer gewaardeerd.
- We horen veel kritiek het deel in het rapport over misstanden in het heden. Het betreft de onderbouwing van het bestaan van misstanden na 1998 en ook de eenzijdigheid in het rapport; de verbeteringen na 1998 en ook de positieve kanten aan adoptie op microniveau zijn in hun ogen onderbelicht. Het besluit tot opschorten vinden sommige gesprekspartners daarom ook te kort door de bocht.
- Los van de kritiek is er wel een gedeeld beeld dat het systeem beter georganiseerd moet worden. Redenen zijn divers: om de kans op misstanden te verkleinen, vanwege de complexiteit van het systeem ten opzichte van het kleine aantal adopties, vanwege een financieel onhoudbare situatie voor vergunninghouders, om een kwaliteitsslag te maken.
- Het lijkt logisch de gehele adoptieketen in NL samen te brengen tot één dienst. Wel zijn er vraagtekens of je dit voor interlandelijke adoptie alleen zou moeten doen.
  - o Vanuit bedrijfsmatig oogpunt: te kleine massa voor een aparte dienst
  - o Vanuit inhoudelijk oogpunt: gezien de vergelijkbare vraagstukken, aandachtspunten en werkzaamheden (matchen tussen ouder en kind, identiteitsvragen) worden er kansen gezien om de verbinding te maken met andere ouderschapsvormen zoals draagmoederschap, nationale adoptie, pleegzorg. Ook is door enkelen geadviseerd het expertisecentrum te koppelen aan de adoptie-uitvoering.
- Veelgehoord is dat de uitvoering zou niet te dicht op de Minister moeten zitten. Het maakt de Minister kwetsbaar en de politiek zou de uitvoering te veel kunnen gaan beïnvloeden.
- Verder zou het toezicht en de uitvoering uit elkaar georganiseerd moeten worden. Om scherper toezicht te kunnen gaan uitoefenen.
- Wat betreft het internationale toezicht lijkt er wel draagvlak te zijn voor inrensivering, maar is er nog geen duidelijke koers hoe en hoe vergaand.
- Bijvangst:
  - o Standpunten tav stoppen. De meeste gesprekspartners wijzen op de risico's van stoppen: kans dat ouders een illegale route gaan bewandelen, hierdoor kunnen we kinderen niet meer beschermen.
  - o Je sluit misstanden nooit 100% uit.

To: DGSenB - Secretariaat [5.1.2e]@minjenv.nl]
From: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F
Sent: Fri 4/8/2022 2:51:43 PM
Subject: Bijeenkomst interlandelijke adoptie 11/4 - dossier [5.1.2e]
Received: Fri 4/8/2022 2:51:00 PM

[Kernboodschap.docx](#)

[Bijlage 1 - Kamerbrief - Standpunt toekomst interlandelijke adoptie.docx](#)

[Bijlage 2A - Beslisnota - Kamerbrief standpunt toekomst interlandelijke adoptie \(003\).docx](#)

[Bijlage 2B - Bijlage - Beslisnota interlandelijke adoptie.docx](#)

[Bijlage 3 - Persbericht \(concept\).docx](#)

[Bijlage 4 - QA's voor website en telefoon dienst.docx](#)

Hi [5.1.2e]

Tot hoe laat kan ik bij jou het dossier voor [5.1.2e] ten behoeve van de bijeenkomst interlandelijke adoptie op maandag 11 april aanleveren voor ibabs? Ik vind het eventueel ook helemaal goed als jij het overleg in ibabs aanmaakt, mij daarin meeneemt en dat ik de stukken er zo zelf in plaats. Laat me maar weten wat voor jou handig is 😊

Groeten, [5.1.2e]

Van: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F

Verzonden: vrijdag 8 april 2022 16:49

Aan: [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC ; [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F

CC: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F

Onderwerp: Dossier [5.1.2e]

Hoi collega's,

Bijgaand het dossier voor [5.1.2e] dat ik in gedachten heb. Ik maak zo nog een oplegger, maar gezien de tijd begint te dringen, stuur ik bijgaande alvast. Graag jullie blik op het document 'kernboodschap', waarbij ik gebruik heb gemaakt van allerlei eerder gemaakte en afgestemde teksten. Daarnaast verneem ik graag of er nog documenten zijn die aan het dossier moeten worden toegevoegd en zo ja welke?

Alvast dank weer. Groeten, [5.1.2e]

Pagina's zijn geweigerd

1 - 4

5.1.2i

Pagina's zijn geweigerd

1 - 6

5.1.2i

Pagina's zijn geweigerd

1 - 7

5.1.2i

Pagina's zijn geweigerd

1 - 6

5.1.2i

To: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F [5.1.2e]@minjenv.nl]
From: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F
Sent: Thur 10/21/2021 7:37:01 AM
Subject: Bijlage 2b - Sfeerimpressie Diner Pensant 12 oktober (met arcering)
Received: Thur 10/21/2021 7:37:02 AM
[Bijlage 2b - Sfeerimpressie Diner Pensant 12 oktober \(met arcering\).docx](#)

[5.1.2e] ik heb een paar observaties toegevoegd die nog niet genoemd zijn en aan mijn tafel aan de orde kwamen

[5.1.2e]

Pagina's zijn geweigerd

1 - 6

5.1.2i

To: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F [5.1.2e]@minjenv.nl]
From: [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC/JIZ
Sent: Mon 2/7/2022 1:45:46 PM
Subject: BIJLAGE 1 - Presentatie MRb interlandelijke adoptie (aanvulling).pptx
Received: Mon 2/7/2022 1:45:47 PM
[BIJLAGE 1 - Presentatie MRb interlandelijke adoptie \(aanvulling\).pptx](#)

Zie tekstsuggestie op blz. 9

Pagina's zijn geweigerd

1 - 21

5.1.2i

		verhoogd medisch risico	operabel, <4 operaties	operabel + therapie	blijvende aandoening	belaste soc-emo achtergrond	gezond	
Afrika	Lesotho	5.1.1d.5.1.2e						
Afrika	Nigeria	5.1.1d.5.1.2e						
Afrika	Burkina Faso	5.1.1d.5.1.2e						
Afrika	Zuid-Afrika	5.1.1d.5.1.2e						
Totaal Afrika		8	1	0	4	11	0	24
		33%	4%	0%	17%	46%	0%	
Amerika	Haiti	5.1.1d.5.1.2e						
Amerika	Verenigde Staten	5.1.1d.5.1.2e						
Totaal Amerika		9	3	0	1	10	4	27
		33%	11%	0%	4%	37%	15%	
Azie	Filippijnen	5.1.1d.5.1.2e						
Azie	Taiwan	5.1.1d.5.1.2e						
Azie	Thailand	5.1.1d.5.1.2e						
Totaal Azie		9	1	1	0	20	0	31
		29%	3%	3%	0%	65%	0%	
Europa	Bulgarije	5.1.1d.5.1.2e						
Europa	Hongarije	5.1.1d.5.1.2e						
Totaal Europa		2	0	1	8	5	1	17
		12%	0%	6%	47%	29%	6%	
TOTAAL SN 2020		28	5	2	13	46	5	99
		28%	5%	2%	13%	46%	5%	100%
kinderen met meerdere SN		Afrika	Amerika	Azie	Europa	Totaal		
		7	9	8	4	28		

5.1.1d,5.1.2e

To: [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ [5.1.2e]@minjenv.nl; [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ [5.1.2e]@minjenv.nl
From: [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ
Sent: Mon 3/8/2021 3:33:51 PM
Subject: bijlage 6 Brief aan cie Joustra (002)
Received: Mon 3/8/2021 3:33:52 PM
[bijlage 6 Brief aan cie Joustra \(002\).docx](#)

En hier 1 opmerking

Pagina's zijn geweigerd

1 - 2

5.1.2i

To: [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC [5.1.2e]@minjenv.nl]; [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC/JIZ [5.1.2e]@minjenv.nl]
From: [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC/JIZ
Sent: Fri 11/26/2021 9:25:51 AM
Subject: Brief interland adoptie na Dekker
Received: Fri 11/26/2021 9:25:53 AM
[Brief interland adoptie na Dekker.docx](#)

Hoi, ik ben nogmaals door de brief gegaan en heb toch ernstige bedenkingen over deze lijn. Ook met het gesprek [5.1.2e] in achterhoofd. Brief met huidige wijzigingen geeft een extra schop tegen de huidige praktijk en is onnodig. Beeld wordt geschetst dat we de wereld afstropen om kinderen te zoeken en dat huidige controle op individueel niveau niet adequaat gebeurt. Ik vind dat een onjuiste schets van de werkelijkheid. Er wordt naar mijn idee erg toegeschreven naar stoppen met adoptie op basis van eenzijdig perspectief.

Ik vind het op deze manier een te sturend verhaal.

Ik realiseer mij dat ik niet alles te zeggen heb hier en dat ik mij soms moet schikken naar wat Mrb wil, maar hier toch mijn laatste poging hier nog wat van te vinden.

Eerst even aan jullie deze brief met mijn opmerkingen.

@ [5.1.2e] zie jij kans nog aan te vullen?

Groeten,

[5.1.2e]

Pagina's zijn geweigerd

1 - 6

5.1.2i

To: [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ [5.1.2e] @minjenv.nl]; [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ [5.1.2e] @minjenv.nl];
[5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ [5.1.2e] @minjenv.nl]; [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ [5.1.2e] @minjenv.nl]
From: [5.1.2e] - BD/CBJ
Sent: Mon 2/1/2021 11:00:10 PM
Subject: COIA zaken
Received: Mon 2/1/2021 11:00:11 PM

Collega's,

Om jullie zo veel mogelijk op vlieghoogte te houden, hierbij korte terugkoppeling van een aantal gesprekken:

1. MinOCW. Ambtelijk geen bezwaren, met name partijpolitiek. Toch wel geschrokken van heftigheid rapport, met name over stoppen/opschorting. Twee acties:
  - a. [5.1.2e] heeft voor PA tbv gesprekken coalitie praktische info over adoptieprocedure en doorlooptijden uitgewerkt
  - b. Tāv de passage stoppen maken we morgen twee alternatieven mocht coalitie daar om vragen, (@ [5.1.2e])
2. MinDef: Ambtelijk speelt daar niks. Heb hun DBO en PA kort bijgepraat. Morgen gesprek met [5.1.2e]. Zal dus ook politieke lijn zijn.
3. Gesprek met Slob is morgenavond.
4. MinFin: Directeur FEZ heeft voorstel gedaan aan Fin. Vraagt nog een gesprek tussen Dekker en Hoekstra verwacht ik. Ik houd dat samen met DFEZ in het oog.
5. Donderdag mogelijk coalitie-overleg met betrokken kamerleden en aantal ministers. Kans is aanwezig dat ik daarbij moet aanschuiven.
6. VWS: Ik zal [5.1.2e] vragen om aan ambtelijk VWS te vragen ook hun bewindspersonen te informeren over de afstemming
7. RvdK: Vandaag [5.1.2e] gesproken. Besluit opschorten heeft impact op RvdK. Hij zat er nuchter in. Logisch lijkt dat lopende onderzoeken worden afgerond en op onze stapel worden gelegd. Zaken op wachtlijst RvdK blijven daar liggen. @ [5.1.2e] ik heb beloofd bij JZ te checken of dit juridisch geen belemmeringen met zich meebrengt. [5.1.2e] houdt het stil binnen de RvdK. Communicatie voor FIOM en VGH's moet maandagochtend ook voor de RvdK beschikbaar zijn. Ik zou het zondagavond aan [5.1.2e] kunnen mailen.
8. FIOM: [5.1.2e] is op hoofdlijnen op de hoogte. Bel ik later deze week nogmaals. Ik stel voor om communicatie ook zondag aan haar te sturen.
9. AO 11/2: Dit komt in teken te staan van Joustra. Ik heb [5.1.2e] gevraagd of haar team deze week voorbereiding kan blijven oppakken (deden ze al toen AO breder was ingestoken). [5.1.2e] coördineert. Wij zullen later deze week input moeten leveren. Voor korte termijn, zolang [5.1.2e] nog druk is met brief + MR, zal ik [5.1.2e] aandragen als contactpersoon. Daarna werk verdelen.

Beste een heleboel als het zo op een rijtje staat. Complimenten voor de kwaliteit en kwantiteit van het geleverde werk! Nog even volhouden ☺.

Vr groet,

[5.1.2e]

To: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F [5.1.2e] @minjenv.nl; [5.1.2e]
BD/DGSB/DARC/JIZ [5.1.2e] @minjenv.nl; [5.1.2e] - BD/DWJZ/PR [5.1.2e] @minjenv.nl; [5.1.2e] -
BD/DGSB/DARC/JIZ [5.1.2e] @minjenv.nl
Cc: [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC [5.1.2e] @minjenv.nl
From: [5.1.2e] - BD/DWJZ/PR
Sent: Thur 11/25/2021 6:05:34 PM
Subject: Brief interland adoptie na Dekker
Received: Thur 11/25/2021 6:05:35 PM
[Brief interland adoptie na Dekker.docx](#)

Ha [5.1.2e]

Ik ben nog even door jouw toevoegingen gelopen en heb een aantal beperkte tekstuele suggesties.

Dekker tikt de brief hiermee nog een stukje steviger richting stoppen. Agendering in de MR lijkt mij eigenlijk wel aangewezen, tegelijkertijd blijft Dekker volgens binnen de bandbreedte van het eerdere mandaat en we moeten ook niet onderschatten dat het heel waarschijnlijk is dat een nieuwe bewindspersoon tot een eigen beoordeling zal komen mbt dit vraagstuk.

Hg, [5.1.2e]

Pagina's zijn geweigerd

1 - 6

5.1.2i

To: [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC/JIZ([5.1.2e]@minjenv.nl); [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC/JIZ([5.1.2e]@minjenv.nl)

From: [5.1.2e]

Sent: Tue 3/29/2022 8:29:11 PM

Subject: De toekomst van interlandelijke adoptie

Received: Tue 3/29/2022 8:31:45 PM

[5.1.2e] [220328s Intercountry adoption is child protection \(accepted\).pdf](#)

[ATT00001.htm](#)

[Historical/AbuseAdoption Balketal2022 .pdf](#)

[ATT00002.htm](#)

[LANCETPIIS2352464222000050.pdf](#)

[ATT00003.htm](#)

[5.1.2e]

[ATT00004.htm](#)

Dag [5.1.2e] en [5.1.2e]

Bijgaand drie belangrijke artikelen mbt de discussie over interlandelijke adoptie, vooral het artikel van [5.1.2e] en [5.1.2e] is belangrijk volgens mij, ik hoop dat jullie in de gelegenheid zijn om ze te lezen.

Vriendelijke groet

[5.1.2e]

Cc: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F/[5.1.2e @minjenv.nl]; [5.1.2e] -
BD/DGSB/DJFC/F/[5.1.2e @minjenv.nl]; [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC/JIZ [5.1.2e @minjenv.nl]
To: [5.1.2e] - BD/DGSenB [5.1.2e @minjenv.nl]; [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F [5.1.2e @minjenv.nl]
From: [5.1.2e]
Sent: Wed 10/13/2021 7:37:23 PM
Subject: Dank voor het diner en nog een beetje input ;-)
Received: Wed 10/13/2021 7:39:44 PM

[Adoptiena2021.pdf](#)

[ATT00001.htm](#)

[Adoption in the service of child protection 2019 Psychology Public Policy & Law.pdf](#)

[ATT00002.htm](#)

[Lancet_executivesummary2020.pdf](#)

[ATT00003.htm](#)

[LancetInstitutionalization2020_1.pdf](#)

[ATT00004.htm](#)

[LancetInstitutionalization2020_2.pdf](#)

[ATT00005.htm](#)

[geboortelanden_2020.gif](#)

[ATT00006.htm](#)

[geboortelanden_1998.gif](#)

[ATT00007.htm](#)

[geboortelanden_1989.gif](#)

[ATT00008.htm](#)

[5.1.2e]

[ATT00009.htm](#)

Dag [5.1.2e]

Even een korte terugblik op het diner gisteren. De aanloop was chaotisch en wat onduidelijk maar het was een goede avond. Dank dat ik erbij mocht zijn. Het was niet eenvoudig aan 'onze' tafel, dat zullen jullie, [5.1.2e] en [5.1.2e] zeker beamen. Geschrokken ben ik van de uitspraak van [5.1.2e] die adoptie 'inherent kwaadaardig' (ik hoop dat ik goed citeer, [5.1.2e] jij hebt de exacte bewoordingen) noemde. Ik zal ze daar nog wel over opzoeken. Ben nieuwsgierig waar dit vandaan komt.

Ik denk dat er veel argumenten de revue zijn gepasseerd en moest nog aan een aantal zaken denken, die ik mee wil geven.

Ten aanzien van de cijfers, ik heb een drietal animaties opgenomen waarin het verloop van adopties en de landen waaruit Nederland adopteerde van 1957-1989 (tot Wobpk); 1990-1998 (Wobpk tot Wobka) en vanaf 1999 (Wobka) zijn opgenomen. Het zijn .gif bestandjes die vanzelf zouden moeten draaien, zo niet, dan openen in de browser. Basis voor de cijfers zijn de cijfers van CBS en de jaarstatistieken van JenV die ik [5.1.2e] bijhoud en die mijn man omzette in gif-jes. We werken nog aan een versie met onderscheid in het wel/niet Haags Verdrag. Het is niet 100% exact maar geeft wel een aardig beeld misschien?

Ten aanzien van het systeem: een Child Led Service kan gediend zijn bij wat prof. dr. Dana Johnson op ICAR7 presenteerde: <https://bebglobal.org/cfs/> - waarbij je kan denken aan omdraaien van het Haags Verdrag: Nederland levert ouders wanneer een land voor een kind dat daar geboren is daarom verzoekt.

Randvoorwaarden voor een systeem: mijn collega [5.1.2e] en ik (destijds werkzaam als [5.1.2e]) maakten ooit een besluitvormingsmodel voor de toenmalige AMK's (ORBA) vanuit een risico-taxatie invalshoek - een dergelijke invalshoek zou wellicht eens verkend kunnen worden in relatie tot interlandelijke adoptie. Een waterdicht systeem bestaat niet. Nergens. Als ik het mis heb, hoor ik graag het voorbeeld van een waterdicht systeem. Wel bestaan transparante systemen, met duidelijke besluitvormingsmomenten en criteria. Voorbeelden zijn te vinden in ORBA maar ook in de RISc (reclassering, vertaalde ik ooit t.t.v. [5.1.2e]). Het is maar een idee.

Verder zijn er keuzes nodig: ten aanzien van de theory base, de evidence base waar je je op baseert (bv. Palacios et al. 2019 of de Lancet artikelen, allen bijgevoegd - met prachtige beleidsuitgangspunten) of alleen maar op RSJ rapport en Joustra (beiden ernstig onvolledig want alle meta's en pedagogische-psychologische literatuur volledig genegeerd zonder degelijke argumentatie daarvoor- maar dat is een andere discussie) maar ook ten aanzien van de practice basis (praktijk ervaringen van betrokkenen, klinische ervaringen van therapeuten etc.) en de value base (welke norm/waarde kies je? Wat is je opvatting? Adoptie als kindbescherming? kunnen altijd met goede hulp alle kinderen bij hun ouders blijven? Echt? Sluit

je aan bij adoptie is inherent slecht/kwaadaardig zoals 5.1.2eopperde? Of maken we van adoptie een echte child led service? Als eerste land in de wereld? Conform bijgevoegde artikelen?)

Er werd gesproken over de keuze van het kind: in New South Wales (Australie) kent men een systeem van foster to adopt, waarbij het kind vanaf 12 jaar zelf beslist of het geadopteerd wil worden (strak counselingstraject eromheen) - ook heel interessant. Barnardo's is daarbij betrokken, althans zo presenteerden zij dit op ICAR6 in Montreal een paar jaar terug.

Ik heb al eens wat vingeroefeningetjes gedaan mbt systeem en diensten, zie bijlage. Het zijn maar ideetjes. Kijk maar of jullie er wat aan hebben.

Voor nu: veel succes met het verwerken van alle input!

Rest nog een vraag: hoe krijgen wij daar een terugkoppeling van?

Hartelijke groet

5.1.2e

Continuum van zorg voor kinderen

Adoptie en pleegzorg na 2021:
opgroeien in dynamische verbinding

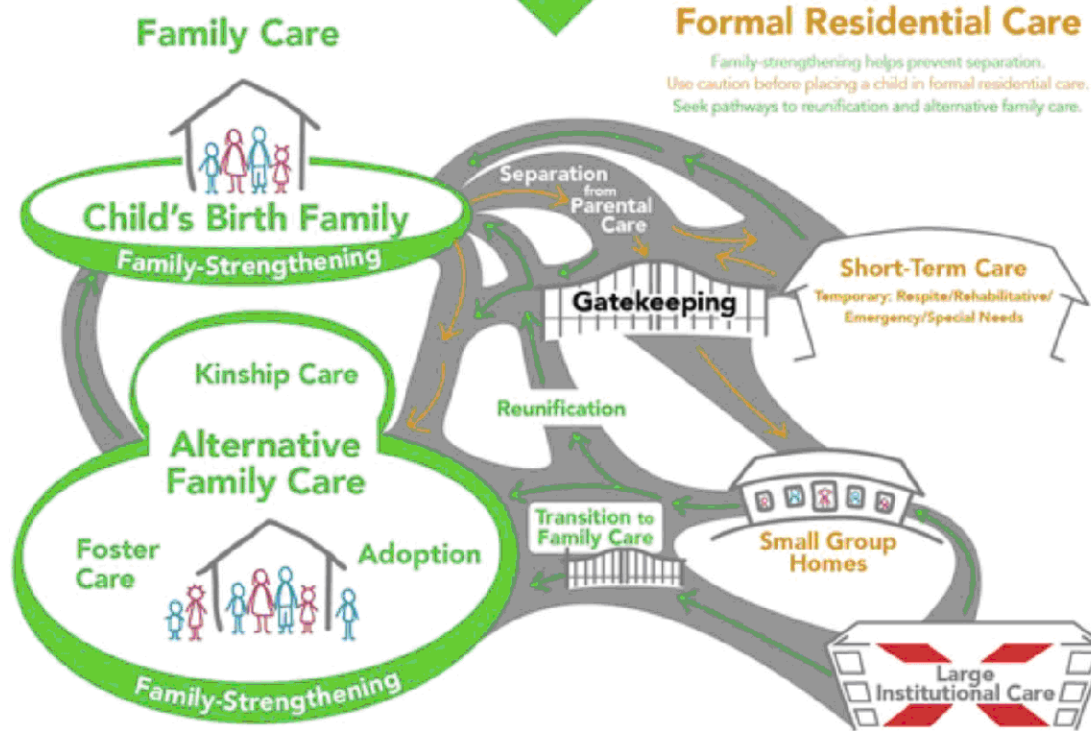

Passend bij zo'n systeem is het symbool van de Triskelion die voortdurende beweging van het leven, samenspel van verleden, heden en toekomst weergeeft - vooruitgang persoonlijke groei en verbetering symboliserend

Keuzes in plaatsing & zorg voor kind & gezin

A Continuum of Care for Orphans and Vulnerable Children

FAITH ACTION INITIATIVE

1. Wonen bij ouders
2. Wonen in netwerk
3. Pleegzorg
4. Adoptie
6. Gezinshuis
7. Semi residentieel
8. Residentieel

bron figuur
<https://www.worldwithoutorphans.org/resources/resource/exploring-the-continuum-of-care>

© 5.1.2e - 2019

Eileen Munro's eenvoudige methode voor risico-inschatting in kinderbeschermingssituaties :

Vier vragen die beantwoord moeten worden:

1. Wat gebeurt er of is er gebeurd?
2. Wat kan er gaan gebeuren?
3. Hoe waarschijnlijk is het dat dit gaat gebeuren?
4. Hoe onwenselijk is het dat dit gaat gebeuren/ gebeurt?

(Munro, E. (2000). Effective Child Protection. London: Sage)

VISIE: CHILD LED SYSTEM

Kinderbescherming

(subsidiariteit - continuüm van maatregelen tbv kinderen - veiligheid bescherming)

Relatie centraal

(beschermende veilige sensitieve relatie als voorwaarde voor kinderlijke ontwikkeling)

Inclusiviteit / ethisch verantwoord

(mbt land/cultuur/nationaliteit/ouderparen/multiculturaliteit)

Stabiliteit / bestaanszekerheid

(stabiliteit, continuïteit als optimale voorwaarde voor kinderlijke ontwikkeling)

Pedagogisch kader

(verzorging, ondersteuning, disciplineren, instructie)

Professionals in het veld van Afstand Adoptie Afstamming (Pleegzorg) zijn:

- AAA bewust
- AAA bekwaam
- AAA betrokken
- Contactgericht
- Continuïteit/verbinding
- Competent en geregistreerd (BIG/SKJ - borgen bijscholing)
- Breed
- Verbindend - contextueel
(ook met bestaande structuren verbinden)
- Inspirerend
- Theory, Evidence, Practice and Value based
- Multimethodisch

Afhankelijk - Onafhankelijk - Toegankelijk

Taak: Uitvoering

Voorlichting
Screening & Selectie (RvdK)
Matching
Plaatsing

Wie :

ZBO AAA
RvdK

Taak: Toetsing

Controle
Toetsing (panel & rechter)
Monitoring
Dossiervorming

Wie :

Min J&V -CA
Min BuZa /IND
Inspectie JGZ

Taak: Zorg

Formele zorg
Complementaire zorg
Respijtzorg

Wie :

VNG jeugdzorg
WMO/WLZ
Zorgverz.
Landelijk Arr.

Wie :

Min J&V
Min VWS
HCCH/IRVK

Fundament: Juridisch kader

Fundament: Wetenschappelijk onderzoek

Universiteiten

Fundament: Scholing - borgen van klinische & ervaringsdeskundigheid (register)

RINO ism
Academia /
HBO

STARTSITUATIE

Kind & Ouder

pedagogisch-psychologisch doel

ouder kan/wil/mag (tijdelijk) niet opvoeden

alternatief gezin/ ouders

hereniging

pleegzorg

hulpverlening

adoptie

residentie

netwerkgezin
bestandsgezin

nationaal

internationaal

gezinshuis

hulpverlening

hulp aan ouders: focus op terugkeer

leeftijdgenoten

terugkeer binnen aanvaardbare termijn

groep: BBB

als terugkeer niet mogelijk is dan: vervangende opvoeding met als doel PERMANENTIE

alternatieve opvoedingsomgeving

pleegzorg

adoptie

residentie

Vrijwillig

sterk

Vrijwillig

JB/OTS | Voogdij /
gezagsbeëindiging

zwak/
eenvoudig

JB/OTS | Voogdij

Pleegouder voogdij

Burger voogdij

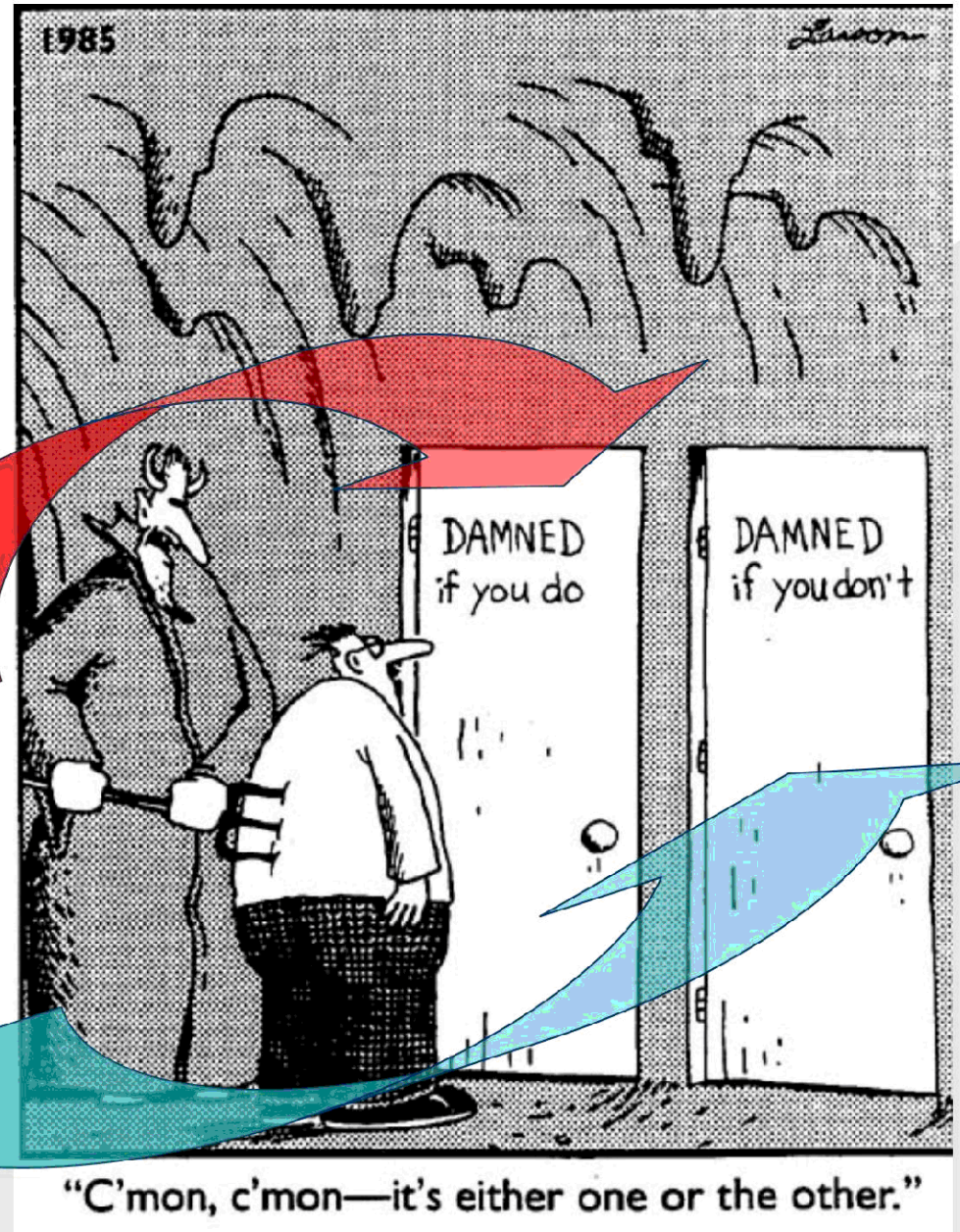
'plaatsings'beschikking*

Juridisch

* NI kent geen maatregel die overplaatsing voorkomt en permanentie borgt zonder ouderlijk gezag te beëindigen.

Als je actie onderneemt, kan je een fout maken

Als je geen actie onderneemt, kan je een fout maken

CHILD LED SYSTEM

Systeem waarbij je de (aller) zwaksten beschermt, al dan niet in eigen land – de voorwaarden voor opgroeien en ontwikkelen borgt.

Uitvoering: publieke dienst (ZBO) – toezicht o.a. IGJ

Fundering: Wetenschap, Ervaring, Ethiek & Klinische praktijk, stevig juridisch kader, Internationale afstemming

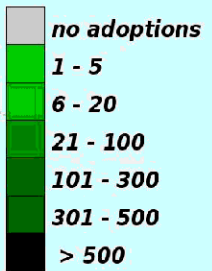
Deskundigheidsbevordering: Wetenschap & Registers Deskundigen

Inspiratie uitvoering: www.bebglobal.org/cfs

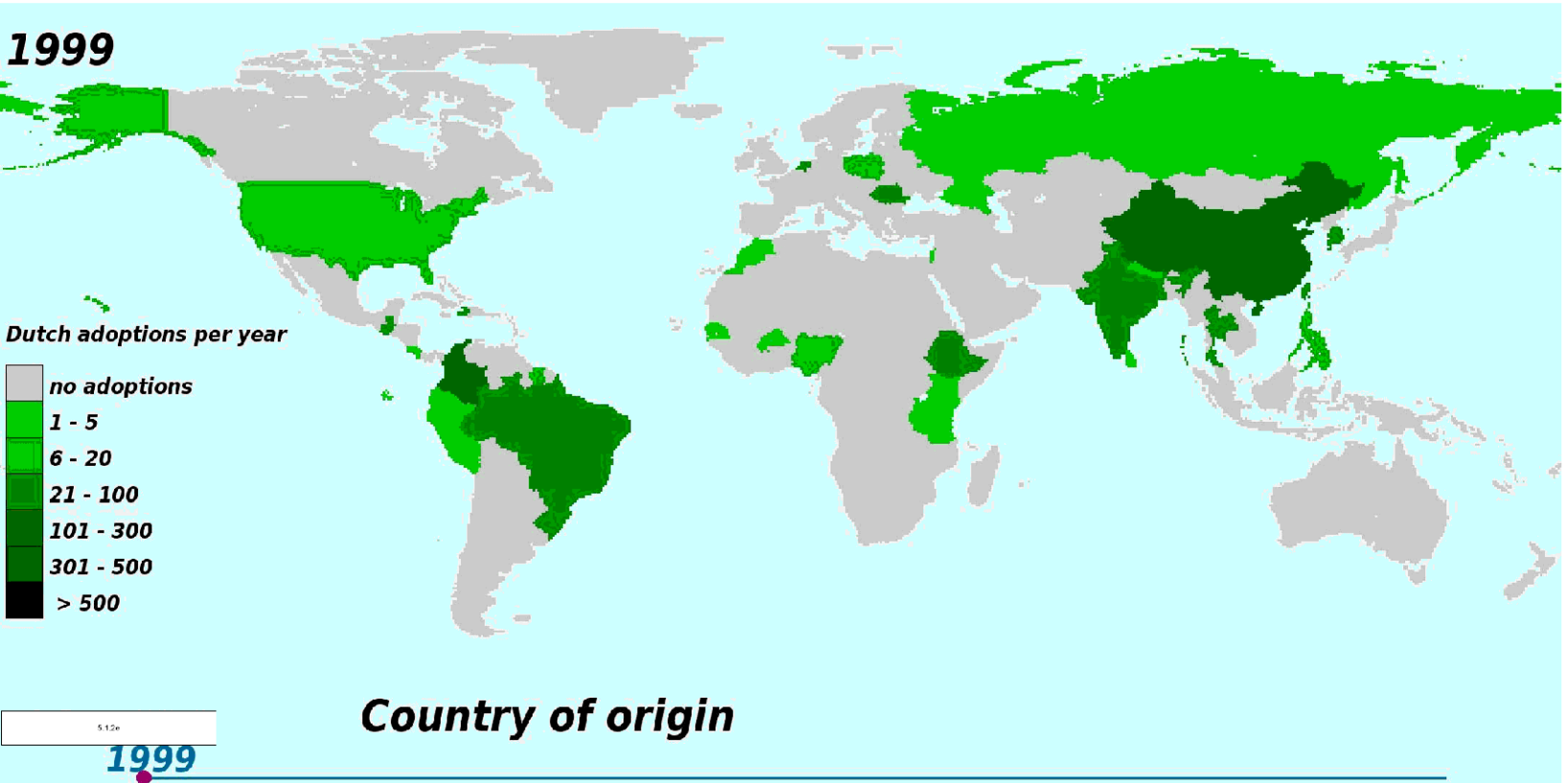
1999

Dutch adoptions per year

512x
1999

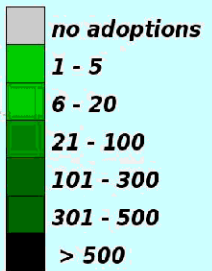
Country of origin

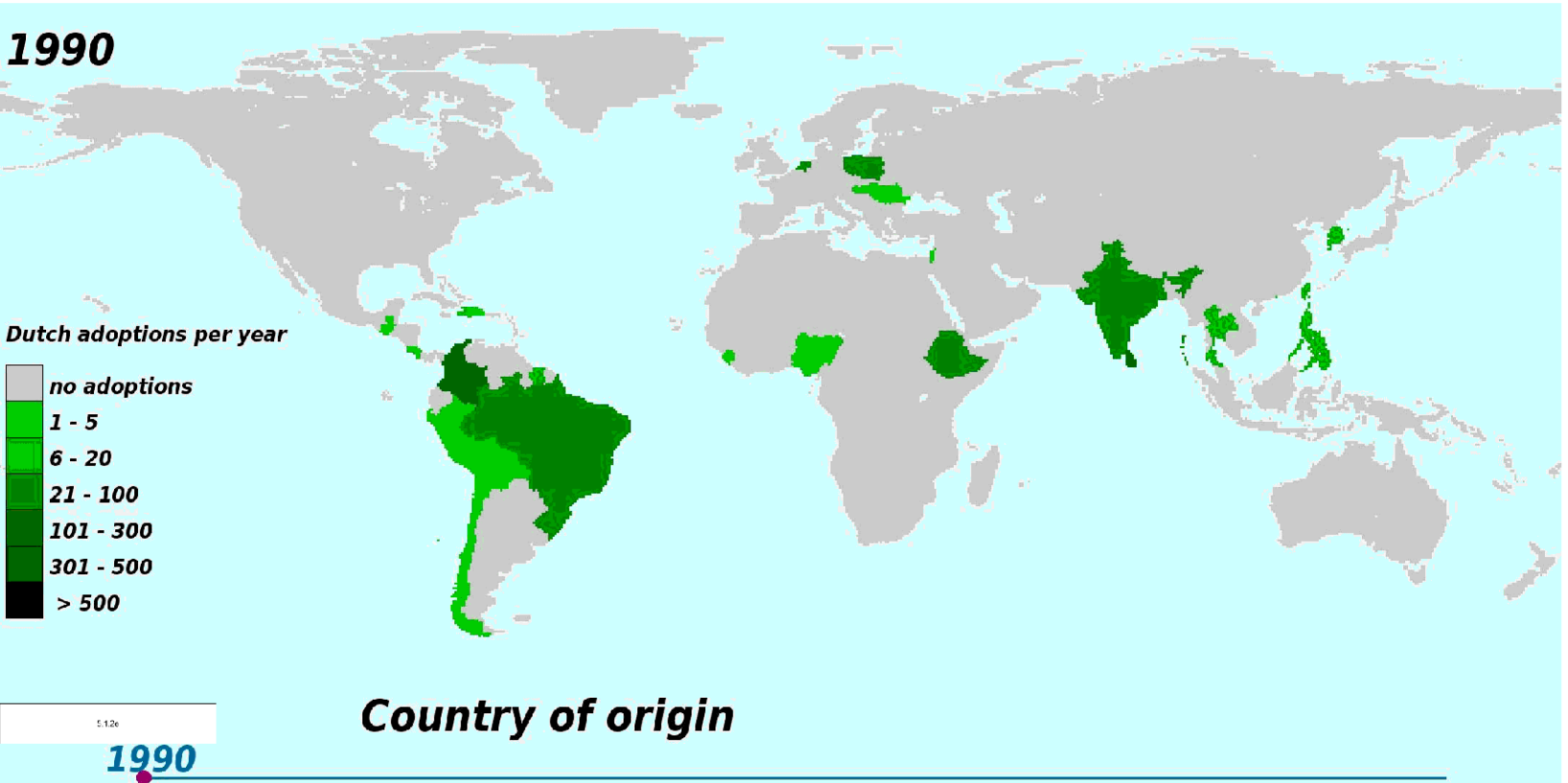
1990

Dutch adoptions per year

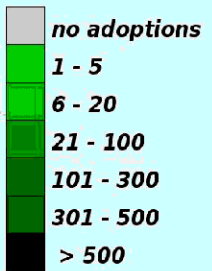
1990

Country of origin

1957

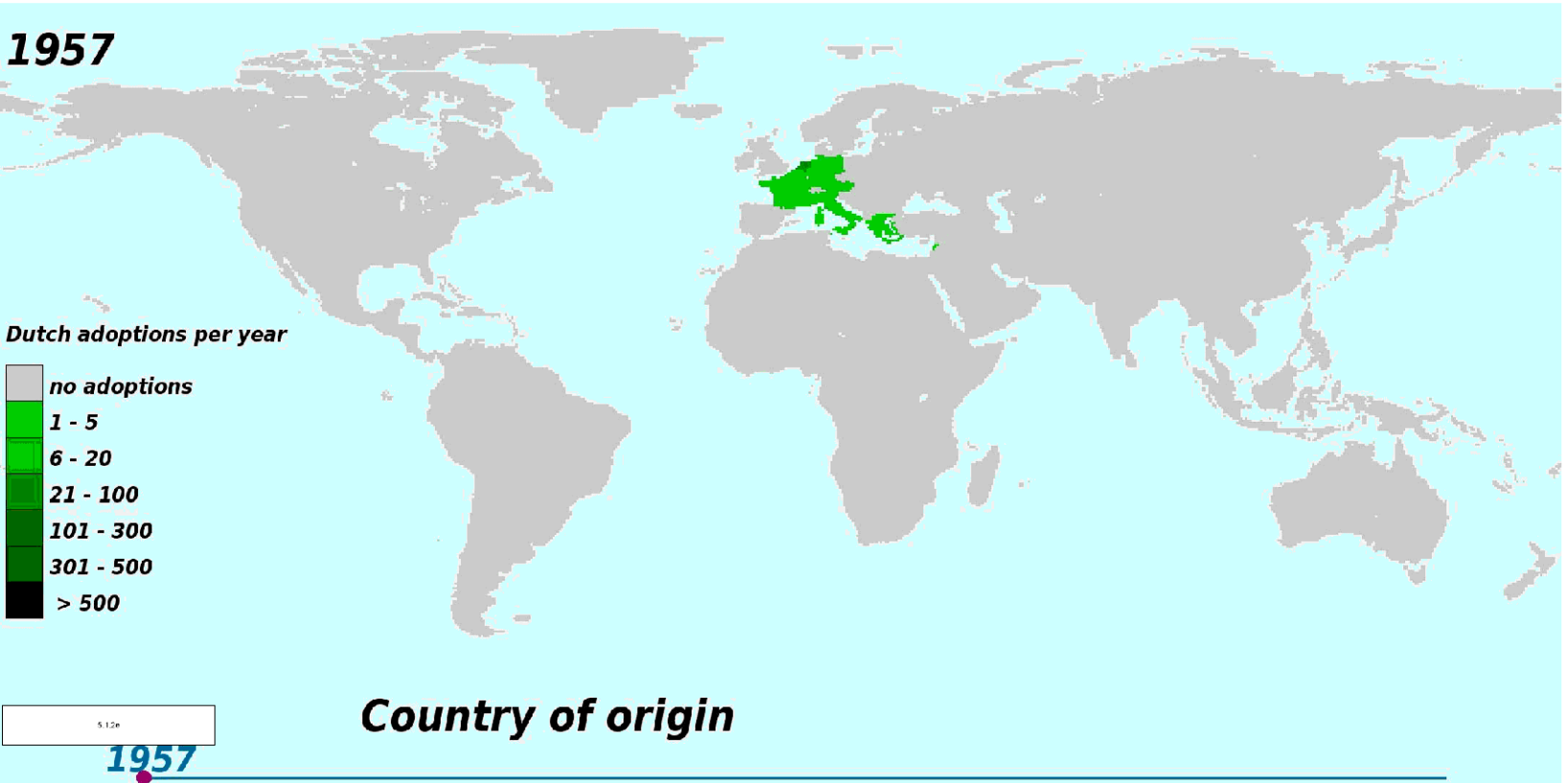
Dutch adoptions per year

Size

Country of origin

1957

To: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F [5.1.2e]@minjenv.nl]
From: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F
Sent: Fri 10/15/2021 11:06:43 AM
Subject: diner pensant Interlandelijke adoptie
Received: Fri 10/15/2021 11:06:44 AM
[2021-10-12 Diner pensant interlandelijke adoptie.pdf](#)

Afgelopen dinsdag was u aanwezig op het diner pensant over interlandelijke adoptie. Ik wil u nogmaals bedanken voor uw aanwezigheid, en vooral voor uw bijdrage aan het gesprek. Op de avond zelf en daarna via de mail hebben veel positieve reacties gekregen. Ook wij kijken terug op een geslaagde avond, er zijn goede gesprekken gevoerd waarin vele invalshoeken aan bod zijn gekomen.

Wij gaan nu aan de slag om een brief aan de Tweede Kamer voor te bereiden waarin de door de minister geschetste dilemma's verder worden uitgediept. Uw bijdrage afgelopen dinsdag is daarbij zeer waardevol. We zijn nog aan het bedenken hoe we u over de voortgang hiervan goed op de hoogte kunnen houden. Wordt dus vervolgd.

Verschillende deelnemers hebben gevraagd naar de speech van de minister, hoewel het niet gebruikelijk is om die te verspreiden (het gesproken woord geldt immers) willen we toch graag aan dat verzoek voldoen. Bijgaand treft u deze aan.

Met vriendelijke groet

[5.1.2e]

Ministerie van Justitie en Veiligheid

[5.1.2e]

06 [5.1.2e]

(gesproken woord geldt)

Dames en heren,

Als het fout gaat bij een onderwerp dat je in je hart raakt, roept dat al snel onze meest primaire reflexen op: je vecht, je vlucht of je bevriest. Beter bekend in het Engels als fight, flight or freeze.

Vandaag gaan we het over zo'n onderwerp hebben. Vandaag praten we over de toekomst van interlandelijke adoptie. Is het verantwoord om hiermee door te gaan? Of is het gerechtvaardigd om ermee te stoppen?

Het zijn vragen die mij bezighouden, die mij raken. En u ook, anders zat u hier niet. Het is een ingewikkeld vraagstuk dat vanuit vele perspectieven kan worden belicht en waarover vele meningen bestaan. Een onderwerp waarbij we er niet mee weggomen met één van de drie primaire reflexen. Want als het om kinderen gaat mag je je kop niet in het zand steken. Óf ervoor weglopen. Óf er met een gestrekt been in gaan.

Als het om de bescherming van kinderen gaat, en als daarin is gefaald, dan is er een vierde reflex nodig: face. Geen fight, flight of freeze, maar face. Het onder ogen zien en erop afstappen.

Dit proberen we bij de overheid steeds meer te doen door te benoemen wat partijen verbindt én wat partijen uit elkaar drijft. Zo ook vanavond.

Afgelopen juni heb ik de Tweede Kamer een aantal dilemma's geschetst. Ik hoop deze dilemma's samen verder te verkennen, en wie weet komt er nog een aantal bij.

Vanuit uw expertise, uw ervaring en uw inzichten kunt u helpen om de mogelijkheden en onmogelijkheden van interlandelijke adoptie op tafel te krijgen.

We gaan vanavond nog geen knoop doorhakken, maar we zoomen in op de scenario's die voorliggen. Als we doorgaan met interlandelijke adoptie, welke gevolgen heeft dat en onder welke voorwaarden zou dit dan wenselijk zijn? Als we stoppen met interlandelijke adoptie, wat zouden daarvan de consequenties zijn?

We zijn hier niet om elkaar te overtuigen van ieders eigen gelijk. We zijn hier om het ingewikkelde besluit dat een volgend kabinet moet nemen handen en voeten te geven. Ik zal straks een voorzet geven, maar laat ik eerst ons uitgangspunt schetsen.

Tot een aantal jaar geleden overheerste het beeld, ook bij mij, dat we met interlandelijke adoptie goeddeden. Een oplossing om het belang van kwetsbare kinderen in het buitenland te waarborgen, waar dat in eigen land niet kan. Om hen in Nederland een betere toekomst te bieden.

In 2016 verscheen echter het advies van de Raad voor Strafrechtstoepassing en Jeugdbescherming. Een eerste eyeopener, als ik het zo mag noemen. De RSJ concludeerde dat interlandelijke adoptie alles overziend niet het beste middel is om kinderen te beschermen.

Niet het beste middel. Voor de overheid was deze conclusie reden om in het stelsel te investeren. Om zo meer en beter toezicht te houden op toekomstige adopties.

Met het advies van de RSJ was het zaadje geplant om kritisch naar ons adoptiestelsel te blijven kijken. Hoe dieper ik in het onderwerp dook, des te meer vragen ik had en des te minder antwoorden.

Een reden om de commissie Joustra onderzoek te laten uitvoeren naar interlandelijke adopties in het verleden.

U kent de indringende conclusies uit het rapport. Er hebben zich in het verleden ernstige misstanden voorgedaan. Dit waren geen incidenten. De misstanden wisselden in aard en omvang, in de tijd en tussen de landen, maar vormden een vrijwel structureel en permanent probleem.

Ik realiseer me dat het verleden niet gelijk staat aan het heden. Er is van de fouten geleerd. Waar we vroeger kwetsbaarheden in het systeem oogluikend hebben toegestaan en ernstige misstanden voor lief namen, zijn we nu op onze hoede.

Maar de commissie Joustra concludeert ook dat het adoptiesysteem nog steeds inherente kwetsbaarheden bevat. Ondanks de invoering van het Haags Adoptieverdrag en aangescherpte wet- en regelgeving blijft de kans op misstanden aanwezig.

We kijken nu met spijt en een steen in onze maag terug op het verleden. Dit gaat ons niet nog een keer overkomen. Met het rapport van Joustra in de hand hebben we de morele plicht om na te denken over de toekomst van interlandelijke adoptie. Om de dilemma's te kennen, voordat we over die toekomst besluiten. Laat ik alvast drie van die dilemma's benoemen en hopelijk vult u mij straks aan.

1. Het belang van het kind biedt zowel argumenten vóór als tegen interlandelijke adoptie.

Een individueel kind waarvoor in het land van herkomst geen gezin beschikbaar is, kan door interlandelijke adoptie toch in een gezinssituatie opgroeien. Op macroniveau zijn er echter argumenten die laten zien dat het adoptiestelsel mogelijk niet de beste oplossing is om het belang van kinderen in het algemeen te waarborgen.

Zo kan interlandelijke adoptie de inspanningen voor opvang in een gezin in eigen land ondermijnen. Dit gaat in tegen de beginselen van het Internationaal Verdrag voor de Rechten van het Kind.

2. Het tweede dilemma betreft het subsidiariteitsbeginsel.

Als we bepaalde landen van adoptie uitsluiten, omdat zij geen betrouwbare en voor Nederland controleerbare procedures hebben, verkleinen we de kans op misstanden. Tegelijkertijd zijn het vaak de kinderen uit die landen van wie we de belangen willen waarborgen. En de landen die wel betrouwbare procedures hebben, zouden juist in staat moeten zijn goede opvang in eigen land te verzorgen. Ik noem de Verenigde Staten of Europese landen. Adoptie uit deze landen staat op gespannen voet met het subsidiariteitsbeginsel. En kan daardoor in strijd zijn met het Internationaal Verdrag voor de Rechten van het Kind.

3. Tot slot kom ik bij de vraag hoe de benodigde investeringen in een alternatief stelsel zich verhouden tot het aantal adopties.

Omvorming van het huidige adoptiestelsel vraagt forse investeringen in tijd, menskracht en geld. Daar staat tegenover dat het aantal adopties jaarlijks flink terugloopt.

Ging het in de jaren '80 om meer dan duizend kinderen per jaar, in 2019 werden er in totaal nog 145 kinderen uit het buitenland geadopteerd. In 2020 ging het zelfs om nog maar 75 kinderen, alhoewel de coronamaatregelen daar ook invloed op hebben gehad.

Het aantal zal ook nog eens afnemen als we met minder landen van herkomst gaan samenwerken. Staat zo'n forse investering wel in verhouding tot een steeds beperktere omvang van interlandelijke adopties?

Tot zover de ingewikkelde vraagstukken waar ik ons voor geplaatst zie. Vorige week hebben mijn medewerkers met de meesten van u gesproken. Vele verschillende argumenten voor en tegen interlandelijke adoptie passeerden de revue. Laten we ook deze argumenten vanavond verder uitdiepen. Wees nieuwsgierig naar elkaars standpunt en bevraag elkaar daarover.

Doe dit niet alleen vanuit uw eigen expertise als geadopteerde of adoptieouder, als vergunninghouder, als professional in de adoptieketen of als wetenschapper. Ik vraag u juist naar het grotere geheel te kijken. Om soms concessies te doen, zodat het volgende kabinet tot een haalbare oplossing kan komen. Want én ieder risico op misstanden uitsluiten, én alle jonge kinderen zonder ouders een goede toekomst bieden, én die kinderen in hun eigen land laten opgroeien gaan niet samen.

Dit vraagt om scherpe keuzes. Van ons allemaal. En het vraagt om een antwoord op de bijzonder lastige vraag: zijn risico's bij interlandelijke adoptie aanvaardbaar en zo ja, in welke mate?

Dames en heren, we gaan aan de slag. Wij laten ons horen om de wensen en behoeften van de kinderen, wiens belang vanavond vooropstaat, te verwoorden.

Niet door te vechten, te vluchten of te bevriezen. Maar door de realiteit onder ogen te zien en erop af te stappen met onze blik op een veilige toekomst.

Dank u wel.

To: [5.1.2e] - BD/DGSenB[5.1.2e]@minjenv.nl]; [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F[5.1.2e]@minjenv.nl]; [5.1.2e]
[5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC[5.1.2e]@minjenv.nl]; [5.1.2e] -
BD/DGSB/DJFC/F[5.1.2e]@minjenv.nl]; [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC[5.1.2e]@minjenv.nl]
From: [5.1.2e]
Sent: Tue 3/29/2022 8:27:15 PM
Subject: De toekomst van interlandelijke adoptie
Received: Tue 3/29/2022 8:29:17 PM

[5.1.2e] [220328s Intercountry adoption is child protection \(accepted\).pdf](#)

[ATT00001.htm](#)

[Historical/AbuseAdoption_Balketal2022 .pdf](#)

[ATT00002.htm](#)

[LANCETPIIS2352464222000050.pdf](#)

[ATT00003.htm](#)

[5.1.2e]

[ATT00004.htm](#)

Goedeavond dames en heren,

Bijgaand doe ik u een drietal artikelen toekomen die van groot belang zijn in de discussie rond de voortgang van interlandelijke adoptie.

Ik hoop dat u iets aan deze artikelen ter harte kunt nemen en ben altijd tot een toelichting bereid,

Vriendelijke groet

[5.1.2e]

To: [redacted]; [redacted]; [redacted]; [redacted]; [redacted];
[redacted]@aef.nl; [redacted]@aef.nl; [redacted]@aef.nl; [redacted]@aef.nl; [redacted] -
BD/RSJ/ADV [redacted]@rsj.nl; [redacted]@outlook.com; [redacted]@outlook.com;
[redacted]; [redacted];
[redacted]; [redacted];
[redacted]@anewway.nl; [redacted]@anewway.nl; [redacted]@nederlandseadoptiestichting.nl; [redacted]@nederlandseadoptiestichting.nl;
[redacted]@meiling.nl; [redacted]@meiling.nl; [redacted]@wereldkinderen.nl; [redacted]@wereldkinderen.nl;
[redacted]@fion.nl; [redacted]@fion.nl; info@geadopteerd.info; [redacted]@geadopteerd.info;
[redacted]@gmail.com; [redacted]@gmail.com; info@srilanka-dna.org; [redacted]@srilanka-dna.org;
[redacted]@hotmail.com; [redacted]@hotmail.com; [redacted]@igj.nl; [redacted]@igj.nl;
[redacted]@defenceforchildren.nl; [redacted]@defenceforchildren.nl;
BD/DWJZ/PR [redacted]@minjenv.nl; [redacted]@minbuza.nl; [redacted]@minbuza.nl; [redacted];
[redacted] - BD/DGSB/DARC/JIZ [redacted]@minjenv.nl; [redacted]@ppl.nl; [redacted]@ppl.nl; [redacted]@defenceforchildren-
ecpat.nl; [redacted]@defenceforchildren-ecpat.nl; [redacted]@rvdk.nl; [redacted]@rvdk.nl; [redacted]@nscr.nl; [redacted]@nscr.nl;
[redacted]@han.nl; [redacted]@han.nl; [redacted]@gmail.com; [redacted]@gmail.com
Cc: [redacted] - BD/DGSB/DARC [redacted]@minjenv.nl; [redacted] - BD/DGSB/DJFC/F [redacted]@minjenv.nl; [redacted]
[redacted] - BD/DGSB/DJFC/F [redacted]@minjenv.nl; [redacted]
BD/DGSB/DJFC/F [redacted]@minjenv.nl; Secretariaat - Minister voor
Rechtsbescherming [redacted]@minjenv.nl
From: [redacted] - BD/DGSB/DARC/MOS
Sent: Mon 10/11/2021 2:23:18 PM
Subject: Diner Pensant over de toekomst van interlandelijke adoptie
Received: Mon 10/11/2021 2:23:19 PM
[Bijlage 1 - PROGRAMMA DINER PENSANT - toekomst interlandelijke adoptie.pdf](#)
[Bijlage 2 - Lijst genodigden Diner Pensant toekomst interlandelijke adoptie.pdf](#)
[Bijlage 3 - Routebeschrijving locatie.pdf](#)

Beste genodigde,

Morgenavond vindt het Diner Pensant over interlandelijke adoptie plaats. Fijn dat u daarbij aanwezig kunt zijn. Vanaf 17.00 uur bent u van harte welkom bij **Diner Thuis aan Raamweg 18 te Den Haag**. Met elkaar spreken we over de toekomst van interlandelijke adoptie.

In de voorbereidende gesprekken hebben we gemerkt dat de betrokkenheid groot is. Dat is goed. De invulling van het programma is zo samengesteld dat voor iedere stem een gelijkwaardig podium zal worden geboden.

Voor een nadere voorbereiding hebben we een programma, een lijst met genodigden en een routebeschrijving bijgevoegd. Daarnaast wil ik u er op wijzen dat bij binnenkomst zal worden verzocht om een QR-code in de CoronaCheck-app.

Mocht u nog vragen hebben of bijzonderheden willen delen met betrekking tot het diner dan kunt u contact opnemen met [redacted] (06-[redacted]) of [redacted] (06-[redacted]).

Tot morgenavond.

Met hartelijke groet,

[redacted]
5.1.2e

Opening diner

17.00 uur – 18.00 uur	– Inloop en aperitief
18.00 uur – 18.10 uur	– Minister voor Rechtsbescherming licht het doel van het diner toe
18.10 uur – 18.20 uur	– Dinervoorzitter <input type="text" value="5.1.2e"/> staat stil bij het verdere avondprogramma en hierbij geldende spelregels
Eerste ronde	
18.20 uur – 18.55 uur	– Eerste gang (voorgerecht) wordt geserveerd en genuttigd <i>Gedurende het voorgerecht wordt kennis gemaakt en gesproken over welke aspecten aan de orde moeten komen bij het beantwoorden van de vraag: hoe verder?</i>
18.55 uur – 19.10 uur	– Verzamelen en delen van belangrijkste inzichten aan tafel door <input type="text" value="5.1.2e"/> en korte pauze
Tweede ronde	
19.10 uur – 20.00 uur	– Tweede gang (hoofdgerecht) wordt geserveerd en genuttigd <i>Tijdens het hoofdgerecht wordt gesproken over de argumenten (voors en tegens) bij het maken van een keuze voor de toekomst van interlandelijke adoptie.</i>
20.00 uur – 20.15 uur	– Verzamelen en delen van belangrijkste inzichten aan tafel door <input type="text" value="5.1.2e"/> en korte pauze
Derde ronde	
20.15 uur – 21.05 uur	– Derde gang (dessert met koffie/thee) wordt geserveerd en genuttigd aan de tafels <i>Tijdens het dessert wordt gesproken over de voorwaarden waaraan een publiekrechtelijke invulling van interlandelijke adoptie moet voldoen, als hiertoe wordt besloten.</i>
21.05 uur – 21.10 uur	– Verzamelen en delen van belangrijkste inzichten aan tafel door <input type="text" value="5.1.2e"/>
Afronding diner	
21.10 uur – 21.25 uur	– Vervolg en dankwoord door dinervoorzitter <input type="text" value="5.1.2e"/>

Aanwezige genodigden Diner Pensant toekomst interlandelijke adoptie

5.1.2e

(organisatie)

5.1.2e

(dinervoorzitter)

5.1.2e

Sander Dekker

(bij opening)

5.1.2e

5.1.2e

(organisatie)

5.1.2e

(organisatie)

(organisatie)

5.1.2e

(organisatie)

(organisatie)

5.1.2e

5.1.2e

(organisatie)

Pagina's zijn geweigerd

1 - 1

buiten verzoek

To: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F [5.1.2e]@minjenv.nl]; [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC/JIZ [5.1.2e]@minjenv.nl]; [5.1.2e]
[5.1.2e] - BD/DGSB/DARC/JIZ [5.1.2e]@minjenv.nl]; [5.1.2e] -
BD/DGSB/DJFC/F [5.1.2e]@minjenv.nl]
From: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F
Sent: Tue 2/22/2022 3:09:47 PM
Subject: Doc. gesprek MRb 23/2 inz interlandelijke adoptie
Received: Tue 2/22/2022 3:09:48 PM
[Nota - bezinning toekomst interlandelijke adoptie tbv gesprek op 23 feb.docx](#)
[Bijlage 1 - Kamerbrief - standpunt interlandelijke adoptie \(concept\).docx](#)
[Bijlage 2 - Landenanalyse \(concept\).pdf](#)

Hoi collega's,

Hierbij de stukken over de toekomst van interlandelijke adoptie ten behoeve van het gesprek met MRb hierover tijdens de SenB-staf van morgenochtend. Ze worden (ook) in ibabs geplaatst.

Groeten, [5.1.2e]

De Minister voor Rechtsbescherming

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Jeugd, Familie en
Aanpak
Criminaliteitsfenomenen
Team Familie

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Contactpersoon
5.1.2e
Beleidsmedewerker

Datum
21 februari 2022

Projectnaam

-

Ons kenmerk

-

nota

Kamerbrief - Bezinning toekomst interlandelijke adoptie
ten behoeve van gesprek d.d. 23 februari

1. Doel nota

2. Bespreken concept van een Kamerbrief over de toekomst van interlandelijke adoptie en een opgestelde landenanalyse.

3.

4. Aanleiding, gevraagde actie(s) en advies

5. Op 8 februari 2022 bent u nader geïnformeerd over:

- Het begrip 'het belang van het kind';
- De perspectieven van diverse stakeholders (o.a. de Raad voor de Kinderbescherming en Fiom).

-

- In navolging van dit gesprek – en uw kennismaking met de vier vergunninghouders op 21 februari jl. – spreken we op 23 februari graag met u over:

- Een conceptversie van de Kamerbrief over de toekomst van interlandelijke adoptie, met kabinetsstandpunt;
- De gesprekken met Buitenlandse Zaken en het Permanent Bureau van de Haagse Conferentie over ondersteuning in landen van herkomst;
- De door de Centrale autoriteit uitgevoerde landenanalyse;
- Het proces en de planning rond de Kamerbrief en analyse.

-

6. Toelichting op advies

7. *Ad a.) De Kamerbrief (bijlage 1)*

8. Op 2 februari verzocht de VKC Justitie en Veiligheid om een brief met een nader standpunt. In reactie hierop heeft u op 11 februari een korte brief aan de TK gezonden. Hierin geeft u aan spoedig duidelijkheid te willen scheppen over de toekomst van interlandelijke adoptie en zegt u toe om voorafgaand aan het commissiedebat personen- en familierecht hierover een brief te sturen. De afgelopen periode is gewerkt aan deze brief, indachtig het gesprek dat we op 8 februari jl. met u voerden. In bijgaande conceptversie is voor de volgende kernboodschap gekozen:

- Het kabinet stelt zich op het standpunt dat het uiteindelijke doel is om te stoppen met interlandelijke adoptie.
- Een zwaarwegend argument hiervoor is dat kinderen het meest gebaat zijn bij het opgroeien in de eigen cultuur en het eigen land.
- Een ander argument is dat misstanden niet kunnen worden uitgesloten vanwege de kwetsbaarheden die inherent in een adoptiesysteem zitten.

- Om op verantwoorde wijze te kunnen stoppen, is echter nog een weg te gaan.
- Op dit moment zijn er kinderen voor wie in het land van herkomst nog niet in passende opvang is voorzien. Voor die kinderen blijft interlandelijke adoptie voorlopig een mogelijkheid.
- Om de kans op misstanden te voorkomen, wordt het systeem strikter gereguleerd door extra waarborgen in te bouwen. Daarnaast wordt bekeken hoe Nederland landen van herkomst kan steunen om beter te handelen naar de uitgangspunten van het IVRK, meer specifiek het subsidiariteitsbeginsel. Hierdoor kunnen meer kinderen passend in eigen land worden opgevangen.
-
- Bespreekpunt 1: kunt u zich inhoudelijk vinden in de kernboodschap van de concept Kamerbrief?
-
- De kernboodschap brengt met zich dat interlandelijke adoptie nog een periode van jaren mogelijk zal blijven. Wanneer verantwoord kan worden gestopt en aan welke precieze criteria we dat moeten toetsen, zal de komende periode nader moeten worden uitgewerkt. Per land van herkomst zal worden bekeken wat nodig is en welke ondersteuning kan worden geboden. Het voorstel is dat adoptierelaties per land periodiek worden beoordeeld.
-
- Bespreekpunt 2: kunt u instemmen met de beschreven aanpak voor het nader vormgeven van de wijze waarop interlandelijke adoptie wordt afgebouwd?
-
- *Ad. b.) Gesprekken met Buitenlandse Zaken en Permanent Bureau van de Haagse Conferentie over ondersteuning in landen van herkomst*

Naar aanleiding van uw verzoek op 8 februari 2022 is gesproken met Buitenlandse Zaken (Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking) over de mogelijkheid om specifieke landen van herkomst te kunnen ondersteunen. De afdrank van dat gesprek is dat BuZa terughoudend is. BuZa vindt het niet realistisch om vanuit Nederland via buitenlandse handel of ontwikkelingssamenwerking de situatie voor kinderen in onze herkomstlanden te verbeteren respectievelijk de voedingsbodem voor adoptie in die landen weg te nemen. Vanuit buitenlandse handel worden er geheel geen raakvlakken gezien met ons vraagstuk op het terrein van interlandelijke adoptie. Ontwikkelingssamenwerking is op een enkel land na niet actief in de landen van herkomst en geeft nadrukkelijk mee dat men zich richt op enkele mondiale doelen. Eén daarvan is gezondheidszorg. Ontwikkelingssamenwerking vindt – veelal – plaats via NGO's, Wereldbank of VN. Waar en hoe ontwikkelingssamenwerking wordt ingezet is een politieke keuze. BuZa hecht aan continuïteit, qua landen en mondiale doelen, (wat ook benoemd is in het coalitieakkoord). De opbouw in een nieuw land zou jaren in beslag nemen en ten koste gaan van al gerealiseerde opbouw in een ander land aldus BuZa.

Een andere – meer kansrijke - route lijkt het Permanent Bureau (PB) van de Haagse Conferentie. 5.1.2a

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Jeugd, Familie en
Aanpak
Criminaliteitsfenomenen
Team Familie

Datum
21 februari 2022

Ons kenmerk
-

5.1.2a

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Jeugd, Familie en
Aanpak
Criminaliteitsfenomenen
Team Familie

Datum
21 februari 2022

Ons kenmerk
-

Bespreekpunt 3: bent u akkoord om twee routes verder te verkennen, te weten: a) advisering en ondersteuning via het PB en b) ondersteuning via NGO's (Terres des Hommes, Unicef, Rode Kruis, Safe the Children) die werkzaam zijn in onze herkomstlanden. Hiervoor zal in gesprek worden gegaan met deze NGO's, na afstemming met BuZa. Met het PB wordt gewerkt aan een memorandum of understanding. In de concept Kamerbrief zijn beide routes opgenomen.

-
- *Ad. c.) Landenanalyse (bijlage 2)*
- Uw ambtsvoorganger heeft aan de TK toegezegd een landenanalyse te zullen uitvoeren. Hieraan heeft de Centrale autoriteit uitvoering gegeven. In deze analyse wordt beoordeeld of en zo ja, in welke mate kwetsbaarheden bij interlandelijke adoptie zich voordoen in landen van herkomst waaruit wij kinderen adopteren.
-
- In de bijgevoegde versie van de landenanalyse zijn een algemene inleiding en een waardering van de herkomstlanden opgenomen. Bij die waardering heeft de Centrale autoriteit concreet gekeken naar de toepassing van het subsidiariteitsbeginsel, maatschappelijke aandachtspunten, status jeugdbeschermingsstelsel, zorgvuldigheid procedures, risico op corruptie en de kosten. De landenanalyse kan worden meegezonden met de Kamerbrief. Uit deze analyse blijkt dat een aantal landen (Verenigde Staten, Europese landen) in staat zou moeten kunnen zijn om voor opvang in eigen land te zorgen.

Bespreekpunt 4: kunt u ermee instemmen dat met een beperkter aantal landen zal worden samengewerkt? Dat betekent ook dat we stoppen met een aantal landen zoals de Verenigde Staten en Europese landen. Ook hiervoor is een passage opgenomen in de concept Kamerbrief.

-
- *Ad. c) Proces en planning Kamerbrief en landenanalyse*

De Kamerbrief over de toekomst op interlandelijke adoptie dient vóór het commissiedebat op 24 maart 2022 te worden verzonden. De uiterste verzenddatum ligt daarmee op donderdag 17 maart 2022, omdat een Kamerbrief in principe minstens een week voorafgaand aan een debat aan de TK moet worden aangeboden. Hiervan rekenschap gevend én ervan uitgaande dat de brief aan de Ministerraad aangeboden moet worden, komen we tot onderstaande planning.

- <i>Moment</i>	- <i>Handeling</i>	- <i>Bijzonderheden</i>
- 21 februari – 25 februari	- (Nadere) afstemming met betrokken departementen en stakeholders	- <i>Er zal onder andere contact worden gezocht met o.a. BuZa, VWS, IGJ</i>
- 24 februari – 25 februari	- Verwerken gesprek 23 februari met u in	

- Ntb	concept Kamerbrief en landenanalyse - Sonderen standpunt Kamerbrief	- Indien gewenst
- 11 maart	- Bespreken standpunt Kamerbrief in MR	- Aanlevering voor deze MR ligt op 3 maart
- 17 maart	- Verzending Kamerbrief toekomst interlandelijke adoptie	- Onderzoek van AEF naar publiekrechtelijk stelsel en landenanalyse worden als bijlagen bij de Kamerbrief meegezonden
- 24 maart	- Commissiedebat personen- en familierecht	- Debat zal in het teken staan van interlandelijke adoptie ingegeven door Kamerbrief

Directoraat-Generaal Straffen en Beschermen
Directie Jeugd, Familie en Aankomst
Criminaliteitsfenomenen
Team Familie

Datum
21 februari 2022

Ons kenmerk
-

Bespreekpunt 5: kunt u zich vinden in de voorziene processtappen en de bijbehorende planning? Zo ja, dan dient de Kamerbrief gereed te zijn op 3 maart in verband met aanlevering voor de MR.

9. Politieke en bestuurlijke context

10. De toekomst van interlandelijke adoptie heeft de aandacht van media en politiek. Uw ambtsvoorganger heeft toegezegd de dilemma's bij interlandelijke adoptie te verdiepen, een landenanalyse te maken en onderzoek te doen naar een publiekrechtelijk systeem. Zoals eerder benoemd, verzocht de VKC Justitie en Veiligheid onlangs om zo spoedig mogelijk een brief met een standpunt over interlandelijke adoptie te ontvangen. Met bijgaande Kamerbrief worden de eerder gedane toezeggingen én het verzoek van de VKC Justitie en Veiligheid afgedaan. Gevoeligheden ten aanzien van het hierin opgenomen standpunt zijn (nog) dat wordt geïnvesteerd in het beschermen van kinderen in landen van herkomst, terwijl ondanks kritiek van oppositiepartijen op het Nederlandse jeugdbeschermingssysteem, dat verbetering behoeft, wordt bezuinigd. Daarnaast zal sprake zijn van een flinke investering in tijd en geld om het systeem te herzien zodat een relatief klein aantal adopties nog kan plaatsvinden in het belang van die kinderen om uiteindelijke volledig te kunnen afbouwen. Dit zal vragen oproepen.

11.

12. Afstemming

13. Inhoud van nota is afgestemd met Ca. DWJZ heeft meegelezen en DCOM is geïnformeerd.

14.

15. Bijlage(n)

1. Kamerbrief toekomst interlandelijke adoptie (concept);
2. Landenanalyse (concept).
- 3.

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Jeugd, Familie en
Aanpak
Criminaliteitsfenomenen
Team Familie

Datum
21 februari 2022

Ons kenmerk
-

Pagina's zijn geweigerd

1 - 7

5.1.2i

Pagina's zijn geweigerd

1 - 21

5.1.2i

To: DGSenB - Staf <[5.1.2e]@minjenv.nl>
Cc: [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC/MOS <[5.1.2e]@minjenv.nl>
From: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F
Sent: Tue 2/22/2022 2:53:53 PM
Subject: Doc. gesprek MRb 23/2 inz interlandelijke adoptie
Received: Tue 2/22/2022 2:53:00 PM
[Nota - bezinning toekomst interlandelijke adoptie tbv gesprek op 23 feb.docx](#)
[Bijlage 1 - Kamerbrief - standpunt interlandelijke adoptie \(concept\).docx](#)
[Bijlage 2 - Landenanalyse \(concept\).pdf](#)

Hi [5.1.2e]

Hierbij de set aan stukken voor het gesprek van morgen met MRb over interlandelijke adoptie, inclusief de nota waar [5.1.2e] zijn aanpassingen in zijn verwerkt. Zet jij ze samen met [5.1.2e] in ibabs?

Merci! Groeten, [5.1.2e]

Van: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F

Verzonden: dinsdag 22 februari 2022 15:14

Aan: DGSenB - Staf

Onderwerp: RE: een paar verzoeken/vragen

[5.1.2e]
buiten verzoek [5.1.2e]
[5.1.2e]
[5.1.2e]

Van: DGSenB - Staf <[5.1.2e]@minjenv.nl>

Verzonden: dinsdag 22 februari 2022 14:47

Aan: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F <[5.1.2e]@minjenv.nl>

CC: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F <[5.1.2e]@minjenv.nl>

Onderwerp: RE: een paar verzoeken/vragen

buiten verzoek

buiten verzoek Kan je ons zo jullie stukken van adoptie mailen? We moeten het er zo al in gaan zetten.

buiten verzoek

Gr [5.1.2e]

Van: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F <[5.1.2e]@minjenv.nl>

Verzonden: dinsdag 22 februari 2022 12:17

Aan: DGSenB - Staf <[5.1.2e]@minjenv.nl>

CC: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F <[5.1.2e]@minjenv.nl>

Onderwerp: FW: een paar verzoeken/vragen

Hi,

[5.1.2e]
buiten verzoek
[5.1.2e]

Merci weer. Groeten, [5.1.2e]

Van: Secretariaat - Minister voor Rechtsbescherming <[5.1.2e]@minjenv.nl>

Verzonden: dinsdag 22 februari 2022 10:45

Aan: DGSenB - Staf <[5.1.2e]@minjenv.nl>

CC: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/JC <[5.1.2e]@minjenv.nl>; [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F <[5.1.2e]@minjenv.nl>;

Directiesecretariaat - DJFC <[5.1.2e]@minjenv.nl>; [5.1.2e] - BD/DBO/ADVIES <[5.1.2e]@minjenv.nl>; [5.1.2e]

[5.1.2e] - BD/DBO/M&B <[5.1.2e]@minjenv.nl>; [5.1.2e] - BD/DBO <[5.1.2e]@minjenv.nl>

Onderwerp: RE: een paar verzoeken/vragen

Hoi [5.1.2e]

Dank voor je mail.

buiten verzoek

5.1.2e gaf mee dat het onderwerp interlandelijke adopties wel nog voor het reces besproken moet worden en deze te laten agenderen voor het stafoverleg van dat tijdstip.

De losse afspraak over interlandelijke adopties 10.30 uur komt dan hierdoor te vervallen.

Met vriendelijke groet,

5.1.2e

Secretariaat Minister voor Rechtsbescherming

Telefoon: +31 5.1.2e

Mobiel: +31 5.1.2e

Mail: 5.1.2e@minjenv.nl

Van: DGSenB - Staf <5.1.2e@minjenv.nl>

Verzonden: dinsdag 22 februari 2022 09:44

Aan: Secretariaat - Minister voor Rechtsbescherming <5.1.2e@minjenv.nl>

CC: 5.1.2e - BD/DGSB/DJFC/JC <5.1.2e@minjenv.nl>; 5.1.2e - BD/DGSB/DJFC/F <5.1.2e@minjenv.nl>;

Directiesecretariaat - DJFC <5.1.2e@minjenv.nl>; DGSenB - Staf <5.1.2e@minjenv.nl>

Onderwerp: een paar verzoeken/vragen

Hi 5.1.2e / 5.1.2e

Ik heb een paar verzoeken/vragen voor de agenda:

buiten verzoek

Hoop verzoeken dus ☺ moet niet gekker worden vandaag.

Ik hoor het graag van jullie.

Dank alvast!

Groet, 5.1.2e

De Minister voor Rechtsbescherming

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Jeugd, Familie en
Aanpak
Criminaliteitsfenomenen
Team Familie

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Contactpersoon
5.1.2e
Beleidsmedewerker

Datum
21 februari 2022

Projectnaam

-

Ons kenmerk

-

nota

Kamerbrief - Bezinning toekomst interlandelijke adoptie
ten behoeve van gesprek d.d. 23 februari

1. Doel nota

2. Bespreken concept van een Kamerbrief over de toekomst van interlandelijke adoptie en een opgestelde landenanalyse.

3.

4. Aanleiding, gevraagde actie(s) en advies

5. Op 8 februari 2022 bent u nader geïnformeerd over:

- Het begrip 'het belang van het kind';
- De perspectieven van diverse stakeholders (o.a. de Raad voor de Kinderbescherming en Fiom).

-

- In navolging van dit gesprek – en uw kennismaking met de vier vergunninghouders op 21 februari jl. – spreken we op 23 februari graag met u over:

- Een conceptversie van de Kamerbrief over de toekomst van interlandelijke adoptie, met kabinetsstandpunt;
- De gesprekken met Buitenlandse Zaken en het Permanent Bureau van de Haagse Conferentie over ondersteuning in landen van herkomst;
- De door de Centrale autoriteit uitgevoerde landenanalyse;
- Het proces en de planning rond de Kamerbrief en analyse.

-

6. Toelichting op advies

7. *Ad a.) De Kamerbrief (bijlage 1)*

8. Op 2 februari verzocht de VKC Justitie en Veiligheid om een brief met een nader standpunt. In reactie hierop heeft u op 11 februari een korte brief aan de TK gezonden. Hierin geeft u aan spoedig duidelijkheid te willen scheppen over de toekomst van interlandelijke adoptie en zegt u toe om voorafgaand aan het commissiedebat personen- en familierecht hierover een brief te sturen. De afgelopen periode is gewerkt aan deze brief, indachtig het gesprek dat we op 8 februari jl. met u voerden. In bijgaande conceptversie is voor de volgende kernboodschap gekozen:

- Het kabinet stelt zich op het standpunt dat het uiteindelijke doel is om te stoppen met interlandelijke adoptie.
- Een zwaarwegend argument hiervoor is dat kinderen het meest gebaat zijn bij het opgroeien in de eigen cultuur en het eigen land.
- Een ander argument is dat misstanden niet kunnen worden uitgesloten vanwege de kwetsbaarheden die inherent in een adoptiesysteem zitten.

- Om op verantwoorde wijze te kunnen stoppen, is echter nog een weg te gaan.
- Op dit moment zijn er kinderen voor wie in het land van herkomst nog niet in passende opvang is voorzien. Voor die kinderen blijft interlandelijke adoptie voorlopig een mogelijkheid.
- Om de kans op misstanden te voorkomen, wordt het systeem strikter gereguleerd door extra waarborgen in te bouwen. Daarnaast wordt bekeken hoe Nederland landen van herkomst kan steunen om beter te handelen naar de uitgangspunten van het IVRK, meer specifiek het subsidiariteitsbeginsel. Hierdoor kunnen meer kinderen passend in eigen land worden opgevangen.
-
- Bespreekpunt 1: kunt u zich inhoudelijk vinden in de kernboodschap van de concept Kamerbrief?
-
- De kernboodschap brengt met zich dat interlandelijke adoptie nog een periode van jaren mogelijk zal blijven. Wanneer verantwoord kan worden gestopt en aan welke precieze criteria we dat moeten toetsen, zal de komende periode nader moeten worden uitgewerkt. Per land van herkomst zal worden bekeken wat nodig is en welke ondersteuning kan worden geboden. Het voorstel is dat adoptierelaties per land periodiek worden beoordeeld.
-
- Bespreekpunt 2: kunt u instemmen met de beschreven aanpak voor het nader vormgeven van de wijze waarop interlandelijke adoptie wordt afgebouwd?
-
- *Ad. b.) Gesprekken met Buitenlandse Zaken en Permanent Bureau van de Haagse Conferentie over ondersteuning in landen van herkomst*

Naar aanleiding van uw verzoek op 8 februari 2022 is gesproken met Buitenlandse Zaken (Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking) over de mogelijkheid om specifieke landen van herkomst te kunnen ondersteunen. De afdrank van dat gesprek is dat BuZa terughoudend is. BuZa vindt het niet realistisch om vanuit Nederland via buitenlandse handel of ontwikkelingssamenwerking de situatie voor kinderen in onze herkomstlanden te verbeteren respectievelijk de voedingsbodem voor adoptie in die landen weg te nemen. Vanuit buitenlandse handel worden er geheel geen raakvlakken gezien met ons vraagstuk op het terrein van interlandelijke adoptie. Ontwikkelingssamenwerking is op een enkel land na niet actief in de landen van herkomst en geeft nadrukkelijk mee dat men zich richt op enkele mondiale doelen. Eén daarvan is gezondheidszorg. Ontwikkelingssamenwerking vindt – veelal – plaats via NGO's, Wereldbank of VN. Waar en hoe ontwikkelingssamenwerking wordt ingezet is een politieke keuze. BuZa hecht aan continuïteit, qua landen en mondiale doelen, (wat ook benoemd is in het coalitieakkoord). De opbouw in een nieuw land zou jaren in beslag nemen en ten koste gaan van al gerealiseerde opbouw in een ander land aldus BuZa.

Een andere – meer kansrijke - route lijkt het Permanent Bureau (PB) van de Haagse Conferentie. 5.1.2a

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Jeugd, Familie en
Aanpak
Criminaliteitsfenomenen
Team Familie

Datum
21 februari 2022

Ons kenmerk
-

Bespreekpunt 3: bent u akkoord om twee routes verder te verkennen, te weten: a) advisering en ondersteuning via het PB en b) ondersteuning via NGO's (Terres des Hommes, Unicef, Rode Kruis, Safe the Children) die werkzaam zijn in onze herkomstlanden. Hiervoor zal in gesprek worden gegaan met deze NGO's, na afstemming met BuZa. Met het PB wordt gewerkt aan een memorandum of understanding. In de concept Kamerbrief zijn beide routes opgenomen.

-
- *Ad. c.) Landenanalyse (bijlage 2)*
- Uw ambtsvoorganger heeft aan de TK toegezegd een landenanalyse te zullen uitvoeren. Hieraan heeft de Centrale autoriteit uitvoering gegeven. In deze analyse wordt beoordeeld of en zo ja, in welke mate kwetsbaarheden bij interlandelijke adoptie zich voordoen in landen van herkomst waaruit wij kinderen adopteren.
-
- In de bijgevoegde versie van de landenanalyse zijn een algemene inleiding en een waardering van de herkomstlanden opgenomen. Bij die waardering heeft de Centrale autoriteit concreet gekeken naar de toepassing van het subsidiariteitsbeginsel, maatschappelijke aandachtspunten, status jeugdbeschermingsstelsel, zorgvuldigheid procedures, risico op corruptie en de kosten. De landenanalyse kan worden meegezonden met de Kamerbrief. Uit deze analyse blijkt dat een aantal landen (Verenigde Staten, Europese landen) in staat zou moeten kunnen zijn om voor opvang in eigen land te zorgen.

Bespreekpunt 4: kunt u ermee instemmen dat met een beperkter aantal landen zal worden samengewerkt? Dat betekent ook dat we stoppen met een aantal landen zoals de Verenigde Staten en Europese landen. Ook hiervoor is een passage opgenomen in de concept Kamerbrief.

-
- *Ad. c) Proces en planning Kamerbrief en landenanalyse*

De Kamerbrief over de toekomst op interlandelijke adoptie dient vóór het commissiedebat op 24 maart 2022 te worden verzonden. De uiterste verzenddatum ligt daarmee op donderdag 17 maart 2022, omdat een Kamerbrief in principe minstens een week voorafgaand aan een debat aan de TK moet worden aangeboden. Hiervan rekenschap gevend én ervan uitgaande dat de brief aan de Ministerraad aangeboden moet worden, komen we tot onderstaande planning.

- <i>Moment</i>	- <i>Handeling</i>	- <i>Bijzonderheden</i>
- 21 februari – 25 februari	- (Nadere) afstemming met betrokken departementen en stakeholders	- <i>Er zal onder andere contact worden gezocht met o.a. BuZa, VWS, IGJ</i>
- 24 februari – 25 februari	- Verwerken gesprek 23 februari met u in	

- Ntb	concept Kamerbrief en landenanalyse - Sonderen standpunt Kamerbrief	- Indien gewenst
- 11 maart	- Bespreken standpunt Kamerbrief in MR	- Aanlevering voor deze MR ligt op 3 maart
- 17 maart	- Verzending Kamerbrief toekomst interlandelijke adoptie	- Onderzoek van AEF naar publiekrechtelijk stelsel en landenanalyse worden als bijlagen bij de Kamerbrief meegezonden
- 24 maart	- Commissiedebat personen- en familierecht	- Debat zal in het teken staan van interlandelijke adoptie ingegeven door Kamerbrief

Directoraat-Generaal Straffen en Beschermen
Directie Jeugd, Familie en Aankomst
Criminaliteitsfenomenen
Team Familie

Datum
21 februari 2022

Ons kenmerk
-

Bespreekpunt 5: kunt u zich vinden in de voorziene processtappen en de bijbehorende planning? Zo ja, dan dient de Kamerbrief gereed te zijn op 3 maart in verband met aanlevering voor de MR.

9. Politieke en bestuurlijke context

10. De toekomst van interlandelijke adoptie heeft de aandacht van media en politiek. Uw ambtsvoorganger heeft toegezegd de dilemma's bij interlandelijke adoptie te verdiepen, een landenanalyse te maken en onderzoek te doen naar een publiekrechtelijk systeem. Zoals eerder benoemd, verzocht de VKC Justitie en Veiligheid onlangs om zo spoedig mogelijk een brief met een standpunt over interlandelijke adoptie te ontvangen. Met bijgaande Kamerbrief worden de eerder gedane toezeggingen én het verzoek van de VKC Justitie en Veiligheid afgedaan. Gevoeligheden ten aanzien van het hierin opgenomen standpunt zijn (nog) dat wordt geïnvesteerd in het beschermen van kinderen in landen van herkomst, terwijl ondanks kritiek van oppositiepartijen op het Nederlandse jeugdbeschermingssysteem, dat verbetering behoeft, wordt bezuinigd. Daarnaast zal sprake zijn van een flinke investering in tijd en geld om het systeem te herzien zodat een relatief klein aantal adopties nog kan plaatsvinden in het belang van die kinderen om uiteindelijke volledig te kunnen afbouwen. Dit zal vragen oproepen.

11.

12. Afstemming

13. Inhoud van nota is afgestemd met Ca. DWJZ heeft meegelezen en DCOM is geïnformeerd.

14.

15. Bijlage(n)

1. Kamerbrief toekomst interlandelijke adoptie (concept);
2. Landenanalyse (concept).
- 3.

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Jeugd, Familie en
Aanpak
Criminaliteitsfenomenen
Team Familie

Datum
21 februari 2022

Ons kenmerk
-

Pagina's zijn geweigerd

1 - 7

5.1.2i

Pagina's zijn geweigerd

1 - 21

5.1.2i

To: Directiesecretariaat - DARC [5.1.2e]@minjenv.nl

From: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F

Sent: Fri 11/12/2021 12:15:28 PM

Subject: Doc. tbv gesprek MRb inz toekomst interlandelijke adoptie

Received: Fri 11/12/2021 12:15:00 PM

[Nota voortgang interlandelijke adoptie - herbezinning.docx](#)

[Bijlage 1 - Kamerbrief fundamentele herbezinning toekomst interlandelijke adoptie - scenario's \(concept\).docx](#)

[Bijlage 2 - Landenanalyse \(voorbeeld\).docx](#)

Hio [5.1.2e],

Bijgaand de documenten voor het gesprek met MRb over de toekomst van interlandelijke adoptie op woensdag 17 november aanstaande (om 13.00 uur). Zou jij deze stukken in ibabs willen plaatsen van de deelnemers aan dit overleg?

Veel dank weer! En een fijn weekend. Groeten, [5.1.2e]

De Minister voor Rechtsbescherming

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**

Directie Sanctie- en
Slachtofferbeleid
Portefeuille Toezicht en
Behandeling
Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Datum

11 november 2021

Ons kenmerk

-

nota

Ontwikkelingen bezinning op de toekomst van
interlandelijke adoptie

1. Doel nota

2. Bespreken van de brief over de toekomst van interlandelijke adoptie aan de Tweede Kamer (TK) en de door de Centrale autoriteit opgestelde landenanalyse.

3.

4. Aanleiding, gevraagde actie(s) en advies

5. Op 17 november 2021 spreken we met u over:
  - a. Een conceptversie van de Kamerbrief over de toekomst van interlandelijke adoptie;
  - b. De gewijzigde opzet van de analyse van herkomstlanden.
  - c.

6. Toelichting op advies

- a. Kamerbrief (*bijlage 1*)
  - b. Indachtig het gesprek op 28 oktober met u over de outline is een conceptbrief opgesteld. Verzending van de Kamerbrief is voorzien eind november/begin december. In de conceptversie zijn de twee denkbare toekomstscenario's uitgewerkt: stoppen met interlandelijke adoptie en een nieuw adoptiesysteem. Bij de uitwerking hebben wij een strikte lezing van het Internationaal Verdrag van de Rechten van het Kind (IVRK) als uitgangspunt gehanteerd. Dat betekent dat de norm strakker is dan de uitgangspunten van het Haags Adoptieverdrag (HAV) die tot op heden leidend zijn geweest.
- Het IVRK stelt dat interlandelijke adoptie uitsluitend als uiterste maatregel mag worden ingezet en enkel te rechtvaardigen is als dit het ontwikkelingsperspectief van kinderen daadwerkelijk dient en als minder ingrijpende alternatieven om het kind te beschermen zijn uitgesloten. Opgroeien in een (pleeg)gezin in het eigen land heeft de voorkeur boven interlandelijke adoptie. Het mag dan enkel gaan om de kwetsbare kinderen voor wie écht geen passende opvang beschikbaar is of kan worden gecreëerd.¹
  - Hier zit een verschil met het de uitgangspunten van het HAV. Hierin wordt interlandelijke adoptie als substituut gezien van binnenlandse adoptie en wordt pleegzorg in het land zelf niet als beter alternatief gezien. Een permanente oplossing krijgt de voorkeur boven een tijdelijke oplossing

¹ Artikelen 20 en 21b van het IVRK en visie op interlandelijke adoptie van de Kinderombudsman.

(pleegzorg). Dit betekent dat een land met een beroep op het HAV de voorkeur kan geven aan interlandelijke adoptie boven het organiseren van pleegzorg in eigen land.

-

-

- *Kernboodschap*

- Conform voornoemde bespreking wordt in het concept geen definitief standpunt ingenomen, maar worden de gevolgen en risico's van de toekomstscenario's benoemd. Op basis van deze uitwerking kan een nieuw kabinet een besluit nemen over de toekomst van interlandelijke adoptie. De kernboodschap luidt als volgt.

-

- De commissie Joustra onderzocht misstanden uit het verleden en concludeerde dat deze misstanden structureel en permanent van aard waren.

- Het toezicht op interlandelijke adopties is geïntensiveerd en Nederland heeft het Haags Adoptieverdrag in 1998 geratificeerd. Dit heeft echter niet geresulteerd in het volledig wegnemen van kwetsbaarheden binnen het systeem. De commissie Joustra stelt dat de kans op misstanden aanwezig blijft.

- Om die reden is een fundamentele herbezinning nodig. Met de kennis van nu moeten we een keuze voor de toekomst maken die recht doet aan het belang van geadopteerden. Vaststaat dat we op de huidige voet niet verder kunnen. De vraag hoe dan wel is ingewikkeld.

- Interlandelijke adoptie is een complex en emotioneel vraagstuk dat vanuit verschillende perspectieven kan worden benaderd.

- Op basis van een weging van deze perspectieven, het onderzoek naar een publiekrechtelijk systeem van AEF en de landenanalyse die door de Centrale autoriteit is opgesteld zijn twee toekomstscenario's uitgewerkt: stoppen met interlandelijke adoptie en een op roots gericht adoptiesysteem. Bij beide scenario's worden de gevolgen geschetst en zijn condities geformuleerd waaraan zou moeten worden voldaan.

- Behoud van interlandelijke adoptie kan alleen worden overwogen indien het belang van het kind meer centraal komt te staan. Hiervoor moeten strengere eisen worden gehanteerd: een reactieve houding, strikte landselectie, centrale bemiddeling, versterkt toezicht en eenduidig toetsingskader, op geadopteerden en adoptiefouders toegesneden hulp en beschikbare informatie over afkomst.

- Bij stoppen met interlandelijke adoptie moeten onder andere de lopende procedures op een ordentelijke manier worden afgehandeld. Daarom moet rekening worden gehouden met in ieder geval de volgende condities: nakomen van afspraken, verantwoorde afbouw, archivering van dossiers en communicatie met herkomstlanden.

- De beantwoording van de fundamentele vraag over de toekomst van interlandelijke adoptie, is aan een nieuw kabinet.

- Hangende het besluit van een nieuw kabinet worden de toekomstscenario's voor zover mogelijk voorbereid en blijft de huidige opschorting van kracht. De vergunninghouders worden hiervoor in redelijkheid gecompenseerd.

- Beslispunt: kunt u instemmen met de inhoud en vorm van de Kamerbrief?

-

- c. *Landenanalyse (bijlage 2)*

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Sanctie- en
Slachtofferbeleid
Portefeuille Toezicht en
Behandeling

Datum

11 november 2021

Ons kenmerk

-

- De Centrale autoriteit werkt aan een landenanalyse. In deze analyse wordt beoordeeld of en zo ja, in welke mate kwetsbaarheden bij interlandelijke adoptie zich voordoen in specifieke landen van herkomst. Naar aanleiding van een eerste gesprek met u hierover op 26 oktober 2021 is meer differentiatie aangebracht in de wijze van beoordelen: aantal criteria is uitgebreid (van drie naar negen) en er wordt met behulp van drie stippen (i.p.v. twee kleuren) een waardering gegeven. De beoordeling is strikter dan een beoordeling zoals deze tot op heden plaatsvindt.
-
- In de bijgevoegde landenanalyse is een algemene inleiding en een waardering van een aantal landen (Hongarije, Zuid-Afrika, Haïti en Verenigde Staten) opgenomen. Voor Hongarije is ook een toelichting bijgevoegd. Een dergelijke volledige beoordeling is eveneens in de maak voor de andere herkomstlanden. De analyse zal dan worden meegezonden met de Kamerbrief.

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Sanctie- en
Slachtofferbeleid
Portefeuille Toezicht en
Behandeling

Datum
11 november 2021

Ons kenmerk
-

Bespreekpunt: kunt u zich vinden in de wijze waarop de landenanalyse wordt uitgevoerd?

-

7. Politieke en bestuurlijke context

8. De toekomst van interlandelijke adoptie heeft de aandacht van media en politiek. Recent zijn er schriftelijke Kamervragen gesteld over interlandelijke adoptie. Hierin wordt gevraagd naar de gevolgen van de opschorting voor vergunninghouders. Vermoedelijk op aangeven van de vergunninghouders. In elk geval is bekend dat een vergunninghouder contact heeft met Kamerleden om te kennen te geven dat die organisatie medio 2022 zal liquideren. Wellicht leidt dat ertoe dat Kamerleden willen inzetten op het opheffen van de huidige opschorting dan wel het spoedig nemen van een besluit (om een nieuw stelsel vorm te geven).

9.

10. Communicatie

11. DCOM is geïnformeerd over deze nota.
- 12.

13. Afstemming

14. Inhoud van nota is afgestemd met Ca.

15.

16. Bijlage(n)

1. Concept Kamerbrief toekomst interlandelijke adoptie;
2. Voorbeeld landenanalyse door de Centrale autoriteit.

Pagina's zijn geweigerd

1 - 5

5.1.2i

Pagina's zijn geweigerd

1 - 5

5.1.2i

Cc: [redacted] - BD/DGSB/DJFC/F [redacted] @minjenv.nl]; [redacted] -
BD/DGSB/DJFC/F [redacted] @minjenv.nl]
To: [redacted] - BD/DGSenB [redacted] @minjenv.nl]
From: [redacted]
Sent: Mon 10/11/2021 7:31:12 PM
Subject: Enige opmerkingen nav de opzet van het Diner Pensant over de toekomst van interlandelijke adoptie
Received: Mon 10/11/2021 7:32:36 PM

[redacted]
[ATT00001.htm](#)
[Bijlage 1 - PROGRAMMA DINER PENSANT - toekomst interlandelijke adoptie.pdf](#)
[ATT00002.htm](#)
[Bijlage 2 - Lijst genodigden Diner Pensant toekomst interlandelijke adoptie.pdf](#)
[ATT00003.htm](#)
[Bijlage 3 - Routebeschrijving locatie.pdf](#)
[ATT00004.htm](#)

Geachte [redacted], beste [redacted] en [redacted]

Dank voor de uitnodiging voor het diner pensant. Ik heb met veel pijn en moeite mijn praktijk-agenda leeg gemaakt om deel te kunnen nemen, want het is belangrijk, maar nu ik - zo op de valreep - de opzet en de definitieve lijst van deelnemers zie, schrik ik.

Allereerst vind ik het erg jammer dat we niet over het AEF rapport spreken, wat oorspronkelijk toch de bedoeling was?

Ten tweede is in de definitieve lijst van genodigden een aantal bijzondere keuzes gemaakt, waardoor in elk geval een disbalans ontstaat m.b.t. de genodigde geadopteerden. Om hen draait het uiteindelijk. Ik zie een aantal fervent tegenstanders van adoptie op de lijst staan. Ik schuw de discussie niet (hoewel ik me afvraag of een herhaling van zetten zinvol is), maar het is wel jammer dat er (weer) geen ruimte is voor een positief geluid - een geluid dat in overeenstemming is met onderzoek (en niet met maar een studie maar echt met een karrenvracht aan degelijk wetenschappelijk peer-reviewed onderzoek, meta-analyses en systematische reviews). Op mij komt dit over als een herhaling van hetgeen in het onderzoek van de commissie Joustra is gebeurd, namelijk dat een eenzijdige focus op problemen, misstanden e.d. het beeld vertekent en tot besluiten leidt die in geen verhouding staan tot de huidige adoptiepraktijk. Dit alles stemt me huiverig over het diner. Wat is toch de reden om af te wijken van de oorspronkelijke lijst van genodigden en vooral ook er op deze wijze van af te wijken? Waarom niet meer jongere geadopteerden, tevreden over hun adoptie aan tafel gezet? Waarom niet meer gedegen materie deskundigen toegevoegd bv. juristen zoals professor [redacted] ([redacted]) of professor [redacted] (kinderrechten perspectief) of em. professor [redacted] (van oudsher thuis in deze materie) of hoogleraren als [redacted] [redacted] of [redacted] [redacted]? Zo zijn er nog wel meer mensen die op een constructieve wijze bij zouden kunnen dragen aan de discussie.. Ik begrijp dat een selectie maken moeilijk is en het is niet aan mij te selecteren, maar ik vind de lijst nu op zijn zachtst gezegd uitermate wonderlijk. Ik betwijfel ten zeerste of de huidige samenstelling tot nieuwe inzichten leidt.

Ten derde vraag ik me af, op grond van wat er nu voorligt, of de uitkomst niet al vast staat? Door zo veel echte en deels fanatieke tegenstanders aan tafel te vragen, wordt op zijn minst de indruk gewekt (en ik kan het mis hebben) dat het besluit al vastligt? Dat kan, heb ik geen moeite mee, het is immers aan bewindslieden en beleidsmakers een besluit te nemen. Of ik het daarmee eens ben doet er niet toe. Wel heb ik er moeite mee als een diner zoals nu gepland is, gebruikt wordt om de indruk te wekken dat iedere invalshoek evenveel aandacht krijgt. Gelet op de samenstelling vraag ik me af of dat überhaupt mogelijk is? Dat maakt dat ik misschien wel het gevoel krijg dat ik door deelname meewerk aan een schijnvertoning en dat voelt erg naar. Mogelijk heb ik het mis (dat hoop ik!!) maar ik wil het toch gedeeld hebben.

Ik ga er een nachtje over slapen, besluit morgen of ik kom en kan niet anders zeggen dat ik nog niet zo goed weet wat ik hier nu van moet denken...

vriendelijke groet en fijne avond,

[redacted]

buiten verzoek

Op 11 okt. 2021, om 16:23 heeft [5.1.2e] - BD/DGSenB <[5.1.2e]@minjenv.nl> het volgende geschreven:

Beste genodigde,

Morgenavond vindt het Diner Pensant over interlandelijke adoptie plaats. Fijn dat u daarbij aanwezig kunt zijn. Vanaf 17.00 uur bent u van harte welkom bij **Diner Thuis aan Raamweg 18 te Den Haag**. Met elkaar spreken we over de toekomst van interlandelijke adoptie.

In de voorbereidende gesprekken hebben we gemerkt dat de betrokkenheid groot is. Dat is goed. De invulling van het programma is zo samengesteld dat voor iedere stem een gelijkwaardig podium zal worden geboden.

Voor een nadere voorbereiding hebben we een programma, een lijst met genodigden en een routebeschrijving bijgevoegd. Daarnaast wil ik u er op wijzen dat bij binnenkomst zal worden verzocht om een QR-code in de CoronaCheck-app.

Mocht u nog vragen hebben of bijzonderheden willen delen met betrekking tot het diner dan kunt u contact opnemen met [5.1.2e] (06-[5.1.2e]) of [5.1.2e] (06-[5.1.2e]).

Tot morgenavond.

Met hartelijke groet,

[5.1.2e]

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

Ministerie van Justitie en Veiligheid

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Ministry of Justice and Security

Opening diner

17.00 uur – 18.00 uur	– Inloop en aperitief
18.00 uur – 18.10 uur	– Minister voor Rechtsbescherming licht het doel van het diner toe
18.10 uur – 18.20 uur	– Dinervoorzitter <input type="text" value="5.1.2e"/> staat stil bij het verdere avondprogramma en hierbij geldende spelregels
Eerste ronde	
18.20 uur – 18.55 uur	– Eerste gang (voorgerecht) wordt geserveerd en genuttigd <i>Gedurende het voorgerecht wordt kennis gemaakt en gesproken over welke aspecten aan de orde moeten komen bij het beantwoorden van de vraag: hoe verder?</i>
18.55 uur – 19.10 uur	– Verzamelen en delen van belangrijkste inzichten aan tafel door <input type="text" value="5.1.2e"/> en korte pauze
Tweede ronde	
19.10 uur – 20.00 uur	– Tweede gang (hoofdgerecht) wordt geserveerd en genuttigd <i>Tijdens het hoofdgerecht wordt gesproken over de argumenten (voors en tegens) bij het maken van een keuze voor de toekomst van interlandelijke adoptie.</i>
20.00 uur – 20.15 uur	– Verzamelen en delen van belangrijkste inzichten aan tafel door <input type="text" value="5.1.2e"/> en korte pauze
Derde ronde	
20.15 uur – 21.05 uur	– Derde gang (dessert met koffie/thee) wordt geserveerd en genuttigd aan de tafels <i>Tijdens het dessert wordt gesproken over de voorwaarden waaraan een publiekrechtelijke invulling van interlandelijke adoptie moet voldoen, als hiertoe wordt besloten.</i>
21.05 uur – 21.10 uur	– Verzamelen en delen van belangrijkste inzichten aan tafel door <input type="text" value="5.1.2e"/>
Afronding diner	
21.10 uur – 21.25 uur	– Vervolg en dankwoord door dinervoorzitter <input type="text" value="5.1.2e"/> <input type="text" value="5.1.2e"/>

Aanwezige genodigden Diner Pensant toekomst interlandelijke adoptie

5.1.2e

(organisatie)

5.1.2e

(dinervoorzitter)

5.1.2e

Sander Dekker

(bij opening)

5.1.2e

5.1.2e

(organisatie)

5.1.2e

(organisatie)

(organisatie)

5.1.2e

(organisatie)

(organisatie)

5.1.2e

5.1.2e

(organisatie)

Pagina's zijn geweigerd

1 - 1

buiten verzoek

To: [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ [5.1.2e]@minjenv.nl]; [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ [5.1.2e]@minjenv.nl]; [5.1.2e]
[5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ [5.1.2e]@minjenv.nl]; [5.1.2e] - BD/CBJ [5.1.2e]@minjenv.nl]; [5.1.2e] -
BD/DSenJ/J [5.1.2e]@minjenv.nl]
From: [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ
Sent: Thur 3/4/2021 4:29:02 PM
Subject: externe gesprekspartners verkenning
Received: Thur 3/4/2021 4:29:03 PM
[Gesprekspartners.docx](#)

Ha allen,
Hierbij een eerste inventarisatie van externe gesprekspartners tbv de verkenning.
Heel graag jullie blik en aanvullingen. Dank! Lijkt me dat we deze gesprekken / bijeenkomsten tijdig moeten gaan inplannen.

Groet,
[5.1.2e]

Pagina's zijn geweigerd

1 - 1

5.1.2i

To: [5.1.2e] - BD/CBJ/[5.1.2e]@minjenv.nl]; [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ/[5.1.2e]@minjenv.nl]
Cc: [5.1.2e] - BD/DSenJ/J/[5.1.2e]@minjenv.nl]
From: [5.1.2e] - BD/DSenJ/J
Sent: Wed 3/17/2021 9:00:02 AM
Subject: Fiche adoptie
Received: Wed 3/17/2021 9:00:03 AM
[RE: Aangepast fiche adoptie; graag vandaag een reactie](#)
[Fiche 28a Adoptie versie DBO 17-03-2021.docx](#)

Dag [5.1.2e] en [5.1.2e]

Zoals beloofd hierbij het aangepaste fiche adoptie. Ik krijg graag een reactie van jullie. Maandag zal het besproken worden in het MT.

In de bijlage ook een mailwisseling over het fiche, waaruit blijkt dat er nog discussie over bestaat. Ik zou hier graag jouw mening over horen, [5.1.2e]

Dank voor de moeite!

Met vriendelijke groet,

[5.1.2e]

Beleidsmedewerker

.....
Ministerie van Justitie en Veiligheid
Directoraat-Generaal Straffen en Beschermen
Directie Sanctietoepassing en Jeugd
Afdeling Jeugd

Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag
Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag

.....
E [5.1.2e]@minjenv.nl

M 06 [5.1.2e]

To: [5.1.2e] - BD/DSenJ/J [5.1.2e] @minjenv.nl; [5.1.2e]
BD/CBJ/JIZ [5.1.2e] @minjenv.nl; [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ [5.1.2e] @minjenv.nl; [5.1.2e]
BD/CBJ/C [5.1.2e] @minjenv.nl; [5.1.2e] - BD/DSenJ/J [5.1.2e] @minjenv.nl; [5.1.2e]
BD/DWJZ/PR [5.1.2e] @minjenv.nl; [5.1.2e] - BD/DGM/DRM [5.1.2e] @minjenv.nl; [5.1.2e]
BD/DSenJ/J [5.1.2e] @minjenv.nl
From: [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ
Sent: Wed 3/17/2021 8:55:55 AM
Subject: RE: Aangepast fiche adoptie; graag vandaag een reactie
Received: Wed 3/17/2021 8:55:56 AM

Eens met [5.1.2e]. Nu lijkt het erop dat we al aan het toewerken naar iets waar we de uitkomst al van weten. Dat is niet het beeld dat nu naar buiten wordt gebracht. Vergunninghouders vragen hier actief naar bij gesprekken die ik met hen heb. Daarin wordt aangegeven dat we de verkenning serieus uitvoeren en dat we dit open en transparant doen.

Mochten dit fiche en de totstandkoming hiervan gewobt worden dan geeft dat denk ik een vreemd beeld. "justitie werkt bewust toe naar een einde van adoptie, verkenning is rondje voor de bühne".

Ik ben het wel eens met jouw opmerking over of we een dergelijk systeem voor slechts een beperkt aantal kinderen in de lucht moeten houden.

Van: [5.1.2e] - BD/DSenJ/J

Verzonden: woensdag 17 maart 2021 09:13

Aan: [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ ; [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ ; [5.1.2e] - BD/CBJ/C ; [5.1.2e] - BD/DSenJ/J ;
[5.1.2e] - BD/DWJZ/PR ; [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ ; [5.1.2e] - BD/DGM/DRM ; [5.1.2e] -
BD/DSenJ/J

Onderwerp: RE: Aangepast fiche adoptie; graag vandaag een reactie

Dag allen,

Dank voor het meedenken en jullie reacties. Beleidsmatig zijn wij voor stoppen met interlandelijke adoptie. De argumenten hiervoor staan in het fiche genoemd. Dekker kent ons standpunt.

Als de politiek anders wil, richten we een publiekrechtelijk stelsel in, daarvoor is de verkenning bedoeld. We vragen ons bij voorbaat wel af of dit stelsel de toets van noodzakelijkheid en proportionaliteit doorstaat - persoonlijk denk ik van niet, een heel nieuw stelsel inrichten voor 100 adopties per jaar, met alle kosten die deze transitie en het nieuwe stelsel met zich brengt. Maar dit is een politieke afweging.

Dit fiche is al in het MTDSJ en de bestuursraad besproken, met deze beleidswens. [5.1.2e] heeft er nog niet naar gekeken. Mijn voorstel is om het fiche nu zo aan hem te sturen, met daarin deze afwegingen. Als hij het anders wil, kunnen we dit maandag in het MTDGSenB bespreken.

Akkoord?

Groet [5.1.2e]

Verzonden met BlackBerry Work

(www.blackberry.com)

Van: [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ <[5.1.2e]@minjenv.nl>

Datum: dinsdag 16 mrt. 2021 5:28 PM

Aan: [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ <[5.1.2e]@minjenv.nl>, [5.1.2e] - BD/CBJ/C <[5.1.2e]@minjenv.nl>, [5.1.2e] -
BD/DSenJ/J <[5.1.2e]@minjenv.nl>, [5.1.2e] - BD/DSenJ/J <[5.1.2e]@minjenv.nl>, [5.1.2e] -
BD/DWJZ/PR <[5.1.2e]@minjenv.nl>, [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ <[5.1.2e]@minjenv.nl>, [5.1.2e] -
BD/DGM/DRM <[5.1.2e]@minjenv.nl>, [5.1.2e] - BD/DSenJ/J <[5.1.2e]@minjenv.nl>, [5.1.2e] -
BD/CBJ/JIZ <[5.1.2e]@minjenv.nl>

Onderwerp: RE: Aangepast fiche adoptie; graag vandaag een reactie

Hoi,

Ik ben het helemaal eens met [5.1.2e]. Ik snap niet waarom nu voor stoppen gaan. Dit botst met een verkenning naar een nieuw stelsel.

Groet

[5.1.2e]

Verzonden met BlackBerry Work

(www.blackberry.com)

Van: [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ <[5.1.2e]@minjenv.nl>

Datum: dinsdag 16 mrt. 2021 5:12 PM

Aan: [5.1.2e] - BD/CBJ/C <[5.1.2e]@minjenv.nl>, [5.1.2e] - BD/DSenJ/J <[5.1.2e]@minjenv.nl>, [5.1.2e] -
[5.1.2e] - BD/DSenJ/J <[5.1.2e]@minjenv.nl>, [5.1.2e] - BD/DWJZ/PR
<[5.1.2e]@minjenv.nl>, [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ <[5.1.2e]@minjenv.nl>, [5.1.2e] - BD/DGM/DRM
<[5.1.2e]@minjenv.nl>, [5.1.2e] - BD/DSenJ/J <[5.1.2e]@minjenv.nl>, [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ
<[5.1.2e]@minjenv.nl>

Onderwerp: RE: Aangepast fiche adoptie; graag vandaag een reactie

Ha [5.1.2e]

We spraken net al even aan de telefoon.

In aanvulling over de kosten voor een publiekrechtelijke systeem: ik sluit me bij [5.1.2e] aan dat we dit nog niet kunnen inschatten. Uit het rapport van AEF bleek wel dat een publieke dienst efficiëntie kan opleveren door bundeling van activiteiten. Wel heb je sprake van aanloopkosten. Wellicht kan zo'n notie in het fiche nog helpen, met wel de slag om de arm dat dit nog wordt uitgewerkt.

Verder twijfel ik over de gekozen koers, op basis van de beleidsreactie van de Mrb op het rapport Joustra. Volgens mij zou de hoofdkoers moeten zijn: een toekomst waarin de kans op misstanden wordt weggenomen. Dat zal:

- a) Mogelijk met een publiekrechtelijk systeem kunnen en extra internationaal toezicht op de naleving van de afspraken in het Hav;
- b) Kunnen door te stoppen met interlandelijke adoptie.

Beide scenario's kunnen ook tegemoet komen aan het dalend aantal adopties en de kosten die ermee gemoeid zijn. Ik denk dat beide ook politiek haalbaar zijn. Ik vond de partijen bij de hoorzitting nog zoekende naar hun oordeel.

@ [5.1.2e] en [5.1.2e]: hoe zien jullie dit?

Zie bijlage met enkele suggesties.

Met vriendelijke groet,

[5.1.2e]

senior adviseur

.....
Ministerie van Justitie en Veiligheid

Directoraat-Generaal Straffen en Beschermen

Directie Coördinatie Financien, Bedrijfsvoering en Juridische Zaken

Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag

Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag

.....
T 06 [5.1.2e]

[5.1.2e] @minjenv.nl

www.rijksoverheid.nl/jenv

.....
Voor een rechtvaardige en veilige samenleving

Van: [5.1.2e] - BD/CBJ/C <[5.1.2e] @minjenv.nl>

Verzonden: dinsdag 16 maart 2021 15:18

Aan: [5.1.2e] - BD/DSenJ/J <[5.1.2e] @minjenv.nl>; [5.1.2e] - BD/DSenJ/J <[5.1.2e] @minjenv.nl>; [5.1.2e] - BD/DWJZ/PR <[5.1.2e] @minjenv.nl>; [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ <[5.1.2e] @minjenv.nl>; [5.1.2e] - BD/DGM/DRM <[5.1.2e] @minjenv.nl>; [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ <[5.1.2e] @minjenv.nl>; [5.1.2e] - BD/DSenJ/J <[5.1.2e] @minjenv.nl>; [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ <[5.1.2e] @minjenv.nl>

Onderwerp: RE: Aangepast fiche adoptie; graag vandaag een reactie

Goedemiddag,

Dat klopt, het expertisecentrum is buiten dit fiche gehouden.

Dit is opgenomen in de JenV beleidsbrief richting MinFin en daar zijn nu gesprekken over gaande tussen DFEZ en MinFin (IRF) in het kader van de voorjaarsnotabesluitvorming.

En we moeten MinFin niet op het idee brengen om dit naar de formatie (RA) door te schuiven. Zie in de bijlage de passage uit de beleidsbrief.

Zoals in de tekst van het huidige fiche beschreven gaat de financiële reeks over mogelijke zijn claims van vergunninghouders en toekomstige adoptieouders.

Deze bedragen gelden bij de variant waarbij alle adoptieprocedures van ouders met een beginseltoestemming doorlopen, dat zijn er ongeveer 400.

Verzoeken van ouders die nog in de fase van voorlichting of raadsonderzoek zitten worden in deze variant niet meer in behandeling genomen.

Indien gekozen wordt voor een variant waarbij internationale adoptie per direct stil wordt gezet (behalve voor 10 adoptieouders met een "approval") zijn de mogelijke claims veel hoger.

Mogelijke claims of een financiële tegemoetkoming (naast erkenning) aan geadopteerden zijn nadrukkelijk geen onderdeel van dit fiche.

De mogelijke kosten van een publiekrechtelijk stelsel zijn nu echt nog niet in te schatten, de ambtelijke verkenning is pas net gestart.

Groeten [5.1.2e]

Van: [5.1.2e] - BD/DSenJ/J <[5.1.2e] @minjenv.nl>

Verzonden: dinsdag 16 maart 2021 11:59

83175537

0150

Aan: 5.1.2e - BD/CBJ/C < 5.1.2e @minjenv.nl >; 5.1.2e - BD/DSenJ/J
< 5.1.2e @minjenv.nl >; 5.1.2e - BD/DWJZ/PR
< 5.1.2e @minjenv.nl >; 5.1.2e - BD/CBJ/JIZ < 5.1.2e @minjenv.nl >; 5.1.2e -
BD/DGM/DRM < 5.1.2e @minjenv.nl >; 5.1.2e - BD/CBJ/JIZ < 5.1.2e @minjenv.nl >;
5.1.2e - BD/DSenJ/J < 5.1.2e @minjenv.nl >; 5.1.2e -
BD/CBJ/JIZ < 5.1.2e @minjenv.nl >

Onderwerp: Aangepast fiche adoptie; graag vandaag een reactie

Urgentie: Hoog

Beste allemaal,

Hierbij het aangepaste fiche adoptie. Zouden jullie hier vandaag nog naar kunnen kijken en een reactie geven?

Dan kan het daarna naar 5.1.2e en 5.1.2e en volgende week maandag in het MT besproken worden.

@5.1.2e: DGSenB zit vooral op de financiële consequenties: is er ook rekening gehouden met claims van geadopteerden? En staat het expertisecentrum los van dit fiche?

@5.1.2e: hebben jullie zicht op de kosten van een publiekrechtelijk stelsel?

Dank voor de moeite alvast!

Met vriendelijke groet,

5.1.2e

Beleidsmedewerker

.....
Ministerie van Justitie en Veiligheid
Directoraat-Generaal Straffen en Beschermen
Directie Sanctietoepassing en Jeugd
Afdeling Jeugd

Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag

Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag

.....
E 5.1.2e @minjenv.nl

M 06 5.1.2e

Pagina's zijn geweigerd

1 - 3

5.1.2i

To: [5.1.2e] - BD/CBJ/[5.1.2e]@minjenv.nl; [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ([5.1.2e]@minjenv.nl)
From: [5.1.2e]
Sent: Tue 5/18/2021 1:17:13 PM
Subject: FW: 1805 nota mrb verkenning
Received: Tue 5/18/2021 1:17:14 PM
[1805 nota mrb verkenning.docx](#)

Hallo,

Ik heb onderstaande gestuurd naar aanleiding van de concept nota die [5.1.2e] heeft opgesteld. Daar moet iedereen verder nog naar kijken dus daar hoef je verder niet naar te kijken nog. Vind het wel belangrijk dat jullie weten welke mail ik erbij heb meegestuurd. Zie hieronder. Hoop dat ik hier niemand mee voor de schenen schop, maar ik vond dat ik dit wel ieder geval moest laten weten.

[5.1.2e]

Van: [5.1.2e]

Verzonden: dinsdag 18 mei 2021 15:14

Aan: [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ; [5.1.2e] - BD/DSenJ/J; [5.1.2e] - BD/DSenJ/J; [5.1.2e] - BD/DWJZ/PR

Onderwerp: 1805 nota mrb verkenning

Hallo Allen,

Zie mijn opmerkingen in het document.

Ik denk dat in de nota nog het e.e.a. toegevoegd moet gaan worden. Ik mis nog een paragraaf/kopje waar goed beschreven staat welke consequenties het stoppen met interlandelijke adoptie heeft. Zie opmerkingen in het document.

In zijn algemeenheid het volgende:

Ik heb goed in beeld welke argumenten er zijn om te stoppen met interlandelijke adoptie. De meeste argumenten kan ik goed volgen en vind ik ook valide. Ook de discussie over de investering voor zo'n klein onderwerp kan ik mij goed voorstellen. Echter, ik heb het idee dat er onvoldoende aandacht is voor de andere kant en bekruipt mij het gevoel dat we de verkenning hebben verricht maar al wel bij DSJ scherp was dat er gestopt moest worden met adoptie (ook blijkens het laatste fiche). Deze positie is niet nieuw maar al enige jaren aanwezig. [5.1.2e] heb ik ook gemerkt dat de discussies hierover vaak gevoerd zijn op basis van onvoldoende kennis en veel onderbuikgevoel. Ik denk dat lang niet altijd bij iedereen scherp is (geweest) hoe landen van herkomst momenteel functioneren, met welke partners samengewerkt wordt, welke internationale afspraken zijn gemaakt, welke toets de Ca doet op de dossiers, de beoordeling van de vergunningverlengingen, de rapportages van de Inspectie, het kwaliteitskader etc. etc. Dat je snel een mening vormt over interlandelijke adoptie is begrijpelijk want dit onderwerp lokt dat ook uit. Bijvoorbeeld adopties vanuit de VS. Dat klinkt onlogisch en raar, maar in hoeverre is bij een ieder bekend hoe de procedures verlopen en welke waarborgen er in die procedures zitten en vanuit welk perspectief dit gebeurt. Dit alles vertoebelt het open vizier die denk ik wel noodzakelijk is.

We hebben het tegenwoordig vaak over de misstanden die plaatsvinden (in lijn met de uitkomst Cie Joustra). We moeten ons goed realiseren dat er momenteel een groot aantal landen is, waar geen twijfel bestaat over de correctheid van de procedures. Ik wil blijven benadrukken dat er momenteel al veel gebeurt om procedures goed te laten verlopen en ik denk dat wij hier ook goed in slagen. Ik ben zeker niet blind voor de kwetsbaarheden die er zijn maar daar wordt op geacteerd en daar zijn handvatten voor hoe hiermee om te gaan. Ik vind ook dat er een zeer magere basis is in het rapport die een opschorting /stopzetting rechtvaardigt. De commissie spreekt over signalen van misstanden zonder dat deze gevalideerd zijn (zo is een Kamervraag een signaal van een misstand terwijl niet naar de beantwoording is gekeken). Ik blijf dat ingewikkeld vinden en vermoed ook dat dit terug gaat komen in het debat met de Kamer. Als er concreet gevraagd wordt naar recente misstanden, dan kan ik ze niet noemen namelijk. Ik snap dat er een besluit is genomen n.a.v. de uitkomsten van Joustra. Echter, ik vind ook dat we hier kritisch naar moeten blijven kijken, ook nadat er een besluit is genomen zoals nu gedaan is op 8 februari en beide kanten voldoende aandacht moeten krijgen.

Ik denk dat er onvoldoende aandacht wordt besteed aan de gevolgen die het stopzetten van interlandelijke adoptie met zich meebrengt en ik denk dat de Minister dat wel in zijn overwegingen moet meenemen. Onder andere:

- Er is een groep kinderen in wiens belang het is en baat hebben bij interlandelijke adoptie. We kiezen er dus bewust voor daar geen verantwoordelijkheid voor nemen.
- We stappen kortgezegd uit het verdrag waar we vanaf 1998 bij zijn aangesloten. Zonder dat ik ze precies weet, denk ik dat dit ook internationale consequenties met zich meebrengt.
- De groep geadopteerden en ook de adoptiefouders die netjes een procedure hebben doorlopen kunnen hierdoor 'schade' oplopen. Zij zijn onderdeel geweest van een systeem/procedure die niet deugt. (dat zal de belevingswereld zijn en ik hoor ook al berichten van geadopteerden en ouders die vrij brutaal worden gevraagd of zij ook illegaal hier zijn gekomen).
- Enerzijds haal de je de risico's weg door te stoppen, anderzijds haal je risico's binnen door mogelijk creatieve oplossingen door mensen met een kinderwens.

Ook denk ik dat het belangrijk is te weten hoe de Kamer erin zit. Gaat de Minister een kant op waarvan mogelijk al duidelijk is dat de Kamer hem een andere kant op stuurt?

Ik kan mij voorstellen dat bovenstaande overkomt als preken voor eigen parochie vanwege mijn inzet op dit onderwerp de afgelopen jaren. Dat is zeker niet het geval. Het kan wat mij betreft beide kanten op. Wat ik met deze mail probeer duidelijk te maken is dat we die belangrijke nuance bij dit onderwerp niet uit het oog moeten verliezen. Deze nuance kwam ook juist bij de vele gesprekken die we gevoerd hebben in het kader van de verkenning naar voren.

Tot zover,

Groeten,

[5.1.2e]

Pagina's zijn geweigerd

1 - 3

5.1.2i

To: [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ [5.1.2e]@minjenv.nl]
From: [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ
Sent: Wed 3/17/2021 9:36:33 AM
Subject: FW: Aangepast fiche adoptie; graag vandaag een reactie
Received: Wed 3/17/2021 9:36:34 AM

Van: [Redacted] Dubbel, zie gegevens van betreffende mail hieronder

Verzonden: [Redacted] Dubbel, zie mail van 17 maart 2021 8:55:55 AM. Verschil vanwege probleem met tijdsynchronisatie in het systeem

Aan: [Redacted]

[Redacted] Dubbel, zie gegevens van betreffende mail hierboven

Dubbel, zie gegevens van betreffende mail hierboven

To: [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ [5.1.2e] @minjenv.nl]; [5.1.2e] - BD/DGSenB [5.1.2e] @minjenv.nl]; [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ [5.1.2e] @minjenv.nl]
From: [5.1.2e] - BD/CBJ
Sent: Thur 2/4/2021 8:59:42 PM
Subject: FW: Alternatief tekstvoorstel 'stoppen met adoptie'
Received: Thur 2/4/2021 8:59:43 PM
[Beleidsreactie rapport COIA - MR 5 feb track changes.docx](#)

Ter info. Net met Sander nog een alternatieve tekst voor in de MR afgestemd vooral geval coalitiepartijen zijn stellingname tav stoppen te stevig vinden. Zie bijgaand.

Van: [5.1.2e] - BD/CBJ

Verzonden: donderdag 4 februari 2021 21:58

Aan: Dekker, S. - BD/AL ; [5.1.2e] - BD/DBO

Onderwerp: Alternatief tekstvoorstel 'stoppen met adoptie'

Urgentie: Hoog

Hierbij het alternatieve tekstvoorstel als platte tekst en met track changes in de MR versie van de beleidsreactie.

5.1.2i

---

^[2] Rapport 'Bezinning op Interlandelijke adoptie' (oktober 2016), Raad voor Strafrechtstoepassing en Jeugdbescherming, Den Haag.

Pagina's zijn geweigerd

1 - 6

5.1.2i

To: [5.1.2e] - BD/CBJ [5.1.2e]@minjenv.nl]; [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ [5.1.2e]@minjenv.nl]; [5.1.2e]
BD/CBJ/JIZ [5.1.2e]@minjenv.nl]
From: [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ
Sent: Wed 2/24/2021 12:01:19 PM
Subject: FW: berichtgeving van de NAS
Received: Wed 2/24/2021 12:01:20 PM

Interessant dat de NAS in dit stuk zich positief uitlaat over DNA-testen..

Van: [5.1.2e] Nederlandse Adoptie Stichting
Verzonden: dinsdag 23 februari 2021 11:07
Aan: [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ ; [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ ; [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ ; [5.1.2e] - BD/CBJ
Onderwerp: berichtgeving van de NAS

Medewerkers NLCA,

In het kader van de discussie rondom Interlandelijke Adoptie, het rapport Joustra en het Besluit van de Minister van Rechtsbescherming, heeft de NAS een informatiedossier Haïti m.b.t. interlandelijke adopties via de NAS opgesteld. Hiermee willen wij een opsomming van feiten geven over adopties vanuit Haïti sedert 2006 via de NAS.

In het rapport van de commissie worden naar ons oordeel onjuiste cq. onvolledige gegevens verstrekt, waardoor een beter beeld hierover verstrekt moet worden.

Graag verwijzen wij naar dit informatiedossier, dat ook door ons is gepubliceerd op de website. Via [deze link](#) kunt u dit informatiedossier lezen.

In het vertrouwen u hiermee van dienst te zijn in de discussies rondom interlandelijke adoptie,

met vriendelijke groet,
Nederlandse Adoptie Stichting

[5.1.2e]

Nederlandse Adoptie Stichting (NAS)

Leeuweringerstraat 57 - 59

3421 AB Oudewater

T +31 (0)348 - [5.1.2e]

E [5.1.2e]@nederlandseadoptiestichting.nl

[5.1.2e]

To: [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC [5.1.2e]@minjenv.nl]; [5.1.2e] -
BD/DGSB/DJFC/F [5.1.2e]@minjenv.nl]; [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F [5.1.2e]@minjenv.nl]; [5.1.2e]
[5.1.2e] - BD/DGSB/DARC/JIZ [5.1.2e]@minjenv.nl]; [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC/JIZ [5.1.2e]@minjenv.nl]
Cc: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F [5.1.2e]@minjenv.nl]
From: [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC/JIZ
Sent: Mon 3/28/2022 4:59:50 AM
Subject: FW: Artikel over visie op adoptie en wetenschappelijk onderzoek.
Received: Mon 3/28/2022 4:59:52 AM
[5.1.2e]

[Historica/AbuseAdoption_Balketal2022 .pdf](#)

[ATT00001.htm](#)

[bak vanijzen 220324s Intercountry adoption is child protection \(submitted\).pdf](#)

[ATT00002.htm](#)

[ATT00003.htm](#)

Ha collegae,

Ik stuur deze even door. Een wetenschappelijke reactie op rapport Joustra. De moeite om even door te nemen denk ik. Voor zover je deze niet al rechtstreeks hebt ontvangen.

Groet,

[5.1.2e]

Verzonden met BlackBerry Work
(www.blackberry.com)

Van: [5.1.2e]

Datum: vrijdag 25 mrt. 2022 8:57 PM

Aan: [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC/JIZ <[5.1.2e]@minjenv.nl>, [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC <[5.1.2e]@minjenv.nl>,
[5.1.2e] <[5.1.2e]@minocw.nl>, [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC/JIZ <[5.1.2e]@minjenv.nl>

Kopie: ContactExpertisecentrumILA <[5.1.2e]@minjenv.nl>
Onderwerp: Artikel over visie op adoptie en wetenschappelijk onderzoek.

Dag [5.1.2e]

Onlangs verscheen er een artikel van de onderzoeksgroep rond Joustra, van de hand van [5.1.2e] et.al.. Daarop hebben prof. [5.1.2e] een reactie geschreven. Deze is ingediend bij hetzelfde tijdschrift als waar het artikel is verschenen. Ik voeg artikel en reactie bij.

Gelet op alle stemmen die op gaan om 'Joustra te omarmen' denk ik dat het heel erg belangrijk is dat jullie beide artikelen lezen. Ik hoop dat dit nog voor de expertisetafel lukt... dat dit jullie nog bereikt voor maandag.

Hartelijke groet

[5.1.2e]

To: [5.1.2e] - BD/DWJZ/PR [5.1.2e]@minjenv.nl]; [5.1.2e] -
BD/DWJZ/PR [5.1.2e]@minjenv.nl]; [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC/JIZ [5.1.2e]@minjenv.nl]; [5.1.2e] -
BD/DGSB/DARC/JIZ [5.1.2e]@minjenv.nl]
Cc: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F [5.1.2e]@minjenv.nl]; [5.1.2e] -
BD/DGSB/DJFC/F [5.1.2e]@minjenv.nl]
From: [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC
Sent: Tue 11/23/2021 12:20:10 PM
Subject: FW: Bijlage 1 - Kamerbrief fundamentele herbezinning toekomst interlandelijke adoptie versie 23 nov
Received: Tue 11/23/2021 12:20:11 PM
[Bijlage 1 - Kamerbrief fundamentele herbezinning toekomst interlandelijke adoptie versie 23 nov.docx](#)

Collega's,

Bijgaande versie van de brief is naar de Mrb gegaan. [5.1.2e] heeft op deze versie meegelezen. De passages tav IVRK en verwijzing naar RSJ rapport zijn nog wat aangepast, fijn als de collega's van DWJZ daar nog een blik op kunnen werpen.

Daarnaast heb ik vandaag gesproken met BuZa. Zij adviseren om niets over ontwikkelingshulp op te nemen. Voor wat betreft de landen waarmee de adoptierelatie stopt zijn er geen bestaande kanalen waarlangs dit kan worden vormgegeven. Daarmee wekken we een suggestie die moeilijk kan worden waargemaakt. BuZa deed de suggestie om 'in contact te treden' met die landen, maar dat lijkt me tamelijk vaag. Ik heb de betreffende zin derhalve geschrapt.

Hopelijk heeft de Mrb morgen tijd, anders wordt het dit weekend. Ik stel voor dat we de basis (niet de letterlijke tekst) van deze versie nemen voor de voorbereiding van het gesprek met de stakeholders.

Vriendelijke groet,

[5.1.2e]

Van: [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC

Verzonden: dinsdag 23 november 2021 13:15

Aan: [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC/MOS

CC: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F

Onderwerp: Bijlage 1 - Kamerbrief fundamentele herbezinning toekomst interlandelijke adoptie versie 23 nov

Hoi [5.1.2e]

Hierbij de adoptie brief tbv de Mrb.

Gr [5.1.2e]

Pagina's zijn geweigerd

1 - 6

5.1.2i

To: [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC [5.1.2e]@minjenv.nl; [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC/JIZ [5.1.2e]@minjenv.nl; [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F [5.1.2e]@minjenv.nl; [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F [5.1.2e]@minjenv.nl
From: [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC/JIZ
Sent: Wed 4/6/2022 2:43:29 PM
Subject: FW: brief toekomst van interlandelijke adopties
Received: Wed 4/6/2022 2:43:30 PM
[06 04 2022 Defence for Children CoMensha ICDI toekomst van interlandelijke adopties.pdf](#)

Hier ene brief van DfC and CoMensha.

Ze vinden dat we gehele moeten stoppen en willen in gesprek met MrB voordat besluit wordt genomen
Kern: iedere misstand is er 1 teveel en daar mag je niet aan meewerken.

[5.1.2e]

Van: [5.1.2e] - BD/DCOM/WS&O

Verzonden: woensdag 6 april 2022 16:30

Aan: [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC/JIZ

CC: [5.1.2e] - BD/DBO

Onderwerp: FW: brief toekomst van interlandelijke adopties

Ha [5.1.2e]

Hierbij.
Hartelijke groet,

[5.1.2e]

[5.1.2e]

.....
Ministerie van Justitie en Veiligheid | Ministry of Justice and Security
Directie Communicatie

Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag
P.O. Box 20301 | 2500 EH | Den Haag

.....
M 06 [5.1.2e]

[5.1.2e]@minjenv.nl
[nl.linkedin.com/in/\[5.1.2e\]](#)

.....
Voor een veilige en rechtvaardige samenleving
.....

Van: [5.1.2e] <[5.1.2e]@comensha.nl>

Datum: woensdag 06 apr. 2022 3:46 PM

Aan: [5.1.2e] - BD/DCOM/WS&O <[5.1.2e]@minjenv.nl>

Kopie: [5.1.2e]@defenceforchildren.nl <[5.1.2e]@defenceforchildren.nl>, [5.1.2e]@comensha.nl <[5.1.2e]@comensha.nl>, [5.1.2e]@icdi.nl <[5.1.2e]@icdi.nl>

Onderwerp: brief toekomst van interlandelijke adopties

Hooggeachte heer Weerwind,

Met waardering hebben wij kennis genomen van uw voornemen spoedig duidelijkheid te scheppen over het kabinetsstandpunt ten aanzien van interlandelijke adoptie en in de afweging het belang van het kind nadrukkelijk centraal te stellen. Graag gaan wij met u en uw ambtenaren in gesprek ter ondersteuning van de besluitvorming over de toekomst van het systeem van interlandelijke adoptie. In bijgaande brief lichten we onze visie en verzoek tot een gesprek nader toe.

Hoogachtend,

[5.1.2e] (CoMensha), [5.1.2e] (Defence for Children) en [5.1.2e] (ICDI)

Met vriendelijke groet,

[5.1.2e]

[5.1.2e]@comensha.nl

CoMensha | La Strada Nederland | Coördinatiecentrum tegen Mensenhandel
Smallepad 30-H, 3811 MG Amersfoort | +31 (0)33

Op werkdagen is de helpdesk van CoMensha bereikbaar van 09.00 tot 17.00 uur.

Blijf op de hoogte van mensenhandel   Neem een abonnement op onze nieuwsbrief.

To: [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC/JIZ [5.1.2e]@minjenv.nl; [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F [5.1.2e]@minjenv.nl
Cc: [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC/JIZ [5.1.2e]@minjenv.nl; [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F [5.1.2e]@minjenv.nl
From: [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC
Sent: Tue 2/1/2022 7:00:14 PM
Subject: FW: brief vergunninghouders interlandelijke adoptie
Received: Tue 2/1/2022 7:00:15 PM
[2022 01 28 oproep vergunninghouders adoptie.pdf](#)

Dag [5.1.2e]

Willen jullie een concept voorbereiden. Wat mij betreft pas oppakken na de volgende sessie met Mrb. Die staat gepland voor volgende week dinsdag.

Gr [5.1.2e]

Verzonden met BlackBerry Work
(www.blackberry.com)

Van: Secretariaat - Minister voor Rechtsbescherming <[5.1.2e]@minjenv.nl>
Datum: dinsdag 01 feb. 2022 6:16 PM
Aan: Info PIV - DC/PIV <[5.1.2e]@minjenv.nl>
Kopie: [5.1.2e] - BD/DBO/M&B <[5.1.2e]@minjenv.nl>, [5.1.2e] - BD/DBO/ADVIES <[5.1.2e]@minjenv.nl>, [5.1.2e] - BD/DBO <[5.1.2e]@minjenv.nl>, [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC <[5.1.2e]@minjenv.nl>
Onderwerp: FW: brief vergunninghouders interlandelijke adoptie

Verzoek MRb: Antwoordbrief zelf door minister te ondertekenen

Van: Secretariaat - Minister van Justitie en Veiligheid

Verzonden: vrijdag 28 januari 2022 11:27

Aan: Secretariaat - Minister voor Rechtsbescherming

Onderwerp: FW: brief vergunninghouders interlandelijke adoptie

Voor de MRb.

Met vriendelijke groet,

[5.1.2e]
[5.1.2e]

T. 070 [5.1.2e] | M. 06 [5.1.2e]

E. [5.1.2e]@minjenv.nl

Van: [5.1.2e] <[5.1.2e]@anewway.nl>

Verzonden: vrijdag 28 januari 2022 11:23

Aan: Secretariaat - Minister van Justitie en Veiligheid <[5.1.2e]@minjenv.nl>

CC: [5.1.2e]@minjenv.nl <[5.1.2e]@minjenv.nl>

Onderwerp: brief vergunninghouders interlandelijke adoptie

Geachte minister Weerwind,

Namens de samenwerkende Vergunninghouders interlandelijke adoptie bieden wij u hierbij de brief in de bijlage aan.

Deze zal ter informatie aan uw ministerie worden verzonden.

In afwachting van uw reactie

Met vriendelijke groet,

[5.1.2e] Adoptiestichting A New Way

[5.1.2e] Nederlandse Adoptie Stichting

[5.1.2e] Stichting Meiling

[5.1.2e] Wereldkinderen

Vergunninghouders
Adoptie

To: [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ [5.1.2e] @minjenv.nl; [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ [5.1.2e] @minjenv.nl; [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ [5.1.2e] @minjenv.nl; [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ [5.1.2e] @minjenv.nl; [5.1.2e] - BD/DSenJ/J [5.1.2e] @minjenv.nl; [5.1.2e] - BD/DSenJ/J [5.1.2e] @minjenv.nl

From: [5.1.2e] - BD/CBJ
Sent: Mon 2/15/2021 7:28:42 PM
Subject: FW: brief vergunninghouders nav rapport COIA en beleidsreactie
Received: Mon 2/15/2021 7:28:43 PM
[2021 02 15 Brief van vghs aan Minister Dekker.pdf](#)

Collega's,

- Op deze brief moet een reactie komen.
- Ik snap het punt van hen tav de transparantie misstanden vanaf 1998. Dat zou helpen om duidelijkheid te krijgen voor geadopteerden. Ik heb dat mondeling ook al richting [5.1.2e] aangeven.
  - punt is wel dat ik de brief van de vgh's aan de commissie niet zo handig vind.
  - deze brief is tentatief tav de briefing, zowel voor wat betreft deel commissie als Ca. denk goed om dat te nuanceren in een reactie.

Morgen maar even bespreken.

Gr [5.1.2e]

Verzonden met BlackBerry Work
(www.blackberry.com)

Van: [5.1.2e] <[5.1.2e]@ancway.nl>
Datum: maandag 15 feb. 2021 3:13 PM
Aan: [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ <[5.1.2e]@minjenv.nl>, [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ <[5.1.2e]@minjenv.nl>, [5.1.2e] - BD/CBJ <[5.1.2e]@minjenv.nl>, [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ <[5.1.2e]@minjenv.nl>
Kopie: 'Directie - Nederlandse Adoptie Stichting' <[5.1.2e]@nederlandseadoptiestichting.nl>, Stichting Kind en Toekomst | Directie <[5.1.2e]@kindentoeekomst.nl>, [5.1.2e] <[5.1.2e]@wereldkinderen.nl>, [5.1.2e]@meiling.nl <[5.1.2e]@meiling.nl>, Info A New Way <info@ancway.nl>
Onderwerp: FW: brief vergunninghouders nav rapport COIA en beleidsreactie

Beste [5.1.2e]
Hierbij ter informatie de brief die zojuist aan de minister is verstuurd.
Hartelijke groet,

Van: [5.1.2e]

Verzonden: maandag 15 februari 2021 15:03
Aan: [5.1.2e]@minjenv.nl'
CC: [5.1.2e]; 'Directie - Nederlandse Adoptie Stichting'; [5.1.2e]@meiling.nl; Info A New Way
Onderwerp: brief vergunninghouders nav rapport COIA en beleidsreactie

Geachte minister Dekker,
Namens de Samenwerkende Vergunninghouders bieden wij u hierbij de brief in de bijlage aan.
Deze zal ter informatie aan uw ministerie worden verzonden.
In afwachting van uw reactie
Met vriendelijke groet,

- [5.1.2e] Adoptiestichting A New Way
- [5.1.2e] Nederlandse Adoptie Stichting
- [5.1.2e] Stichting Meiling
- [5.1.2e] Wereldkinderen

To: [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC/JIZ [5.1.2e]@minjenv.nl]
From: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F
Sent: Fri 2/25/2022 10:34:46 AM
Subject: FW: Commentaar [5.1.2e] - brief interlandelijke adoptie
Received: Fri 2/25/2022 10:34:48 AM
[Kamerbrief standpunt toekomst interlandelijke adoptie- helder perspectief, zorgvuldig stoppen \(tracks \[5.1.2e\].docx](#)
[Kamerbrief standpunt toekomst interlandelijke adoptie- helder perspectief, zorgvuldig stoppen \[5.1.2e\].docx](#)

Verzonden met BlackBerry Work
(www.blackberry.com)

Van: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F <[5.1.2e]@minjenv.nl>
Datum: vrijdag 25 feb. 2022 11:16 AM
Aan: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F <[5.1.2e]@minjenv.nl>, [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F
<[5.1.2e]@minjenv.nl>
Onderwerp: Commentaar [5.1.2e] - brief interlandelijke adoptie

Collega's,

Bijgaand treffen jullie de suggesties van [5.1.2e] aan ten aanzien van de brief over interlandelijke adoptie. Heb hier ook ff met [5.1.2e] over gesproken. Daarnaast heb ik een versie van de brief toegevoegd waarin zijn commentaar is verwerkt. Ik zet die over plus minus 30 min in DJ. Mochten jullie aanvullingen hebben, dan verneem ik ze graag.

Groeten, [5.1.2e]

Pagina's zijn geweigerd

1 - 4

5.1.2i

Pagina's zijn geweigerd

1 - 4

5.1.2i

To: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F [5.1.2e] @minjenv.nl]; [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F [5.1.2e] @minjenv.nl];
[5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F [5.1.2e] @minjenv.nl]; [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F [5.1.2e] @minjenv.nl]; [5.1.2e]
[5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F [5.1.2e] @minjenv.nl]; [5.1.2e]
BD/DWJZ/PR [5.1.2e] @minjenv.nl]; [5.1.2e] - BD/DWJZ/PR [5.1.2e] @minjenv.nl]; [5.1.2e] -
BD/DWJZ/PR [5.1.2e] @minjenv.nl]; [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC/JIZ [5.1.2e] @minjenv.nl]; [5.1.2e] -
BD/DGSB/DARC [5.1.2e] @minjenv.nl]; [5.1.2e] - BD/DWJZ/PR [5.1.2e] @minjenv.nl]; [5.1.2e] -
BD/DWJZ/PR [5.1.2e] @minjenv.nl]; [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F [5.1.2e] @minjenv.nl]

From: [5.1.2e] BD/DWJZ/PR

Sent: Fri 1/28/2022 2:32:23 PM

Subject: FW: Concrete voorstellen voor LHBTI-beleid op het gebied van Rechtsbescherming

Received: Fri 1/28/2022 2:32:24 PM

[220128 Concrete voorstellen voor LHBTI-beleid op het gebied van rechtsbescherming.pdf](#)

[COC Regenboog Stembusakkoord 2021.pdf](#)

Dag allemaal,

Zie hierbij ter info een brief die ik toegezonden kreeg van het COC gericht aan onze nieuwe minister voor rechtsbescherming, gericht op een aantal familierechtelijke onderwerpen. (Meerouderschap, draagmoederschap, adoptie, transgenderwet en geslacht X.

Hg, [5.1.2e]

[5.1.2e]

.....
Ministerie van Justitie en Veiligheid
Directie Wetgeving en Juridische Zaken
Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag |
Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag

.....
T 06 [5.1.2e]
[5.1.2e] @minjenv.nl
www.rijksoverheid.nl/jenv
.....

Van: COC Nederland - [5.1.2e]

Verzonden: vrijdag 28 januari 2022 15:23

Aan: [5.1.2e] - BD/DWJZ/PR

Onderwerp: Concrete voorstellen voor LHBTI-beleid op het gebied van Rechtsbescherming

Beste [5.1.2e]

Ik weet niet zeker of jij nog aanspreekpunt bent op het gebied van familierecht. Bijgaand stuur ik je een brief die wij vandaag aan minister Weerwind stuurden, met voorstellen ter uitvoering van het coalitieakkoord. Ik hoop dat jij kan bevorderen dat de juiste mensen kennis van deze brief nemen.

Alvast bedankt en een goed weekend!

Met vriendelijke groet,

[5.1.2e]

[5.1.2e]

COC Nederland

[Het COC steunt LHBTI's - Steun jij het COC?](#)

[5.1.2e] @coc.nl - www.coc.nl

Tel. + 31 20 [5.1.2e] - fax + 31 20 [5.1.2e]

Adres: Nieuwe Herengracht 49, 1011RN, Amsterdam

Volg ons op [Facebook](#), [Twitter](#) of abonneer je op onze [nieuwsbrief](#).

COC Nederland heeft een Speciale Consultatieve Status bij de Verenigde Naties

E-mail disclaimer: www.coc.nl/disclaimer

Van: COC Nederland - [5.1.2e]

Verzonden: vrijdag 28 januari 2022 15:20

Aan: [5.1.2e] @minvenj.nl! <[5.1.2e] @minvenj.nl>

CC: COC Nederland - [5.1.2e] <[5.1.2e] @coc.nl>

Onderwerp: Concrete voorstellen voor LHBTI-beleid op het gebied van Rechtsbescherming

Aan de minister voor Rechtsbescherming, Franc Weerwind

Excellentie, geachte Frank Weerwind,

COC Nederland feliciteert u van harte met uw benoeming tot minister voor Rechtsbescherming. We zien er naar uit om samen met u te werken aan een diverse en inclusieve samenleving waar iedereen zichzelf kan zijn, ongeacht seksuele oriëntatie, genderidentiteit, genderexpressie en geslachtskenmerken, huidskleur, achtergrond of welke grond dan ook.

We zijn gelukkig dat het coalitieakkoord daarvoor een mooi aangrijpingspunt biedt. Zo bepaalt het akkoord dat het kabinet zich actief gaat inzetten tegen discriminatie, blijft werken aan de emancipatie van de LHBTQI+ gemeenschap en dat COC's Regenboog Stembusakkoord (bijlage) wordt uitgevoerd.

In bijgaande brief doen we u concrete voorstellen voor de wijze waarop het regeerakkoord kan worden vertaald naar LHBTI-beleid op het gebied van Rechtsbescherming. We verzoeken u om deze voorstellen over te nemen in uw beleidsprogramma. We hopen dat u van onze concrete voorstellen voor LHBTI-beleid op het gebied van rechtsbescherming nuttig gebruik kunt maken. We lichten de suggesties graag toe in een gesprek en zullen daarvoor binnenkort contact met u opnemen. U kunt ons bereiken op dit e-mailadres en op tel. 06 – [5.1.2e] [5.1.2e].

Met vriendelijke groet,

Namens [5.1.2e] en mede namens Transgender Netwerk Nederland (TNN), de Nederlandse organisatie voor seksediversiteit (NNID), Bi+ Nederland en de Nederlandse stichting voor regenbooggezinnen Meer dan Gewenst,

Met vriendelijke groet,

[5.1.2e]

[5.1.2e]

COC Nederland

[Het COC steunt LHBTI's - Steun jij het COC?](#)

[5.1.2e] [@coc.nl](#) - [www.coc.nl](#)

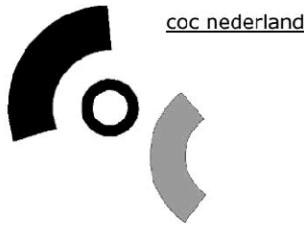
Tel. + 31 20 [5.1.2e] - fax + 31 20 [5.1.2e]

Adres: Nieuwe Herengracht 49, 1011RN, Amsterdam

Volg ons op [Facebook](#), [Twitter](#) of abonneer je op onze [nieuwsbrief](#).

COC Nederland heeft een Speciale Consultatieve Status bij de Verenigde Naties

E-mail disclaimer: [www.coc.nl/disclaimer](#)

Ministerie van Justitie en Veiligheid
T.a.v. de minister voor Rechtsbescherming,
Franc Weerwind
Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag

ref.nr.: 22.004 / 6.30.1

Amsterdam, 28 januari 2022

Betreft: Concrete voorstellen voor LHBTI-beleid op het gebied van rechtsbescherming

Excellentie,

COC Nederland feliciteert u van harte met uw benoeming tot minister voor Rechtsbescherming. We zien er naar uit om samen met u te werken aan een diverse en inclusieve samenleving waar iedereen zichzelf kan zijn, ongeacht seksuele oriëntatie, genderidentiteit, genderexpressie en geslachtskenmerken, huidskleur, achtergrond of welke grond dan ook.

We zijn gelukkig dat het coalitieakkoord daarvoor een mooi aangrijpingspunt biedt. Zo bepaalt het akkoord dat het kabinet zich actief gaat inzetten tegen discriminatie, blijft werken aan de emancipatie van de LHBTQI+ gemeenschap en dat COC's Regenboog Stembusakkoord (bijlage) wordt uitgevoerd.

Het Regenboogakkoord is getekend door een grote meerderheid in de Kamer: VVD, D66, CDA, GroenLinks, SP, PvdA, Partij voor de Dieren, Volt, Liane den Haan en BIJ1 (samen 109 zetels). In het Regenboogakkoord is onder meer afgesproken dat er een wettelijke regeling komt voor meerouderschap en meeroudergezag, in lijn met het advies van de staatscommissie Herijking Ouderschap. Ook is afgesproken dat een ieder de mogelijkheid krijgt om, zonder tussenkomst van de rechter, de geslachtsvermelding in officiële documenten zoals het paspoort te laten doorhalen met een 'X'. Behalve uitvoering van het Regenboogakkoord, belooft het coalitieakkoord de voortzetting van de behandeling van een goede draagmoederschapsregeling.

Zowel het coalitieakkoord als het Regenboogakkoord biedt dus tal van kansen om de komende jaren samen resultaten te boeken voor lesbische, homoseksuele, bi+, transgender en intersekse personen (LHBTI). Door uitvoering van het Regenboogakkoord kan Nederland weer terug naar de internationale kopgroep van landen die LHBTI rechten goed geregeld hebben, zoals toen ons land in 2001 als eerste ter wereld het burgerlijk huwelijk ook openstelde voor paren van gelijk geslacht. Nu staan we nog maar op de twaalfde plaats in Europa.¹ De kansen uit het coalitieakkoord en het Regenboogakkoord willen we graag samen met u benutten.

- **In deze brief doen we u concrete voorstellen voor de wijze waarop het regeerakkoord kan worden vertaald naar LHBTI-beleid op het gebied van Rechtsbescherming. We verzoeken u om deze voorstellen over te nemen in uw beleidsprogramma.**

We sturen u deze brief mede namens Transgender Netwerk Nederland (TNN), de Nederlandse organisatie voor seksdiversiteit (NNID), Bi+ Nederland en de Nederlandse stichting voor regenbooggezinnen Meer dan Gewenst.

¹ ILGA Europe, Rainbow Europe Index 2021, <https://www.rainbow-europe.org/country-ranking>

Concrete voorstellen voor LHBTI-beleid op het gebied van rechtsbescherming

buiten verzoek

coc nederland

buiten verzoek

Nieuwe Hierengracht 49, 1011 rn, amsterdam
telefoon 020 - 623 45 96 fax 020 - 626 77 95
internet: www.coc.nl e-mail info@coc.nl

buiten verzoek

5. Kies een gedifferentieerde aanpak bij opschorting interlandelijke adoptie

Op 8 februari 2021 besloot uw ambtsvoorganger tot het volledig opschorten van interlandelijke adoptie. Wij pleiten voor een meer gedifferentieerde aanpak.

Het besluit tot opschorting was een reactie op het rapport van de Commissie onderzoek interlandelijke adoptie (commissie-Joustra). Die commissie constateerde dat zich bij interlandelijke adoptie naar Nederland vanuit Bangladesh, Brazilië, Colombia, Indonesië en Sri Lanka in de periode 1967-1998 in bepaalde gevallen ernstige misstanden hebben voorgedaan. Dat heeft geleid tot pijn, boosheid en verdriet bij de betrokkenen, in het bijzonder bij de geadopteerde kinderen. Wij vinden het goed dat er aandacht en erkenning komt voor dat leed, en dat de regering het initiatief neemt om de interlandelijke adoptieprocedure te verbeteren.

Het rapport van de commissie-Joustra beschrijft daarnaast dat geadopteerde personen zelf gemiddeld gematigd positief zijn over interlandelijke adoptie. Zeventig procent vindt dat interlandelijke adoptie mogelijk moet blijven en 84 procent stelt dat adoptie hen meer kansen heeft gegeven.

Wij pleiten voor een aanpak waarin aandacht is voor deze beide kanten van interlandelijke adoptie: het aanpakken van misstanden en mogelijkheden bieden voor de voordelen van adoptie. Dat vraagt om een gedifferentieerde aanpak, waarbij niet alle gevallen over één kam worden geschoren.

In dat kader is het van belang te constateren dat de commissie-Joustra uitgebreid onderzoek deed naar de situatie in Bangladesh, Brazilië, Colombia, Indonesië en Sri Lanka in de periode 1967-1998. Daarnaast is de commissie gestuit op materiaal uit achttien andere landen. Dat materiaal gaat niet altijd over misstanden in de adoptiepraktijk met Nederland en betreft regelmatig voorbeelden uit een ver verleden. Er lijken bovendien grote verschillen te bestaan tussen de hoeveelheid materiaal dat over deze achttien overige landen is gevonden. Zo wordt aan slechts negen van de achttien landen in het rapport een paragraaf gewijd. Er is geen paragraaf of informatie opgenomen over de Verenigde Staten en Zuid-Afrika (dat zijn twee van de drie landen waaruit adoptie door paren van gelijk geslacht in praktijk mogelijk is). Ook zijn er grote verschillen in de ernst van de bevindingen over de achttien landen. Verder wordt in het onderzoek wel onderscheid gemaakt naar ratificatie van het Haags Adoptieverdrag door Nederland (vanaf 1998), maar *niet* naar ratificatie van het verdrag door *het land waaruit het kind afkomstig is*, terwijl een verdrag natuurlijk pas optimaal functioneert wanneer het door beide landen is geratificeerd. De onderzoekers schrijven dat het op grond van het onderzoek naar de achttien andere landen 'niet mogelijk [is] om kwantitatieve uitspraken te doen'. Toch geldt de adoptiestop nu voor alle landen. Bijvoorbeeld ook voor landen waarnaar de commissie in het geheel geen onderzoek deed, zoals Portugal (een van de drie landen waarvandaan adoptie door paren van gelijk geslacht in praktijk mogelijk is).

- **We stellen voor dat u kiest voor een gedifferentieerde aanpak bij de opschorting interlandelijke adoptie. Er zou dan voorlopig nog wel geadopteerd mogen worden vanuit landen die het Haags Adoptieverdrag hebben geratificeerd en waar de afgelopen jaren weinig of geen misstanden zijn geconstateerd of waar die eventuele problemen zijn opgelost.**

Conclusie

We hopen dat u van onze concrete voorstellen voor LHBTI-beleid op het gebied van rechtsbescherming nuttig gebruik kunt maken. We lichten de suggesties graag toe in een gesprek en zullen daarvoor binnenkort contact met u opnemen.

Met vriendelijke groet,

Mede namens Transgender Netwerk Nederland (TNN), de Nederlandse organisatie voor seksediversiteit (NNID), Bi+ Nederland en de Nederlandse stichting voor regenbooggezinnen Meer dan Gewenst,

5.1.2e

Bijlage:

- COC's Regenboog Stembusakkoord 2021

In CC naar:

- Minister van OCW (Emancipatie)
- Tweede Kamer der Staten-Generaal

Pagina's zijn geweigerd

1 - 1

buiten verzoek

To: [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ [5.1.2e]@minjenv.nl; [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ [5.1.2e]@minjenv.nl; [5.1.2e]
[5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ [5.1.2e]@minjenv.nl
From: [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ
Sent: Tue 6/8/2021 7:33:25 AM
Subject: FW: de visie van de Kinderombudsman op interlandelijke adoptie
Received: Tue 6/8/2021 7:33:26 AM
[Visie Kinderombudsman op interlandelijke adoptie .pdf](#)

Ter informatie.

[5.1.2e]

Van: Secretariaat - Minister voor Rechtsbescherming

Verzonden: maandag 7 juni 2021 16:38

Aan: Info PIV - DC/PIV; [5.1.2e] - BD/DBO/ADVIES; DGSenB - Staf; [5.1.2e] - BD/DSenJ

CC: [5.1.2e] - BD/DBO/M&B; [5.1.2e] - BD/DBO

Onderwerp: FW: de visie van de Kinderombudsman op interlandelijke adoptie

Ter informatie.

Met vriendelijke groet,

[5.1.2e]

[5.1.2e]

Telefoon +31 70 [5.1.2e]

M. +31 6 [5.1.2e]

E. [5.1.2e]@minjenv.nl

Van: Secretariaat De Kinderombudsman

Verzonden: maandag 7 juni 2021 16:17

Aan: Secretariaat - Minister voor Rechtsbescherming

CC: [5.1.2e]

Onderwerp: [postmap] de visie van de Kinderombudsman op interlandelijke adoptie

Geachte heer Dekker,

Namens Kinderombudsvrouw [5.1.2e] zend ik u de visie van de Kinderombudsman op interlandelijke adoptie. Deze visie heeft zij heden ook aan de vaste commissie voor Justitie en Veiligheid doen toekomen. Dit ten behoeve van het AO Adoptie op woensdag 9 juni a.s.

Voor verdere vragen kan contact worden opgenomen met haar medewerker [5.1.2e]

Met vriendelijke groet,

[5.1.2e]

[5.1.2e]

de Kinderombudsman.

De Kinderombudsman

Postbus 93122

2509 AC Den Haag

070 [5.1.2e]

[5.1.2e]@dekinderombudsman.nl

Werkdagen: ma t/m vr (woe tot 12.30 uur)

To: [5.1.2e] - BD/DWJZ/PR [5.1.2e] @minjenv.nl; [5.1.2e] -
BD/DWJZ/PR [5.1.2e] @minjenv.nl; [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC/JIZ [5.1.2e] @minjenv.nl; [5.1.2e] -
BD/DGSB/DARC/JIZ [5.1.2e] @minjenv.nl
Cc: [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC [5.1.2e] @minjenv.nl
From: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F
Sent: Thur 11/25/2021 5:55:47 PM
Subject: FW: DigiJust: werkstroom Afstemming conceptkamerbrief interlandelijke adoptie is niet akkoord bevonden en geretourneerd door Minister voor Rechtsbescherming
Received: Thur 11/25/2021 5:55:48 PM
[Brief interland adoptie na Dekker.docx](#)

Ha allen,

Zie bijgaand een nieuwe versie van de brief waarin ik de opmerkingen van Dekker heb verwerkt.

@ [5.1.2e]: er staan nog 3 vragen open voor jou, kan jij die het liefst zo snel mogelijk verwerken?

Als iemand nog tijd en zin heeft om mijn aanvullingen te checken: graag!

Fijne avond

[5.1.2e]

Van: [5.1.2e] @minjenv.nl <[5.1.2e]@minjenv.nl>

Verzonden: donderdag 25 november 2021 11:54

Aan: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F <[5.1.2e]@minjenv.nl>

Onderwerp: DigiJust: werkstroom Afstemming conceptkamerbrief interlandelijke adoptie is niet akkoord bevonden en geretourneerd door Minister voor Rechtsbescherming

De werkstap Afstemmen van werkstroom [Afstemming conceptkamerbrief interlandelijke adoptie](#) is niet akkoord bevonden en geretourneerd door Minister voor Rechtsbescherming.

Met de opmerking: Mooie brief. Nog wel aantal op- en aanmerkingen. Graag ook even nadenken of deze brief niet langs MR moet.

Dit is een automatisch gegenereerd bericht, hierop kan niet gereageerd worden. Bij vragen neem contact op met een key-user of de servicedesk.

Pagina's zijn geweigerd

1 - 6

5.1.2i

To: [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC/JIZ [5.1.2e]@minjenv.nl]
From: [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC/JIZ
Sent: Thur 2/3/2022 4:19:11 PM
Subject: FW: Doc. tbv gesprek MRb inz toekomst interlandelijke adoptie 28-10
Received: Thur 2/3/2022 4:19:12 PM
[Nota voortgang interlandelijke adoptie - herbezinning.docx](#)
[Bijlage 1 - Outline Kamerbrief toekomst interlandelijke adoptie.docx](#)
[Bijlage 2 - Sfeerimpressie Diner Pensant 12 oktober \(met arcering\).docx](#)

Van: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F
Verzonden: dinsdag 26 oktober 2021 15:57
Aan: [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC
CC: [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC/JIZ ; [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F ; [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F
Onderwerp: Doc. tbv gesprek MRb inz toekomst interlandelijke adoptie 28-10

Hi [5.1.2e]

Hierbij, zoals beloofd, versies van de stukken voor het overleg met MRb aankomende donderdag over de toekomst van interlandelijke adoptie. Het betreft een: nota, outline van de Kamerbrief en een sfeerimpressie van het Diner Pensant. Ik hoor graag wat je ervan vindt.

Groeten, [5.1.2e]

Ps. Heb [5.1.2e] meegenomen in de cc.

De Minister voor Rechtsbescherming

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Sanctie- en
Slachtofferbeleid
Portefeuille Toezicht en
Behandeling

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

nota

Ontwikkelingen bezinning op de toekomst van
interlandelijke adoptie

Datum
26 oktober 2021

Ons kenmerk
-

1. Doel nota

2. Instemmen met de outline van een brief over de toekomst van interlandelijke adoptie aan de Tweede Kamer.

3.

4. Aanleiding, gevraagde actie(s) en advies

5. Op 28 oktober 2021 spreken we met u over:
  - a. De relevante opbrengst van het Diner Pensant;
  - b. Een outline van de Kamerbrief over de toekomst van interlandelijke adoptie;
  - c. Het vervolg, in de vorm van het betrekken van de bevroegde (ervarings-)deskundigen bij de Kamerbrief en de uitvoering van de (nog) te maken keuze inzake interlandelijke adoptie.
  - d. *NB. Op 1 november spreekt u nog met AEF over zijn onderzoek naar een publiekrechtelijk systeem.*
  - e.

6. Toelichting op advies

7. *Ad a.) Het resultaat van het Diner Pensant*
8. Voor het Diner Pensant zijn ervaringsdeskundigen en vertegenwoordigers van betrokken instanties uitgenodigd. Met hen is gesproken over:
  - Welke aspecten moeten worden meegewogen bij beantwoording van de fundamentele vraag: stoppen of doorgaan?
  - Welke argumenten (voor en tegen) moeten worden betrokken bij een keuze?
  - Onder welke voorwaarden kan – publiekrechtelijk – worden doorgegaan wanneer hiertoe zou worden besloten?
  -
  - In aanloop naar het Diner Pensant roerden enkele genodigden zich vanwege de uiteindelijke samenstelling van de genodigdenlijst en de concretisering van het programma. Desondanks kan de sfeer tijdens het diner zelf worden omschreven als gemoedelijk. Genodigden luisterden naar elkaar en gaven ruimte om gedachten en inzichten te delen. Ook werd er – op onderdelen – overstijgend meegedacht. Hoewel de meningen zijn verdeeld over of adoptie onderdeel is van het kwaad of juist een oplossing biedt voor schrijnende gevallen, kan men elkaar vinden op uitgangspunten als: belang van het kind voorop, subsidiariteit (stabiele opvang in het land van herkomst heeft de voorkeur), zorgvuldigheid en transparantie. In bijgaande sfeerimpressie is per

gesprekstafel de opbrengst weergegeven. Hierin zijn de aspecten, argumenten en voorwaarden die raken aan de dilemma's die eerder richting de Tweede Kamer zijn genoemd geel gearceerd.¹

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Sanctie- en
Slachtofferbeleid
Portefeuille Toezicht en
Behandeling

Datum
26 oktober 2021

Ons kenmerk
-

-
- **Bespreekpunt:** we spreken kort met u over het verloop (sfeer) alsmede de opbrengst van het Diner Pensant (rode draden).
-

- *Ad. b.) Outline van de Kamerbrief*

- Mede op basis van het Diner Pensant (inclusief de hieraan voorafgaand gevoerde 1-op-1 gesprekken met genodigden) is een outline voor de Kamerbrief over de toekomst van interlandelijke adoptie geformuleerd (bijlage 1). Verzending van de Kamerbrief is voorzien eind november/begin december 2021. In bijgevoegde outline zijn de in deze Kamerbrief te behandelen items opgenomen. Grofweg worden de volgende drie onderdelen aangehouden: intro, toekomstscenario's (stoppen of in aangepaste vorm doorgaan) en randvoorwaarden, en outro.
-

- **Beslispunt:** kunt u instemmen met verdere uitwerking van de bijgaande outline en het medio november bespreken van een conceptversie van de Kamerbrief?
-

- *Ad. c) Vervolg, betrekken deskundigen*

De betrokkenheid bij de toekomst van interlandelijke adoptie is groot bij de – gedurende het Diner Pensant – bevroegde deskundigen. Er is daarom een behoefte om aangehaakt te blijven bij het vervolg. De eerste vervolgstap betreft eerdergenoemde Kamerbrief. Er kan voor gekozen worden om (bijvoorbeeld) de door u akkoord bevonden outline te toetsen bij deze deskundigen, met daarbij de vraag of we juist en volledig genoeg zijn wat betreft de randvoorwaarden – bij de toekomstscenario's. Na verzending van deze Kamerbrief volgt op enig moment definitieve besluitvorming waar met het adoptieveld uitvoering aan zal moeten worden gegeven. Te overwegen valt een representatief kernteam met ervaringsdeskundigen en vertegenwoordigers van betrokken instanties samen te stellen. Hiermee kan worden gesproken over zaken die hen (direct) raken.

Bespreekpunt: we willen met u bespreken hoe we betrokken (ervarings-)deskundigen het beste kunnen betrekken bij het vervolg.

- **9. Politieke en bestuurlijke context**

10. De toekomst van interlandelijke adoptie heeft de aandacht van media en politiek. Aan de TK is toegezegd de dilemma's bij interlandelijke adoptie te verdiepen, een landenanalyse te maken en onderzoek te doen naar een publiekrechtelijk systeem.

11.

12. Communicatie

13. DCOM is geïnformeerd over de nota.

14.

15. Afstemming

¹ Betreft hier kortgezegd de dilemma's: het belang van het kind op micro- versus macroniveau, extra waarborgen versus subsidiariteit bij selectie van landen en hervorming van het stelsel versus teruglopende aantallen adopties.

16. Inhoud van nota is afgestemd de Ca.

17.

18. Bijlage(n)

1. Outline Kamerbrief toekomst interlandelijke adoptie
2. Sfeerimpressie Diner Pensant van 12 oktober 2021

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Sanctie- en
Slachtofferbeleid
Portefeuille Toezicht en
Behandeling

Datum

26 oktober 2021

Ons kenmerk

-

Pagina's zijn geweigerd

1 - 2

5.1.2i

Sfeerimpressie Diner Pensant 12 oktober

Algemene indruk sfeer: vriendelijk, ruimte voor elkaar en voor – op onderdelen – overstijgend denken.

<p>1. Welke aspecten moeten worden meegewogen?</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Meerdere keren komt het belang van het kind naar voren, waarbij de één het accent legt op het microniveau en de ander op het macroniveau. Kinderrechten zijn het belangrijkste toetsingskader bij de vraag: hoe nu verder? - Hoe kunnen we als Nederland kinderen in landen van herkomst blijven helpen? - De een wil 100% garantie dat er geen misstanden zijn. Genoemd wordt dat 100% garantie nooit kan worden gegeven en dat het vooral van belang is dat procedures transparant zijn. Het percentage dat aanvaardbaar is wordt bepaald door de maatschappelijke norm. - Er moet in het proces aandacht zijn voor alle betrokkenen: het kind, eerste ouders en adoptiefouders, waarbij ook specifiek aandacht moet zijn voor de positie van de LHBTI-ouders. - Mate van toezicht en handhaving. Kan worden verbeterd. - Te veel geadopteerden hebben er last van dat zij de band met hun eigen cultuur kwijt zijn. - Nazorg is heel belangrijk en aspirant-adoptiefouders moeten nog beter gescreend worden.
	<ul style="list-style-type: none"> - De (rol van) wetenschappelijke onderbouwing wordt gemist in het – fundamentele – gesprek over interlandelijke adoptie. - Voldoende aandacht voor de vragen: wat is nu eigenlijk het probleem en hoe hier in de toekomst mee om te gaan, in de wetenschap dat 100% maakbaarheid niet bestaat? - Zicht op (verloop) procedures in landen van herkomst is essentieel. Wat gebeurt er aan de andere kant (rekenschap gevend van onderzoek zoals het rapport van de commissie Joustra). - Uitgangspunt van het VN-kinderrechtenverdrag dient leidend te zijn. Gewezen wordt op het subsidiariteitsbeginsel uit IVRK -> alleen interlandelijke adoptie als er geen alternatieven zijn in land van herkomst. Naast IVRK moeten de guidelines voor alternative care worden meegenomen. Welke beslissingen op basis hiervan worden genomen over (de doorgang van) adoptie is een beleidsvraag. - Adoptie niet als doel, maar als middel.
	<ul style="list-style-type: none"> - Laat wetenschap meer de ruimte in het debat. - Kijk naar de positie/voordelen van het individuele kind. Kind centraal. - Heb aandacht voor wat adoptie doet met een mens. Kinderen weghalen uit hun land en cultuur heeft grote impact. - Regel eerst de opvang van eigen kinderen in NL.
	<ul style="list-style-type: none"> - Er zijn weinig wetenschappelijk studies die positief zijn over adoptie. Dit betreft vooral sociologische studies. Andere studies, antropologische en criminologische studies wijzen op negatieve kant. - Verleden wordt te veel geprojecteerd op het heden. Er zou meer duidelijkheid moeten komen over de inherente kwetsbaarheden van het systeem en hoe we daarmee omgaan. - Stel belang van het kind centraal (dit belang wijzigt met ouder worden). Vanuit welk perspectief wordt hiernaar gekeken? - Hoe te bepalen welk kind voor adoptie in aanmerking komt? Hoe

	<p>verhoudt dit zich tot andere kinderen die hulp nodig hebben? Wat gebeurt er als wordt gestopt met interlandelijke adoptie?</p>
<p>1.1 Highlights aspecten</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Voor welk probleem zoeken we een oplossing. Van belang is subsidiariteit, zorgvuldigheid (kan dit binnen het IVRK/biedt IVRK hier voldoende grondslag/ruimte voor?). - Wetenschappelijke resultaten worden onvoldoende in het debat over interlandelijke adoptie betrokken. - Belang van het kind voorop. Meest gestelde vraag daarbij is: gaat het op dit moment goed of niet? Andere relevante vragen zijn: hoe zijn kinderen het beste geholpen, bij voorkeur in landen van herkomst. Kunnen we hen als we stoppen met adoptie (wel) blijven helpen? Goed nadenken over wat in het belang van een kind is. Daarbij er bewust van zijn dat allerlei aspecten in de landen van herkomst hierbij een rol spelen. In de zin van welke alternatieven er daar zijn, maar ook dat hun handelen niet - 24/7 - kan worden gecontroleerd. - Kinderen worden ook volwassen. Interlandelijke adoptie heeft impact op het gehele leven. Hoe zit het met dat belang? - Meninge zijn verdeeld over of de wenselijkheid van interlandelijke adoptie ter discussie staat. Gemene deler lijkt in ieder geval te zijn dat uitvoering en zorgvuldigheid kunnen worden verbeterd.
<p>2. Welke argumenten (voors en tegens) zijn van belang bij een keuze?</p>	<p>Voor</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stoppen met interlandelijke adoptie zal misstanden niet tegengaan. Zeker niet als andere landen wel doorgaan met adoptie. Als wordt gekozen voor stoppen, dan moet dat samen met andere landen. - Stoppen met interlandelijke adoptie levert geen verbetering van de situatie in de landen van herkomst. In de landen van herkomst zitten heel veel kinderen in kindertehuizen en wordt een heel klein aantal geadopteerd. Dat staat niet in verhouding tot elkaar. Er kan daarom niet gesteld worden dat adoptie verbetering van het jeugdbeschermingsstelsel ondermijnt. Ook kan daarom niet gesproken worden over 'de aanzuigende werking' van adoptie. - De overheid heeft een inspanningsverplichting bij toetsen van de zorgvuldigheid van procedures, geen resultaatsverplichting. - Niet adoptie is het laatste redmiddel maar institutionalisering is het laatste redmiddel. Een kind is slechter af als het kind meerdere plaatsingen doormaakt of in een kindertehuis opgroeit. - Het vertrouwensbeginsel is geen belemmering voor controle. In HAV heeft het ontvangende land de plicht om adoptie te stoppen als er signalen zijn dat procedures niet in orde zouden zijn - In het heden is het al zo dat wanneer een land zijn jeugdbeschermingsstel op orde krijgt, adopties uit dat land stoppen. - Bij de vergunninghouders staat het uitgangspunt al centraal dat er ouders voor een kind moeten worden gezocht en niet andersom. Adoptiefouders zijn altijd laatste in de rij bij de afweging tot adoptie en als het gaat om belangen. Als een kind niet bij zijn eigen familie kan opgroeien, willen zij het kind een familie bieden. - De risico's voor kinderen die niet geadopteerd worden, moeten ook worden meegewogen bij of er geadopteerd kan worden. - Adoptie uit Europa betreft kinderen die het eigen land niet wil. Nederlandse adoptiefouders kunnen ervoor zorgen dat zo'n kind zich wel gewenst voelt.

Tegen

- Doorgaan met interlandelijke adopties omdat andere landen dat doen is geen valide argument.
- Het is niet in zijn algemeenheid zo dat het in Nederland beter is voor het kind.
- Europese landen zouden voor hun eigen kinderen moeten zorgen. Wanneer een land zowel zendend als ontvangend land is, wordt er niet voldaan aan subsidiariteitsbeginsel.
- Nederland moet investeren in het jeugdbeschermingsstelsel van landen van herkomst zodat adoptie niet nodig is. Daarmee worden kinderen beter geholpen.
- Hoe ver kan Nederland gaan om in andere landen te toetsen hoe zorgvuldig er wordt omgegaan met procedures en subsidiariteitsbeginsel? Er kan discrepantie zitten tussen de papieren procedure en de feitelijke gang van zaken. Dat blijft een zwakte.
- Elk risico op misstanden moet worden uitgesloten. Het gaat immers om onomkeerbare beslissingen over mensenlevens.
- Interlandelijke adoptie creëert een vraag naar adoptiekinderen. Gezinsvorming als motief voor adoptie krijgt de overhand boven adoptie als kindbeschermingsmaatregel. Adoptie is eigenlijk het outsourcen van kindbescherming.
- De kosten van het stelsel moeten in verhouding staan tot het aantal adopties per jaar.

Voor

- Wat is/zou het alternatief zijn geweest in het land van herkomst? Nog niet alle landen van herkomst kunnen zelf een oplossing bieden voor hun kinderen. Van een pleeggezin naar pleeggezin is niet (per se) beter. Voor die kinderen in nood moet adoptie behouden blijven.
- Pleegzorg wordt tijdelijk ingezet. Terwijl kinderen behoefte hebben aan permanentie en structuur. Dit biedt interlandelijke adoptie, hetgeen niet betekent dat het een volle adoptie moet zijn.
- Wanneer is het acceptabel om door te gaan (vanuit het voorkomen van misstanden)? Onder bepaalde voorwaarden/eisen, per land, hoeft niet in het geheel gestopt te worden met adoptie.
- Er bestaat geen 100% zekerheid. Oproep om aantal interlandelijke adopties niet leidend te laten zijn bij het maken van een keuze.

Tegen

- Is het de moeite waard om voor ca. 10 kinderen een systeem van interlandelijke adoptie in de lucht te (moeten) houden, waarbij niet voorbij mag worden gegaan aan de misstanden in het verleden?
- Kinderen komen in tehuizen terecht vanwege interlandelijke adoptie. Heeft te maken met de financiële prikkel.
- Interlandelijke adoptie zou gezinsvorming zijn waarbij een kind van arm naar rijk wordt verplaatst en geldstromen van rijk naar arm vloeien. Dit werkt misstanden, bijvoorbeeld corruptie, in de hand.
- Is het aan eerste ouders om voor hun kind te beslissen of elders opgroeien dan in het land van herkomst beter is? Kunnen deze ouders vrij kiezen/beslissen? Er wordt gesteld van soms niet.
- Volle adoptie is een onomkeerbare beslissing. Eerste ouders zijn hun kind in principe voor altijd kwijt. Dat besef is er niet altijd ten tijde van de adoptie. Treft ouders die afstand doen.
- Landen van herkomst zouden alternatieven kunnen of moeten kunnen

	<p>bieden/regelen. Bij de schrijnende gevallen ligt een humanitair verzoek meer in de rede dan interlandelijke adoptie.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Subsidiariteitsbeginsel wordt in de praktijk niet goed nageleefd. Niet overal wordt in een land van herkomst gekeken naar alternatieven. <p><i>Voor</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Adoptie op persoonlijk niveau is te prefereren boven een kindertehuis. - Stoppen lost op macroniveau niets op, maar laat wel die paar kinderen in de kou zitten. <p><i>Tegen</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Het weghalen van kinderen uit hun land en cultuur valt niet zomaar te repareren, het maakt dat een identiteit kwijtraakt. - Special needs kinderen vragen veel van de ouders, gedrags- en hechtingsproblemen. Neem de maatschappelijke kosten voor het begeleiden van deze gezinnen in ogenschouw. - Wel veel geld voor weinig kinderen. Kan dit niet beter worden besteed? Investeer meer in kinderbescherming in andere landen. - Heb aandacht voor pleeggezinnen en tehuizen in NL. NL heeft onvoldoende oplossing voor dit probleem. - Kijk ook naar andere ontwikkelingen, bijvoorbeeld draagmoederschap. Wensouders gaan op zoek. <p><i>Voor</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Pleegzorg is tijdelijk van aard, terwijl permanentie in het belang van het kind is. - Als interlandelijke adoptie stopt, krijgen ca. 150 kinderen per jaar geen goede opvang, in de vorm van een thuis. Ook kan er minder goed naar ouders worden gezocht bij een kind, omdat het aantal potentiële ouders die kunnen worden gematcht kleiner wordt. - Er zullen risicovolle alternatieven manieren worden gezocht om een kind op te kunnen voeden. Dit is gevaarlijk. <p><i>Tegen</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Adoptie betreft een vergaande, onomkeerbare ingreep voor een tijdelijk probleem bij de eerste ouders. - Bij interlandelijke adoptie bestaat een risico op misstanden die te allen tijde moeten worden voorkomen. - Er kan geen volledige zekerheid worden verkregen of alternatieven in het land van herkomst voldoende zijn bekeken/overwogen. - Met adoptie gaan forse geldbedragen gemoeid. Adoptiefouders betalen kosten. Dit brengt (financiële) prikkels met zich mee. Er ontstaat een drive om kinderen voor deze ouders te zoeken. - Stoppen is niet drastisch gezien het teruglopende aantal adopties. Uiteindelijk zal interlandelijke adoptie niet meer aan de orde zijn.
<p><i>2.1 Highlights aspecten</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Er leven nog aannames over interlandelijke adoptie en het hedendaagse systeem. Goed kijken naar: hoe zit en werkt het eigenlijk? Is adoptie onderdeel van het kwaad of biedt het een oplossing voor (een aantal) schrijnende gevallen? - 100% zekerheid bestaat niet, maar er moet wel een bepaalde zekerheid zijn. Gaat over kinderen. - Wat gebeurt er als wordt gestopt? Kunnen we leren van landen waarmee, de samenwerking, is gestopt – en weer is hervat? Oog hebben voor verschillende landen van herkomst en kinderen aldaar.

	<ul style="list-style-type: none"> - Relevante vraag bij zowel stoppen als doorgaan, is: welke (aanwezige) mechanismen (kunnen) maken dat een passend alternatief in landen van herkomst beschikbaar is/komt. Wat is nodig? - Hoe passen we het subsidiariteitsbeginsel toe? Institutionaliseren van kinderen is niet de oplossing. Wat kan NL doen om te controleren of dit subsidiariteitsbeginsel wordt nageleefd? De mogelijkheid is gelegen in de wederkerigheid. Er is eveneens een inspanningsverplichting bij het aankomstland. Als subsidiariteit niet op orde komt, dan stoppen met een land van herkomst.
<p>3. Onder welke voorwaarden (wel) doorgaan?</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Geld moet geen belemmering zijn om een publiekrechtelijk stelsel te creëren. Als het ingewikkeld is als adoptiefouders leges betalen aan de overheid, moet daar een oplossing voor komen. Adoptiefouders zijn bereid om bij te dragen zoals zij altijd hebben gedaan. - Er moet één professionele (publiekrechtelijke) vergunninghouder komen die niet persoonlijk betrokken is. - Wanneer er één vergunninghouder is, kan meer recht worden gedaan aan het principe dat er ouders moeten worden gekozen bij het kind omdat alle ouders centraal bekend zijn. - Kennis en kunde van de huidige vergunninghouders moeten een plek krijgen in de nieuwe organisatie. - Het moet een professionele organisatie voor bemiddeling worden, geen vrijwilligers. Er moet een moreel kader komen voor de werknemers. - Medewerkers moeten veel pedagogische kennis hebben, veel weten van wat ouders voor een kind willen doen en deskundig zijn. - Als er één centraal stelsel is, is het proces makkelijker toetsbaar. Er is één toezichthouder nodig zodat versnippering wordt tegengegaan. De toezichthouder moet goede handhavingsmogelijkheden hebben. - Er moet goed getoetst worden of een land niet voor het eigen kind kan zorgen. Ontvangende landen kunnen daarbij beter samenwerken. - De mate van transparantie over de procedure is bepalend om de adoptierelatie te behouden met een land. Er moet meer zicht komen op de adoptiekanalen binnen een land. Dus selecteren op kanalen ipv landen. Daarbij kijken naar dwang, drang en geldelijk gewin. Voor langere tijd moeten kunnen meekijken op hoe processen verlopen binnen die kanalen. Vooral het moment van afstand is een belangrijk moment waar zorgvuldigheid en transparantie vereist is. - Het verdient aanbeveling om de Ca onder een ambassadeur te plaatsen. Die kan in de landen van herkomst veel meer een vuist maken als zaken niet goed (genoeg) gaan. De Ca kan vaker gebruik maken van de kanalen van Buitenlandse Zaken. - De nazorg moet goed geregeld zijn. - Ook kijken naar buitenland: Denemarken (één centrale stichting), Zweden (privaatrechtelijke vorm waarbij adoptie gedecentraliseerd op gemeentelijk niveau is georganiseerd) België (maken pool adoptiefouders zoals voor de pleegzorg) en Australië (één bemiddelende organisatie verantwoordelijk voor pleegzorg, binnenlandse adoptie en buitenlandse adoptie). <p>- Bij doorgaan is controle belangrijk. Het duidelijk beleggen van de eindverantwoordelijkheid (wie is voor en binnen het systeem verantwoordelijk/wie is aanspreekbaar?). Verantwoordelijkheid is op dit moment versnipperd dan wel onduidelijk.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - Er moet toezicht op het geheel komen, door een centraal orgaan. Momenteel is toezicht gefragmenteerd. Financiële prikkel moet eruit. - Indien adoptie wordt beschouwd als morele, ethische taak, dan publiekelijk laten zijn/maken. Zitten ook risico's aan. Onder andere sterke politieke invloed. Dit zou er daarentegen voor kunnen zorgen dat alleen wordt overgaan tot adoptie als een politicus zijn handen ervoor in het vuur durft te steken dat alles ordentelijk is verlopen. - Een mogelijkheid voor een centraal orgaan zou kunnen zijn de RvdK, maar alleen als RvdK niet zou samengaan met GI's (ivm onafhankelijkheid). Andere suggestie is Ca ombouwen naar vorm van Autoriteit persoonsgegevens (algemeen boven particulier belang). - Belangrijk is een helder besluitvormingsmodel op basis waarvan dossiers worden bekeken. Een toetsingskader met criteria voor kinderen, ouders en voor landen van herkomst. Wat heeft het kind nodig? Die behoefte matchen met ouders. Voorwaarden in detail uitwerken en goed omschrijven. - De opdracht voor de uitwerking van zo'n kader zou belegd kunnen worden bij het nieuwe, publiekrechtelijke, centrale orgaan. Daarbij aandacht voor subsidiariteit. Zendende en ontvangende landen hebben de (inspannings-)plicht om te controleren op naleving. - Bij doorgaan zou NL moeten erkennen dat interlandelijke adoptie een kinderbeschermingsmaatregel is. Dat NL een morele plicht voor zichzelf ziet/voelt om voor kinderen uit andere landen te zorgen. <ul style="list-style-type: none"> - Adoptie is momenteel voldoende geregeld, maar huidige stelsel heeft geen draagvlak meer. Verandering is nodig, maar dan wel een levensvatbaar stelsel met mogelijkheid tot aanboren nieuwe zendende landen (geen uitsterfconstructie). - Goede procedures in de landen en eisen die de Ca stelt, betekenen ook dat het kind lang in het buitenland zit eer het wordt geadopteerd. - Geadopteerden kunnen zich ontheemd voelen en worden gediscrimineerd. Er kan uitsluitend worden doorgegaan met adoptie als hier meer aandacht voor komt. Begeleiding van ouders en kind moet verplicht worden, vanwege de hechtingsproblematiek. <ul style="list-style-type: none"> - Welke toegevoegde waarde heeft publiekrechtelijk maken van het systeem: wat kan dan wél? - Overheid moet meer gewicht in de schaal leggen bij controle op/in landen van herkomst. Deze landen worden te veel vertrouwd. - Economische en politieke betrekkingen zouden bij interlandelijke adoptie een rol spelen. Dit zou (meer) moeten worden losgekoppeld. - Er kan beter worden gematcht met één bemiddelaar en één pool aspirant-adoptiefouders. - Immigratie is in de landen van herkomst belangrijk om illegale adopties te voorkomen.
<p><i>3.1 Highlights voorwaarden</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Keuzes/besluiten goed beleggen qua verantwoordelijkheid en processen. Onder andere opstellen toetsingskader. - Cultuur/identiteit zou een grotere rol moeten spelen bij de voorlichting adoptiefouders. Verplichte nazorg moet worden geboden. - Wat zijn de verschillen tussen een stichting en ZBO? Biedt mogelijkheid tot uniform moreel kader. Stellen van eisen en daarlangs beoordelen. Regel het toezicht goed.

To: [5.1.2e] - BD/CBJ/[5.1.2e]@minjenv.nl; [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ[5.1.2e]@minjenv.nl; [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ[5.1.2e]@minjenv.nl
From: [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ
Sent: Tue 2/2/2021 7:51:39 PM
Subject: FW: Fwd: Geactualiseerd Informatiedossier Interlandelijke Adoptie
Received: Tue 2/2/2021 7:51:41 PM
[image001.jpg](#)
[2021_02_02 Informatiedossier Interlandelijke Adoptie Samenwerkende Vergunninghouders.pdf](#)

Hoi,

Ik ontving het informatie dossier van de vergunninghouders. Zij hebben dit naar de kamerleden gestuurd.

Ik heb het nog niet inhoudelijk gelezen

Zal morgen kijken of er nog belangwekkende zaken instaan.

Groeten,

[5.1.2e]

Van: [5.1.2e] <[5.1.2e]@anewway.nl>
Datum: dinsdag 02 feb. 2021 7:29 PM
Aan: [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ <[5.1.2e]@minjenv.nl>
Onderwerp: Fwd: Geactualiseerd Informatiedossier Interlandelijke Adoptie

Hoi [5.1.2e]

Hierbij ter informatie het geactualiseerde informatie dossier dat vandaag aan het AO is verzonden. De mail aan van der Staaij is als voorbeeld voor wat er aan alle leden is gestuurd.

Sent from my iPhone

Begin forwarded message:

From: [5.1.2e]
Date: 2 February 2021 at 15:08:21 CET
To: Directie - Nederlandse Adoptie Stichting, [5.1.2e]@wereldkinderen.nl, [5.1.2e]@meiling.nl
Cc: Stichting Kind en Toekomst | Directie
Subject: Geactualiseerd Informatiedossier Interlandelijke Adoptie

Beste collega's,

Alle AO leden hebben het dossier inmiddels ontvangen.

Hieronder de mail (bij sommige leden was deze iets aangepast). Dit was de mail aan van der Staaij.

Dank voor de hulp en input!

Morgen heb ik weer overleg met [5.1.2e] om wat zaken af te stemmen over de PA momenten. Ik kom daar weer bij jullie op terug zsm.

Groetjes, [5.1.2e]

Op 11 februari staat het Algemeen Overleg Adoptie op de agenda. Ter voorbereiding op dit AO sturen wij het geactualiseerde informatiedossier over Interlandelijke Adoptie toe. Dit dossier is opgesteld door de Samenwerkende Vergunninghouders en gaat in op een aantal belangrijke thema's, verbonden aan adoptie, die regelmatig voorbij komen in Kamerdebatten.

Dit informatiedossier is een geactualiseerde versie van het dossier dat wij de leden van het AO in 2017 hebben toegezonden en waarover wij in 2017 ook met u hebben gesproken.

Op 8 februari verschijnt het rapport van de Commissie Joustra naar interlandelijke adoptie in het verleden. Dit rapport richt zich op adopties die vóór 1998 hebben plaatsgevonden. In 1998 is de Centrale Autoriteit opgericht en is het toezicht op interlandelijke adopties verscherpt. Hier kunt u meer over vinden in het bijgevoegde informatiedossier.

Mocht u nog vragen hebben of behoefte hebben aan een toelichting maken wij daar vanzelfsprekend graag tijd voor.

Hartelijke groet,

Namens de Samenwerkende Vergunninghouders

5.1.2e

To: [5.1.2e] - BD/CBJ/[5.1.2e]@minjenv.nl]; [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ [5.1.2e]@minjenv.nl]; [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ [5.1.2e]@minjenv.nl]
From: [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ
Sent: Mon 4/12/2021 3:32:38 PM
Subject: FW: gesprek verkenning publiekrechtelijk systeem interlandelijke adoptie
Received: Mon 4/12/2021 3:32:39 PM

Ti!
Met vriendelijke groet,

[5.1.2e]
senior adviseur

.....
Ministerie van Justitie en Veiligheid
Directoraat-Generaal Straffen en Beschermen
Directie Coördinatie Financien, Bedrijfsvoering en Juridische Zaken
Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag
Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag

T 06 [5.1.2e]
[5.1.2e]@minjenv.nl
www.rijksoverheid.nl/jenv

.....
Voor een rechtvaardige en veilige samenleving
.....

Van: [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ
Verzonden: maandag 12 april 2021 17:32
Aan: [5.1.2e]@gmail.com'; [5.1.2e]@hotmail.com'
CC: [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ
Onderwerp: gesprek verkenning publiekrechtelijk systeem interlandelijke adoptie

Beste [5.1.2e] en [5.1.2e]
Graag nodig ik u uit voor een gesprek over een alternatief publiekrechtelijk systeem voor interlandelijke adoptie. Ik schrijf u gezamenlijk aan, naar aanleiding van uw bericht van dd. 8 april 2021 gericht aan onder meer de Minister. Naar aanleiding van het rapport van de Commissie Onderzoek Interlandelijke Adoptie in het verleden heeft de Minister voor Rechtsbescherming aangekondigd te zullen verkennen of er een publiekrechtelijk alternatief voor het huidige adoptiesysteem denkbaar is waarmee de kans op misstanden wordt weggenomen. Naast literatuuronderzoek, plannen we op dit moment gesprekken in om uitvoering te geven aan deze verkenning. De stem van de geadopteerden en betrokkenen zelf kan hierbij uiteraard niet ontbreken, zoals u zelf ook benadrukt in uw bericht.

Ik voer de gesprekken samen met mijn collega [5.1.2e]. Kijkend naar onze agenda zijn bijvoorbeeld de volgende momenten mogelijk:
-maandag 19/4 van 15-16 uur
-dinsdag 20/4 van 13-14 uur
-maandag 26/4 van 14-15 uur
-dinsdag 27/4 vanaf 13 uur

We horen graag of er een geschikt moment tussen zit. Anders zoeken we nog even verder. Alvast hartelijk dank voor uw reactie.
Met vriendelijke groet,

[5.1.2e]
senior adviseur

.....
Ministerie van Justitie en Veiligheid
Directoraat-Generaal Straffen en Beschermen
Directie Coördinatie Financien, Bedrijfsvoering en Juridische Zaken
Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag
Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag

T 06 [5.1.2e]
[5.1.2e]@minjenv.nl
www.rijksoverheid.nl/jenv

.....
Voor een rechtvaardige en veilige samenleving
.....

To: [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC/JIZ [5.1.2e] [mailto:[5.1.2e]@minjenv.nl]
Cc: [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC/JIZ [5.1.2e] [mailto:[5.1.2e]@minjenv.nl]
From: [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC/JIZ
Sent: Mon 3/28/2022 3:46:40 PM
Subject: FW: GRAAG ADVIES 28-3: Kritische aanvullingen bij het artikel van Balk en collega's naar aanleiding van rapport Commissie Joustra
Received: Mon 3/28/2022 3:46:48 PM
[Reactie op artikel Investigating historical abuses](#) [5.1.2e].pdf
[Reactie \[5.1.2e\] op het Rapport misstanden bij Interlandelijke adoptie, Commissie Joustra.pdf](#)

Hoi [5.1.2e]

Dit is geen burgerbrief. Ik heb de zaak in Digijust op jouw naam gezet en neem [5.1.2e] in de cc van deze mail mee.

[5.1.2e]

Van: Secretariaat - Minister voor Rechtsbescherming <[5.1.2e]@minjenv.nl>

Verzonden: woensdag 23 maart 2022 13:14

Aan: Info PIV - DC/PIV <[5.1.2e]@minjenv.nl>; [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC <[5.1.2e]@minjenv.nl>; Directiesecretariaat - DARC <[5.1.2e]@minjenv.nl>

CC: [5.1.2e] - BD/DBO/ADVIES <[5.1.2e]@minjenv.nl>; [5.1.2e] - BD/DBO/ADVIES <[5.1.2e]@minjenv.nl>; [5.1.2e] - BD/DBO/M&B <[5.1.2e]@minjenv.nl>; [5.1.2e] - BD/DBO <[5.1.2e]@minjenv.nl>

Onderwerp: FW: Kritische aanvullingen bij het artikel van Balk en collega's naar aanleiding van rapport Commissie Joustra

Graag in behandeling nemen.

Veel dank.

Met vriendelijke groet,

[5.1.2e]

Secretariaat Minister voor Rechtsbescherming

Telefoon: +31 70 [5.1.2e]

Mobiel: +31 6 [5.1.2e]

Mail: [5.1.2e]@minjenv.nl

[5.1.2e]

5.1.2i

[5.1.2e]

[5.1.2e]

Pagina's zijn geweigerd

1 - 9

5.1.2i

Pagina's zijn geweigerd

1 - 6

5.1.2i

To: [redacted] - BD/CBJ/JIZ [redacted] @minjenv.nl]; [redacted] -
BD/DSen/J [redacted] @minjenv.nl
Cc: [redacted] - BD/CBJ/JIZ [redacted] @minjenv.nl]; [redacted] - BD/CBJ [redacted] @minjenv.nl
From: [redacted] - BD/CBJ/JIZ
Sent: Fri 5/28/2021 9:19:45 AM
Subject: FW: Inbreng voor commissiedebat inzake adoptie 9 juni as.
Received: Fri 5/28/2021 9:19:46 AM

Ik vermoed dat Kamerleden met meer van deze soort mails benaderd worden.
Zie hieronder

Van: Centrale autoriteit Interlandelijke adoptie - DGSenB

Verzonden: vrijdag 28 mei 2021 10:55

Aan: [redacted] - BD/CBJ/JIZ

Onderwerp: FW: Inbreng voor commissiedebat inzake adoptie 9 juni as.

Gr [redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@gmail.com>

Verzonden: vrijdag 28 mei 2021 10:35

Aan: [redacted]@tweedekamer.nl

Onderwerp: Inbreng voor commissiedebat inzake adoptie 9 juni as.

T.a.v. vaste commissie voor Justitie en Veiligheid

Betreft: commissiedebat inzake adoptie 9 juni 2021

Geachte Kamerleden,

Met ontsteltenis namen wij enige tijd geleden kennis van de adoptiestop n.a.v. het rapport van de Commissie Joustra. Het is onbegrijpelijk (en wellicht ook onrechtmatig) dat de Minister op basis van een dergelijk eenzijdig en generaliserend rapport heeft kunnen besluiten tot een algehele, wereldwijde adoptiestop naar Nederland. Tevens verbaast het ons dat uw Kamer dit heeft laten gebeuren. Adoptie is immers een internationale kindbeschermingsmaatregel. Wij hopen dan ook dat uw Kamer na het debat op 9 juni as. de huidige adoptiestop zal laten opheffen, in elk geval voor die landen waarvan algemeen bekend is dat de internationale adoptieprocedures streng gereguleerd zijn en met de meest zorgvuldige waarborgen zijn omkleed. In dat verband kunnen wij u uit eigen kennis en ervaring meedelen dat dit (voorzover wij

weten) in elk geval geldt voor [redacted] Zelf adopteerden wij [redacted]
[redacted] nadat wij daartoe waren uitgekozen door [redacted] Sindsdien hebben wij regelmatig
contact met [redacted] via een speciaal daarvoor bestemde website. Op die manier delen wij informatie met
[redacted] over de ontwikkeling, foto's en video's van [redacted] Het onderlinge contact is altijd uitstekend geweest.

Vanzelfsprekend zullen wij alle informatie over de afstamming en [redacted] van [redacted] met [redacted] delen
op momenten en manieren die passen bij [redacted] ontwikkeling.

Wij hopen dat u dit bij uw voorbereiding van het debat met de Minister zult kunnen betrekken.

Wij wensen u veel wijsheid toe bij uw besluitvorming in het belang van het kind.

Hoogachtend,

[redacted] & [redacted]
tel. 06- [redacted] Amsterdam

To: [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC/JIZ [5.1.2e]@minjenv.nl]
From: [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC/JIZ
Sent: Mon 3/21/2022 10:27:14 AM
Subject: FW: Interlandelijke adoptie - input uit wetenschap en klinische praktijk
Received: Mon 3/21/2022 10:27:15 AM
[210322BriefMinisterJV2022mrtdef.pdf](#)

Ha [5.1.2e]

Hier ter info een brief van [5.1.2e] gericht aan Mrb

[5.1.2e]
Van: [5.1.2e] Dubbel, zie gegevens van betreffende mail hieronder'

Verzonden: [5.1.2e] Dubbel, zie mail van 21 maart 2022 09:57:06 AM. Verschil vanwege probleem met tijdsynchronisatie in het systeem

Aan: [5.1.2e]
CC: [5.1.2e] Dubbel, zie gegevens van betreffende mail hierboven'

Onderwerp: Interlandelijke adoptie - input uit wetenschap en klinische praktijk

[5.1.2e]
Dubbel, zie gegevens van betreffende mail hierboven

[5.1.2e]

5.1.2e

Aan: Minister voor Rechtsbescherming,
de heer F. Weerwind
Dept. Justitie en Veiligheid

5.1.2e

Betreft : Interlandelijke adoptie

5.1.2e maandag 21 maart 2022

Geachte Minister Weerwind,

Ruim een maand geleden stuurde ik u als scientist-practitioner¹, sinds 1992 werkzaam in het veld van adoptie-, kindbescherming en trauma, een brief over de adoptie stop. Uiteraard hoop ik dat u die brief gelezen heeft, maar realiseer me tegelijkertijd dat u veel brieven krijgt, dus mogelijk las u hem niet. We zijn al weer wat weken verder en u beraadt zich over een brief aan de kamer. Ik hoop dat u dit schrijven als input mee kunt en wilt nemen.

Inmiddels heeft u betrokken partijen in het veld gesproken, maar bij mijn weten (nog) geen klinici of wetenschappers, klopt dat? Ik ben daarom zo vrij mij even tot u te richten met deze brief om te voorkomen dat de wetenschappelijke en klinische evidentie (weer) over het hoofd gezien wordt in de besluitvorming. Deze informatie is (ook) door de Commissie Joustra volkomen genegeerd. Helaas. Nederland heeft een zeer goede reputatie in adoptie-onderzoek en ik ben er van overtuigd dat een gesprek met onderzoekers zoals

5.1.2e

en

5.1.2e

veel

zinnvolle inzichten kan opleveren.

Adoptie is een maatregel die het belang van het kind dient, maar zoals alle kindbeschermingsmaatregelen, kan ze alleen maar dit belang dienen als ze is ingebed in een goede structuur en degelijk bestuurlijk is geborgd. Als uitvoering vervolgens verankerd en gemonitord wordt via wetenschappelijk onderzoek, dan kan adoptie echt het verschil maken. Immers, adoptie is niet iets dat stopt omdat wij stoppen. Adoptie stoppen kan alleen als er geen kinderen meer zijn waar adoptie voor nodig is, toch? Zo ver is het helaas nog nergens ter wereld. Adoptie is van alle tijden en hoewel we allemaal vinden dat ouders en kinderen in principe bij elkaar horen, weten we ook dat - uit oogpunt van bescherming van het kind - de ouder kind band soms verbroken wordt. Redenen zijn legio, zo zijn er ouders die hun kind niet willen opvoeden (wellicht het laatste taboe in Nederland?), hun kind niet kunnen opvoeden (denk aan ziekte, overlijden, detentie etc) of hun kind niet mogen opvoeden (getoetst en bepaald door een rechter). Elk kind dat opgroeit in een adoptiegezin heeft een eigen, unieke levensgeschiedenis. Adoptie prevaleert boven pleegzorg vanwege de onvoorwaardelijkheid en stabiliteit. De wetenschappelijke evidentie daarvoor is groot: kinderen die niet bij hun biologische ouders kunnen opgroeien, zijn het beste af in een adoptiegezin. ²

De vraag blijft hangen, welk probleem in het hier en nu de adoptiestop oplost. In elk geval niet dat van kinderen die in tehuizen wachten. Ook niet dat van ouders die hun kind niet willen opvoeden, maar het wel een gezin willen geven.³ Evenzo niet van kinderen die geen ouders of familie hebben. Een adoptiestop bestrijdt geen misstanden. Sterker nog, de kans dat ze misstanden gaat faciliteren omdat adoptie mogelijk in het illegale circuit doorgaat, acht ik vrij groot. De roep om de stop komt vooral van hen die slachtoffer werden van kinderhandel, niet echt adoptabel waren, of die een nare tijd hadden in het adoptiegezin, van een groep die daadwerkelijk onrecht is aangedaan.

5.1.2e

Kan een adoptiestop het verleden veranderen? Boosheid verdriet en trauma wegnemen? Herstellen wat op individueel niveau mis is gegaan? Daar zijn andere meer geëigende middelen voor, denk aan therapie en/of begeleiding. Het is geen sinecure je tot een ingewikkeld levensverhaal te verhouden of trauma's te verwerken. Een adoptiestop verandert niets aan die immense levensopgave. Degelijke hulp in de GGZ veelal wel.

Nu de adoptiestop in huidige vorm niet daadwerkelijk een probleem oplost, niet voor volwassenen die vastgelopen zijn, niet voor kinderen die wachten, zou ik u willen vragen de stop op te heffen. Laat adopties doorgaan, maar leer van het verleden, gebruik wetenschappelijke kennis en inzichten, leer van ervaringen van betrokkenen en klinici en zet een nieuw systeem op. Repareer fouten uit het (verre) verleden in een separaat traject voor betrokkenen, bied goede hulp aan zodat deze mensen verder kunnen. Maak ondertussen een adoptiesysteem dat klopt, een systeem dat als voorbeeld kan dienen voor andere landen.

Laat adoptie bestaan, maar bouw aan alternatieven in de geboortelanden: doe het één laat het ander niet na, zoals bijvoorbeeld gedaan wordt via www.bebglobal.org. Een dergelijke aanpak is naar mijn bescheiden mening daadwerkelijk bestrijden van misstanden. Een adoptiestop niet, dat is slechts weggijken, kinderen in de steek laten en het grote probleem van miljoenen kinderen zonder gezin wereldwijd van het Nederlandse bord schuiven. Het lost niets op.

Tot slot spreek ik mijn hoop uit dat u een besluit neemt vanuit de kinderen, voor de kinderen, voor hen die er al zijn en geen gezin hebben, voor de vele wachtenenden in uitzichtsloze situaties. Elke 3-4 maanden in een tehuis leidt tot 1 maand ontwikkelingsachterstand,^{4 5} om maar eens een wetenschappelijk feit te noemen. Ik spreek mijn hoop uit dat u de adoptiestop opheft en een nieuw, robuust systeem vorm laat geven, een transparante child-led service maakt, waarbij geboortegezinnen ondersteund worden, ouders mogen kiezen voor afstand maar niet gedwongen worden hiertoe en adoptie beschikbaar blijft waar nodig. Voor ouders die hun kind niet willen, kunnen of mogen opvoeden.⁶ Een child-led service die blijft bestaan zo lang als nodig is, want eigenlijk kan adoptie alleen maar stoppen als er geen gezinnen voor kinderen meer nodig zijn, toch? Daarnaast streven is nobel, maar tot het zo ver is, is adoptie het in onderzoek bewezen beste alternatief voor kinderen. Laten we dat als feit aannemen en zorgen voor verantwoorde uitvoering.

Mocht u een toelichting willen op het bovenstaande dan ben ik - vanwege een zeer drukke praktijk - vooral goed per e-mail bereikbaar op 5.1.2e of 5.1.2e@protonmail.com en natuurlijk bent u, zou dat ooit in uw en mijn agenda passen, van harte welkom voor een gesprek/werkbezoek op mijn praktijk. Ik licht e.e.a graag toe in persoon.

Hoogachtend

5.1.2e

5.1.2e

Volledigheidshalve gaat deze brief cc aan de aan het adoptiedossier gekoppelde ambtenaren,

5.1.2e

5.1.2e

EINDNOTEN

5.1.2e

²Van IJzendoorn, M.H, Bakermans-Kranenburg, M.J, Duschinsky, R, Fox, N. A., Goldman, P.S., Gunnar, M. R, Johnson, D.E. Nelson, C.A., Reijman, S. ,Skinner, G.C.M., Zeanah, CH. ., Sonuga-Barke, E.J. S. (2020). Institutionalisation and deinstitutionalisation of children 1: A systematic and integrative review of evidence regarding effects on development. *The Lancet. Psychiatry*, 7(8), 703-720.

Goldman, Ph.S. Bakermans-Kranenburg, M.J., Bradford, B. ,Christopoulos, A., Lim Ah Ken, P. , Cuthbert C., Duchinsky, R. Fox, N.A., Grigoras, S., Gunnar, M.R , Ibrahim, R.W.,Johnson, D. ,Kusumaningrum, S , Agastya N.L.P., Mwangangi, F. M. , Nelson, C.A. , Ott, E.M., Reijman, S., van IJzendoorn, M.H. Zeanah, C.H. , Zhang, Y., Sonuga-Barke E.J.S. (2020) Institutionalisation and deinstitutionalisation of children 2: policy and practice recommendations for global, national, and local actors *The Lancet Child & Adolescent Health*, Volume 4, Issue 8, August 2020, Pages 606-633

³ Er is een groep ouders die hun kind niet wil opvoeden, deze groep kiest voor adoptie, ook na intensieve hulpverlening. Dit lijkt een taboe?. De LATAR registratie van voornemens tot afstand ter adoptie en uitgevoerde afstanden in Nederland laat zien dat circa 25% van de vrouwen hun voornemen uit voert: dat is één op de vier vrouwen.... Eigen keuze is een groot grondrecht, toch? (Bron: FIOM)

⁴Van IJzendoorn, M.H, Bakermans-Kranenburg, M.J, Duschinsky, R, Fox, N. A., Goldman, P.S., Gunnar, M. R, Johnson, D.E. Nelson, C.A., Reijman, S. ,Skinner, G.C.M., Zeanah, CH. ., Sonuga-Barke, E.J. S. (2020). Institutionalisation and deinstitutionalisation of children 1: A systematic and integrative review of evidence regarding effects on development. *The Lancet. Psychiatry*, 7(8), 703-720.

Goldman, Ph.S. Bakermans-Kranenburg, M.J., Bradford, B. ,Christopoulos, A., Lim Ah Ken, P. , Cuthbert C., Duchinsky, R. Fox, N.A., Grigoras, S., Gunnar, M.R , Ibrahim, R.W.,Johnson, D. ,Kusumaningrum, S , Agastya N.L.P., Mwangangi, F. M. , Nelson, C.A. , Ott, E.M., Reijman, S., van IJzendoorn, M.H. Zeanah, C.H. , Zhang, Y., Sonuga-Barke E.J.S. (2020) Institutionalisation and deinstitutionalisation of children 2: policy and practice recommendations for global, national, and local actors *The Lancet Child & Adolescent Health*, Volume 4, Issue 8, August 2020, Pages 606-633

⁵ IJzendoorn, M.H. van & Juffer, F. (2006). The Emanuel Miller Memorial Lecture 2006: Adoption as intervention. Meta-analytic evidence for massive catch up and plasticity in physical, socio-emotional and cognitive development. *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, 47, 1228-1245

⁶ Er is een groep ouders die hun kind niet wil opvoeden, deze groep kiest voor adoptie, ook na intensieve hulpverlening. Dit lijkt een taboe?. De LATAR registratie van voornemens tot afstand ter adoptie en uitgevoerde afstanden in Nederland laat zien dat circa 25% van de vrouwen hun voornemen uit voert: dat is één op de vier vrouwen.... Eigen keuze is een groot grondrecht, toch? (Bron: FIOM)

To: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F [5.1.2e] @minjenv.nl]; [5.1.2e] -
BD/DGSB/DJFC/F [5.1.2e] @minjenv.nl]; [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC/JIZ [5.1.2e] @minjenv.nl]
Cc: [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC/JIZ [5.1.2e] @minjenv.nl]; [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F [5.1.2e] @minjenv.nl]
From: [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC
Sent: Mon 2/14/2022 8:25:42 AM
Subject: FW: Interlandelijke adoptie
Received: Mon 2/14/2022 8:25:44 AM
[BriefMinisterJV2022feb.pdf](#)
[ATT00001.htm](#)
[5.1.2e]
[ATT00002.htm](#)
[TK Voortgang standpunt toekomst interlandelijke adoptie.docx](#)
[ATT00003.htm](#)

Hoi collega's,

Zie reactie plus brief van [5.1.2e] heeft het ook over een onderzoek in/van de Lancet. Kennen we dat? Is een van de meest toonaangevende bladen voor wetenschappelijk onderzoek.

Gr [5.1.2e]

Van: [5.1.2e]

Verzonden: vrijdag 11 februari 2022 17:21

Aan: [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC

CC: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F

Onderwerp: Re: Interlandelijke adoptie

Dag [5.1.2e] en [5.1.2e]

dank voor deze brief en de informatie over het traject dat nu voorligt. Ik heb zojuist meneer Weerwind een brief gestuurd om mijn zorgen over e.e.a te uiten.

Ter info doe ik deze brief ook aan u toekomen.

Vriendelijke groet en een goed weekend toegewenst,

[5.1.2e]

5.1.2e

Aan: Minister voor Rechtsbescherming,
de heer F. Weerwind
Dept. Justitie en Veiligheid

5.1.2e

5.1.2e

Betreft : Interlandelijke adoptie

5.1.2e vrijdag 11 februari 2022

Geachte meneer Weerwind,

Allereerst gefeliciteerd met uw benoeming tot minister. Er liggen vele boeiende en ook complexe dossiers op uw bureau stel ik me zo voor. Tot mijn schrik ontbrak adoptie in hoofdlijnenbrief Justitie en Veiligheid die u deze week met uw collega mevrouw Yeşilgöz aan de Tweede Kamer stuurde, dat verbaast me en middels deze brief wil ik - als scientist-practitioner¹, sinds 1992 werkzaam in het adoptieveld, deze verbazing met u delen.

Voor mij als clinicus, met een stevige link met wetenschappelijk onderzoek, is het totaal onbegrijpelijk hoe adoptie als meest onderzochte, meest robuuste en best resultaat hebbende kinderbeschermingsmaatregel zo in het verdomhoekje kon belanden. Wat is er gebeurd dat een eenzijdige focus op misstanden de merites voor de meerderheid van de kinderen totaal onbelicht laat? Hoe kan het zijn dat feiten van vroeger, die nota bene niet kwantitatief in kaart gebracht zijn maar alleen incident bepaald belicht zijn, zo'n koerswijziging tot stand brachten en Nederland doen twifelen over adoptie an sich?

Vooropgesteld: misstanden zijn verwerpelijk, er zijn mensen beschadigd geraakt in onzuivere processen in een periode dat er nog geen wet-en regelgeving was². Dit verdient veel aandacht en bovenal degelijke reparatie. Dat kan in therapie (mijn dagelijks werk), dat kan via een publiekelijk excuus (vorig jaar door demissionair minister Dekker gegeven namens de regering), dat kan via maatschappelijke erkenning en openheid, dat kan via inrichten van ondersteunende structuren om afstammingsinformatie en dossierinformatie te verwerven en zo is er meer mogelijk. Allemaal belangrijk. Dat moet doorgang vinden, maar... er is denk ik in het debat wat anders gebeurd. Er is mijns inziens volledig uit het oog verloren dat de gekozen focus leidt tot een eenzijdig beeld van adoptie, tot een beperkte focus. In mijn vak spreken we dan van vertekening van het klinisch oordeel.

De impact van deze vertekende beeldvorming is enorm. Ze zorgt ervoor dat adoptie in onmin is geraakt. Dat is vreemd en vanuit degelijk wetenschappelijk onderzoek voor mij totaal onverklaarbaar. Het wordt nog ernstiger wanneer op grond van een eenzijdige focus adoptie ineens besmet lijkt en zelfs door kinderrechten organisaties als 'inherent kwaad' wordt bestempeld³.

Dit staat haaks op alle cijfers, wereldwijd. Adoptie is onze enige evidence based kinderbeschermingsmaatregel, met een gigantisch hoge succesratio en mits goed uitgevoerd van levensbelang voor de betrokken kinderen, zo concludeert een consortium van onderzoekers in 2019, nog eens bekrachtigd door een Special Commission Group van The Lancet die de verwoestende effecten van tehuisopvang onderzocht. In deze onderzoeksgroepen, bestaand uit toonaangevende wetenschappers, wordt adoptie als een van de belangrijkste mogelijkheden aangereikt om kinderen goede randvoorwaarden voor groei en ontwikkeling te bieden *met goed resultaat*.⁴

Adoptie past in het scala van maatregelen dat erop gespitst is om kinderen die - om welke reden dan ook⁵ - niet in hun eigen gezin op kunnen groeien, een permanent, levenslang thuis te geven. Iedereen heeft een permanente basis nodig, mensen hebben relaties nodig. Onvoorwaardelijke veilige relaties. Gezinsrelaties. Het lijkt inmiddels taboe om te erkennen dat er kinderen zijn die niet bij hun oorspronkelijke familie kunnen blijven omdat de relaties of situatie daar te gevaarlijk is of simpelweg niet goed genoeg voor deze kinderen. Het lijkt taboe te erkennen dat er ouders zijn die hun kind niet *willen* opvoeden. In binnen en buitenland. Durft Nederland dat taboe te doorbreken en te erkennen dat er altijd kinderen zullen zijn voor wie adoptie nodig is? Als we adoptie afschaffen kunnen we daarmee doen alsof we adoptie niet nodig hebben? Kan dat echt?

Als we adoptie definitief stoppen, wat doen we dan eigenlijk? Is er een relatie tussen de huidige adoptie stop en een goede toekomst bieden aan kinderen die niemand meer hebben, kinderen die geen eigen gezin hebben? Houdt kinderbescherming echt op bij de landsgrens? Kan dat? Mag dat - denkend aan het feit dat we in Nederland het IRVK en het Haags Adoptieverdrag hebben geratificeerd. Noblesse oblige, toch?

Feit is dat er geadopteerden zijn die slachtoffer zijn geworden van kinderhandel, dat er geadopteerden die voor, tijdens of na de adoptie ernstig getraumatiseerd zijn geraakt, zo dat het leven erg ingewikkeld geworden is, geadopteerden die amper verder kunnen met hun leven. Helaas heeft het onderzoek van de Commissie Joustra ons geen inzicht kunnen geven op de exacte aantallen geadopteerden die dit betreft.

Wel zicht hebben we - dankzij het CBS onderzoek dat binnen het onderzoeksproject van de voornoemde commissie uitgevoerd werd - op de beleving en houding ten aanzien van adoptie door volwassen geadopteerden. De cijfers staven de succesratio's uit wetenschappelijk onderzoek: 84% van de geadopteerden rapporteert dat adoptie hen meer kansen heeft gegeven en 70% is blij geadopteerd te zijn.⁶ Klopt het dat ik deze feiten amper terug zie in de weging en besluitvormingsprocessen? Hoe kan dat toch?

Er valt nog veel te zeggen over interlandelijke adoptie, maar op grond van het bovenstaande, de zwijgende meerderheid van de geadopteerden die okay zijn met hun adoptie, de karrenvracht aan wetenschappelijke studies, de verwoestende effecten van tehuisopvoeding voor kinderen⁷, vraag ik u om de adoptie-stop ongedaan te maken. Het verzoek is om adoptie onder te brengen in een vernieuwd publiek stelsel.

Tegelijkertijd verzoek ik u oog te houden voor individueel leed en complexe hulpvragen van hen die slachtoffer werden van kinderroof en/of zo veel traumatische ervaringen in hun leven hadden dat zij moeite hebben met functioneren. Dit neemt niet weg dat de laatste twee groepen niet synoniem gezien kunnen worden met adoptie. Noch een legitimering vormen voor het stoppen met adoptie, met deze evidence based kinderbeschermingsmaatregel.

Adoptie, geadopteerd zijn, is complex en brengt extra levenstaken met zich mee. Zorgvuldige procedures, transparante toetsing, volledige dossiers en openheid maken die extra levenstaken draaglijk omdat er een veilige en permanente gezinsbasis is van waaruit het leven wordt geleefd. Dit blijkt zo goed te werken, dat er ruimschoots tevredenheid en blijdschap ervaren wordt. De overheid kan ervoor zorgen dat het systeem dat kinderen in adoptiegezinnen plaatst, deugt.

U heeft veel dossiers op uw bord gekregen. Het adoptiedossier is misschien wel een van de moeilijkste dossiers. Mede daarom, vind ik het bijzonder dat het niet in de hoofdlijnenbrief staat, toch? Ik hoop dat u dit dossier oppakt en de boeken in kan gaan als de minister die de uitdaging aanneemt en interlandelijke adoptie opnieuw uitvindt. U kunt interlandelijke adoptie opnieuw inrichten, zo dat er een degelijke 'child led service' gemaakt wordt met als doel kinderen beschermen en een gezin bieden daar waar er *bewezen geen andere optie is - met waar mogelijk en verantwoord behoud van contact met het 'kinship network'* uiteraard. Daarbij gebruik maken van wetenschappelijke, klinische en praktijk kennis. Die laatste hopelijk gestoeld op zowel de moeizame als ook de goede ervaringen met adoptie. Aldus vertekeningen van het klinische oordeel vermijgend.

Om in therapietermen te spreken: *'life is not about what goes wrong but how you repair it'*. De fouten repareren houdt denk ik in goede hulp bieden aan hen die slachtoffer werden van misstanden en ontbrekende regelgeving in het verleden en tegelijkertijd ook hulp bieden aan kinderen die nu wachten op een gezin terwijl ook geluisterd wordt naar positieve adoptie-ervaringen. Dit kan allemaal naast elkaar bestaan, toch?

Mocht u ooit een toelichting willen op het bovenstaande dan ben ik - vanwege een zeer drukke praktijk - vooral goed per e-mail bereikbaar op 5.1.2e

Hoogachtend

5.1.2e5.1.2e

EINDNOTEN

5.1.2e

² Nadat de wetten op gebied van adoptie van kracht werden, 1989 (Wobpk) en 1998 (Wobka) samen met de ratificatie van het Haags Verdrag, zijn de misstanden minder geworden. Hoe veel minder weten we niet - er is noch een getalsmatige base line mbt aantallen verkeerde procedures of foutieve dossier-informatie voor 1989 of 1998 (Joustra c.s. leveren die data niet); noch daarna (niemand houdt dat bij). Een degelijke getalsmatige onderbouwing van beweringen in media en rapportages ontbreekt.

³ mond. communicatie 5.1.2e bij monde van 5.1.2e 12.202021 Diner Pensant

⁴ Palacios, J., Adroher, S., Brodzinsky, D. M., Grotevant, H. D., Johnson, D. E., Juffer, F., Martínez-Mora, L., Muhamedrahimov, R. J., Selwyn, J., Simmonds, J., & Tarren-Sweeney, M. (2019). Adoption in the service of child protection: An international interdisciplinary perspective. *Psychology, Public Policy, and Law*, 25(2), 57–72
Institutionalisation and deinstitutionalisation of children: The Executive Summary from a Lancet Group Commission. (2020). *The Lancet Child & Adolescent Health*, 4(8), 562-563.

Goldman, Ph.S. Bakermans-Kranenburg, M.J., Bradford, B., Christopoulos, A., Lim Ah Ken, P., Cuthbert C., Duchinsky, R. Fox, N.A., Grigoras, S., Gunnar, M.R., Ibrahim, R.W., Johnson, D., Kusumaningrum, S., Agastya N.L.P., Mwangangi, F. M., Nelson, C.A., Ott, E.M., Reijman, S., van IJzendoorn, M.H. Zeanah, C.H., Zhang, Y., Sonuga-Barke E.J.S. (2020) Institutionalisation and deinstitutionalisation of children 2: policy and practice recommendations for global, national, and local actors *The Lancet Child & Adolescent Health, Volume 4, Issue 8, August 2020, Pages 606-633*

Van IJzendoorn, M.H., Bakermans-Kranenburg, M.J., Duschinsky, R., Fox, N. A., Goldman, P.S., Gunnar, M. R., Johnson, D.E. Nelson, C.A., Reijman, S., Skinner, G.C.M., Zeanah, CH. ., Sonuga-Barke, E.J. S. (2020). Institutionalisation and deinstitutionalisation of children 1: A systematic and integrative review of evidence regarding effects on development. *The Lancet. Psychiatry*, 7(8), 703-720.

⁵ In tegenstelling tot wat de media aangeven, zijn er in elke maatschappij kinderen die niet kunnen of mogen opgroeien bij hun biologische ouders. Of kinderen die zonder ouders achterblijven simpelweg omdat ouders overlijden, gedetineerd zijn, langdurig opgenomen zijn bv. in psychiatrische voorzieningen. Het lijkt een taboe om dit te erkennen. Niet elke afstand is gedwongen, niet elke moeder wil haar kind houden. Soms spelen culturele zaken mee, soms gezinssamenstelling of omstandigheden waaronder iemand zwanger werd (geweld), familiale invloeden enz. enz. Het is te simplistisch om te denken dat elke afstand voorkomen kan worden. In Nederland weten we dat ongeveer eenderde van de voorgenomen afstanden ter adoptie jaarlijks doorgang vindt.

⁶ <https://www.cbs.nl/nl-nl/longread/aanvullende-statistische-diensten/2021/interlandelijke-adoptie-in-nederland/samenvatting>

⁷ Institutionalisation and deinstitutionalisation of children: The Executive Summary from a Lancet Group Commission. (2020). *The Lancet Child & Adolescent Health*, 4(8), 562-563.

Goldman, Ph.S. Bakermans-Kranenburg, M.J., Bradford, B., Christopoulos, A., Lim Ah Ken, P., Cuthbert C., Duchinsky, R. Fox, N.A., Grigoras, S., Gunnar, M.R., Ibrahim, R.W., Johnson, D., Kusumaningrum, S., Agastya N.L.P., Mwangangi, F. M., Nelson, C.A., Ott, E.M., Reijman, S., van IJzendoorn, M.H. Zeanah, C.H., Zhang, Y., Sonuga-Barke E.J.S. (2020) Institutionalisation and deinstitutionalisation of children 2: policy and practice recommendations for global, national, and local actors *The Lancet Child & Adolescent Health, Volume 4, Issue 8, August 2020, Pages 606-633*

Van IJzendoorn, M.H., Bakermans-Kranenburg, M.J., Duschinsky, R., Fox, N. A., Goldman, P.S., Gunnar, M. R., Johnson, D.E. Nelson, C.A., Reijman, S., Skinner, G.C.M., Zeanah, CH. ., Sonuga-Barke, E.J. S. (2020). Institutionalisation and deinstitutionalisation of children 1: A systematic and integrative review of evidence regarding effects on development. *The Lancet. Psychiatry*, 7(8), 703-720.

buiten verzoek

Op 11 feb. 2022, om 16:54 heeft 5.1.2e - BD/DGSB/DARC <5.1.2e@minjenv.nl> het volgende geschreven:

Beste allen,

Eind vorig jaar heb ik u laten weten dat de voorziene brief over de toekomst van interlandelijk adoptie op dat moment niet meer aan de Tweede Kamer werd verzonden. Zoals u weet is inmiddels de nieuwe Minister voor Rechtsbescherming aangetreden. De Vaste Kamercommissie Justitie en Veiligheid heeft hem gevraagd om spoedig een brief over interlandelijke adoptie te mogen ontvangen. Naar aanleiding hiervan heeft hij vandaag een korte brief aan de Tweede Kamer verstuurd. Deze brief is als bijlage bijgevoegd bij deze mail. Zoals u kunt lezen zal binnenkort een uitgebreidere, inhoudelijkere brief aan de Tweede Kamer volgen. Ik zal u ook daarover informeren.

Vriendelijke groet,

5.1.2e

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

Ministerie van Justitie en Veiligheid

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Ministry of Justice and Security

To: [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ [5.1.2e]@minjenv.nl]
Cc: [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ [5.1.2e]@minjenv.nl]
From: [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ
Sent: Thur 1/28/2021 7:41:12 AM
Subject: FW: Kabinetsreactie
Received: Thur 1/28/2021 7:41:13 AM

Ter info

Van: [5.1.2e] - IND/SUA/ARVN

Verzonden: woensdag 27 januari 2021 14:04

Aan: [5.1.2e] - BD/DGM/DMB/TR&N ; [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ

Onderwerp: Kabinetsreactie

Beste [5.1.2e] en [5.1.2e]

Twee opmerkingen:

- 1) Ik heb van onze collega's die de verkorte mvv procedure adoptie behandelen dat ze nog maar weinig mvv vragen adoptie binnen krijgen. Er worden ook kinderen meteen Nederlander door de adoptie en die zien mijn collega's natuurlijk niet. Maar ik had ook van de Ca begrepen dat ze ook een dalende trend waarnemen in adoptieaanvragen. Kennelijk schijnt het subsidiariteitsbeginsel van het HAV te werken. Adoptielanden zijn welvarender geworden, waardoor er meer opvangmogelijkheden (zeker voor gezonde kinderen) in die landen zelf zijn.
- 2) Afschaffen interlandelijke adoptie. Ik zei gisteren al dat ik vrees dat er andere wegen zullen worden gevonden om adoptie kinderen naar Nederland te halen. Afwijzen van een verblijfsaanvraag op grond van ontbreken beginseltoestemming kan niet meer. Verder zal de afschaffing van interlandelijke adoptie ook consequenties hebben voor het BW. Zie artikel 10: 109 BW in rood. Ik neem aan dat dit artikel geschrapt wordt? Artikel 10: 108 BW van rechtswege erkenning van buitenlandse adoptiebeslissingen, als het buitenlandse kind geadopteerd is, terwijl adoptieouder en kind in het buitenland verbleven) blijft bestaan. Als de adoptieouders niet meer vanuit NL kunnen adopteren, gaan ze een tijd wonen in het buitenland en adopteren dan een kind.....

Gr. [5.1.2e]

Erkenning adoptie 10:109 BW

. Een buitenslands gegeven beslissing waarbij een adoptie tot stand is gekomen en die is uitgesproken door een ter plaatse bevoegde autoriteit van de staat waar het kind zowel ten tijde van het verzoek tot adoptie als ten tijde van de uitspraak zijn gewone verblijfplaats had, terwijl de adoptiefouders hun gewone verblijfplaats in Nederland hadden, wordt erkend indien:

- . de bepalingen van de Wet opnemng buitenlandse kinderen ter adoptie in acht zijn genomen,
- . de erkenning van de adoptie in het kennelijk belang van het kind is, en
- . erkenning niet op een grond, bedoeld in artikel 108 lid 2 of lid 3 van dit Boek, zou worden onthouden.

To: [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ [5.1.2e]@minjenv.nl
From: [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ
Sent: Wed 5/26/2021 7:21:45 AM
Subject: FW: Mail [5.1.2e].pdf
Received: Wed 5/26/2021 7:21:47 AM
[Mail \[5.1.2e\].pdf](#)

Graag deze even bespreken ook

Van: [5.1.2e] BD/CBJ/JIZ

Verzonden: woensdag 26 mei 2021 09:12

Aan: [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ ; [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ

Onderwerp: FW: Mail [5.1.2e].pdf

Hoi [5.1.2e] – en meteen [5.1.2e]

M.b.t. deze mail van [5.1.2e] (zie attachments): Ik denk dat dit neerkomt op een burgerbrief en dat het goed zou zijn om – de behandeling van – de reactie hierop af te stemmen met [5.1.2e] (hierbij meteen in CC). Ik kan mij goed voorstellen dat hier alsnog een reactie op moet komen vanuit (uitvoerings)beleid.

Vr. groet,

[5.1.2e]

Sr. adviseur Juridische Zaken

.....
Ministerie van Justitie en Veiligheid
Directoraat-Generaal Straffen en Beschermen
Directie Coördinatie Financiën, Bedrijfsvoering en Juridische Zaken
Portefeuille Juridische en Internationale Zaken
Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag | Kamer (flexplek)
Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag

.....
T 06 [5.1.2e]

F 070 [5.1.2e]

[5.1.2e]@minjenv.nl

www.rijksoverheid.nl/jenv

.....
Voor een veilige en rechtvaardige samenleving

Van: [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ [5.1.2e]@minjenv.nl>

Verzonden: dinsdag 25 mei 2021 12:11

Aan: [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ [5.1.2e]@minjenv.nl>

Onderwerp: Mail [5.1.2e].pdf

Deze brief

Van: Secretariaat - Minister voor Rechtsbescherming
Verzonden: do, 25 feb 2021 17:19:28 +0100
Aan: Info PIV - DC/PIV
Cc: [5.1.2e] - BD/DBO/M&B; [5.1.2e] - BD/DBO/ADVIES; [5.1.2e]
- BD/DBO/ADVIES; [5.1.2e] - BD/DBO
Onderwerp: FW: [POSTMAP] FW: Persoonlijk - Motie Omtzigt & Commissie Joustra

Op verzoek van MRb – ambtelijk afdoen

Van: Secretariaat - Minister van Justitie en Veiligheid
Verzonden: donderdag 25 februari 2021 13:02
Aan: Secretariaat - Minister voor Rechtsbescherming
Onderwerp: [POSTMAP] FW: Persoonlijk - Motie Omtzigt & Commissie Joustra

Beste [5.1.2e]

Voor MRb.

Met vriendelijke groet,

[5.1.2e]

Secretaresse minister van Justitie en Veiligheid

T. 070 [5.1.2e] | M. 06 [5.1.2e]

Van: [5.1.2e]@gmail.com>

Verzonden: donderdag 25 februari 2021 12:59

Aan: Secretariaat - Minister van Justitie en Veiligheid <minister@minjenv.nl>

CC: [5.1.2e] - BD/DCOM/WS&O <[5.1.2e]@minjenv.nl>

Onderwerp: Persoonlijk - Motie Omtzigt & Commissie Joustra

Geachte Minister Dekker,

Twee weken geleden maakte u namens het Kabinet excuses aan geadopteerden.

Mijn telefoon stond niet meer stil. Vele geadopteerden uit alle hoeken van de wereld die me vertelden hoeveel deze excuses voor hun betekenen.

Op mij maakte het veel indruk toen u aangaf dat het Kabinet had besloten per direct alle nieuwe adopties te stoppen. De Commissie Joustra vond de aanhoudende signalen, ook na 1998, van kinderroof en kinderhandel van dien orde dat een onmiddellijke stop de enige logische conclusie kon zijn.

In het kader van de Motie Omtzigt voor het onderdeel over adoptie heb ik op uw verzoek contact gehad met uw Ministerie. Tijdens dit gesprek is ambtelijk aangegeven dat het [5.1.2e] Adoptie Dossier tot een hete aardappel is verworpen in de EU, die niemand wil aanpakken.

Daarom ben ik blij dat u nieuwe interlandelijke adopties nu heeft stopgezet. Dit is in lijn met waarop de Europese Commissie aandrong in [5.1.2e] zijnde implementatie van het Internationale Verdrag voor de Rechten van het Kind en het Europese Verdrag tot bescherming van de Rechten van de Mens.

Hiermee heeft de Regering feitelijk uitvoering gegeven aan het tweede deel van de Motie Omtzigt over [5.1.2e], zijnde het probleem van kinderhandel op te lossen.

Het eerste deel van de motie blijft echter onopgelost, zijnde een fatsoenlijke oplossing voor [5.1.2e]
[5.1.2e] [5.1.2e]

In uw brief aan de Tweede Kamer schreef u dat het kabinet bedreigingen tegen ambtsdragers in de

publieke sector, ook ambtsdragers werkzaam bij de Europese Commissie, te allen tijde en in welke vorm dan ook onacceptabel acht. Het is echter wel realiteit. 5.1.2e
Ondanks aangiftes, wordt bescherming niet geboden. Niet in Nederland, niet in België.

5.1.2e De erkenning opeenvolgend nu door de de unanieme Tweede Kamer Motie Omtzigt, de Commissie Joustra en nu het Kabinet zijn belangrijke mijlpalen.

Derhalve verzoek ik u nu, samen met uw collega van Buitenlandse Zaken, alsnog een oplossing te bewerkstelligen. Met het rapport van de Commissie Joustra moet de tijd van wegstijgen ook op Europees niveau ophouden en verantwoordelijkheid worden genomen.

Ik zou graag met u willen meedenken over de vervolgstappen op basis van de aanbevelingen van de Commissie Joustra.

Tot nadere toelichting gaarne bereid,

Met hartelijke groet,

5.1.2e

Mobiel: 06 5.1.2e

Pagina's zijn geweigerd

1 - 2

5.1.2i

Pagina's zijn geweigerd

1 - 4

5.1.2i

To: [5.1.2e] - BD/CBJ/[5.1.2e]@minjenv.nl]; [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ [5.1.2e]@minjenv.nl]; [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ [5.1.2e]@minjenv.nl]
From: [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ
Sent: Tue 2/9/2021 3:11:45 PM
Subject: FW: Moratorium - ter info
Received: Tue 2/9/2021 3:11:47 PM
[BriefminDekker0902021.pdf](#)
[5.1.2e] [email.png](#)
[5.1.2e] [t.b.v. hoorzitting rondetafelgesprek Interlandelijke adoptie d.d. 24 mei 2017.pdf](#)

Zie hieronder.

Een mail en brief van [5.1.2e] aan de Minister

[5.1.2e]

Van: [5.1.2e]

Verzonden: dinsdag 9 februari 2021 14:10

Aan: [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ ; [5.1.2e] RvdK

Onderwerp: Moratorium - ter info

Dag [5.1.2e] en [5.1.2e]

Het rapport COIA doet stof opwaaien. Ik wil dit niet in de media uitvechten - daar is nu alleen ruimte voor de pijn en de nare verhalen. Dat moet therapeutisch gezien ook zo zijn maar daarna komt een vervolg. We zijn nu in het stadium van erkennen, verkennen wat nodig is om tot een echte transformatie te komen hoop ik.

Heb zojuist een brief naar de woordvoerder van de minister gestuurd met daarbij als bijlage de position paper van het ADOC van 2017.

Ik stuur ze ter info ook aan jullie.

Reactie niet nodig. Dit is alleen FYI.

Groet

[5.1.2e]

PS ff ter info:

buiten verzoek

buiten verzoek

5.1.2e

Dhr. drs. S. Dekker,
Minister voor Rechtsbescherming

5.1.2e

betreft: interlandelijke adoptie,

5.1.2e

dinsdag 9 februari 2021

Geachte mijnheer Dekker,

Allereerst wil ik u danken voor de vasthoudendheid en de aandacht voor het thema interlandelijke adoptie. Voorts ben ik erg blij met het gedegen rapport van de Commissie Onderzoek Interlandelijke Adoptie in het verleden en nog meer met uw excuses namens het kabinet. Dank daarvoor, mede namens de vele volwassen geadopteerden in mijn praktijk die worstelen met identiteitsvragen.

Laat ik me even kort voorstellen: ik ben

5.1.2e

5.1.2e

De reden dat ik nu een brief schrijf, is dat ik niet in de media mijn zorg wil uitspreken omdat dat mogelijk polariseert en de nuancering verdwijnt maar wel graag enkele zaken onder uw aandacht wil brengen. Ik hoop dat u de tijd en ruimte heeft om deze brief te lezen.

U bent de eerste bewindspersoon die adoptie als kindbescherming heeft geoormd. Dat betekent een kentering in het beleidsdenken over adoptie. Ten tijde van mijn proefschrift (jaren '90) mocht ik dat zo niet stellen. Ik ben hier heel blij mee. Adoptie zien als kindbescherming heeft gevolgen. Kindbescherming is een ingewikkelde tak van sport. Zowel in binnen als buitenland. Transparantie, heldere kaders, duidelijke dossiers zodat kinderen later na kunnen gaan waarom hun leven gelopen is zoals het gelopen is, zijn voorwaarde. Dat ontbreekt nogal eens bij adoptie. Dat is niet nieuw, laakbaar en verdient verbetering.

Een moratorium inzake kindbescherming roept vragen op. Een moratorium als moment van herijken kan zinvol zijn, maar.. wie zijn hiermee gediend? Ik heb vragen, die ik graag aan u voorleg. Kan je kindbescherming ooit stoppen? Wat betekent dat? Uiteraard moet uitvoering zorgvuldig, transparant en helder zijn. Daar zijn vele voorstellen voor gedaan (zie ook https://www.tweedekamer.nl/debat_en_vergadering/commissievergaderingen/details?id=2017A01091). en ik zie tot mijn vreugde dat eigenlijk alle zaken die ik destijds voorstelde op enigerlei wijze terugkomen in zowel het rapport van de COIA als in uw mededelingen in de pers.

5.1.2e

Op een punt wijk ik echter radicaal af van de conclusies van de COIA, namelijk dat er twijfel is of een systeem ooit transparant kan zijn met als gevolgtrekking dat adoptie dan moet stoppen. Die laatste stap daar heb ik mijn twijfels over. Die wil ik delen, zowel als wetenschapper, therapeut en trainer denk ik dat adoptie niet *kan* stoppen. Er is wel zeker een robuust systeem te maken dat vele malen beter is dan het huidige, dat transparantie borgt en kinderen die *echt adoptie nodig hebben* een gezin biedt. Daarvoor zou ik graag van 'scratch' beginnen en gebruik maken van ervaringen uit het verleden maar ook van wetenschap, klinische expertise, ervaringsdeskundigheid. Desgewenst licht ik dit graag toe in een gesprek of anderszins.

Tot slot: ik zie in mijn praktijk kinderen en volwassenen die hun weg vinden ondanks alle tegenslag en moeilijke start. Het gaat in het leven niet om wat mis is gegaan maar om hoe het gerepareerd wordt. Kinderbeschermingsmaatregelen zijn er om ervoor te zorgen dat er niet nog meer mis kan gaan voor kinderen, maar moeten uiteraard zorgvuldig, transparant en helder uitgevoerd worden. Zal het dan nooit meer mis gaan? Natuurlijk wel. Ook kindbescherming is mensenwerk. Fouten met papieren, handel, betalingen e.d. kunnen en moeten worden voorkomen. Altijd. De overheid heeft daar een forse rol in. Fouten die later blijken moeten worden erkend, zoals nu ook is gebeurd. Maar laten we niet de twijfel omarmen maar juist adoptie mogelijk houden voor de heel kleine groep kinderen voor wie er geen andere mogelijkheden zijn op gezinsopvoeding. Een ingewikkelde uitdaging ligt dan voor: kindbescherming kan je niet stoppen, wel verbeteren. Of beter nog: geheel nieuw inrichten. Een enorme klus maar haalbaar.

Hoogachtend

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e 9 februari 2021

Bijlage:

Bezinning op interlandelijke adoptie - position paper ADOC 2017

buiten verzoek

5.1.2e

5.1.2e

Bezinning op interlandelijke adoptie

Positionering

Mijn betoog is dat adoptie helaas nooit helemaal voorkomen kan worden. Als er geen andere mogelijkheid is voor gezinsopvoeding, is adoptie uiteindelijk de beste optie voor het kind zonder gezin. Stabieler dan pleegzorg.¹ Beter dan een tehuis.¹

Adoptie is een effectieve maatregel van kindbescherming, zo blijkt uit wetenschappelijk onderzoek en klinische praktijk.²

Kinderbescherming is een taak van de overheid en dient zorgvuldig te gebeuren. Zij dient hiervoor de volle verantwoordelijkheid te dragen, passend bij de internationale verdragen waarbij Nederland is aangesloten.³ De overheid moet daarom rechtstreeks toezien op transparante besluitvorming, dossiervorming, toegang tot dossierinformatie en waar mogelijk contact na de adoptie faciliteren.

De gekozen positie is onderbouwd met inzichten uit wetenschap en (klinische) praktijk, wordt in deze paper toegelicht en mondt uit in een aantal praktische adviezen.

Beeldvorming

Adoptie mag zich verheugen in continue aandacht van wetenschap en media.⁴ Intens moeilijke en verdrietige ervaringsverhalen op microniveau en afschuwelijke (internationale) schandalen op macroniveau bepalen de beeldvorming. Ervaringen, en zeker negatieve ervaringen, hebben de neiging om een leven te gaan leiden als absolute waarheid. Gelukkig is er heel veel objectief, onafhankelijk en herhaalbaar wetenschappelijk onderzoek waardoor nagegaan kan worden of en hoe deze ervaringen algemeen geldend zijn. Bij adoptie lopen de negatieve ervaringen parallel aan heel andere resultaten uit strikt uitgevoerde cohort en longitudinale studies.⁵ De laatste laten zien dat adoptie de enige kindbeschermingsmaatregel is waarvan de effectiviteit onomstotelijk aangetoond is.² Vele malen stabieler en beter voor kinderen dan pleegzorg of institutionele opvang.² Hier zit meteen de crux: wat voor groepen geldt, geldt niet per sé voor het individu. Adoptie werkt, maar adoptie vraagt ook heel veel van betrokkenen.⁶

Geld blijkt een perverse prikkel⁷ en de sector zou volkomen 'ontgeld' dienen te worden. Al met al is het tijd voor een eenduidige stellingname van de politiek met daaruit voortvloeiend helder overheidsbeleid, neer te leggen in een nieuw stelsel, omkleed met nieuwe wet en regelgeving.

Vragen

Adoptiewetgeving in Nederland is ruim 60 jaar oud. De huidige Wet opnemning buitenlandse kinderen ter adoptie (Wobka) dateert van 1998. Particulier intiatief heeft de huidige adoptiepraktijk gevormd. Beroemd is de uitspraak van Jan de Hartog 'al red je er maar één'.⁸ Bij een bezinning op adoptie hoort een terugblik. Mijn terugblik, leverde meerdere verrassingen op. Allereerst waren daar oude teksten, discussies

¹De 'disruptie-ratio' (afbreuk van adoptie/voortijdig uit huis gaan of stoppen plaatsing) is laag: rond de 3% in de studie van Selwyn c.s. (2014) - In pleegzorg is disruptie aan de orde van de dag 25-50% van alle plaatsingen breekt voortijdig af (Stellingwerf, 2010; Vinnerljung & Hjern, 2011).

²Van IJzendoorn & Juffer, 2006; Palacios & Brodzinsky, 2010, Selwyn Wijedasa, & Meakings, 2014; Rollock & White, 2016; IJzendoorn, Palacios, Sonuga-Barke, Gunnar, Vorria, McCall, Le Mare, Bakermans-Kranenburg, Dobrova-Krol & Juffer, 2011.

³ <http://www.ohchr.org/EN/ProfessionalInterest/Pages/CRC.aspx>; <https://www.hcch.net/en/states/hcch-members/details1/?sid=3>

⁴Slot, Post, Juffer, Vlaardingerbroek & Van der Linden, 2008.

⁵Van IJzendoorn & Juffer, 2006; Tieman, Van der Ende, & Verhulst, 2006; Dekker, Tieman, Vinke, Verhulst, Van der Ende & Juffer, 2016.

⁶ Palacios & Brodzinsky, 2010.

⁷Smolin, (2005) div. discussies mond. comm. Roemenië Twinning Light team 2007 / Adoptiedialoogdagen 2007-2010.

⁸ <https://anderetijden.nl/aflevering/383/Doe-mij-maar-zon-Koreaantje>

en notities. Opvallend was het Adoptiemanifest van 5.1.2e uit 2007.⁹ Toen ik dat herlas, moest ik concluderen dat grote delen onverkort van toepassing zijn. Er is in 10 jaar tijd weinig vooruitgang geboekt. Van alle voorstellen, bewegingen, onderzoeken, adviezen, gesprekken, inzichten is schrikbarend weinig daadwerkelijk omgezet in beleid. Het adoptieveld in Nederland is reactief en incident gestuurd. Een helder kader ontbreekt. Adviezen zijn er te over - snel tellend kom ik op ten minste twaalf adviesrapporten sinds de evaluatie van de Wobka (2004).¹⁰ Dat heeft niet mogen baten. De tekst van het manifest is - op de adoptiecijfers na - vrijwel onverkort van toepassing. Dat stemt tot nadenken en inderdaad tot bezinning. Hoe handelingsverlegen is de politiek en daarmee de Nederlandse overheid op het gebied van interlandelijke adoptie?

Te moeilijk?

Wat maakt adoptie nou zo moeilijk? Wat belet de overheid en de politiek om zich los te maken van ontstane structuren en zich echt te bezinnen op adoptie? De RSJ heeft een eerste voorzet gegeven, maar zet daarmee een andere deur open, namelijk die naar het stoppen met adoptie. Dat is te makkelijk. Bovendien is deze keuze op grond van wetenschap en ervaring niet houdbaar. Begrijpelijk is ze maar al te goed: adoptie is een te moeilijk beleidsgebied, te veel verschillende meningen, belangengroeperingen en een ongrijpbare praktijk met onduidelijke beleidskaders. Stoppen met adoptie is verreweg de goedkoopste en diplomatiek gezien makkelijkste weg, maar is het een wijze keuze? Is zij op macro niveau in overeenstemming met internationale afspraken, verdragen en verplichtingen?³ Is zij op grond van wetenschappelijke inzichten houdbaar?^{2,3,6} Is zij op micro niveau verdedigbaar?¹⁵ Is het daadwerkelijk zo dat elk kind lokaal opgevangen *kan* worden? Op al deze vragen luidt het antwoord nee. Daarmee moeten we wat mij betreft op zoek naar een ander, eenduidig kader voor (interlandelijke) adoptie in Nederland.

Wat is adoptie?

Wat is adoptie? Door de jaren heen is daar enorm over gedebatteerd. Is het een maatregel van kinderbescherming? Gezinsvorming? Op haar site¹¹ schrijft de overheid alleen maar wat adoptie doet, nl. *'Bij adoptie neemt u de opvoeding en de dagelijkse zorg voor uw adoptiekind over van de biologische ouders. Het kind wordt dan ook officieel familie van u.'* Nergens wordt gedefinieerd wat adoptie IS.

Adoptie is er m.i. bij gebaat wanneer we haar vanaf nu vooral zien als maatregel van kinderbescherming, waarbij we voor de uitvoering volledig afhankelijk zijn van het pedagogisch kapitaal van (aspirant) adoptieouders.¹² Dit past uitstekend bij internationale verdrag-en regelgeving.^{2,13} Wanneer de politiek hiervoor kiest, is het vervolg relatief eenvoudig. Dan is het een overheidszaak die onder verantwoordelijkheid van de overheid valt. Dat deel van het advies van de RSJ onderschrijf ik van harte.

Adoptie zien als kinderbescherming past bij de adoptiepraktijk anno 2017. Het profiel van de kinderen die naar Nederland komen, is zo gewijzigd dat we met recht van kinderbeschermingsachtergronden moeten spreken. Zo maakte het aantal kinderen met een zogenaamde 'special need' - een speciale opvoedings- of ontwikkelingsvraag - in 2016 80% uit van alle kinderen die binnenkwamen.¹⁴ Dit moet leidend zijn. Deze kinderen hebben niet genoeg aan 'gewone' ouders. Gelukkig laat onderzoek en ervaring zien dat juist adoptie ouders niet zomaar ouders zijn.^{12,15}

Door adoptie als kinderbescherming te zien, doen we recht aan alle speciale vragen en behoeften die het vormen van een adoptiegezin met zich meebrengt. Soms is gezinsplaatsing genoeg, vaak is er extra hulp nodig en die hulp wordt met beide handen aangegrepen. Dat zie ik zowel in mijn klinische werk als blijkt

⁹ 5.1.2e

¹⁰ 5.1.2e

¹¹ <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/adoptie>

¹² Vinke, 1999; Rispen, 1994; Selwyn, Golding, Smith, Hewitt, 2016.

¹³ https://assets.hcch.net/upload/text33_nl.pdf

¹⁴ Vanaf 2012 wordt dit bijgehouden. Voor 2012 hebben we geen specifieke cijfers. Siblingplaatsingen zijn niet meegeteld als Special Needs plaatsingen. dat zou wat mij betreft wel moeten. http://adoptie.nl/WSMdocument/documents/20122016_Trends_en_analyse_interlandelijke_adoptie.pdf

uit de literatuur.^{15,16} In de bijlage is een voorbeeld hiervan opgenomen. Wellicht gaat het op groepsniveau, ook in de volwassenheid, voor de meeste betrokkenen goed (genoeg) omdat er hulp ingezet is.¹⁷

Advies

Om adoptie toekomstbestendig te maken, op macro en micro niveau is op grond van het bovenstaande het volgende nodig:

1. Definieer adoptie als (inter)nationale kindbescherming in de Nederlandse wet.
2. Beschouw adoptie als laatste optie in een continuüm aan kindbeschermingsmaatregelen. Realiseer en borg de verbinding met pleegzorg, nationaal en internationaal.
3. Breng adoptie volledig onder bij de overheid, bij voorkeur in een Z.B.O.. Maak daarin afdelingen die de taken die nu over verschillende partijen in de keten verdeeld zijn uitvoeren. Betrek daarbij ervaringsdeskundingen naast professionals.
4. Investeer in kindbescherming in de landen van herkomst *en* in Nederland in zorgstructuren waar geboorte-ouders zelf voor hun kind kunnen zorgen maar wees realistisch: als dat niet kan, is adoptie uit alle andere opties (pleegzorg, tehuis) verreweg de beste optie.
5. Haal het geld zoveel mogelijk uit de sector. Kinderbescherming is een ethische en morele plicht, gefinancierd uit overheidsgelden. Bepaal welk bedrag ouders dienen te betalen als eigen bijdrage. Maak dit uniform.
6. Geef de Centrale Autoriteit een sterke rol *en* faciliteiten voor het controleren en monitoren van de contacten in het buitenland als ook het per kind verifiëren van subsidiariteitsbeginsel en adoptabiliteit.
7. Werk samen met *alle* partijen en persoonlijk betrokkenen vanuit een opvatting van complementaire deskundigheid: ervaring, wetenschap, klinische praktijk, beleid.
8. Richt een landelijk expertise- en onderzoeks centrum in waar adoptie (en pleeggezinnen) met complexe hulpvragen terecht kunnen voor diagnostiek, behandeling en consultatie (bovenregionaal arrangement met gemeenten) waarbij tegelijkertijd systematisch wetenschappelijk onderzoek verricht wordt. Richt daarbij een adoptie-register in (analoog aan het tweelingenregister) en laat dit register persoonlijke (voor de geadopteerde) en beleidsinformatie genereren. Gebruik onderzoek mede als basis voor beleidsaanpassingen.

Na al die jaren adviezen, debatten en uitstel manoeuvres, is hopelijk de tijd aangebroken om echt de handen uit de mouwen te steken. Ik hoop dat ik dat nu, na 25 jaar werken in dit veld, eindelijk mag gaan meemaken.

© 5.1.2e 16 mei 2017

5.1.2e

¹⁵Juffer & van Ijzendoorn, 2005.

¹⁷Selwyn et al., 2016.

Referentielijst

- Bakermans-Kranenburg M.J., Steele H., Zeanah C.H., Muhamedrahimov R.J., Vorria P., Dobrova-Krol N.A., Steele M., IJzendoorn M.H. van, Juffer F. & Gunnar M.R. (2011), *Attachment and emotional development in institutional care: Characteristics and catch up. Monographs of the Society for Research in Child Development* 76: 62-91.
- Dekker, M.C., Vinke, J.G., Meulen, G. Ter, & Juffer, F. (2011). *Psychosociale uitkomsten van jong volwassen binnenlands geadopteerden en hun adoptieouders*. Leiden: FSW- AGP & ADOC i.o.v. Zon Mw.
- Dekker, M.C. , Tieman, W. , Vinke, A.G, Van der Ende, J. , Verhulst, F.C. & Juffer, F. (2016). Mental health problems of Dutch young adult domestic adoptees compared to non-adopted peers and international adoptees. *International Social Work* 0020872816651699, first published on July 15, 2016.
- Elmund, A., Lindblad, F., Vinnerljung, B., & Hjern, A. (2007). Intercountry adoptees in out-of-home care: a national cohort study. *Acta Paediatrica*, 96(3), 437-442.
- IJzendoorn M.H. van, Palacios J., Sonuga-Barke E.J.S., Gunnar M.R., Vorria P., McCall R.B., Le Mare L., Bakermans-Kranenburg M.J., Dobrova-Krol N.A. & Juffer F. (2011), Children in institutional care: Delayed development and resilience., *Monographs of the Society for Research in Child Development* 76: 8-30.
- Juffer F., Palacios J., LeMare L., Sonuga-Brake E., Tieman W., Bakermans-Kranenburg M.J., Vorria P., IJzendoorn M.H. van & Verhulst F.C. (2011), Development of adopted children with histories of early adversity., *Monographs of the Society for Research in Child Development* 76: 31-61.
- Juffer, F., & Van IJzendoorn, M.H. (2005). Behavior problems and mental health referrals of international adoptees: A meta-analysis. *JAMA - The Journal of the American Medical Association*, 293, 2501-2515
- Ministerie van Veiligheid en Justitie (2017). *Trends en Analyse. Statistisch overzicht interlandelijke adoptie over de jaren 2012 tot en met 2016*. Den Haag: auteur.
- Palacios, J. & Brodzinsky, D. (2010). Adoption research: Trends, topics, and outcomes. *International Journal of Behavioral Development*, 34, 270-284.
- Rispens, J. (1994). Pedagogisch kapitaal in adoptiegezinnen. In R.A.C. Hoksbergen (Red.), *Met het oog op adoptie. Lezingen uitgesproken tijdens de conferentie 'met het oog op adoptie', toonaangevende artikelen 1984-1994 over adoptie, niet-genetisch ouderschap* (pp. 41-53). Utrecht, Universiteit Utrecht, Adoptiecentrum.
- Rolock, N, White, K.R. (2016). Post-permanency discontinuity: A longitudinal examination of outcomes for foster youth after adoption or guardianship, *Children and Youth Services Review*, Volume 70, November 2016, Pages 419-427.
- Selwyn, J, Golding, K, Joanne, A, Smith, BG & Hewitt, O (2016). 'A quantitative and qualitative evaluation of the Nurturing Attachments Group Programme'. Adoption plus.
- Selwyn, J., Wijedasa, D. & Meakings, S. (2014). *Beyond the Adoption Order: challenges, interventions and adoption disruption*. Bristol: Hadley Centre for Adoption and Foster Care Studies.
- Slot, B.M.J. , Post, R.; Juffer F. , Vlaardingebroek, P. & Van der Linden, A.P. (2008). *Adoptie onder vuur - thema. Justitiële verkenningen* 34 (7).
- Smolin.D.M. (2005) Intercountry Adoption as Child Trafficking. *Valparaiso Law Review* Vol. 39 Iss.
- Stellingwerf, J. (2010). Plaatsing afgebroken? Plaatsing mislukt? *Mobiel: Pleegzorg*, 2010-2.
- Van IJzendoorn M.H. & Juffer f. (2006). The Emanuel Miller Memorial Lecture 2006: Adoption as intervention. Meta-analytic evidence for massive catch-up and plasticity in physical, socio-emotional, and cognitive development. *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, 47, pp 1228-1245.

5.1.2e

Vinnerljung, B., & Hjern, A. (2011). Cognitive, educational and self-support outcomes of long-term foster care versus adoption. A Swedish national cohort study. *Children & Youth Services Review*, 33(10), 1902-1910.

BIJLAGE: Verhaal uit de klinische praktijk

Bij kindbescherming gaat het o.a. om creëren van veiligheid, het kunnen ervaren van veiligheid, zodat het kind zich mag ontwikkelen tot de volwassene die het bedoeld is te zijn. Dat dit bij adoptie niet altijd vanzelf gaat is hierboven toegelicht. Er valt nog veel over te zeggen, maar soms is een voorbeeld het meest sprekend.

Dat adoptie werkt blijkt uit dit voorbeeld dat ik u niet wil onthouden. Ik mag het delen van mijn cliëntje. Ze is tien, ze was vier toen ze in Nederland kwam. Zij is een heel bijzonder kind dat in het hier en nu na hard werken veiligheid heeft gevonden en kan ervaren. Ze had wel mee willen komen naar deze hoorzitting....

Ik ben veilig... schreef een van mijn cliënten spontaan op haar raam na een - heel intensieve en moeilijke trauma verwerkingssessie - we kennen elkaar nu zo'n jaar of vijf dit meisje en ik. Ze is voor samen met haar moeder voor haar derde serie therapie sessies bij mij. Ze is nu 10 en voor het eerst heeft ze ervaren dat ze veilig is. Was dit makkelijk? Nee. Hadden we haar dit kunnen besparen? Was zij beter afgeweest in haar eigen land? Voor haar geldt dat ik volmondig NEE daarop kan antwoorden. We zijn er nog niet - maar *nu* is ze veilig. Hier. Ze kan het voelen. Voor haar kan de wereld open gaan en de toekomst vorm krijgen. Dan komt ruimte voor de andere, evenzo moeilijke vragen. Alleen in een exclusieve ouder-kind

relatie zoals adoptie biedt, kan daadwerkelijk reparatie van gehechtheid en trauma plaatsvinden. Niet makkelijk. Maar het kan. Het gebeurt.

Ik zie het dagelijks. Dat is wat kindbescherming doet: een kind die kans geven die het anders nooit gekregen had. Achtervang voor noodgeval¹⁸ - strikt gereguleerd en door de overheid uitgevoerd. Met daarbij een therapeut waar ze op kan terugvallen, nu maar ook over tien jaar weer, zou dat nodig zijn. Dat is wat nodig is. Ik hoop dat de politiek dit eindelijk durft en wil faciliteren.

To: [5.1.2e] - BD/DWJZ/PR [5.1.2e]@minjenv.nl; [5.1.2e] - BD/DWJZ/PR [5.1.2e]@minjenv.nl;
[5.1.2e] - BD/DGGSB/DARC/JIZ [5.1.2e]@minjenv.nl; [5.1.2e] - BD/DGGSB/DARC/JIZ [5.1.2e]@minjenv.nl]

From: [5.1.2e] - BD/DGGSB/DJFC/F

Sent: Thur 2/24/2022 12:04:15 PM

Subject: FW: Nieuwe versie - Kamerbrief - standpunt interlandelijke adoptie 2.0

Received: Thur 2/24/2022 12:04:17 PM

[Nieuwe versie - Kamerbrief - standpunt interlandelijke adoptie 2.0.docx](#)

Ook voor jullie ☺

Van: [5.1.2e] - BD/DGGSB/DJFC/F

Verzonden: donderdag 24 februari 2022 12:46

Aan: [5.1.2e] - BD/DGGSB/DARC/FAB

CC: [5.1.2e] - BD/DGGSB/DJFC/F ; [5.1.2e] - BD/DGGSB/DARC ; [5.1.2e] - BD/DGGSB/DJFC/F

Onderwerp: Nieuwe versie - Kamerbrief - standpunt interlandelijke adoptie 2.0

Urgentie: Hoog

Ha [5.1.2e]

Cf afspraak bijgaand de nieuwste versie van de adoptiebrief, aangepast nav het gesprek met MRb van gisteren. Is wat ons betreft een 80% versie.

We horen graag in de loop van de middag jouw reactie en suggesties voor verbeteringen!

Hgr,

[5.1.2e]

Pagina's zijn geweigerd

1 - 3

5.1.2i

To: [5.1.2e] - BD/CBJ [5.1.2e]@minjenv.nl; [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ [5.1.2e]@minjenv.nl; [5.1.2e]
BD/CBJ/JIZ [5.1.2e]@minjenv.nl; [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ [5.1.2e]@minjenv.nl
From: [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ
Sent: Thur 2/11/2021 7:01:10 PM
Subject: FW: Omissies in rapport Joustra
Received: Thur 2/11/2021 7:01:11 PM
[BriefCieJoustra.pdf](#)
[ATT00001.htm](#)
[5.1.2e]
[ATT00002.htm](#)

Zie hier een andere brief van [5.1.2e] Ze is het niet zo eens met een gedeelte van het rapport

Verzonden met BlackBerry Work
(www.blackberry.com)

Van: [5.1.2e]
Datum: donderdag 11 feb. 2021 7:55 PM
Aan: [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ <[5.1.2e]@minjenv.nl>, [5.1.2e] RvdK <[5.1.2e]@rvdk.nl>, [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ
[5.1.2e]@minjenv.nl>
Onderwerp: Omissies in rapport Joustra

Dag [5.1.2e] [5.1.2e] en [5.1.2e]

Ter info voor jullie: dit is de brief die ik zojuist aan de COIA leden verstuurd heb. En dan houd ik op met brieven sturen ;-)

Heel erg jammer dat er (weer) een eenzijdig rapport ligt.

Groet!

[5.1.2e]

PS Reageren hoeft niet.

5.1.2e

Aan:

Leden en ondersteuners van de Commissie Onderzoek
Interlandelijke Adoptie

5.1.2e

Betreft: feedback en vragen

5.1.2e

donderdag 11 februari 2021

Weledelgestrenge heren Joustra en Houtzagers, hooggeleerde vrouwe De Graaf en ondersteuners van uw commissie,

Hiermee wil me graag kort tot u richten inzake enkele kanttekeningen bij het rapport dat u als de Commissie Onderzoek Interlandelijke Adoptie in het verleden deze week aangeboden heeft aan demissionair minister Dekker.

De reden dat ik u schrijf, is dat ik niet in de media mijn zorg wil uitspreken omdat dit mogelijk polariseert en de nuancering verdwijnt, maar wel graag enkele zaken onder uw aandacht wil brengen. Ik hoop dat u de tijd en ruimte heeft om deze brief te lezen. Het zal niets wijzigen aan uw aanbevelingen of opmerkingen, maar wellicht toch goed te horen wat de rapportage - tenminste bij mij - aan vragen oproept.

Minister Dekker is de eerste bewindspersoon die adoptie als kindbescherming heeft geormerkt. Toch komt deze notie amper terug in de rapportage. Dat vind ik bijzonder.

Het kabinet heeft onderzoek laten doen naar misstanden. Enorm belangrijk om zo het overzicht te zien van hetgeen al sinds jaar en dag bij iedereen die in het adoptieveld werkzaam is, bekend is. Schokkend om de passieve houding van de overheid (nu eindelijk) zwart op wit te zien en enorm belangrijk dat dit erkend wordt, dat er excuses zijn aangeboden en dat er actie ondernomen wordt. Daarover ben ik zeer verheugd. Dit is van onschatbare waarde voor betrokken geadopteerden. Het expertise centrum is ook allang 'overdue'. Met twee voorlopers nl. het Adoptie Centrum aan de UU en het ADOC aan de UL - die ter ziele zijn vanwege gebrek aan financiering- hoop ik dat nu een breed toekomstbestendig expertisecentrum opgericht kan worden.

Wat mij wel van het hart moet is dat u, net zoals de RSJ destijds, in uw rapportage de focus volledig (en daarmee eenzijdig) verlegt naar de misstanden. Daarmee is de kindbeschermings-signatuur van *adoptie als maatregel voor het kind* ondergesneeuwd geraakt. Dit vloeit natuurlijk voort uit uw opdracht. Toch bevreemdt het mij: u heeft immers uw opdracht uitgebreid en ook naar het heden gekeken. Wat is dan de reden geweest om een wezenlijke hoeveelheid toonaangevende onderliggende literatuur,* voorbeelden, klinische ervaring en dergelijke niet te wegen? Niet te noemen? Uw keuze hierin maakt het rapport degelijk voor wat de beschrijving van de misstanden betreft, maar volkomen ongebalanceerd in relatie tot het brede, complexe onderwerp interlandelijke adoptie. Met name de literatuurstudie heeft vele lacunes. Dat vind ik zeer spijtig.

Vanuit mijn vak als therapeut is uw eenzijdigheid begrijpelijk: waar misstanden en onrecht zijn moet dit eerst aandacht krijgen want daar wordt men als het ware naar toe gezogen. Daar moet recht worden gedaan. Vanuit dat perspectief is dit wat nu nodig is: eerst aandacht voor de pijn en het helen, voordat er weer aandacht kan zijn voor wat er nog meer is, maar dat is slechts de gedachte die ik vanuit de klinische praktijk en therapeutische literatuur hierbij heb.

Registraties:

5.1.2e

Ergo: ik mis node elke referentie naar adoptie als recht voor het kind op een gezin.

Adoptie - en of dat nu binnenlandse of interlandelijke adoptie is - als maatregel van kindbescherming, als laatste optie in een continuum van kindbeschermingsmaatregelen totaal niet beschrijven vanuit enig psychologisch-pedagogisch perspectief vind ik op zijn zachtst gezegd vreemd. Geen aandacht voor adoptie als 'child-led service', als kindgerichte interventie. Het puzzelt me dat u deze keuze heeft gemaakt. Het is nota bene de enige maatregel die in wetenschappelijk onderzoek (o.a. meta-analyses) als bewezen effectief naar voren komt. Dit perspectief niet meenemen in besluitvorming en advisering is naar mijn mening een lacune in de rapportage. Vanuit het perspectief van onderzoek naar de misstanden misschien logisch, maar desalniettemin naar mijn bescheiden mening een omissie.

Voorts is de vijfde conclusie van het rapport, dat adoptie door velen gezien werd als 'best solution' mijns inziens ernstig gedateerd: dat was het al toen ik in 5.1.2e mijn werk in het adoptieveld startte. Het doet geen recht aan de heersende opvattingen in de afgelopen 25 jaar.

Daar waar u als commissie met uw rapport de indruk wekt niet alleen het verleden recht te willen doen, maar waar u ook als commissie besloten heeft uw opdracht op te rekken naar aanbevelingen voor de toekomst, heeft u een enorme hoeveelheid literatuur en de kindbeschermingsinvalshoek volledig laten liggen. Dat betreurt ik ten zeerste. Uw keuze maakt dat dit rapport een zoveelste eenzijdig rapport is geworden. Helaas.

Hoogachtend

5.1.2e

5.1.2e

11 februari 2021

5.1.2e

* Literatuur die niet had mogen ontbreken:

- * Palacios, J, Adroher, S, Brodzinsky, D M, Grotevant, H.D, Johnson, D. E, Juffer, F, Martinez-Mora, L, Muhamedrahimov, R.J. . . Tarren-Sweeney, M, Selwyn, J. & Simmonds, J. (2019). Adoption in the Service of Child Protection: An International Interdisciplinary Perspective. *Psychology, Public Policy, and Law*, 25(2), 57-72.
- * <https://www.thelancet.com/commissions/deinstitutionalisation> (2020)
- * McCall, R. (2011). *Children without permanent parents : Research, practice, and policy* (Monographs of the Society for Research in Child Development ; vol. 76, no. 4 (2011), serial no. 301. 83333431X). Boston, MA [etc.]: Wiley-Blackwell.
- * Van IJzendoorn, M.H., & Juffer, F. (2006). The Emanuel Miller Memorial Lecture 2006: Adoption as intervention. Meta-analytic evidence for massive catch up and plasticity in physical, socio-emotional and cognitive development. *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, 47, 1228-1245.

To: [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ [5.1.2e]@minjenv.nl]; [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ [5.1.2e]@minjenv.nl]
From: [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ
Sent: Mon 2/22/2021 1:40:30 PM
Subject: FW: overzicht reacties nav rapport Joustra, interl adoptie
Received: Mon 2/22/2021 1:40:31 PM
[overzicht reacties nav rapport Joustra, interl adoptie.docx](#)

Even morgen meenemen in overleg

Van: [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ

Verzonden: maandag 22 februari 2021 14:39

Aan: [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ

Onderwerp: overzicht reacties nav rapport Joustra, interl adoptie

Hoi [5.1.2e]

Hierbij een overzicht van de zaken die zijn binnengekomen. Ik heb enkele korte stukjes eruit gehaald.

[5.1.2e]

5.1.2e : 5.1.2e : geen telnr

...

Voor wat betreft onze persoonlijke situatie: aanstaande donderdag 11 februari zouden wij eindelijk weer naar Adoptievoorzieningen mogen, nadat eerdere geplande cursusbijeenkomsten wegens Covid-19 al waren uitgesteld. In de tussentijd hebben wij niet stil gezeten; we hebben ons georiënteerd bij de stichtingen, we hebben gesprekken gehad met adoptieouders over hoe zij het traject hebben ervaren en hoe het hen en hun adoptiekinderen nu vergaat. Al jaren zijn wij bezig met dit proces. Dat is een proces dat niet simpelweg begint met het invullen van een aanmeldformulier, daar groei je naartoe. Pijnlijk is het dan ook dat de grens wordt getrokken bij wel of geen afgegeven beginseltoestemming. Wij zouden natuurlijk graag zien dat wij, gezien alle omstandigheden, onze procedure toch voort mogen zetten.

...

5.1.2e } 5.1.2e } wel telnr

Adoptie VS.

...

Het lijkt er namelijk op dat deze vorm van adoptie helemaal niet onderzocht is als het gaat om de actuele situatie. Ik heb niet het hele rapport van de commissie Joustra gelezen, maar een zoekfunctie laat me zien dat "open adoptie" niet eens genoemd wordt in alle 164 pagina's van het rapport. Dat is erg verdrietig. Wij zijn van plan om via Stichting A New Way een adoptietraject te starten. Hiervoor hebben wij de beginseltoestemming nodig. Dit zouden we bijna krijgen. We zouden dit naar verwachting over 2 maanden hebben. Echter, zouden we het, als corona er niet was, al een half jaar geleden gehad hebben. In dit geval dus echt heel erg pech omdat we nu terug in de wachtstand gaan, waar we al zo lang in staan.

Wij zijn al 2 jaar bezig en zijn ingestapt onder goede voorwaarden, na 2 jaar overdenking en wikken/wegen. In totaal dus 4 jaar. En nu, lopende het traject wordt dit ineens stopgezet en dat terwijl het om een heel nadere vorm van adoptie gaat dan degene waar misstanden waren. Immers, ook binnen Nederland wordt geadopteerd, en ook daar gaat het om open adoptie.

...

5.1.2e : 5.1.2e : wel telnr

Adoptie VS.

...

Tot slot komen wij tot ons verzoek. Wij verzoeken u dringend het besluit om interlandelijke adoptie stop te zetten onmiddellijk terug te draaien. Er zijn een aantal punten waarop de commissie en leden van de Tweede Kamer aan hebben gegeven verder onderzoek in te willen verrichten. Zoals verschillende onderzoeken naar de beste voortzetting van interlandelijke adoptie en hoe adopties nu verlopen bij de bemiddelaars. Wij vragen u alle lopende procedures voort te zetten terwijl dit onderzoek en verdere stappen worden verricht. En voor de duidelijkheid, onder lopende procedures verstaan wij de mensen zonder beginseltoestemming, maar met al een lange procedure achter de rug. Door de lange procedure worden de aspirant adoptieouders er niet jonger op en deze onduidelijkheid heeft een grote impact op ons leven.

...

5.1.2e : 5.1.2e : wel telnr

...

Gezien de ernst van de omstandigheden bij adoptiekinderen waarvoor nog een match moet komen met adoptieouders en de onzekere fase waarin aspirant adoptieouders nu in verkeren, wil ik u met klem verzoeken uw opschorting te herzien en hierin geen overhaast besluit te nemen. Een dergelijk besluit van opschorting moet gegrond zijn, het onderzoek waarop u zich baseert is hiervoor geen grond.

...

5.1.2e : **burger, wel telnr (via rijksoverheid)**

Minister Dekker wilt u ook de adoptiefouders en de broers en zussen toespreken. Zij hoeven zich geen ontvoerders te voelen. Wilt u hem bedanken voor de empathische opvang en het gevoel van je doet er toe en mijn huis mijn land is jouw huis jouw land, Apnar Baru in het Bengaals, amo Bhakli basji (ik houd van jou). Dan kan voor hun de eerste stap zijn tot geen dader meer voelen, onslachtofferen. Nieman heeft het over deze groep gehad onbaatzuchtig onlosmakelijk verbonden aan adoptiefkinderen. Gelijkwaardige stap in heling, genezend, mits uitgesproken, door u! Bedankt.

5.1.2e : 5.1.2e

Uitgebreide reactie op het rapport, met aanbevelingen.

5.1.2e : 5.1.2e : **geen telnr**

Met verbazing en afschuw heb ik het rapport van de commissie Joustra gelezen. Ik heb hier al over gemaaild met de Kamerleden en het ministerie, maar wilde u ook graag in kennis stellen. Dat er misstanden hebben plaatsgevonden daar twijfel ik niet aan. Daar is geen discussie over. Wat mij betreft mag er meer tekst en uitleg komen over de hedendaagse praktijken.

...

Ik las verder dat de commissie niet meer bereid is om antwoorden te geven op de vragen van de vergunninghouders.

...

Als laatste wil ik u laten weten dat onze adoptie goed is verlopen. Onze zoon komt uit Thailand.

...

We zitten nu in tweede procedure, helaas door nog geen beginseltoestemming on hold gezet. Erg spijtig. Hopelijk komt u en de tweede kamer snel tot een ander inzicht.

Dank u voor het lezen van dit bericht en ik wens u veel wijsheid toe.

To: [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ [5.1.2e] @minjenv.nl; [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ [5.1.2e] @minjenv.nl; [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ [5.1.2e] @minjenv.nl
From: [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ
Sent: Thur 5/20/2021 12:25:25 PM
Subject: FW: Petitiegroep Voor Zorgvuldige Internationale Adopties tot aanbieding petitie 'Voor Zorgvuldige Interlandelijke Adoptie'
Received: Thur 5/20/2021 12:25:26 PM

Met vriendelijke groet,

[5.1.2e]
senior adviseur

Ministerie van Justitie en Veiligheid
Directoraat-Generaal Straffen en Beschermen
Directie Coördinatie Financien, Bedrijfsvoering en Juridische Zaken
Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag
Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag

T 06 [5.1.2e]
[5.1.2e] @minjenv.nl
www.rijksoverheid.nl/jenv

Voor een rechtvaardige en veilige samenleving

Van: [5.1.2e] - BD/DWJZ/PR
Verzonden: donderdag 20 mei 2021 14:04
Aan: [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ ; [5.1.2e] - BD/DSenJ/J ; [5.1.2e] - BD/DWJZ/PR

Onderwerp: FW: Petitiegroep Voor Zorgvuldige Internationale Adopties tot aanbieding petitie 'Voor Zorgvuldige Interlandelijke Adoptie'
Ter info!

Van: [5.1.2e] <[5.1.2e]@minocw.nl>
Verzonden: donderdag 20 mei 2021 14:03
Aan: [5.1.2e] - BD/DWJZ/PR [5.1.2e] @minjenv.nl >; [5.1.2e] - BD/DSenJ/J [5.1.2e] @minjenv.nl >; [5.1.2e] - BD/DSenJ/J [5.1.2e] @minjenv.nl >

Onderwerp: RE: Petitiegroep Voor Zorgvuldige Internationale Adopties tot aanbieding petitie 'Voor Zorgvuldige Interlandelijke Adoptie'
<https://petities.nl/petitions/wel-interlandelijke-adoptie?locale=en>

Van: [5.1.2e]
Verzonden: donderdag 20 mei 2021 12:37
Aan: [5.1.2e] - BD/DWJZ/PR [5.1.2e] @minjenv.nl >; [5.1.2e] - BD/DSenJ/J [5.1.2e] @minjenv.nl >; [5.1.2e] - BD/DSenJ/J [5.1.2e] @minjenv.nl >

Onderwerp: Petitiegroep Voor Zorgvuldige Internationale Adopties tot aanbieding petitie 'Voor Zorgvuldige Interlandelijke Adoptie'

https://www.tweedekamer.nl/debat_en_vergadering/commissievergaderingen/details?id=2021A02907

Ter info!

Hartelijke groet,

[5.1.2e]
[5.1.2e]

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
Senior beleidsmedewerker Directie Emancipatie
Telefoonnummer 06-[5.1.2e]
Emailadres: [5.1.2e] @minocw.nl
Werkdagen: maandag tot en met donderdag

To: [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC/JIZ [5.1.2e @minjenv.nl]
From: [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC/JIZ
Sent: Wed 2/2/2022 3:51:10 PM
Subject: FW: Presentatie MRb interlandelijke adoptie.pptx
Received: Wed 2/2/2022 3:51:11 PM
[Presentatie MRb interlandelijke adoptie.pptx](#)

Zie hier ter info alvast

Van: [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC/JIZ
Verzonden: woensdag 2 februari 2022 16:47
Aan: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F; [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F
Onderwerp: Presentatie MRb interlandelijke adoptie.pptx

Hoi,

Ik heb zoveel als mogelijk concrete wijzigingen doorgevoerd (wijzigingen bijhouden in PP gaat helaas niet). Deze zien met name op:

- Reducering van de hoeveelheid tekst
- Sheets eruit gehaald die al in vorige gesprek aan de orde zijn gekomen.
- Lay-out
- Toevoeging van sheet over profiel kinderen.

Ik heb nog geen sheet toegevoegd over internationaal. Ik denk dat dit ook niet in de PowerPoint moet zitten maar wijzelf achter de hand moeten hebben. Ik heb hier al een en ander over opgeschreven in de mail van vanmorgen.

Ik merk ook dat het HAV geen plaats heeft gekregen in het verhaal. Terwijl dit best een belangrijk verdrag is waar wij bij zijn aangesloten. HAV is een uitwerking van het IVRK. Ik heb daar ook wat aanpassingen in verricht.

Verder zou ik de sheets vanaf sheet 12 weglaten. Dit is al met hem besproken en het gesprek moet gaan over belang van het kind. De rest is bij hem bekend.

Groeten,

[5.1.2e]

Pagina's zijn geweigerd

1 - 18

5.1.2i

		verhoogd medisch risico	operabel, <4 operaties	operabel + therapie	blijvende aandoening	belaste soc-emo achtergrond	gezond	
Afrika	Lesotho	5.1.1d,5.1.2e						
Afrika	Nigeria	5.1.1d,5.1.2e						
Afrika	Burkina Faso	5.1.1d,5.1.2e						
Afrika	Zuid-Afrika	5.1.1d,5.1.2e						
Totaal Afrika		8	1	0	4	11	0	24
		33%	4%	0%	17%	46%	0%	
Amerika	Haiti	5.1.1d,5.1.2e						
Amerika	Verenigde Staten	5.1.1d,5.1.2e						
Totaal Amerika		9	3	0	1	10	4	27
		33%	11%	0%	4%	37%	15%	
Azie	Filippijnen	5.1.1d,5.1.2e						
Azie	Taiwan	5.1.1d,5.1.2e						
Azie	Thailand	5.1.1d,5.1.2e						
Totaal Azie		9	1	1	0	20	0	31
		29%	3%	3%	0%	65%	0%	
Europa	Bulgarije	5.1.1d,5.1.2e						
Europa	Hongarije	5.1.1d,5.1.2e						
Totaal Europa		2	0	1	8	5	1	17
		12%	0%	6%	47%	29%	6%	
TOTAAL SN 2020		28	5	2	13	46	5	99
		28%	5%	2%	13%	46%	5%	100%
kinderen met meerdere SN		Afrika	Amerika	Azie	Europa	Totaal		
		7	9	8	4	28		

5.1.1d,5.1.2e

To: [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ [5.1.2e]@minjenv.nl]
From: Centrale autoriteit Interlandelijke adoptie - DGSenB
Sent: Thur 4/15/2021 7:44:56 AM
Subject: FW: Reactie aan ministerie op gestelde vragen n.a.v. het rapport
Received: Thur 4/15/2021 7:44:58 AM
[2021-04-15 Reactie aan ministerie op gestelde vragen.docx](#)

Van: [5.1.2e] pdbeh

Verzonden: donderdag 15 april 2021 09:41

Aan: Centrale autoriteit Interlandelijke adoptie - DGSenB

Onderwerp: Reactie aan ministerie op gestelde vragen n.a.v. het rapport

Geachte lezer(-es),

In de bijlage vindt u de reactie van het bestuur van de [5.1.2e] PDBeH op het toezenden van de antwoorden van de gestelde vragen aan de Minister m.b.t. het verschijnen van het rapport Commissie onderzoek interlandelijke adoptie.

Met vriendelijke groet,

[5.1.2e]

[5.1.2e] PDBeH

5.1.2e 15 april 2021

Centrale Autoriteit Interlandelijke Adoptie

Directoraat-generaal Straffen en Beschermen

Geachte heer/mevrouw,

De reactie van de verzamelde vragen van de Centrale Autoriteit Interlandelijke Adoptie d.d. 25-3-2021, heeft het bestuur van PDBeH in haar vergadering van 8 april jl. besproken.

In zijn algemeenheid vindt het bestuur de antwoorden nietszeggend. Er wordt niet of nauwelijks op de kern van de vragen ingegaan. Aan de hand van onderstaande antwoorden van het ministerie wordt e.e.a. toegelicht. De nummering correspondeert met die van beantwoording door het ministerie.

1. De minister stelt dat het expertisecentrum naast die van de belangenorganisaties wordt gesteld om vervolgens te kijken welke aanvullende functies het best bij een onafhankelijk en landelijk opererend expertisecentrum kunnen worden ondergebracht. Daarbij zal zeker ook bezien worden op welke wijze belangenorganisaties verder ondersteund kunnen worden.

Waarom denkt de minister? Aan websites, voorlichtingsfilms? De ondersteuning is niet uit het antwoord af te leiden.

4. "Het expertisecentrum wordt ingericht op basis van een goede voorbereiding met onder andere belangenorganisaties". De minister geeft aan vaart te maken en zal voor de zomer over de voortgang aan de Tweede Kamer berichten.

Intussen zijn er 2 maanden verstreken en heeft er nog geen contact plaatsgevonden met PDBeH. Hoe dit vanaf nu tot aan de zomervakantie te fixen is de vraag. Er is nog geen planning en geen einddatum.

6. Wat is subsidiabel?

De minister komt niet verder dan dat expertisecentrum zich niet richt op ondersteuning van de individuele zoektochten. Maar dit was al bekend. In de toelichting op de beleidsregel welke op 1 februari 2021 werd toegestuurd, staat heel duidelijk het volgende:

a. Activiteiten die de doelgroep bij elkaar brengen zoals lotgenotenbijeenkomsten of informatiebijeenkomsten in Nederland of het land van herkomst,

b. Activiteiten die de bekendheid met de belangenorganisatie en haar werkzaamheden vergroten in Nederland of in het land van herkomst.

Activiteiten in het land van herkomst georganiseerd door de belangenorganisaties brengt reizen en verblijfkosten met zich mee. Dit is nergens terug te vinden in de beantwoording.

Wel wordt er gesproken onder andere over laagdrempelige psychosociale hulp zelf door het expertisecentrum (lotgenoten etc.), maar dat is al overal aanwezig in de organisaties.

8. Er vindt overleg met belangenorganisaties over het inrichten van het expertisecentrum.

Stichting Pessoas Desaparecidas Brasil e Holanda

Dit is een stroperig proces, omdat eerst alle belangenorganisaties op een lijn moeten zitten. De kans bestaat dat een deling komt tussen wel-meewerkende organisaties en niet-meewerkende organisaties, hetgeen ook niet versneld werkt. Er wordt geluisterd naar de belangenorganisaties, maar wordt er ook gehoor aangegeven?

9. Op het antwoord hoe het expertisecentrum kan bijdragen, komt geen concreet antwoord.

10. Wat is het verschil met huidige Fiom?

FIOM voert al functies uit, dit wordt sterker mét het centrum. De vraag is of de ondersteuning steviger en uitvoeriger wordt. FIOM stuurt zoekenden naar de belangenorganisaties vanwege de expertise. Kennis van adopties zit niet bij de overheid.

11. Hier wordt ingegaan op het verstrekken van DNA-testen. Het antwoord van de minister is onduidelijk: "Dat budget zal niet aan het bekostigen van individuele zoektochten worden besteed, maar aan ondersteuning van alle geadopteerden die een zoektocht ondernemen. Daarbij zal het expertisecentrum nadrukkelijk ook ondersteuning bieden met betrekking tot het gebruik van DNA-testen. Bij de inrichting van het expertisecentrum zal ook worden bezien waar het mogelijk is om vormen van ondersteuning kosteloos aan te bieden". Voorlichting over DNA-test is al overal aanwezig. Daar is geen expertisecentrum voor nodig.

12. Hier wordt de vraag gesteld over het zoveel mogelijk afnemen van DNA-tests bij zowel geadopteerden als afstandsmoeders.

Het antwoord is nietszeggend: "Het gebruik van DNA-testen en matching van DNA-profielen is niet meer weg te denken bij zoektochten. Het kent echter wel belangrijke verschillen per land en per DNA-databank. Het expertisecentrum kan eraan bijdragen duidelijk te maken waarmee rekening gehouden moet worden bij DNA-testen. Op basis van die informatie kan bezien worden op welke wijze het expertisecentrum verdere bijdragen kan leveren".

13. De gedachte om in landen van herkomst voorzieningen te organiseren om biologische familie te vinden en gevonden familie te ondersteunen behoort tot het private terrein en kan veel betekenen voor alle betrokken personen. Belangenorganisaties zijn beter geïnformeerd over de betreffende landen dan een algemeen georiënteerd expertisecentrum. Belangenorganisatie werken in betreffende landen voor individuele geadopteerden, alsook voor het algemene nut zoals aan DNA afname en inwinnen informatie biologische moeders.

14. Hoe gaat het expertisecentrum om met geadopteerden die in andere EU-landen zijn geplaatst, maar wel via Nederlandse adoptiebemiddelaars zijn bemiddeld?

Dit houdt volgens ons in dat wij ook informatie voor buitenlandse geadopteerden vergoedingen kunnen krijgen, mits het maar het algemene nut behartigt.

Ten aanzien van de antwoorden op de vragen de PDBeH aan de minister heeft gesteld m.b.t. het rapport heeft het bestuur de volgende opmerkingen:

1. Erkent de minister dat dit geen goede gang van zaken is. Een excuus naar de gedupeerden zou terecht zijn, dit is de verantwoording van het Ministerie, er is vanuit het Ministerie gelect!

3. Is er in het rapport niet té veel met een Nederlandse bril naar adoptie gekeken en zijn culturele aspecten wel voldoende meegewogen? Is er voldoende oog geweest voor situaties waarbij kinderen te vondeling worden gelegd en waar geboortemoeders echt niet in beeld zijn? Nu is er juist voor die kinderen ook geen plaats voor een liefdevol thuis via interlandelijke adoptie.

De minister antwoordt: 'De COIA heeft zelf bepaald op welke wijze zij haar onderzoek heeft verricht'. In plaats zich te verschuilen achter de COIA had hij deze vraag beter kunnen beantwoorden met een volmondig: JA, de commissie heeft op geen enkele wijze rekening gehouden met de culturele aspecten, de

Stichting Pessoas Desaparecidas Brasil e Holanda

omstandigheden waarin kinderen ter vondelingen werden gelegd en de politieke- en economische situatie in de landen van herkomst. Met de wetenschap van nu is gekeken, is zonder dat de omstandigheden van toen meegewogen zijn. Heeft de Minister zich eigenlijk wel verdiept in 'adoptie', weet de Minister eigenlijk wel wat dat betekent?

Ten aanzien van toekomst en opschorting heeft het bestuur de volgende opmerkingen.

4. De minister geeft aan ernstige twijfels te hebben of een adoptiesysteem kan worden ingericht dat niet dusdanig fraudegevoelig is en dat waarbij misstanden voorkomen kunnen worden.

Een beslissing over het adoptiestelsel is aan een volgend kabinet. Zoals gezegd zal in de tussentijd worden verkend of het mogelijk is om een toekomstbestendig stelsel in te richten.

Wie gaat dat doen? Dergelijke zaken moet onderzocht worden door ervaringsdeskundigen, zoals adoptieouders én geadopteerden én biologische ouders. Adoptie is van alle kanten emotie. Dit kan je niet leren, dat voel je. Daarnaast zou je rechtswetenschappers in kunnen schakelen om alles juridisch in de gaten te houden.

7. Het besluit van de minister raakt ook kinderen die recent geadopteerd zijn. De uitkomsten van het rapport bevestigen dit. Onderzocht is de periode t/m 1997. Vanaf die tijd zijn er wel signalen, maar geen feiten.

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

Stichting Personen Desaparecidas Brasil e Holanda

Vriendelijke groet,

XXXXXXXXXX
emailadres

To: [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ [5.1.2e] @minjenv.nl]
Cc: [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ [5.1.2e] @minjenv.nl]
From: [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ
Sent: Fri 1/15/2021 11:15:08 AM
Subject: FW: Reactie Fiom op normenkader en voorstel aanpassing Wobka
Received: Fri 1/15/2021 11:15:09 AM
[Reactie Fiom op normenkader en voorstel aanpassing WOBKA.pdf](#)

Ter info: Fiom adviseert de stoppen met EU landen en de VS.

Van: [5.1.2e] - BD/DSenJ/J

Verzonden: donderdag 14 januari 2021 08:24

Aan: [5.1.2e] - BD/DSenJ/J ; [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ ; [5.1.2e] - BD/DWJZ/PR ;
[5.1.2e] - BD/DWJZ/PR ; [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ ; [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ ; [5.1.2e]

Onderwerp: FW: Reactie Fiom op normenkader en voorstel aanpassing Wobka

Goeiemorgen allemaal,

Hierbij de reactie van de Fiom op het normenkader en voorstel wijziging Wobka.

Ik weet niet of we daar vandaag nog aan toekomen, maar anders misschien volgende week.

Hartelijke groeten,

[5.1.2e]

Van: [5.1.2e] <[5.1.2e]@fiom.nl>

Verzonden: woensdag 13 januari 2021 23:35

Aan: [5.1.2e] - BD/DSenJ/J [5.1.2e] @minjenv.nl ; [5.1.2e] - BD/DSenJ/J
<[5.1.2e]@minjenv.nl>

CC: [5.1.2e] <[5.1.2e]@fiom.nl> [5.1.2e] <[5.1.2e]@fiom.nl>

Onderwerp: Reactie Fiom op normenkader en voorstel aanpassing Wobka

Dag [5.1.2e] en [5.1.2e]

Hierbij stuur ik jullie onze reactie op het concept normenkader en voorstellen voor aanpassing van de Wobka. Hopelijk nog op tijd voor jullie bespreking!

Wanneer onze bijdrage vragen oproept, horen we het graag. Succes met de volgende stap.

Met vriendelijke groet,

[5.1.2e]

Op de hoogte blijven? [Meld je aan voor onze nieuwsbrief](#)

Volg ons op [Facebook](#), [Twitter](#) en [LinkedIn](#)

Kruisstraat 1 5211 DT 's-Hertogenbosch | T: 088- [5.1.2e] | www.fiom.nl

[Bedrijfsinformatie en voorwaarden](#)

Opmerkingen en vragen van Fiom bij de concept WOBKA

Maximale leeftijd

Het IBO blijft behouden als extra in te zetten instrument, maar wordt niet meer standaard ingezet voor 42+ aanmelders. Fiom pleit ervoor om de leeftijdsgrens van wensouder niet op te rekken.

Kafala

Op pagina 2 van de Memorie van Toelichting staat in de laatste alinea: "Ditzelfde geldt voor een kind dat in het kader van een langdurige pleezorgplaatsing of anderszins..." .Heeft dit betrekking op de kafala? En ook de vraag: komt er een overgangsregeling?

Bewaartermijn dossiers

We stellen voor om de bewaartermijn van adoptiedossiers te verlengen naar 100 jaar. Fiom vindt dat geadopteerden levenslang het recht hebben om hun dossier in te zien en daarmee toegang hebben tot hun afstammingsgegevens.

(Preventieve) nazorg

Nazorg staat in dit concept niet genoemd terwijl er ooit sprake van was dat dit wel het geval zou zijn. In Artikel 9 van het Haags Verdrag staat beschreven dat de Centrale Autoriteiten, hetzij rechtstreeks, hetzij via overheidsinstanties of andere instellingen waaraan naar behoren vergunning is verleend in hun Staat, alle passende maatregelen nemen, in het bijzonder om:

- a. informatie te verzamelen, te bewaren en uit te wisselen over de situatie van het kind en de aspirant-adoptiefouders, voor zover zulks noodzakelijk is om de adoptie tot stand te brengen;
- b. de procedure ten behoeve van de adoptie te vergemakkelijken, te volgen en te bespoedigen;
- c. *de ontwikkeling van voorlichtingsactiviteiten op het gebied van adoptie en van nazorg bij adoptie in hun Staten te bevorderen;*

De afgelopen jaren zijn de risicofactoren en de complexiteit van de adoptieplaatsingen toegenomen en daarmee ook de behoefte aan en noodzaak van adoptiespecifieke, laagdrempelige en vroegtijdige ondersteuning en begeleiding van adoptiegezinnen. Fiom pleit ervoor dat ook (preventieve) adoptienazorg in de WOBKA wordt opgenomen (zie bijlage 1 voor verdere toelichting).

Opmerkingen bij het normenkader

Fiom wil de volgende thema's naar voren brengen in het licht van het Haags Adoptieverdrag en het Internationale Verdrag voor de Rechten van het kind:

1. Het subsidiariteitsbeginsel
2. Non-discriminatie

Het subsidiariteitsbeginsel

Het subsidiariteitsbeginsel blijft een abstract begrip en wordt door diverse partijen verschillend geïnterpreteerd. In de visie van Fiom betekent het subsidiariteitsbeginsel dat interlandelijke adoptie alleen mogelijk is wanneer dit de laatste kans voor een kind is.

Wij vinden dat het subsidiariteitsbeginsel nooit kan gelden wanneer er sprake is van zendende landen die EU-lid zijn. Hier mag geacht worden dat deze landen in staat zijn om opvangmogelijkheden te bieden of verder te ontwikkelen in het eigen land.

Wij constateren dat er voor wat betreft het subsidiariteitsbeginsel een uitzondering wordt gemaakt voor de VS. De VS heeft het Internationale Verdrag voor de Rechten van het Kind niet geratificeerd. De VS is een zendend en ontvangend land voor wat betreft interlandelijke adoptie. Wij vinden dit een onwenselijke situatie, die tegen het Haags Adoptieverdrag en tegen het Internationaal Verdrag voor de Rechten van het Kind ingaat.

Het vertrouwensbeginsel dat geldt in de relatie met zendende landen is een fragiele basis. De Nederlandse CA beoordeelt papieren dossiers maar heeft geen enkele mogelijkheid om de betrouwbaarheid van de inhoud van het dossier te toetsen.

Non-discriminatie

Hongarije is een zendend land voor wat betreft interlandelijke adoptie. In Hongarije worden ouders uit de ouderlijke macht ontzegd en hun kinderen ondergebracht in alternatieve zorg. Tegen de wil van veel ouders wordt een deel van deze kinderen vervolgens interlandelijk geadopteerd. Het overgrote gedeelte van deze kinderen zijn Roma. Roma worden sinds jaar en dag uitgesloten in Hongarije. Fiom kan adoptie niet ondersteunen wanneer (een) biologisch(e) ouder(s) niet kan/kunnen instemmen en wanneer blijkt dat substantieel kinderen worden aangeboden uit een bevolkingsgroep die wordt gediscrimineerd en waar geen onderzoek naar is geweest. Dit druist volgens ons in tegen de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens.

Fiom, 's-Hertogenbosch, 13 januari 2021

Bijlage 1

Toelichting verzoek om recht op (Preventieve) Nazorg in WOBKA op te nemen

Inleiding

De notitie Handreiking (https://adoptie.nl/wp-content/uploads/2017/03/VWD_626849_handreiking_adoptiezorg_P4.pdf) beschrijft op welke wijze de ketenpartners adoptie nazorg versterken en is bedoeld als gedeeld afsprakenkader voor de verschillende ketenpartners. Een belangrijke aanleiding voor de notitie Handreiking vormde de conclusies en aanbevelingen van een onderzoeksrapport van de Inspectie Jeugdzorg (IJZ) in 2013 waarin werd gesproken van onevenwichtigheid in de fase voorafgaand aan de adoptie en de fase daarna. De IJZ was van mening dat het zicht op het kind in het gezin onvoldoende werd geborgd, waardoor een mogelijk stagnerende ontwikkeling of toenemende problemen niet tijdig worden gesignaleerd en deed vervolgens de aanbeveling om een vorm van vast onderdeel te laten uitmaken van de adoptieprocedure.

Voorafgaand aan de plaatsing van een adoptiekind doorlopen aspirant adoptieouders een verplicht traject van zes bijeenkomsten door Fiom, Raad voor de Kinderbescherming en matching en bemiddeling door vergunninghouders. De Centrale autoriteit internationale kind aangelegenheden van het ministerie van Justitie en Veiligheid heeft hierin een toetsende rol. Op deze manier wordt er in het voortraject voor gezorgd dat adopties zo goed mogelijk verlopen. Ook na plaatsing van het adoptiekind in het gezin is het echter belangrijk om zicht te houden op adoptiekinderen en -gezinnen, zodat dreigende problemen in de ontwikkeling, ouder – kind relatie of thuissituatie zo vroeg mogelijk gesignaleerd en getackeld worden. Al tijdens de voorlichtingsbijeenkomsten worden aspirant-adoptieouders al voorgelicht over de betekenis en het doel van preventieve nazorg.

Deze notitie beschrijft het deel *(preventieve) nazorg door Fiom*.

Adoptie nazorg door Fiom

Adoptieouders staan in de opvoeding voor specifieke vragen en uitdagingen. Kinderen die zijn afgestaan en geadopteerd hebben vaak specifieke behoeften. Veelal hebben ze in de eerste jaren van hun leven onvoldoende basisveiligheid en basisvertrouwen ervaren. Tevens is er vaak sprake van onverwerkte trauma's. Dat kan in veel gevallen worden hersteld, maar vraagt tijd en soms specifieke opvoedvaardigheden. Wanneer ouders bij de start van adoptie worden geconfronteerd met -soms forse- ontwikkelingsproblemen, voelen ze zich snel onzeker, onmachtig en kwetsbaar.

Adoptieouders, die oog hebben voor de behoefte van hun kind en er adequaat op reageren, kunnen het kind helpen vertrouwen te krijgen in zichzelf en in anderen. Hoe dan ook gaat het vormen van een gezin met elkaar minder vanzelfsprekend. Adoptieouders moeten beschikken over pedagogisch kapitaal om de specifieke opvoedings- en ontwikkelingsvragen van geadopteerde kinderen recht te doen. Daarbij is het op gang brengen en bevorderen van een veilige gehechtheidrelatie in het gezin een belangrijke taak. Veilige hechting vormt immers een stevige basis voor de sociaal-emotionele, cognitieve en fysieke ontwikkeling van het kind. Om adoptieouders op weg te helpen en de ouder-

kind relatie te evalueren wordt door Fiom Adoptievoorzieningen een divers aantal diensten aangeboden. Hierbij wordt een pro-actieve benadering gehanteerd en preventieve nazorg aangeboden in de vorm van een aantal producten en diensten in het eerste jaar van gezinsvorming na aankomst van een adoptiekind in Nederland.

Aanbod preventieve nazorg 1^e jaar na aankomst adoptiekind

Het eerste jaar na aankomst van adoptiekinderen in Nederland blijkt cruciaal. Omdat dan de basis wordt gelegd voor de jaren erna. Het op gang brengen en bevorderen van een veilige gehechtheidsrelatie in het gezin is een belangrijke taak. Veilige gehechtheid vormt een stevige basis voor de sociaal-emotionele, cognitieve en fysieke ontwikkeling van het kind. Bovendien is het de fase waarin adoptieouders in hun rol als opvoeder van een adoptiekind vaak wel een steuntje in de rug kunnen gebruiken. Door hen een goede start mee te geven worden zij in hun kracht gezet, ook op de langere termijn.

Uiterlijk 3 maanden na aankomst van het kind in het adoptiegezin wordt het gezin proactief door Fiom benaderd. Dit wordt gedaan in de vorm van een **welkomstdoos** en een **telefonisch gesprek** om de eerste lichte vorm van ondersteuning te bieden. Met deze werkwijze bereiken wij 100% van deze gezinnen. Hiermee hebben wij zicht op de adoptieouders en de eerste fase van gezinsvorming. Deze fase is cruciaal omdat dan de basis wordt gelegd voor de jaren erna. Door eventuele opvoedingsrisico's snel in beeld te brengen, kan waar nodig tijdig hulp worden geboden. Op die manier zijn zwaardere problemen en zwaardere zorg op een later moment veelal te voorkomen. Bovendien is het de fase waarin de adoptieouders in hun rol als opvoeder van een adoptiekind vaak wel een steuntje in de rug kunnen gebruiken. Door hen een goede start mee te geven worden zij in hun kracht gezet, ook voor de langere termijn.

Om adoptieouders op weg te helpen en de ouder-kind relatie te bevorderen wordt de **adoptieoudercursus Goede Start** aanbevolen. Door de daling van het aantal kinderen wat geadopteerd wordt, en vanwege de aanhoudende Covid zal deze cursus in 2021 vooralsnog als interactief Webinar worden aangeboden in plaats van drie fysieke avondbijeenkomsten. Dit ontlast ouders ook van het bijwonen van drie avonden juist in een fase waarin zij wennen aan de rol van ouder zijn.

Sinds 2019 biedt Fiom de methodiek **Sherborne samenspel** in groepsverband aan. Dit is een bewegingspedagogiek en gebeurt in groepsverband door middel van spel tussen ouder en kind. Sherborne Samenspel beoogt naast de motorische en cognitieve ontwikkeling, ook doelstellingen op sociaal en affectief-emotioneel vlak zoals het ontwikkelen van een positief zelfbeeld en het in staat zijn om relaties aan te gaan en met anderen te communiceren. Goede start en/ of Sherborne samenspel in combinatie met **een eenmalig consult aan huis** brengt meer evenwicht tussen de fase voorafgaand aan de adoptie (de verplichte 6 voorlichtingsbijeenkomsten). Doelstelling van een **consult aan huis** is adoptieouders ondersteunen bij vragen over de opvoeding en ontwikkeling van hun kind(eren) door middel van een uitgebreid face-to-face gesprek met een adoptiedeskundige in de thuissituatie. Veelal is een huisconsult voldoende voor deze eerste fase waarin het gezin zit. Adoptieouders hebben in de beginfase van hun ouderschap tijd nodig om aan de nieuwe situatie te wennen. Vragen m.b.t. de opvoeding worden na verloop van tijd zichtbaar.

Aanvullende nazorg geboden door Fiom

Fiom biedt ook nazorg in de vorm van **Video Interactiebegeleiding, gericht op trauma en gehechtheid** (VIB-G). In het eerste jaar na aankomst wordt deze vorm van ondersteuning rond de 12% bij alle nieuw aangekomen kinderen ingezet. Een VIB-G traject is een uitgebreide vorm van preventieve opvoedingsondersteuning bij adoptiegezinnen thuis om de interactie tussen ouders en het kind in zijn/ haar sociale context te zien. Een VIB-G traject duurt gemiddeld een jaar en bestaat uit 4 opnames thuis, 4 keer een beeldanalyse en 4 keer een nabesprekingen met de ouders.

De **website Adoptieoudersonline met een besloten opvoedingsforum** is voor zowel ouders met kinderen in de basisschoolleeftijd als voor ouders met pubers toegankelijk. Adoptieouders worden in de gelegenheid gesteld om ervaringen en tips met elkaar uit te wisselen. Het modereren van het forum, vanuit Fiom, maakt onderdeel uit van het primaire proces, nl het geven van informatie en (opvoedings)advies aan adoptieouders.

Het bieden van consultatie op casuïstiek niveau aan professionals voorziet in een behoefte van hulpverleners, therapeuten, huisartsen en leerkrachten van basisscholen. Ook wordt advies of informatie ingewonnen over thema's adoptie, hechting, trauma en rouwverwerking. Daarnaast biedt Fiom diverse vormen van **scholing aan beroepskrachten** (therapeuten, consultatiebureaus, basisscholen, hulpverleners en wijkteamwerkers). Een vast aanbod is de eendaagse training Hechting in de praktijk. Deze training wordt twee keer per jaar aangeboden waarvan in 2021 ook in online vorm. Fiom verzorgt workshops, lezingen, presentaties en trainingen op de thema's Sherborne, Praten met je kind over adoptie, Gehechtheid, Trauma en Rouw.

De nieuwsbrief AdoptieAlert is speciaal ontwikkeld voor hulpverleners. De nieuwsbrief komt vier keer per jaar uit en ruim 1300 hulpverleners hebben zich aangemeld voor deze nieuwsbrief. Daarnaast wordt AdoptieAlert ook op de website van Adoptievoorzieningen geplaatst. Het is van belang om kennis m.b.t. adoptie gerelateerde thema's te delen om uiteindelijk de doelgroep adoptiekinderen nog beter van dienst te kunnen zijn.

Conclusie

Uit evaluaties onder adoptieouders blijkt dat het huidige aanbod voor adoptieouders van kinderen in het eerste jaar na aankomst erg wordt gewaardeerd vanwege de laagdrempelige dienstverlening. De pro-actieve benadering van de preventieve nazorg in het 1^e jaar na aankomst van het kind maakt ouders bewust van het nazorgaanbod en ouders ervaren het als een attent gebaar.

Preventieve nazorg is niet verplicht en niet iedere adoptieouder maakt hier gebruik van. Adoptieouders geven vaak aan dat dit komt omdat de focus zo ligt op het 1^e jaar waarin zij het opvoeden zelf willen proberen en het dan te vroeg lijkt voor het aanvragen van gerichte ondersteuning. Fiom wil daarom vanaf 2021 graag de pro-actieve benadering en de preventieve nazorg verspreiden over de eerste twee jaar van gezinsvorming, bijvoorbeeld door het herhalen van een telefoontje en de gereduceerde ouderbijdrage voor het consult aan huis ook in het tweede jaar van gezinsvorming te hanteren.

Pleidooi

In Artikel 9 van het Haags Verdrag staat beschreven dat de Centrale Autoriteiten, hetzij rechtstreeks, hetzij via overheidsinstanties of andere instellingen waaraan naar behoren vergunning is verleend in hun Staat, alle passende maatregelen nemen, in het bijzonder om:

- a. informatie te verzamelen, te bewaren en uit te wisselen over de situatie van het kind en de aspirant-adoptiefouders, voor zover zulks noodzakelijk is om de adoptie tot stand te brengen;
- b. de procedure ten behoeve van de adoptie te vergemakkelijken, te volgen en te bespoedigen;

c. de ontwikkeling van voorlichtingsactiviteiten op het gebied van adoptie en van nazorg bij adoptie in hun Staten te bevorderen;

- d. algemene evaluatierapporten betreffende ervaringen met interlandelijke adoptie uit te wisselen;
- e. voor zover de wetgeving van hun Staat dit toestaat, gevolg te geven aan met redenen omklede verzoeken van andere Centrale Autoriteiten of overheidsinstanties om informatie over een bepaalde adoptiesituatie.

Een aanvulling omtrent het aanbieden van nazorg is terug te vinden in de Guide to Good Practice, op bladzijde 125 artikel 9.2 e.v. aangaande post-adoption services.

Fiom pleit ervoor dat ook (preventieve) adoptienazorg in de WOBKA wordt opgenomen.

De afgelopen jaren zijn de risicofactoren en de complexiteit van de adoptieplaatsingen toegenomen en daarmee ook de behoefte aan en noodzaak van adoptiespecifieke, laagdrempelige en **vroegtijdige** ondersteuning en begeleiding van adoptiegezinnen.

Veel van de specifieke aandachtspunten en problematiek bij adoptie zijn vergelijkbaar met die van pleegkinderen. In beide situaties geldt dat het hier gaat om vervangende gezinsvormen en om kinderen die niet kunnen opgroeien in het gezin waar ze geboren werden. Na de breuk met het gezin van herkomst hebben de kinderen gedurende korte of langere tijd in omstandigheden geleefd die ongewenst zijn voor kinderen. Afgestaan worden en het leven in ongewenste omstandigheden hebben gevolgen voor het welbevinden van kinderen. In Nederland hebben we geregeld dat pleeggezinnen verplicht begeleid worden. Voor pleeggezinnen is dus wettelijks vastgelegd dat zij recht hebben op begeleiding van hulpverleners met specifieke deskundigheid op het gebied van pleegzorg. Die begeleiding zou in het belang van de kinderen ook in het adoptietraject ingebed moeten worden.

De adoptiekinderen die anno 2021 naar Nederland komen, zijn uiterst kwetsbaar en hebben daarom recht op goede begeleiding. Het recht op adoptiespecifieke hulpverlening zou ons inziens verankerd moeten worden in de wetgeving zoals de WOBKA om (onnodige) escalaties, trauma's en uithuisplaatsingen van adoptiekinderen te voorkomen. Het recht op adoptiespecifieke hulpverlening waaronder preventieve hulpverlening kan veel leed bij geadopteerden, ook op latere leeftijd, voorkomen.

To: [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ [5.1.2e] @minjenv.nl]; [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ [5.1.2e] @minjenv.nl]
From: [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ
Sent: Tue 6/8/2021 11:00:23 AM
Subject: FW: Reactie minister Dekker
Received: Tue 6/8/2021 11:00:23 AM

Ter info ook aan jullie. MRb spreekt vanmiddag Hart voor Nederland. Groeten, [5.1.2e]

Van: [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ

Verzonden: dinsdag 8 juni 2021 12:57

Aan: [5.1.2e] - BD/CBJ; [5.1.2e] - BD/DCOM/WS&O

CC: [5.1.2e] - BD/DSenJ/J

Onderwerp: RE: Reactie minister Dekker

Urgentie: Hoog

Dag [5.1.2e]

Zoals reeds met [5.1.2e] besproken.

Groeten,

[5.1.2e]

Van: [5.1.2e] - BD/CBJ [5.1.2e] @minjenv.nl>

Verzonden: dinsdag 8 juni 2021 12:13

Aan: [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ [5.1.2e] @minjenv.nl>

Onderwerp: FW: Reactie minister Dekker

Van: [5.1.2e] - BD/DCOM/WS&O [5.1.2e] @minjenv.nl>

Verzonden: dinsdag 8 juni 2021 12:09

Aan: [5.1.2e] - BD/CBJ [5.1.2e] @minjenv.nl>; [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ [5.1.2e] @minjenv.nl>

Onderwerp: RE: Reactie minister Dekker

Ha [5.1.2e] en [5.1.2e],

Sander is akkoord met een interview met Hart van Nederland. Ter voorbereiding op het interview met Hart van Nederland heb ik nog twee aanvullende vragen en stuur ik de petitie hierbij door. Het interview staat gepland voor 15.00 uur.

Het is ook prima om te bellen om eea door te spreken.

Het gaat over deze petitie:

[Wèl interlandelijke adoptie, mits zorgvuldig - Petities.nl](https://www.petities.nl/wel-interlandelijke-adoptie-mits-zorgvuldig)

Lijn:

Naast hulp voor geadopteerden voor nu moeten we ook kijken naar de consequenties in de toekomst.

Het is fout gegaan, maar niet overal. We moeten niet alle adopties in een kwaad daglicht zetten.

- Ik snap de gevoelens van de mensen die tevreden zijn met hun adoptie. Het is een gevoelig onderwerp dat mensen in hun kern raakt.

Het onderzoek van de Commissie laat zien dat het eerdere echt is misgegaan met adoptie uit het buitenland. Daarbij heeft de overheid weggekeken.

- Het is fout gegaan, maar niet overal. Dat betekent dat niet alle adopties in een kwaad daglicht staan.

- Uit het onderzoek dat is gedaan blijkt dat dezelfde kwetsbaarheden in het huidige systeem zitten.

- We moeten niet dezelfde fouten maken als in het verleden en de problemen met de mantel der liefde bedekken.

- Daarom heb ik adoptie uit het buitenland opgeschort. Dat geeft ons tijd om na te denken en te onderzoeken of we door moeten gaan met adoptie uit het buitenland. En mochten we daarmee doorgaan, hoe we er dan voor kunnen zorgen dat de kans op misstanden zo klein mogelijk wordt gemaakt.

Vragen:

Wat vindt u van de kritiek op het rapport van de commissie Joustra? Is het slecht onderbouwd?

De Commissie heeft een gedegen rapport opgeleverd en heeft geconstateerd dat de overheid in het verleden heeft weggekeken bij signalen van misstanden. Zij geeft aan dat ook in de huidige tijd signalen van adoptiemisstanden nog steeds bestaan. Dit zijn signalen die we liever niet horen of zien en misschien ook maar moeilijk kunnen geloven. De Commissie stelt dat het adoptiesysteem misstanden niet kan voorkomen; juist omdat de misstanden niet zichtbaar zijn. De bevinding van de Commissie is voor mij reden geweest nader onderzoek te doen naar het huidige adoptiesysteem.

Waarom is adoptie uit het buitenland opgeschort, ondanks dat het onderzoek liep tm 1998?

Klopt het dat er geen misstanden meer zijn geweest na 1998?

Betrokken hebben een oproep gedaan aan de commissie om haar onderzoek te verbreden. De Commissie heeft om die reden ook materiaal dat op haar pad kwam over de periode na 1998 bestudeerd. Op basis daarvan heeft de Commissie geconstateerd dat het adoptiesysteem nog steeds kwetsbaarheden kent waardoor misstanden niet uit te sluiten zijn. Er zijn misstanden geweest na 1998.

En daar is ook door Nederland tegen opgetreden. Probleem met het huidige stelsel is dat wij niet alles zien. Dat is de zere plek waar de Commissie haar vinger op heeft gelegd. Zo hebben we bijvoorbeeld onvoldoende zicht op het handelen van particuliere organisaties in de landen van herkomst.

Hoe realistisch is het verzoek om adoptie weer mogelijk te maken? Kan adoptie uit het buitenland wat u betreft doorgaan?

- o Ik heb daar mijn twijfels bij. Bij adopties uit het buitenland blijft er altijd kans op misstanden.
- o We moeten goed kijken of er een systeem te bedenken is waarbij we misstanden zo veel mogelijk kunnen voorkomen. En we moeten de beslissing maken of we de kans op misstanden die dan blijft bestaan voor lief nemen.
- o Wij kunnen bij veel landen niet achter de voordeur kijken wat daar precies gebeurt. Dat is kwetsbaar.
- o We zouden kunnen kijken om een selectie van landen te maken waaruit we gaan adopteren. Maar dat zullen ook direct landen zijn die in staat zouden moeten zijn om goede opvang voor kinderen in het eigen land te organiseren.
- o In individuele gevallen heeft adoptie een positieve invloed gehad op het geadopteerde kind. Tegelijkertijd zien we dat in het grotere plaatje het adoptiestelsel een aanzuigende werking heeft. Doordat het systeem bestaat is er aanbod van kinderen in kindertehuizen.
- o Daarnaast zien we dat het aantal geadopteerden uit het buitenland is gedaald van bijna 2000 adopties in de jaren tachtig naar iets meer dan 100 nu. Bij een selectie van landen zal dat aantal nog verder dalen. Een eventuele grote investering in een nieuw systeem terwijl het aantal adopties verder blijft dalen moeten we goed onderzoeken.

Voor Hart van Nederland maken wij morgen een item over de petitie die om 13.30 uur wordt aangeboden aan de vaste Kamercommissie voor Justitie en Veiligheid. Dit gaat om Petitiegroep Voor Zorgvuldige Internationale Adopties. Zij zijn van mening dat adopties niet opgeschort hadden moeten worden, met name omdat er sinds de eeuwwisseling volgens hen geen misstanden meer zijn rondom interlandelijke adoptie. Wij zouden graag minister Dekker interviewen met de vraag waarom hij destijds het besluit heeft genomen om adoptie op te schorten, ondanks dat het onderzoek van de commissie ging over een tijdsperiode t/m 1998. Ook zijn wij benieuwd wat hij vindt van de petitie met ook de vraag hoe realistisch hun verzoek en beweegredenen zijn om adoptie weer mogelijk te maken.

Van: [5.1.2e] - BD/CBJ [5.1.2e]@minjenv.nl>

Verzonden: maandag 7 juni 2021 17:23

Aan: [5.1.2e] - BD/DCOM/WS&O [5.1.2e]@minjenv.nl>; [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ [5.1.2e]@minjenv.nl>

CC: [5.1.2e] - BD/DCOM/WS&O [5.1.2e]@minjenv.nl>; [5.1.2e] - BD/DCOM/WS&O [5.1.2e]@minjenv.nl>; [5.1.2e] - BD/DBO [5.1.2e]@minjenv.nl>

Onderwerp: RE: Reactie minister Dekker

Wat mij betreft akkoord.

Van: [5.1.2e] - BD/DCOM/WS&O [5.1.2e]@minjenv.nl>

Verzonden: maandag 7 juni 2021 17:10

Aan: [5.1.2e] - BD/CBJ [5.1.2e]@minjenv.nl>; [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ [5.1.2e]@minjenv.nl>

CC: [5.1.2e] - BD/DCOM/WS&O [5.1.2e]@minjenv.nl>; [5.1.2e] - BD/DCOM/WS&O [5.1.2e]@minjenv.nl>; [5.1.2e] - BD/DBO [5.1.2e]@minjenv.nl>

Onderwerp: FW: Reactie minister Dekker

Ha [5.1.2e]

Zie onderstaand verzoek van Hart van Nederland. Volgens mij is het prima om hieraan mee te werken. Hebben we een prima verhaal op en de minister zit er goed in. Daarbij is het ook een goed idee om een beetje nuance te brengen in dit soort items.

Wat denk jij?

Groeten,

[5.1.2e]

Van: [5.1.2e] [5.1.2e]@talpanetwork.com>

Verzonden: maandag 7 juni 2021 17:03

Aan: [5.1.2e] - BD/DCOM/WS&O [5.1.2e]@minjenv.nl>

Onderwerp: Reactie minister Dekker

Hoi [5.1.2e]

Zoals net afgesproken, mijn vraag nog even via de mail.

Voor Hart van Nederland maken wij morgen een item over de petitie die om 13.30 uur wordt aangeboden aan de vaste Kamercommissie voor Justitie en Veiligheid. Dit gaat om Petitiegroep Voor Zorgvuldige Internationale Adopties. Zij zijn

van mening dat adopties niet opgeschort hadden moeten worden, met name omdat er sinds de eeuwwisseling volgens hen geen misstanden meer zijn rondom interlandelijke adoptie. Wij zouden graag minister Dekker interviewen met de vraag waarom hij destijds het besluit heeft genomen om adoptie op te schorten, ondanks dat het onderzoek van de commissie ging over een tijdspanne t/m 1998. Ook zijn wij benieuwd wat hij vindt van de petitie met ook de vraag hoe realistisch hun verzoek en beweegredenen zijn om adoptie weer mogelijk te maken.

Ik hoor graag of een interview morgen lukt!

Met vriendelijke groet,

5.1.2e

Stagiaire politieke redactie Hart van Nederland

Bergweg 70

1217 SC Hilversum

M: +31 (0)6 5.1.2e

T: +31 (0)35 5.1.2e

talpanetwork.com

Talpa TV is onderdeel van Talpa Network

Deze e-mail en de inhoud daarvan zijn vertrouwelijk en uitsluitend bestemd voor de persoon of entiteit aan wie deze is geadresseerd. Indien deze e-mail niet voor u is bestemd, verzoeken wij u ons daarover te informeren en de e-mail en eventuele kopieën daarvan volledig te verwijderen. Talpa Network is niet aansprakelijk voor de juiste en volledige verzending van de inhoud van deze e-mail of voor de tijdige ontvangst ervan. Talpa Network garandeert niet dat deze e-mail vrij is van virussen, intercepties, of de tussenkomst van onbevoegde derden en is niet aansprakelijk voor eventuele schade als gevolg daarvan. Talpa Network B.V. is geregistreerd bij de Kamer van Koophandel onder nummer 72013176.

To: [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ [5.1.2e] @minjenv.nl]; [5.1.2e] - BD/CBJ [5.1.2e] @minjenv.nl]; [5.1.2e] -
BD/CBJ/JIZ [5.1.2e] @minjenv.nl]
From: Directie - Nederlandse Adoptie Stichting
Sent: Fri 5/21/2021 8:51:02 AM
Subject: FW: Reactie NAS n.a.v. beantwoording Minister van 125 Kamervragen en bijlage brief cie Joustra
Received: Fri 5/21/2021 8:52:28 AM
[2021 05 17 reactie NAS op brief COIA dd 18 maart 2021.pdf](#)
[2021 05 17 persbericht VH's opschorting interlandelijke adoptie ongefundeerd.pdf](#)

Medewerkers NLCA,

Ter informatie treft u hieronder ons bericht aan Minister Dekker.

Dit om hem deelgenoot te maken van ontbrekende cq. toegevoegde informatie ten opzichte van het rapport van de cie. Joustra voor wat betreft zendende landen van adoptie met connectie naar de NAS, voor de periode na 1998.

Vertrouwende u hiermee ook van dienst te zijn,

met vriendelijke groet,

Nederlandse Adoptie Stichting

[5.1.2e]

Nederlandse Adoptie Stichting (NAS)

Leeuweringerstraat 57 - 59

3421 AB Oudewater

T +31 (0)348 - [5.1.2e]

E [5.1.2e] @nederlandseadoptiestichting.nl

Skype Leeuwering

Van: Directie - Nederlandse Adoptie Stichting

Verzonden: vrijdag 21 mei 2021 10:43

Aan: 'Dekker, S. - BD/AL - Minister voor Rechtsbescherming'

Onderwerp: Reactie NAS n.a.v. beantwoording Minister van 125 Kamervragen en bijlage brief cie Joustra

Geachte heer Dekker, demissionair minister rechtsbescherming

Graag vraag ik uw attentie voor het volgende.

Op 8 februari jl. heeft u het besluit genomen tot een tijdelijke opschorting van (nieuwe) interlandelijke adopties. Uw besluit was gebaseerd op het rapport van de commissie Joustra.

Na uw beantwoording van de 125 Kamervragen en het toesturen van de bijlage van de brief van de cie Joustra van 18 maart jl. , hebben de gezamenlijke Vergunninghouders een persbericht opgesteld dat maandag jl. is uitgegaan.

Vanuit de NAS hebben wij een analyse gemaakt van de zaken die benoemd zijn in de brief van de cie Joustra van 18 maart jl. als het gaat om de – volgens de cie - “misstanden” ná 1998 in de zendende landen die de NAS aangaan.

Deze analyse hebben we in een reactie samengevat, die u als bijlage hierbij aantreft. In deze reactie van de NAS melden wij u de belangrijke informatie van de NAS, die ontbreekt bij het rapport, de bevindingen en conclusies van de commissie Joustra, net zo goed als de valideringen ontbreken in het rapport over de periode ná 1998.

Op de website van de NAS hebben we dit inmiddels ook gepubliceerd in het kader van gewenste transparantie.

Voor de goede orde treft u hierbij ook het persbericht aan.

Wij verzoeken u om nota te nemen van deze reactie van de NAS, alsmede te gebruiken in uw verdere beleidsreacties en discussies over het onderwerp van interlandelijke adoptie.

Vertrouwende u hiermee van dienst te zijn,

met vriendelijke groet,

Nederlandse Adoptie Stichting

[5.1.2e]

Nederlandse Adoptie Stichting (NAS)

Leeuweringerstraat 57 - 59

3421 AB Oudewater

T +31 (0)348 - [5.1.2e]

E 5.1.2e@nederlandseadoptiestichting.nl

Skype Leeuwing

Inleiding

De Commissie onderzoek interlandelijke adoptie (COIA) heeft op 18 maart 2021 per brief aan de minister antwoord gegeven op twee vragen die de minister voor rechtsbescherming aan de commissie had gesteld:

- a. Kunt u de signalen uit de tabel met betrekking tot landen waaruit nog wordt geadopteerd van een nadere onderbouwing of duiding voorzien?
- b. Kunt u het verband tussen de genoemde signalen en de stelling dat mistanden tot op de dag vandaag voorkomen van een nadere toelichting voorzien?

Deze vragen waren eerder al door o.a. de Vergunninghouders interlandelijke adoptie aan de COIA gesteld. De COIA heeft hierop aangegeven alleen te willen antwoorden op vragen van de minister. De brief van de COIA van 18 maart is gericht aan de minister en via deze [link](#) te lezen. De minister heeft op 12 mei 2021 deze brief openbaar gemaakt bij de beantwoording van de 125 vragen die door de Tweede Kamer waren gesteld.

Met dit stuk reageert de NAS specifiek op de brief van de COIA inzake de landen waar onze organisatie werkzaam is.

Overwegingen van de NAS bij lezing van de brief

Negatief uitgangspunt

De brief van de commissie aan de minister laat zien dat de commissie over de situatie na 1998 een negatief uitgangspunt hanteert op basis van de ervaringen voor 1998. Het bronnen overzicht laat zien dat de commissie heeft gezocht naar bevestigingen van dit uitgangspunt en daarbij signalen van beschermende factoren en oplossingen voor probleemstellingen heeft genegeerd, hetzij niet heeft gezocht.

Het negeren van het kwaliteitskader

Met name de ondertekening van het Kwaliteitskader in 2008 is een belangrijk keerpunt in het handelen door partijen in het adoptiebemiddelingsproces en opmaat geweest voor grote verbeteringen in het adoptieproces. Het kwaliteitskader betreft zelfregulering vanuit de Vergunninghouders, tot stand gekomen in samenwerking met het Ministerie van justitie. Het bevordert vergaande samenwerking tussen Vergunninghouders en ketenpartners als impuls om de kwaliteit van de bemiddelingen te verbeteren.

Gestopte bemiddelaar(s)

De commissie haalt meerdere bronnen aan met betrekking tot de voormalige Stichting FLASH. Deze organisatie besloot de activiteiten te staken als gevolg van de invoering van het Kwaliteitskader. Was FLASH in 2008 nog een van de ondertekenaars van het stuk, in 2009 beoordeelde het bestuur van de Stichting dat zij niet in staat was om de organisatie aan te passen naar de vereisten van het Kwaliteitskader. Bij inwerkingtreding van het Kwaliteitskader staakte de Stichting FLASH haar activiteiten. Ook de Stichting Hogar stopte voor de inwerkingtreding van het Kwaliteitskader. Hogar was uitsluitend werkzaam in Colombia.

Reactie van de NAS op de brief en het vermelde bronmateriaal van de COIA (commissie onderzoek interlandelijke adoptie)

Inhoudelijke reactie van de NAS op de punten uit de brief van de commissie

Onder a.

De commissies schrijft dat ze niet actief op zoek is gegaan naar onderzoeksmateriaal uit andere landen dan de 5 landen die zijn onderzocht over de periode voor 1998. Uiteindelijk worden echter wel vergaande uitspraken gedaan over het ontbreken van personalia en documenten, vervalsing van documenten, onbehoorlijk bestuur, fraude en corruptie, verduistering van staat, kinderdiefstal, kinderhandel en baby farms. Deze uitspraken zijn dus *niet* op basis van onderzoek tot stand gekomen of het gedegen wegen van gevarieerde informatie. De commissie heeft zich laten informeren door “signalen van betrokken partijen”, (internationale) media en belanghebbenden.

Juist in de periode na 1998 was een deel van de media onder invloed van een anti-adoptie lobby. In verschillende artikelen en uitzendingen werd decennia lang vooral de negatieve kant van adoptie uitgelicht, in voorkomende gevallen aantoonbaar onjuist en/of met name over de periode voor 1998.

De NAS heeft zich afzijdig gehouden van deze media aandacht. Het had de voorkeur van onze organisatie om de energie te steken in de bemiddelingen. Ook voor anderen die positief staan ten opzichte van adoptie gold dit. Hiermee stelt de NAS dat berichten in de media eenzijdig waren en niet kunnen dienen als een gewogen onderbouwing van gedegen onderzoek, wel van het schetsen van een beeld van de tijdgeest die van pro-adoptie naar anti-adoptie veranderde.

Verder stelt de commissie dat ze tot haar conclusies komt mede op basis van informatie die is aangereikt door belanghebbenden. De NAS meent dat de commissie hierin eenzijdig moet zijn geïnformeerd, gezien het feit dat er geen oog is voor beschermende maatregelen en de vele verbeteringen die na 1998 en ook na 2008 zijn doorgevoerd.

De commissie stelt verder dat de tabel met misstanden in het rapport ‘globale typering’ bevat en een ‘sterk vereenvoudigde weergave van de werkelijkheid’ betreft. Desondanks doet de commissie pittige uitspraken over materie waar – naar eigen zeggen – geen onderzoek naar is gedaan. De commissie haalt in de tabel “het meest relevante bronmateriaal” aan. De NAS is benieuwd naar het bronnenmateriaal dat door de commissie als minder relevant wordt beschouwd.

Tenminste van één stuk kan de NAS aantonen dat het enkele tientallen feitelijk aantoonbare onjuistheden bevat. Dit betreft het stuk van International Social Service over Haïti. Deze feitelijke onjuistheden zijn door de NAS gedeeld met de Centrale autoriteit en in 2014 gepubliceerd op onze website.

Onder b.

De commissie stelt onder a. van haar brief dat er geen sprake is van structureel onderzoek naar misstanden na 1998 en onder b. dat individuele casuïstiek slechts is gebruikt ter illustratie van het systeem van interlandelijke adoptie. Een systeem dat volgens de commissie zoveel kwetsbaarheden bevat, dat het direct moet worden stilgelegd. Daarbij haalt de commissie uit naar Haïti als ultiem voorbeeld van die misstanden. Kijkend naar de bronnen van de commissie, blijft hier niets van over. De commissie baseert zich op structurele signalering van misstanden bij de Stichting FLASH, die zich hebben afgespeeld in de periode voor 1998 en een korte periode tussen 1998 en 2002 bij één organisatie. Hierop is ingegrepen, wat de kracht van het systeem bevestigt, en zijn verbeteringen doorgevoerd. Daarnaast baseert de commissie dat er sprake is van structurele misstanden in Haïti op basis van een document dat is gepubliceerd onder verantwoording van ISS over de periode van 10 dagen aansluitend aan de aardbeving in 2010 en waar aantoonbare onwaarheden in staan. Verdere

Reactie van de NAS op de brief en het vermelde bronmateriaal van de COIA (commissie onderzoek interlandelijke adoptie)

onderbouwing van misstanden in dit land in de periode na 1998 in het algemeen en na 2008 in het bijzonder wordt door de commissie niet gegeven.

Inhoudelijke reactie van de NAS op de bijlage met bronnen bij de brief

De NAS reageert inhoudelijk alleen op de landen waar de NAS actief is. Dat wil zeggen dat de NAS iets kan zeggen over adoptie uit Haïti, Hongarije, de Verenigde Staten en Zuid-Afrika. Over alle andere genoemde landen kan de NAS geen uitspraken doen omdat we niet genoeg gedetailleerde kennis hebben over de wetgeving en de juridische en maatschappelijke systemen in deze landen. Een reactie op de VS wordt gegeven door onze collega A New Way, die dit contactland als primair contact heeft.

Veel genoemde bron: interviews door de commissie

Belangrijk bronmateriaal zijn de interviews die de commissie zegt te hebben afgenomen. Met de NAS werd eenmaal in algemene zin gesproken. In het kader van transparantie is [via deze link](#) het verslag van het gesprek tussen de commissie en de directeur van de NAS te downloaden.

Haïti

Incidenteel gesignaleerd: ontbreken personalia/documenten

Bron: Adoptie kinderen uit Haïti via FLASH gestaakt, Trouw 28-09-2002

Hiervoor werd al vermeld dat de Stichting FLASH haar activiteiten heeft gestaakt per 1 januari 2010. Oorzaak was de invoering van het *Kwaliteitskader interlandelijke adoptie*, ondertekend in 2008 en ingevoerd per 1 januari 2010. Het bestuur van de Stichting FLASH vond dat ze niet kon voldoen aan de vereisten van het Kwaliteitskader. De Stichting FLASH heeft haar contacten, waaronder een kindertehuis uit Haïti en de samenwerking met de Centrale autoriteit van Hongarije overgedragen aan de NAS. Naast de contacten heeft de NAS heeft ook de cliënten die dat wilden een nieuwe overeenkomst aangeboden en in bemiddeling genomen.

Het krantenartikel ziet toe op een individuele casus van 2 kinderen bij een organisatie die niet meer bestaat. Naar aanleiding van de casus is de vergunning van de Stichting FLASH destijds tijdelijk opgeschort en zijn verbeteringen doorgevoerd. Er is geacteerd op een individueel incident en maatregelen zijn getroffen, het systeem heeft zijn werk gedaan.

Structureel gesignaleerd: vervalsing documenten

Bron 1: ISS "expediting intercountry adoptions in the aftermath of a natural disaster..."

Bron 2: verdwaald van mezelf, Telegraaf 21 januari 2010

Bron 1

Het Institute of Social Service is een gerespecteerde NGO. Rapporten van het ISS dienen vaak als onderbouwing voor beleid van staten. Zelden zat ISS er echter zo pijnlijk naast als in de verslaglegging in het rapport "Haiti, expediting intercountry adoptions in the aftermath of a natural disaster".

Dit in augustus 2010 gepubliceerde rapport is tot stand gekomen zonder hoor en wederhoor met de betrokkenen, waaronder 5 Nederlandse ministeries, twee betrokken vergunninghouders (de NAS als initiatiefnemer van de luchtbrug en Wereldkinderen) of de betrokken instanties in Haïti. Het is een

Reactie van de NAS op de brief en het vermelde bronmateriaal van de COIA (commissie onderzoek interlandelijke adoptie)

aaneenschakeling van aantoonbare onwaarheden en onjuiste aannames, gevoed door soms bedenkelijke bronnen, waarbij meningen zijn gepresenteerd als feiten.

In eerste instantie heeft de NAS er voor gekozen om dit rapport te negeren. Uiteindelijk heeft de NAS in november 2014 alsnog gemeend een reactie op dit rapport te willen schrijven. Deze reactie is verstrekt aan de Nederlandse Centrale autoriteit, gepubliceerd op de (vorige) website van de NAS en bevat tientallen aantoonbare onwaarheden uit het ISS rapport.

Deze onwaarheden zijn niet de minste: er zouden kinderen zijn overleden onderweg, er zou geld betaald zijn voor kinderen, biologische ouders zouden zijn weerhouden om kinderen mee te nemen en meer zeer ernstige aantijgingen.

De commissie is blijkbaar niet op zoek gegaan naar waarheidsvinding hierover. De reactie van de NAS op het stuk uit 2014 heeft de commissie niet meegewogen in haar oordeel over vervalsing van documenten, een tekortkoming die volledig voor rekening van de commissie komt.

Als bijlage voegt de NAS [via deze link](#) de oorspronkelijke reactie op het ISS rapport toe. Inhoudelijk is deze reactie gelijk aan die van november 2014. Omwille van de leesbaarheid is de lay-out iets gewijzigd.

De aardbeving was een extreme situatie die vroeg om snel en adequaat handelen waarbij het belang van de betrokken kinderen geen moment uit het oog mocht worden verloren: maatwerk in een snelkookpan. Desondanks is de commissie van mening dat dit tendentieuze stuk van ISS over de 10 dagen aansluitend aan de aardbeving, onderschrijft dat er structureel sprake is van vervalsing van documenten.

Bron 2:

Dit betreft een artikel van 21 januari 2010. Dat is geen toevallige datum, maar de dag dat de kinderen die na de aardbeving in Haïti werden overgebracht, in Nederland aan kwamen. Het artikel beschrijft een situatie van een Haïtiaans geadopteerde die 25 jaar eerder, dus ruim voor 1998, werd geadopteerd. We geven geen reactie over de tragiek van deze situatie. Wel over het feit dat de commissie het aandurft om deze situatie aan te halen om structurele vervalsing van documenten te onderbouwen post 1998.

Structureel gesignaleerd: onbehoorlijk bestuur

Bron 1: Ministerie van Justitie archief, stukken over FLASH in de periode 1996 – 2003

Bron 2: Woede over gebrekkige nazorg, Trouw 13-5-2008

bron 1

De NAS vindt het laakbaar dat de commissie stukken van het Ministerie van justitie aanhaalt als onderbouwing voor structureel onbehoorlijk bestuur post 1998, uit de periode 1996 – 2003 die gaan over een specifieke situatie bij een niet meer werkzame stichting, die juist vanwege het niet kunnen en willen voldoen aan het Kwaliteitskader is gestopt met haar werkzaamheden.

Bron 2

Een individuele casus bij de Stichting FLASH wordt ingezet ter onderbouwing van structureel onbehoorlijk bestuur. Deze casus gaat over nazorg en de moeilijke toegankelijkheid daarvan. Juist door de komst van het kwaliteitskader en de verregaande samenwerking tussen ketenpartners, zijn sinds 2008 grote stappen gezet o.a. op het gebied van nazorg. Stappen die niet kunnen voorkomen dat er individuele gevallen zullen blijven bestaan waar nazorg onvoldoende toereikend blijkt, zoals gesteld kan worden in de gehele jeugdzorg in Nederland.

Reactie van de NAS op de brief en het vermelde bronmateriaal van de COIA (commissie onderzoek interlandelijke adoptie)

Op geen enkele wijze heeft de commissie beschermende maatregelen meegewogen in haar conclusie over adoptie vanuit Haïti. Beschermende maatregelen die er afdoende zijn.

Structureel gesignaleerd: fraude en corruptie

Bron 1: verslag werkbezoek Ministerie J&V maart 2019

Bron 2: het blijft misgaan bij adoptie van Haïtiaanse kinderen, Trouw 3-6-2019

Bron 3: brief Plan Kiskeya aan Centrale autoriteit, 13 november 2020

Bron 1

Het is bijzonder dat de commissie één (ook) negatieve te interpreteren regel uitlicht uit een verder positief verslag van een werkbezoek van de Centrale Autoriteit aan de bij adoptie betrokken partijen in Haïti. Een regel die gaat over een algemeen beeld in het land en waarbij wordt vermeld dat niet is gebleken dat dit van toepassing is op adoptie maar dat de kans aanwezig is. Quote: *“Haïti scoort hoog op de corruptie index. Ook al heeft de delegatie geen signalen van corruptie gezien of herkend, blijft de kans aanwezig dat er door bepaalde personen oneigenlijk geld wordt verdiend aan interlandelijke adoptie.”*

Het was leuk geweest als de commissie ook oog had gehad voor (bijvoorbeeld) deze opmerking in het verslag: *“De huidige staf van de IBESR heeft een helder beeld van hoe de adoptieprocedures moeten verlopen en heeft er zorg voor gedragen dat er voldaan wordt aan de uitgangspunten en verplichtingen die het Haags Adoptieverdrag met zich meebrengt. De IBESR heeft een centrale en regisserende rol binnen de adoptieprocedures waardoor de kwetsbaarheden in het systeem tot een minimum beperkt worden. Het systeem an sich werkt naar behoren.”*

Het mag duidelijk zijn dat met deze quote de NAS ook selectief heeft geshopt uit het positieve verslag, op dezelfde manier waarop de commissie alleen het negatieve heeft willen uitlichten.

Bron 2

In algemene zin kan de NAS melden dat het dagblad Trouw nauwelijks positieve stukken publiceert over adoptie. In 2019 was de NAS de enige vergunninghouder werkzaam in Haïti. Door onze organisatie is niet meegewerkt aan dit artikel.

Bron 3

De brief van de Stichting Kiskeya is bij de NAS niet bekend. Uit de website van Kiskeya blijkt dat de organisatie een DNA databank op wil zetten om geadopteerden te herenigen met hun biologische familie. De NAS is hier positief over en adviseert de minister om hierin faciliterend op te treden. Want de NAS weet dat DNA testen kostbaar zijn. Onze organisatie heeft namelijk al in 2008 DNA testen ingevoerd als onderdeel van het adoptieproces. Dit is in het gesprek dat de NAS voerde met de commissie overigens ook gemeld. Waarvan akte.

Structureel gesignaleerd: verduistering van staat

Bron 1 Haïti, Sallands Dagblad januari 2010

Bron 2 Mening: versnel adoptieprocedure niet snel, Parool 23 januari 2010

bron 3 bouw na een ramp geen weeshuizen, Trouw 12 februari 2010

Bron 4 verdwaald van mezelf, Telegraaf 21 januari 2010

Reactie van de NAS op de brief en het vermelde bronmateriaal van de COIA (commissie onderzoek interlandelijke adoptie)

Alle bronnen

Het betreft hier media verslaggeving over de Luchtbrug die is opgezet na de aardbeving in Haïti. Over deze situatie is voorgaand afdoende gezegd. Bron 4 betreft een situatie voor 1998.

Incidenteel gesignaleerd: kinderdiefstal

Incidenteel gesignaleerd: kinderhandel

Bron: kinderen verdwenen uit ziekenhuizen Haïti, ANP 22 januari 2010

Ook hier weer een verwijzing naar een situatie rondom de desastreuze aardbeving van januari 2010 waarbij geen enkele (bewezen) connectie is naar adoptie. Een 'hear say' verhaal dat door de commissie wordt aangegrepen om kinderdiefstal en kinderhandel te 'bewijzen'; aantoonbaar slaat dit in ieder geval niet op adopties naar Nederland.

De NAS wijst iedere conclusie van de commissie dat er structureel sprake is van onbehoorlijk bestuur, fraude en corruptie, verduistering van staat en kinderhandel bij adoptie vanuit Haïti met kracht af en stelt dat sinds 2008 grote stappen zijn gemaakt om het proces en het systeem van adoptie vanuit Haïti te verbeteren.

Hongarije

De NAS is sinds 1 januari 2010 werkzaam in Hongarije, na overdracht van het contact door de Stichting FLASH aan de NAS. Veel aandacht is na de overdracht besteed aan borging van het Haags adoptieverdrag en het Kwaliteitskader. De professionaliteit van de NAS heeft er toe geleid dat onze organisatie een belangrijke partner van de Hongaarse Centrale Autoriteit is. De NAS is in staat om maatwerk te leveren en complexe plaatsingen te realiseren. Desondanks heeft de commissie niet de moeite genomen om met de NAS in gesprek te komen over adoptie uit Hongarije post 1998 in het algemeen en post 2010 in het bijzonder.

Structureel gesignaleerd: onbehoorlijk bestuur

Structureel gesignaleerd: fraude en corruptie

Bron: brief aan ministerie van justitie en veiligheid, 'WOB verzoek adopties uit Hongarije en Roemenië en (voormalig) vergunninghouder FLASH', 12 augustus 2019

Dit WOB-verzoek dateert weliswaar van 2019, maar gaat over de periode 1984 tot en met 1994 en over de niet meer bestaande Stichting FLASH. In haar antwoord schrijft de minister dat er over de periode 1984 tot en met 1994 slechts 2 documenten zijn aangetroffen. Verder schrijft de minister "*Met betrekking tot de rol van de stichting FLASH in interlandelijke adopties uit Hongarije [...] heb ik in het geheel geen documenten aangetroffen*".

Wellicht kan de commissie uitleggen hoe dit WOB verzoek bijdraagt aan de conclusie dat er structureel sprake is van onbehoorlijk bestuur, fraude en corruptie, post 1998.

Incidenteel gesignaleerd: Verduistering van staat

Bron: interviews door de commissie

Deze bronnen – want interviews in meervoud - zijn niet controleerbaar aangezien onduidelijk is met wie werd gesproken, wat de inhoud van die gesprekken was en hoe de inhoud van die gesprekken is geverifieerd.